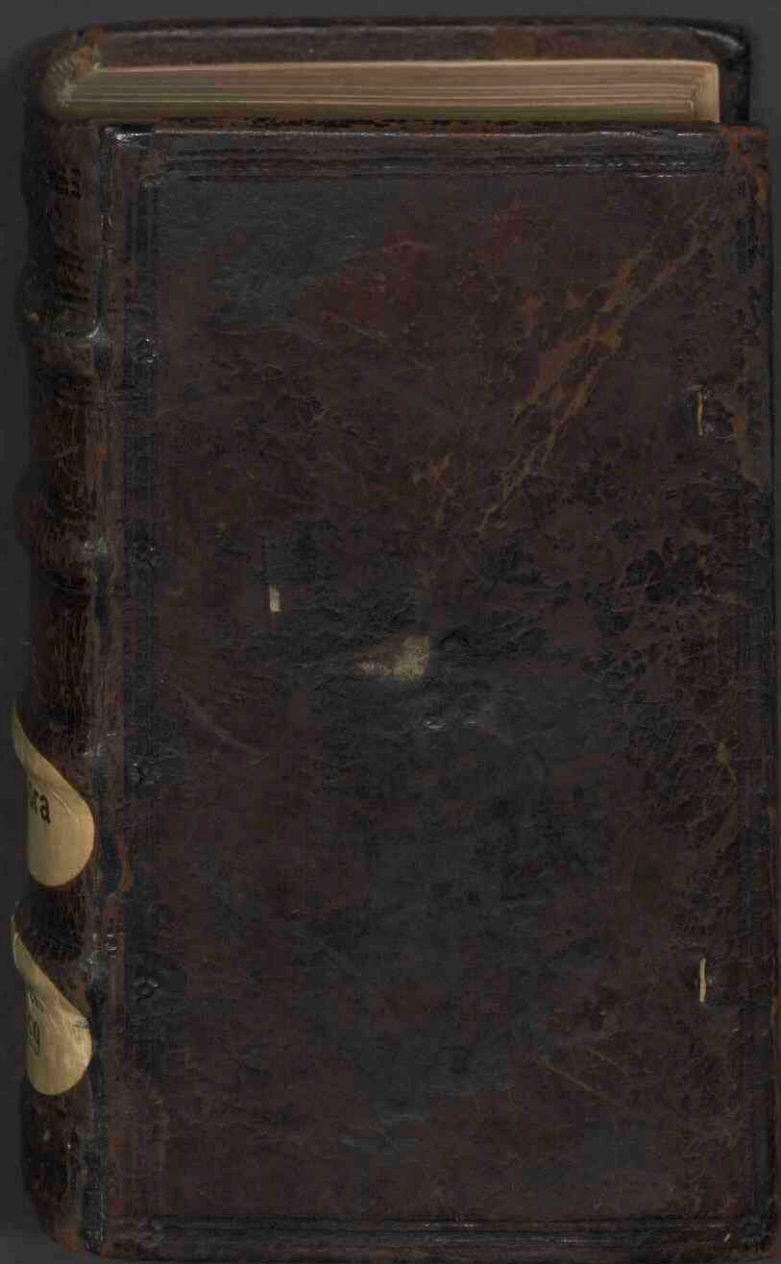

Vocabulaire francois-flameng mis en lumiere

<https://hdl.handle.net/1874/427493>

**Dit boek hoort bij de Collectie Van Buchell
Huybert van Buchell (1513-1599)**

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:

<http://repertorium.library.uu.nl/node/2732>

Wegens onderzoek aan deze collectie is bij deze boeken ook de volledige buitenkant gescand. De hierna volgende scans zijn in volgorde waarop ze getoond worden:

- de rug van het boek
 - de kopsnede
 - de frontsnede
 - de staartsnede
 - het achterplat

**This book is part of the Van Buchell Collection
Huybert van Buchell (1513-1599)**

More information on this collection is available at:

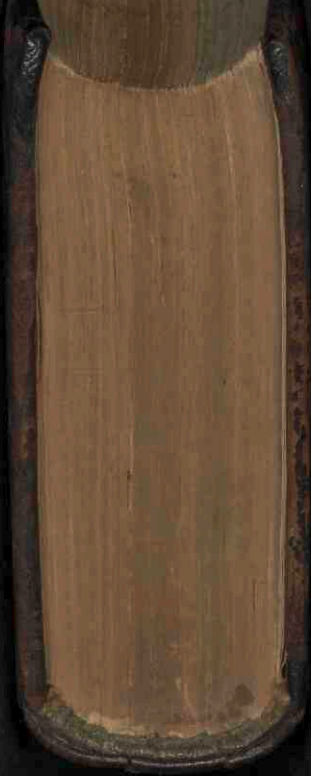
<http://repertorium.library.uu.nl/node/2732>

Due to research concerning this collection the outside of these books has been scanned in full. The following scans are, in order of appearance:

- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

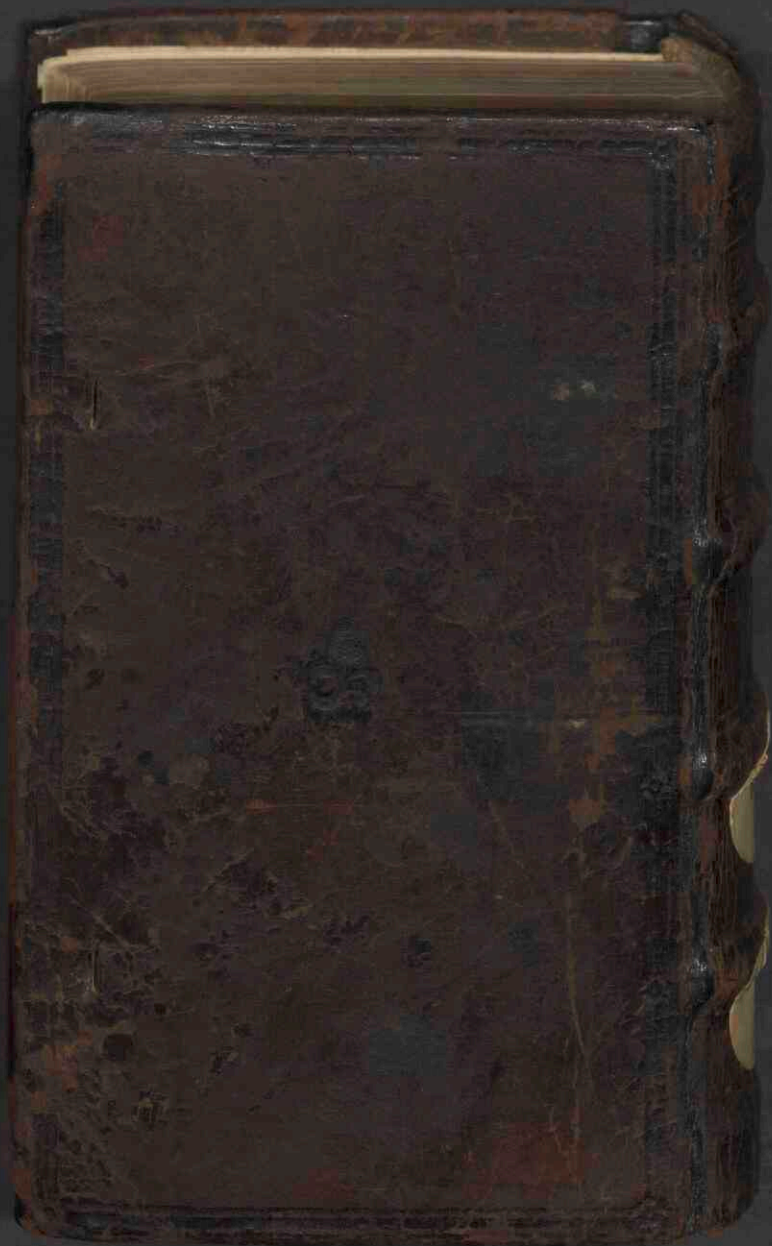
Rariora

**B. oct.
299**

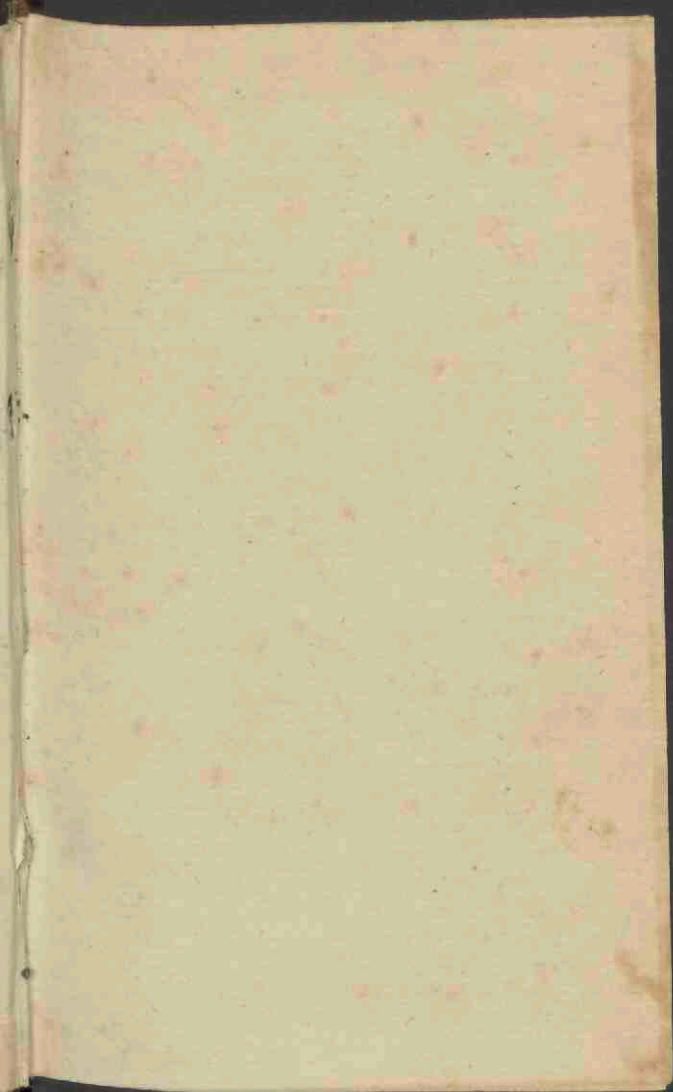
Wörterbuch

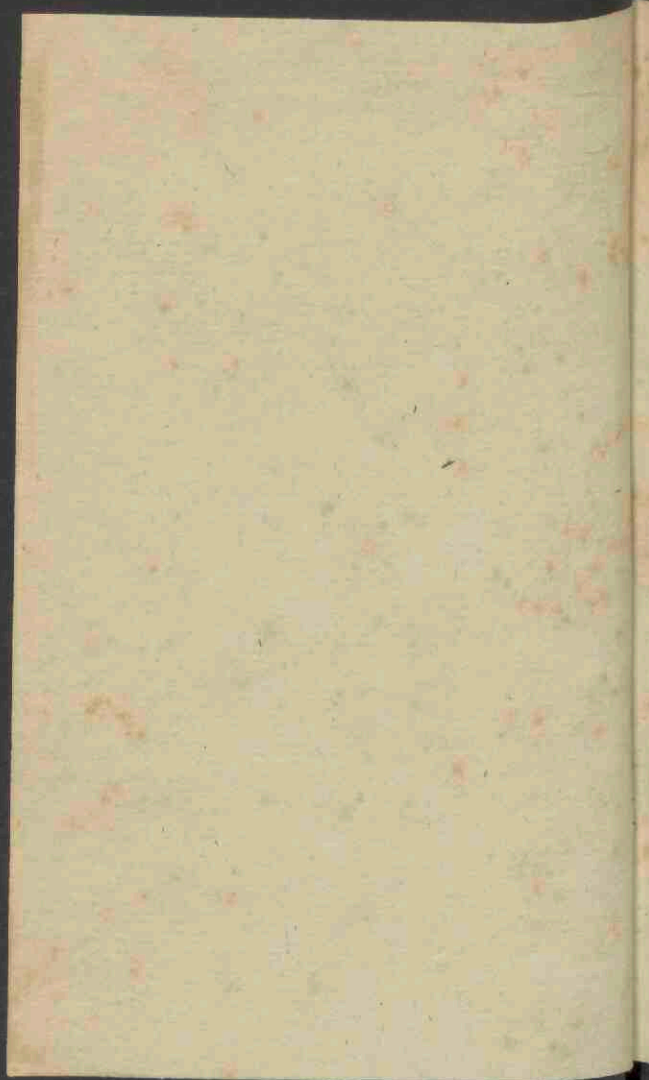

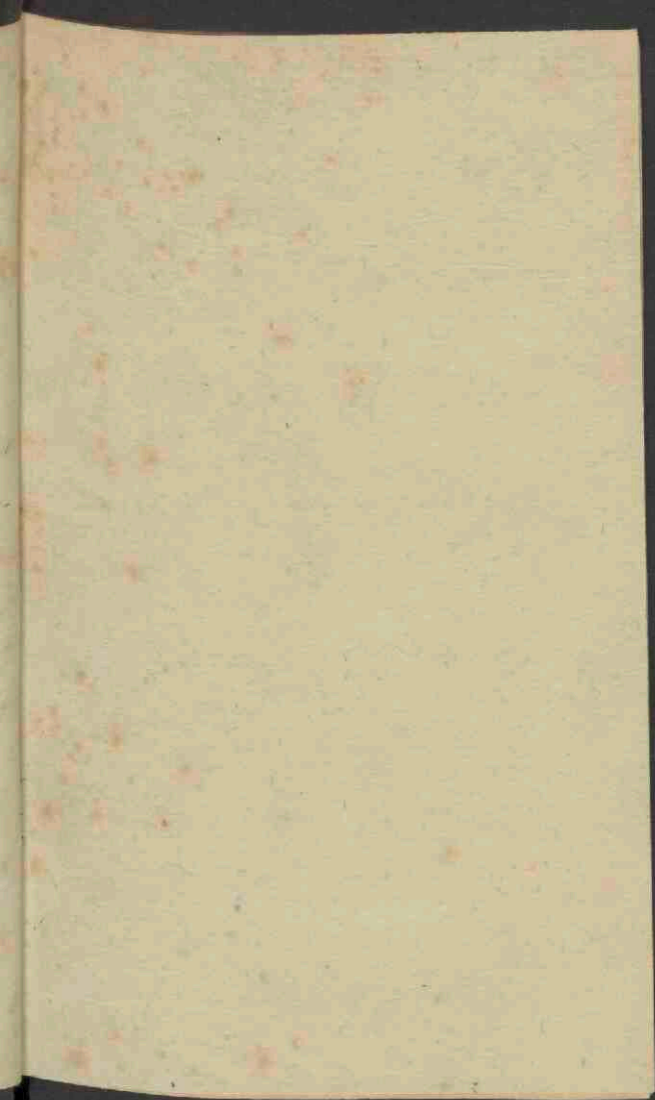

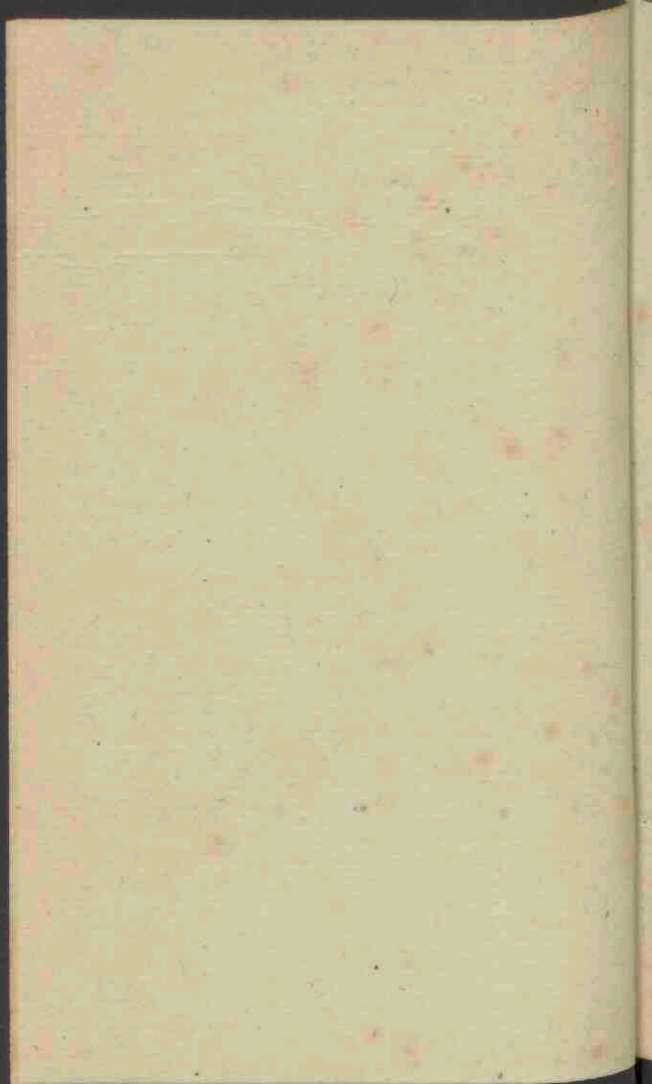
Miscellanea Litteraria

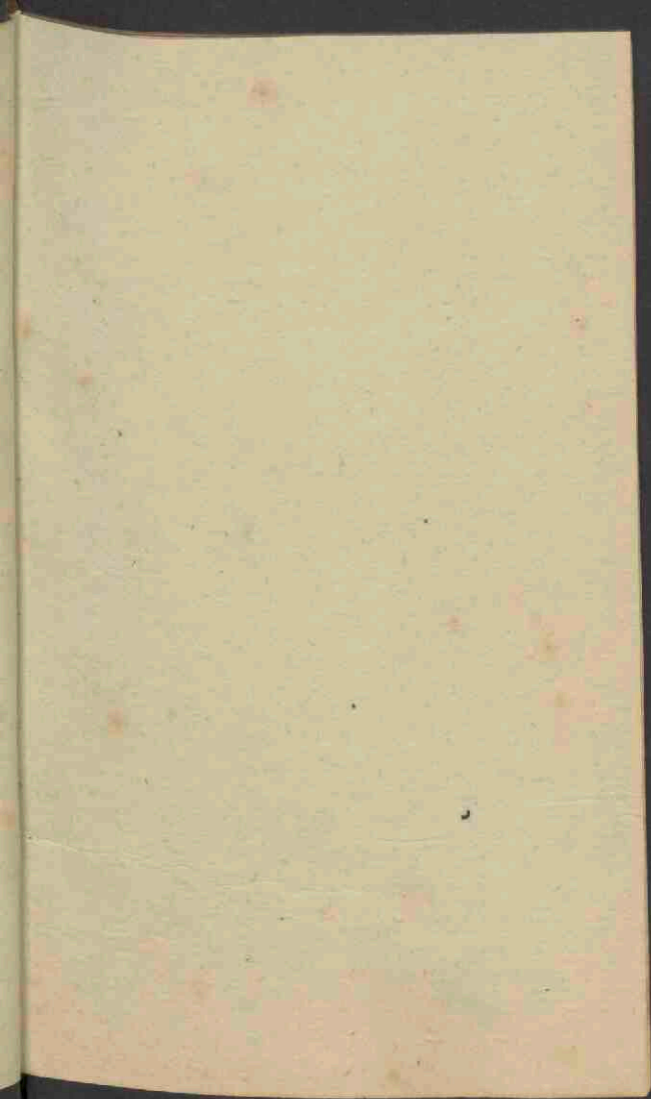
Octavo n°. 299

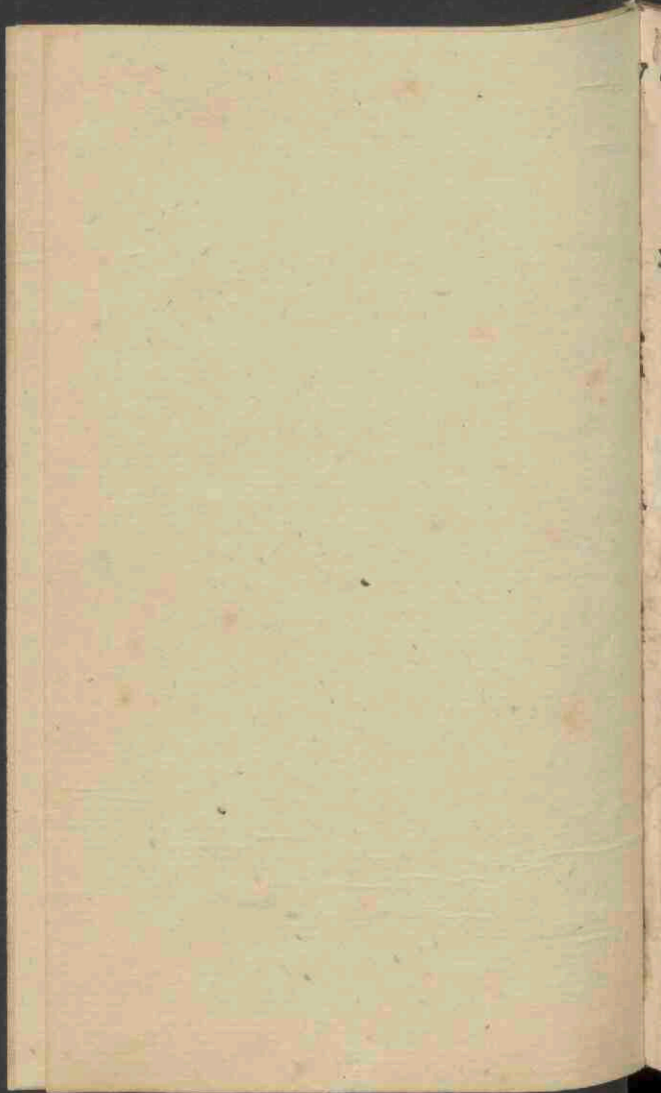

OCABVLAIRE FRAN-
COIS-FLAMENG MIS EN
LVMIERE.

Par Gabriel Meurier.

Reuen, augmenté, & de plusieurs Synonimes
& formes de parler, de rechef enrichy.

Spe & amore.

N 119 C

A ANVERS.
Chez Iean Waesberghe.

1570. 15

Ex domo Buijstii

L'EXTRAIT DV
PRIVILEGE.

La pleu à la Majesté Royale de permettre, octroyer & donner Priuilege à Ian Waesberge, imprimeur & libraire juré de la ville d'Anuers, de pouuoir luy seul Imprimer, ou faire imprimer, vendre & distribuer vn liure intitulé: *Vocabulaire François-Flamen, & vn autre intitulé Dictionnaire Flamen-François*: tous les deux mis en lumiere par Gabriel Meurier. Interdisant & deffendant à tous Imprimeurs, Libraires, & autres personnes quelconques, de n'imprimer ou faire imprimer ne vendre ledit Liure sans congé & consentement dudit Ian Waesberge en six ans, souz la peine contenue plus à plein en l'original dudit Priuilege, donné à Brusselles.

Le. 20. de Nouembre. 1565.

S. Boude.

Sire mōde, je suis ja biē certain que plusieurs de tes môdelots, trouueront assez estrange que j'ay adjousté en nostre Dictionnaire plusieurs voix, lesquelles pour estre fors à eux incogneües, oseront bien opiniastrement affermer telles dictions n'auoir lieu ne moins estre receües en nôtre langue Françoisē, protestant que s'ils estoient aussy diligents à perscrutiner & souuent foëiller tant les Amadis & vne infinité-d'oeures d'hommes non moins sçauants qu'experts & trefelegants, comme ilz se montrent vaillants à mépriser & chiquer les lucubrations d'aultruy, ils verroient & cognoistroyent que les susdits sçauants en ont esté auant auteurs, & moy seulement (pour l'utilité & benefice des amateurs de ladite langue) humble truchemen & interprete, me Recomandant Sire Monde, à ta Discretion,

A MESSEIGNEURS, MES-
SIEURS LES BOVRGVE-
maistres, Echevins & Bour-
geois de la ville d'Anuers.

Iceron parlant de la bonne conduite
que tout homme vertueux doit tenir en
la distribution des Arts & Sciences que
il a pleu à Dieu luy donner (& ce à l'vn
plus abundamment qu'à l'autre) dit: que nous ne
sommes pas seulement naiz pour nous, mais que nos
parens, amis, voyre ceux de nostre pays & avec les-
quels ausy auons nostre conuersation, s'en peuuent
à bon droit attribuer chacun leur part: voulant ex-
pressément conseiller, à vn chacun, qu'il s'efforce de
proufiter, & faire chose qui soit vtile à son prochain
En quoy si ce bon Seigneur, biē qu'Ethnique & ig-
norant nostre tres sainte Foy, a tant vertueusement
parlé selon la vraye raison, & le subiet de l'Eu-
gile: combien donc y sommes nous plus expressement
obligez, qui tenons le lieu de Denis Roy de Siracuse
formans entre la ieunesse des petits Roys: auxquels
deuons bailler Instructions, pour paruenir cy apres
au lieu ou tout homme vertueux pretend. Chose
certes de plus grande charge, & importāce, que plu-
sieurs n'estiment, entendu la varieté des esprits &
entendements, dont vn chacun est doié par la na-
ture. A laquelle nous faut soigneusement prédre

de pour scauoir cognoistre l'inclination de ceux, qui nous sont baillez en tutelle & gouuernement, à fin que puissons (par maniere de dire) bailier proprement le foulier selon son pié: ordonnans l'instructiõ & maniere de gouuerner pour vn chacun de noz disciples, selon cognoissons estre la portée de son cerueau & entendement. Et si en la Republique on tient, à bon droit, en estime ceux qui sont profession de garir les maladies corporelles, & que nul remerairement, sie la santé de son corps, à vn Medecin, sans le cognoistre, ou l'auoir en bonne reputation, par le raport des belles cures, qu'il aüra entendües auoir esté faites par luy. Combien plus grand soing doit auoir le noble & vertueux Citoyen, en l'electiõ qu'il luy conuient faire, du maistre qu'il veut auoir tant pour garir les vices de l'esprit de son propre enfant, que pour l'instruire, eleuer & diure en tout acte vertueux. En quoy on peut facilement cognoistre l'auborité, en laquelle nous colloquẽt ceux, qui estans peres du corps mortel de leurs enfans, nous constituent, (comme dit Marc Aurele) comme peres de l'esprit immortel d'iceus. Ce qui nous doit aussi admonester, de diligemment prendre garde, à la grande charge & pesant fardeau, qu'en ce faisant nous est chargé sur les espaulles: chose certes, qui pour sa grandeur, ne se peut expliquer en ceste petite dedicatoire: pour estre telle diuersité entre la nature des

DEDICATOIRE.

ieunes que chacun de voz Seigneuries cognoit. Car nous voyons les vns auoir telle generosité, que la gloire leur sert, comme au cheual l'esperon. Les autres tant opiniatres & fantastiques, qu'il leur est besoing, d'un rude frain: par lequel on les puisse tousiours tenir sous bride. Et d'autres d'une retiue, & si pesante race, qu'elle requiret, par maniere de parler, estre tousiours tabutée, comme les asnes, de foüets, pour les faire, au commencement prendre quelque bon fondement: duquel puisse proceder, & sortir, avec le temps, quelque oeuvre vertueus. Chose certes que deuous bien obseruer, en nostre profession qui est d'enseigner à la ieunesse, le moyen de paruenir à la perfection de la propriété de plusieurs langues, diuerses les vnes des autres: desquelles i'estime le principal & premier fondement estre la vraye & parfaicte maniere de nauement prononcer chacune d'icelles selon son maternel: laquelle, comme nous la sentons en tous langages, auoir, ie ne scay quoy, de peculier, & different de l'une à l'autre: si la trouuons nous toutes fois plus friande (si ie ne veulx dire plus mal aisee) en la Françoise, qu'en nul autre. Si la personne ne l'a par son naturel: ou, qu'il l'ait apprinse avec vne certaine inclination naturelle, & vouloir, aydé par la diligente instruction, de celui qui scaura fort bien & facilement declarer les accents, elisons, apostrophes, diphongues, & tous au-

EPISTRE.

nee retardements, qui se trouuēt en la leçon d'icelle. Aussi le principal point gist, de scauoir si bien instruire l'apprentif, d'organizer la prononciation de sa langue, qu'il puisse iargonner chacun langage, selon sa propre forme de parler. Et iacoit que tout hōme, de quelque âge qu'il soit forclos, de pouuoir apprendre tant de diuerses prolatiōs, voyre & de paruenir iusques au but de la quasi perfection: si est-ce pourtant, que la ieunesse y est, sans contradiction, toujours la plus propre à diuire, & plier en quelle part qu'on veut, ainsi que nous voyons, par experiēce entre ces maistres iongleurs, qui plient les petits mēbres encore tēdres & doüillet, pour leur faire faire des sōbresauts perilleus, & autres souplasses. En tel le maniere me suis-ie aussy efforcé en mō endroit. Et ne voulant seulement prouffiter, tant à la ieunesse, qui m'est commise qu'aus autres de plus grād aage, qui s'adonent à nous, pour receuoir instructions & preceptes desdites langues: ains à tous ceux qui sont sous l'obeissance de voz S. comme dignes Gouverneurs, & Chefs que vous estes de nostre Repub. J'ay ordonné vn Dictionaire, vn liure de Dialogues, ou Colloques: & vne Grāmaire: vn certain formulaire de lettres misiuēs, & la maniere de faire obligations, quitances, lettres d'assurance, & de change: ioinēts avec ce plusieurs manieres, par lesquelles vn Marchant, ou vn amy, peut escrire l'vn à l'autre.

EPISTRE.

à l'autre. Desquelles œuures ie n'ay sceu, à qui plus
 proprement dedier le premier fruiet d'icelles, qui est
 ce Vocabulaire qu'à voz S. Ce que i'ay fait, pour
 faire apparoistre & monstrier l'ordre que ie tiens, en
 la profession de quoy ie me mesle. Esperant que voz
 S. ne prendront de male part, ce petit present, pour
 sa petitesse: mais qu'aurez esgard à la grandeur du
 courage, de celuy qui le vous donne. & au commun
 bien: Grandeur, dy ie, non pas d'outrecuydâce, mais
 grandeur de treshumble affection: par laquelle me
 recommandant treshumblement à voz bonnes gra-
 ces, prieray Dieu, vous donner avec bonne vie prof-
 perité, bon conseil pour meilleure consequence de
 longue durée, & à nous autres la grace de tant bien
 instruire voz enfans, qui nous sont baillez en char-
 ge, que les pussions dresser, & conduire à tel point,
 qu'ils soyent faits autant vertueux, & gens de bien
 que sont leurs Progeniteurs. Et d'auantage, ne vous
 dy, d'Anuers ce premier Septembre. 1570.

Par le treshumble seruiteur
 de voz Seigneuries.

Gabriel Meurier.

IAMBES EN FAVEUR DE
l'auteur.

L'esprit puisse saillir & l'art,
Sa plume conuertie en dart,
Et l'ancre en vn tres-lent poizon
Puissent meurdrier, en sa maison:
L'vn, tout son corps, outrepassant,
L'autre, peu à peu, saisissant
Le sang vital du mal-heureux,
Qui voudra d'vn sens furieux,
S'enhardir, de premediter,
Songer, écrire, ou inuenter
Quelques écrits, contre l'honneur,
De ceus, qui iadis leur labeur,
Dedierent au bien commun:
Et, encor pis soit l'importun,
Qui veüt opiniatement
Blâmer celui, qui brauement
Vient par vn sentier mieus battu,
Conduire l'homme à la vertu.
Mais tout heur soit, à qui voudra
Chanter le los, que meritera
L'homme qui n'épargne le sien,
Pour enrichir le commun bien.
Et ainsi viue desormais
Nostre Meurier à iamais.

AV LECTEUR.

SAche amy Lecteur, que les dictions apres les-
quelles nous t'auons apposee ceste lettre m. sert à l'homme, ou dictions masculines: & leur doit on adjoindre les articles ou pronos ensuiuans, à sçauoir le, lequel, du, duquel, au, auquel, vn, mon, ton, son, il, ce, cestuy, luy, cil, ce-luy, chascun, aucun, nul, qui, tout. &c.

La lettre f, denote, les mots, seruants à la femme, ou dictions feminines: & s'y doiuent approprier les articles & pronos ensuyuans: à sçauoir, la, laquelle, vne, ma, ta, sa, elle, ceste, celle, chascune, aucune, nulle, toute, de, &c.

Et la lettre c, signifie les dictions communes, & seruantes tant à l'homme, comme à la femme. ou mots masculins, ou feminins. Ce que nous auons fait pour l'aduantage & bien tant des gens lettrés, ou illettrés, comme de ceux qui n'estants aidez du maternel ou qui, pour estre mal stilez & enseignez en la langue Françoisse failent souuentefois en la construction & ordre dudit langage, à tât à Dieu sois.

Vocabu-

VOCABULAIRE FRAN-
COIS-FLAMENG.

A.

Heest.

à tot

Iean à à

faire, à vn

barbier qui sçait
tondre & raire.

Ian heest te doen met
een Barbier die wel
schejren can,

âge ou aage. m.
ouderdom.

quel âge auez vous?
hoe oudt sydy?

âgé, m. oudtman

âgée, f. oude vrouwe

abandon ou bondā
m, verwillinghe, toe-
lattinghe.

abandonner, begeuē

abandonné, m. begeuen

abandonnée, f.

begheuene.

abandonnement,

m, begheuinghe.

abandonnement.

doer te vele toelatens,

vele te leckerlyck.

abastir dir, corromperē

abbatre, afwerpen

abbay, m. ghebas

tenir aucun en ab-

bay, yemant met scoo-

nen woerden leyden en

trecken om hem te be-

drieghen.

abbayer, bassen

abbayement, m.

bassinghe.

abbaye, f. abdije

abbaisser. vernederen

abbé, m. een abt

abeille ou auaille. f.

een bije.

abbesse, f. een abdisse

abberrer. verdolen

abestir aucun

verach-

	<i>verachten.</i>	abondant, fertil, fe-
abhorrir ou abhor-	cond, fructueux,	
rer, grouwelen	copieux. m, ouer-	
abject, verworpen	uloedich	
abiller le disner, de	abondance. f, ouer-	
maelijt reemaken	uloedicheyt	
abbescher, uytstryckē	abondamment,	
abbeschē, uytgestreken	oueruloedelyc,	
ablution lauement	aborder, aē boort comē	
wasschinghe	abordement, m. aen-	
abregé, m. vercore	boortcominghe.	
abreger, vercoren	aboutir ou confiner	
abreuer les che-	palen ende jwæren.	
uaulx, de peerden te	abri, ou le soleil	
drincken leyden.	frap tousiours, in-	
abreuoir, m. enē dric	den sonnen schijn	
abolir, uytroeden, te	abricots, persen abri-	
niete doen.	coken	
abolition. f, eē uytroe-	abricotier, eenen per-	
dinghe, te nietdoeminge	seboom	
aboli. m, uytgheroeyt	abrutir s'abrutir	
te niet ghedaen	beestachtich worden	
abominer, grouwelen	absconser, berghen	
verscricken	absconsé, m. geborghe	
abominatiō, f, grouwel	absenter, wegh syn	
abominable, c.	absent, m. absent, niet	
grouwelijck	teghenwoordigh	
abonder, oueruloeden	absence, f. absentie, on-	
	teghen	

teghenwoordicheydt	abusion, f. misbruyck
abstinence aluyne ou	abus, m. abuys misbruyck
absinthe, blancfort,	abyssmer, afgronden
la mort aux vers. f.	abyssme, m. eē afgront
alsen, worm cruyt	à ce, à fin op dat
absorber ou englou	acariastre, insensé,
tir opslocken	rasende dul
absoudre, ontstaen	academie, f. een greate
absous, m. geabsolueert	schole oft vniuersiteyt.
absolument, vol-	accabler, verdrucken
comelijck	accablé de debtes
absolution, f. absolutie	fastides, facheries
abstenir, abstinieren	verdruct met schulden
abstinēce, f. abstinētie	verdruct met walginge
abstraction, f. afstrec-	verdruct met verdriet.
kinghe	s'accagnarder ou
absurde, c. inepte	truander, s'acco-
qualijck betamende	quiner, hem begueen
absurdement inep-	tot luyardye.
tament, plompelijck	accelerer, verhaesten
grouelijck sonder	yuroignerie & cou-
reden	roux accelerent la
abuser, abuseren	vieillesse, droncken-
misbruycken	schap ende gramschap
abuser aucun, yeman	die verrasschen den
den bedrieghen	ouderdom
abuseur de gens, m.	accepter, aenuerden
een bedriegher	accepta-

acceptable, c. aëgenaë	maken oft gemeyn syn
accepteur de per- sones, uytneemer der persoonen	accoint, familier, ghe- meynsaem seer bequaë
accez, m. een toeganck	mon accoint ou fa- milier mon chalad
lieu accessible, een gancbaer plaetse	mon mary, mijn mi- jijn bequaem consoort
accent, m. een accent	accointance, gemeyn- saembeyt
acerbe, suer c. suer on- rijpe	accointance, f. ghe- meynschap, conuersatie
acerber le mal ou enuenimer, tquaet verargeren	accointer vne pucel le, een ionck meysken
acerbité de dents, f. boomicheyt der tanden	paleren oft vercierren
aceré, m. venant de	accointable, c. con- uersable, menschelike
acerer comme tail- lant, cousteau ou ferement bien ace- ré, een snede oft messe wel ghestaelt	accoiser, stillen accoisé, m. ghestillt accoller, ombelsen accollée, f. ou accol- lade, een ombelsen
acertes ou de feruë- te affection, serieu- fement, ernstelijck	accommoder, schickē oft voeghen
accession, f. toeganck	accompagneraucun yemanden gheselschap
accident, m. gheual	bouden
s'accointer d'aucun met yemant kennisse	accompagné, m. ver- selschapt
	accom-

acomparager, ac-	ter, vrientſchap of
comparer, gelijk en	kenniſſe maken, en on-
accomplir, vervullen	derhouden
accompliffement, m	accordée, f. bruyt, ver
een vervuullinghe, vol-	eenichde
cominghe	accordailles, f. voor-
accombler, te hoope	waerden, of ondertrou-
maken	winghe
accomblement, m.	accoufter, ghenaken
een hoop	of lenen
aconsuyure, achter-	accosté, m. gbonaect
halen	accostepot ou ap-
accorder, vereenighen	puy-pot, m. put-
accordé, m. vereenicht	ſchutſel
accord, m. een accoort	accoucher d'enfant
of vereeninghe	gheligghen
accortesse vinacite	accouchée, f. geleghen
d'esprit, luchticheyt	acoup, ſur le champ
van gheeste	terſtondt
accort, luſtich van	accoulder, opden ellen
gheeste	boghe leenen
accortemét dextre-	vn accoubdoir, m.
ment & ingenieu-	een elleboghe leenen
fement faire vne	accoupler, aencoppelē
choſe, eenighe dinghe	accourber, crommen
met gheeste en ſubtyl-	accourcir, aſcorten
heydt doen	accourir, aenloopen
achalander accoin-	comen gheloopen
	accouſi-

accoufiner aucun	ou l'appeller cou- fin, yemant neue heetē	lance, ou accueil, goede vrientſchap met ten anderen houden
accouſtrer, bereyden	toemaken, vercierē	Wel ontfanghen
accouſtré, m. bereydt	toegemaect, verciert	accumuler, ophoopen
accouſtment, m.	bereydinghe, toemakin ghe, vercieringhe	accuſer, beclappen, be- ſchuldighen, aenbrengē
accouſtumer, wennē		accuſateur, beclapper beſchuldigher, aenbren gher
accouſtumé, m. ghe- woon		acener ou prendre a cenſe & ferme, ver pachten
accouſtumance, f.	ghewoonte	acertener, verſekeren
accouter, tochooren		acertement, verſeke- ringhe
accrocher, aenbaeckē		acherner les chiens
accroire, borghen		acherné cōtre quel- cun, ou venimeu- ſement & capitale
accroistre, aenwaffen		ment animé, een man tegen eenē anderē
accroissement, m.	aenwaffinghe	toe ſloken
accreu, m. aenghe- waffen		achées, quaet pier, cerdts, wormen
accroupir, bucken		achēmer vne espou- ſée ou attourner, een bruyt paleren
accuellir aucun, ye- manden ſeeſteren, oft omtfanghen		ache
faire bonne accueil		

A C.

achemeresse, f. at-
tourneresse, palle-
resse

acher ou agacer les
dents, les pommes
fades font, d'onrije
appelen maken de tan-
den boomich

acre, c. comme aux
orgnonns poereaux
scherp, strenghe, snel als
ayun.

acheminier, den wegh
wijfen oft gaen

acheter, coopen

acheteur, m. cooper

achet, m. coop

acheuer, volbrenghe
oft voleynden

acheuement, m. vol
brenghinghe, voley-
dinghe

a choiso ou a choise
oorfakē

achoissonner & ac-
cuser, aenbrenghe

acier, m. stael

A C.

acquérir, f. vercrūgen
acquetter ou amas-
ser, vergaderen

acquêt, profijt
il n'y-a point d'ac-
quêt en luy, op bens
en sidt niet

acquisition, vercrū-
ginghe

acquis, m. vercreghen
acquisition, f. vercrū-
ginghe

acquiescer, consenterē
acquiter, quyten

acquité, m. ghequeten
acquit, m. quytinghe

actes, m. dadē, wercken
acte, m. daedt, acte

acteur, m. doender, een
aenlegger inde rechtē

action, droit. f. actie
oft recht

action de graces, f.
een dancsegginghe

actuellemēt ou pre-
sentement, teghen-
woordicheyt, presentelyc

B adage

Arrivāte plotzē

A	D.	A	D.
adage, m. ou prouer		hangende, consoorte	
be, prouerbe		adhiber foy, gheloo	
addition, f. toeuogin-		gheuen	
ghe		adhiber diligence	
addonner, begheuen		neerfticheydt doen	
gheneghen syn		adhiber cure, zorg	
addonné, m. genegen		draghen	
addonné à bon tēps		adénerer, schatten	
addonné à yuoroig		adénerer aprecier	
nerie addonné à		argent, op dē prijs set	
volupté, ghenegen		adés venu de l'ital	
tot goey daghe, ghenegē		ny	
tot dronckenschap, ghe		adeser, raken	
neghen tot wellust.		adestre adroct ou	
addonné aux estudes		dextre & hab ile	
genegen tot leeringhen		tout, in alle di ngen	
adoucir, verfoeten		bequame	
adouber, bestoppen, oft		adhorter, rayen	
bedodden		adjancer, bereyden	
adoubeur, m. stopper		vercieren	
oft bedodder		adjoindre, aenvoeg	
adeuancer, voorgaen		adjoint, m. aēgeuoec	
adherer, aenhanghen		adjuteur, m. eē help	
adherence, f. aenhan		adjuster, ghelycken	
ginghe, hulpe		iuyste maken	
adherent, m. com-		adjourner, doen dat	
plice consort, aen-		adjournement, dae	
		ghingh	

A. D.

ghinghe, cieringhe
 il commence à ad-
 journeyer, het beghint
 dach te worden
 adjouster, toedoen
 adjouster foy, gheloof
 gheuen
 admettre, toelaten
 admis, m. toeghelaten
 administrer, bedienen
 administration, f. be-
 dieninghe
 admirer, verwonderen
 oft vreesen
 admiration, f. ver-
 wonderinghe
 admirable, c. won-
 derlyck
 admiral ou amiral
 ammirael
 admiraulté, f. d'offi-
 cie vandē ammirael
 admodier ses terres
 ou les bailler à fer
 me ou a muyages,
 landt verpachten
 admonester, vermanē

A. D.

admonition, f. ver-
 maninghe
 aduniēter ou ànnui-
 ter deuenir nuiēt,
 nacht worden
 il adnuiēt, het wort
 nacht
 adolescence, f. ionck-
 heydt
 adolescent, m. een
 ionghelinck
 adolescente, f. een
 ionck meysken
 adonc, dan, alsdan
 adolorer conceuoir
 douleur, deernisse
 hebben
 adueillé ou adoloré
 m. droeue gheworden
 adopter, verkiesē
 fils adoptif, m. ver-
 cosen sone
 adorer, aenbidden
 adosser vn corselet,
 eenē voorschoot aendoē
 adresser, toestueren
 adresse, f. toestuerin-
 ghe

A. D.	A. D.
ghe	aduersité, f. tegenspoet
biē adroit, gesciēt mā	aduersion, pour pu-
aduenir, toecomen	nition, strassinghe
le tems aduenir, ou	aduersaire, c. teghen-
futur, toecomende tijt	partye
le tems jadis ou pas	aduertir, waerscouwē
sé, voorleden tijt	aduerti, m ghewaer-
le temps present. te-	schout
ghenwoordighen tijt	aduertissement, m.
il est aduenu. het is	waerschouwinghe
gheschiedt	il aduesprit, het wort
homme aduenant,	auont
wackerlijck man	aduen, m. consent,
mal aduenant, lour-	raet
daut, ongheschiēt	aduis, m. aduijs, meys-
il aduient souuent,	ninghe
het gheschiet die wils	aduiser, beraden
il aduindra, het sal	aduiser aucun. yeman
gheschieden	den waerschouwen
aduenement, m. toe	aduisé. confideré, ad-
compst	ghesien, ghemerēt
adventure, f. auēture	homme aduisé ou
a toutes auentures,	bien aduisé, een
tot allen ghelucke	Wijs man
adventurer, auētuerē	aduisément, met
aduenturier, m. auē	goet aduijs voorsichte-
uerder, stout	lijck
	adula-

A. D.

adulateur, m. pluym-
strycker

adulation, f. vleydinge

adultere, c. ouerspeel-
der, oft ouerspeelstercommettre adulte-
re, ouerspel bedryuen

adulterer, ouerspielen

aduner, vercomighen

adustion, f. aenbran-
dinghe

aduocat, m. aduocaet

aduocasier pour au
cun, yemants saken
defenderen

aduolé, lichthoot

aduouer vn crime,
eenigh quaet seyt oft
misdæet beliden

aerole, f. eaurole

empoule ou petite
bouteille pleined'eau. een cleyne glas
vol watersaisserons de poissôs
vlimmen

affable, c. spraecsæm

A. F.

affablement, spraec-
samelyckaffabilité, spraecsæm-
hejdt

affaire, c. hanteringhe

affaires vrgens, noot-
sakelycke sakenhomme affaire, affe-
ré, ou affaciendé, eē

man die onledigh is

affaiser, pancher, ne-
dersincken

affamer, verhungeren,

affamé, m. verhungere

affecter. affecteren, be-
gheiren

homme affectant

baretades. een man
die gheirne gheert is
oft bonnets hongerich

affection, f. affectie

affectionné, gheaffec-
teertaffectueux, m.
affectueusaffermier, belouen, ver-
sekeren

A. F.

affermir, vast maken

affuster vn canon,

een busse laden

afferterie, astuce, f.

slimmicheyt, looserye

vn affecté, slim, loos

affier, verſekeren

il affiert, het betaemt

affiler vn couteau,

een mes op ſne de ſetten

à fin, op dat

affiner, deceuoir.

fineren

vn affineur d'or, m.

ſineerder

affins, m. ghemaghen

affinité, f. maechſchap

affiques, f. au nom-

bre plurier, baue-

ries, bourdes, gabe-

ries, ou bagues.

gheckernye, beuſelen,

oft baghen

affirmation, f. verſe-

keringe, beueſtinghe

affliger, quellen

affliction, f. quellinge

A. F.

quellagie

affluence, f. toeloeyn-

ghe

affoler, verlemden

affolé, m. verlemdt

affoibler, vercrancken

affoibli, m. vercranc-

affourer les brebis,

moutons ou aul-

tres ſemblables

beſtes, de ſchape

voeren

affranchir, beurijden

affranchi, m. beurijdt

affres, f. plural. ſwa-

richeydt

donner vnes

mauuaiſes affres à

aucun. yemande een

ghe ſwaricheydt, oft

anxt gheuen

affreux, m. vreeſelijck

affriander, verleckerē

affriandé, m. verlec-

kert

affrioler, ou affrian-

der, verleckeren

affriole

A. F.

affriolé, verleckert
 affronter, bedrieghen
 un affronneur, bedrie-
 gher

affubler, aendoen, dec-
 ken, bedect

affublé, m. aenghedae
 agacer, verwecken, oft
 terghen

dents agacées, bo-
 mighe tanden

agacement de déts
 boomicheyt der tanden

agencer, schicken, oft
 voeghen

agenouiller, knielen

agenouillé, m. ghe-
 knielt

aggluer, tsamen lijmen
 aenterren

la poix s'agglue aux
 doigts, het peck lijmt

aende vingheren

agonie, f. eenen
 camp oft strydt

agoniser, stryden

aggrandir, vergrootē

aggraver, ver-
 groeven

A. G.

aggrauanter, besware
 aggraué ou aggrauā

té, m. moulu de
 chemin, seer moede

van reysen, oft van gaē

aggreable, c. aēgenae
 aggreablement. aen
 namelijck

aggreer, aenghenae sijn
 aggreger, vergaderen

aggresser, assailir, in
 varen, ouervallen

assailleur, aggres-
 seur, inuaerder

oft invlieggher, ouerval
 der

agile, viste, c. lichtueer
 dich, dapper

agilité, f. lichtueerdic-
 heyde

agilement, dapperlic
 agir personellemēt

daghen
 agiter, beweghen

agitatio, f. beweginghe

agité, m. beweethe
 beroert

B 4 agna-

A. G.

A. I.

agnation, maesschap	aguille, f. naelde
agneau, ou agnel, m een lam	aguillon, m. prickel
agnelet, m. lammekē	aguillonner, prickelen
agraphie, f. haeck	aguifer, wetten
agrellir, smal maken	agu, m. fcherp
dunne maken	ahanner, grooten ar- beydt doen
agriculture, f. landt- winninge, lantbouwinge	ahan, grooten arbejdt
agriculteur, een ac- kerman	il ahenne jour & nuit agaigner sa vie, hy arbejdt nacht ende dach om den co- te winnen
aguet, bespietsel	aherdre quasi adhe- rer, aengrijpen
par aguet, door verra- derije	ahurté, m. obftine crighel
aguerrir vn tiron en la remiltaire, een nieuwe bot, lantsknecht te fatsoneren	ahurir aucun ou le stonner & le met- tre au bout de son sens, versuffen
homme aguerry & adextre aux armes, vroom of veruarich ten crighe	homme ahury, m. verbase versufte
aguille de quadran de hant vā eenē wijfer	ayder, helpen
agguillier épinguer ou tabouret, een spellen herteken	ayde, f. hulpe Dieu aydant, metten hulpe Gods
	aigle

A. I.

aigle, m. arendt
 aigre, c. suer
 aigre doulx, m. half
 suer, half soet
 aigret, m. suerachtich
 aigreur, f. suericheydt
 aigrir, versueren
 aigrement, suerlijck
 donner les ailes à
 vn cheual, een peert
 laten rennen
 aile d'oiseau, f. vleun
 ghel
 ailleurs, elders
 ailler ou cailler, m.
 net om quacken te van
 ghen
 aimant, m. pierre at
 tirant le fer, magnecet
 steen
 foy aymantine,
 herdt van ghelooue
 aimer, beminnen
 aimé, m. bemint
 aimée, f. beminde
 ainçois, eer liever
 ainsi, alsoo

A. I.

ainsi me face Dieu,
 also moet my God helpen
 debonnaire, goeder-
 tioren
 aire d'une grange,
 dorfschvloer
 l'aire d'un oiseau de
 proye, nest van een
 valck dont est
 deriué de bon aire
 voulant dire sans
 malice, sonder arger
 les aires es jardins,
 cruyt bedden in houen
 airif mot de deux sil
 labes, gramfchap
 air, m. d'une sillabe,
 locht
 airer, gram maken
 aisé, m. gram
 ais, m. berdt
 aisé à faire, gemackelic
 om doen
 aisément, gemackelyc
 à mon aise, tot mynen
 ghemake
 estre bien aise, wel te
 B s vrede

A. I.

vreden syn, oft blijde syn
 prédre ses aises, syn
 ghemack nemē oft goey
 daghen hebben

aifer, behelpen oft syn
 ghemack nemen

homme aise à seruir
 een man die goet is om
 te dienen

homme aisé & qui
 ha bien de quoy

een man die passelyck
 rijk is, oft diet wel heeft

filz aîné, oudste soon
 aisselle, f. ocsele

se alachir, se flestrir
 deuenir flestri ou

fane, verslentsen
 swack ende slap wordē

alaigne, c. vlijtich
 allaigrement, f. vlij-

telijc
 alaigresse, vlijticheydt

vrymoedicheydt
 alangouri, swac, crach

teloos, moede
 albrent allebrent

A. L.

ou hallebrent, m.
 canet, ou canin fau

uage, entvoghel
 albrenerchasser aux

albrents, entvoghelen
 iaghen oft vanghen

alcoran vault aultāt
 à dire comme, vraye

loy, rechte en warach-
 tige wet (alarme

algarade, alarme, een
 dresseur ou donner,

vne algarade à son
 ennemy, syn vyandē

verwecken
 alembic à distiler

caues, m. een cloc om
 dwater te distilleren

alembiquer distiller
 distilleren

alebastre, m. albastre
 allemand, m. ouerland-

der
 allemande, f. ouerland-

sche
 alentir, moderer

affoibler cesser
 eneruer,

A. L.

eneruer, swack of
crancke worden, of
syn cracht verliesen
alesne, f. elzene
alieter, cranck te bedde
ligghen

aliété, te bedde gbelegē

aliener, verurecnden
alienation, f. ver-
vreemdinghe

alouette, f. leeuwvers

aliement, vuedtsel

alimenter, vueden

allaieter, suyghen

allaidier, leelijc worden

al allaidit, hi wordt
leelijc

almidon, m. stijffel

vn enfant allaietant

m. suyghelinc

alleguer sa raison, al

legeren, by brenghen

alleguer, verlichten

je suis allegé de mes

facheries, ic ben ver al

licht van mijn swaric-

heyt ende verdrietlic-

A. L.

heyde

allegement, allegeā
ce, f. verlichtinghe

allegorye, f. als men

yet anders neemt dan
die woorden aen haer

seluen luyden

sens allegoricque,
een sulcke reden

alleluya pain de co-
cu ou coucou, coec

coecks broot, cruzdt so
gheheeten

aller les ambles, tellē
ghelijck een peert

aller à pied, te voete
gaen

aller à cheual, te
peerde gaen

aller à chariot, te
waghen gaen

aller à tapinois

aller à chatons

aller à tatons
al cruypende gaen

al tastende gaen

A. L.	A. L.
aller à la selle, <i>ter</i>	courir du loup
<i>stoel gaen</i>	aliguements, m. plu
aller de vicà trespas	<i>mate</i>
<i>steruen</i>	prendre les aligues
les allées d'un jar-	ments d'une ville,
din de plaisir, <i>de</i>	d'une citadelle ou
<i>ganchen van en speel-</i>	d'un edifice, <i>de ma</i>
<i>hof</i>	<i>te nemen, legeren oft</i>
Dieu vueille que	<i>setten</i>
tout aille bien,	allumer, <i>omsteken</i>
God gheue dat al wel	allumettes, f. <i>solffer</i>
<i>vergaen moet</i>	<i>priemen</i>
allée, f. <i>ganc</i>	alonger, <i>lanck maken</i>
allure, f. <i>ganinge, ganc</i>	alors, <i>alsdan</i>
allier, <i>aenbinden</i>	alose, f. <i>elst</i>
allié, m. <i>verbonden</i>	aloy, m. <i>alloy</i>
allies amis, m. <i>veree-</i>	homme de bõ aloy,
<i>nich, de</i>	<i>een oprecht man</i>
<i>vrienden oft maghen</i>	allouuy ou affame
alliance, f. <i>verbondt</i>	comme vn loup,
faire alliance, <i>een</i>	<i>verhonghert</i>
<i>verbondt maken</i>	alpes, <i>gheberchten</i>
allicher, <i>aentlocken oft</i>	altercation, f. <i>ghekl</i>
<i>aenhalen</i>	alterquer, <i>kjuen iwie</i>
aligner & courir,	<i>sich syn</i>
<i>bespringhen</i>	alterer, <i>veranderen</i>
la louuelle se fait	altere, m. <i>verandert</i>
	<i>alte</i>

alouuy ou affame
comme vn loup,

A. L.

A. M.

alteré ou emberlu- coque de la liqueur septembrile, dronckē alteration, f. verande ringhe	amas, m. vergaderinge amas de gens, verga deringhe van volcke amasser, vergaderen
alternation, f. ouer- anderinghe	amateur, m. liefhebber
alternatiuement, oueranderlijck	ambages. omweghes oft verloopinghe reden parler ambiguemēt & a deux ententes met dubbel verstandt spreken
alterner, veranderen	ambigu, m. twijfe- lachtich
aluine, f. alssen	ambigument, twij- felachtich
alun, m. aluyn	ambiguité, twijfelach- ticheydt
alumelle ou alemel- le de cousteau, het beslach vanden messe	ambition, f. eerghe- richeyt
amadouer, pluym- strücken	ambitieux, m. eer- ghierich
amadoueur, een pluymstrijker	ambler ou aller les
amaigrir, vermageren	ambles, tellen ghelijck een peert
amaigri, m. vermagert	ambrosye, f. na die Poeten opinie is de spij- sen vanden Goden
amande, f. amandele	
amandier, m. aman- delboom	
amanteler, bemantelē	
amantelé m. bemätelt	
amarri, m. de moedere	

am

A. M.	A. M.
ambrosyē, f. ontster- uelycheydt	den amesnagē, gehuysraet
ambre, m. ammeren	amy, m. vriendt
ambuler, wandelen	amye, f. vriendinne
amesnagier sa mai- son, syn huys stofferē van huysraet	amiette, f. vriendin- neken
amende, f. boete	emiabile, c. vriendelijc
payer l'amende, die boete betalen	amiableté, f. vriendelijc- heyt
amender, beteren	amiablement, vrien- delijcken
amelette, f. een tafeyē	amieller le peuple, ivole becouten
amendement, m. be- teringhe	amignoter, smeecken
amener, aenleyden	amytie, f. vrientſchap
amené, m. aengheleydt	amoderer, matighet middelen
lieu amene, c. ghe- nuechlijcke plaetse	amoindrir, vermin- deren
amenuiser, dunne maken	amollir, vermorwen
amer, m. bitter, oft galle	âmolli, m. vermorwen
amerement, bitterlyc	amonceler, hoopen
amertume, f. bitter- heyt	a mont, opwaerts
ame, f. siele	monter a mont, op waerts gaen
amesnager, behuysra-	amorcer, aessen
	amou

Amudox st. in. gem.

A. M.

amour, f. liefde
 amoureux, m. amou-
 reus
 amoureuse, lief oft
 boel
 amortir, afloopir, fla-
 perich maken
 amortir le feu, vier
 bluffchen
 amouracher, vryen
 boeleren
 amorachement, vry
 inghe, boeleringhe
 amphiteatre, ronde
 sien plaetse, oft vecht-
 huys
 amphibologie, onse
 keringhe dat op twee
 manieren verstaen
 mach worden
 sentence amphi-
 logicque, een wy-
 felachtighe redene
 ample, c. ruym, oft
 breyd
 amplement, ruymelyc
 amplifié, m. geruynt

A. N.

amplifier, ruymen
 ampouille, f. een am-
 pulle
 amputer, afhouwen
 amuser, den tyt onnut
 telyc verfljten
 an, m. ou année, iaer
 analogye, eygenheydt
 ghelycformicheydt
 anatomie, f. anatho-
 mie
 anathematifer, ver-
 vloecken
 anathematifé, m.
 veruloect
 ancelle ou seruante
 dienstmaecht
 ancestres, m. ouders,
 voorfaten, vooruaders
 auches de haubois,
 de tonghskens van ee
 schalmeyen
 anchois ou farde,
 anchioube, visken
 ancien, m. oudt
 ancienne, f. oude
 ancienneté, f. outheys
 ancien-

A. N.	A. N.
anciennement, van oudts	angoissier, <i>benauwen</i>
vn ancre, m. ancker	angoisseux, m. <i>benaut</i>
ancrer les nauires. anckeren	anguille, ael oft <i>palinc</i>
andain, m.	animaux, m. <i>ghedier-</i> <i>ten, dieren</i>
androgine, c. <i>masle</i> & <i>femelle, half man</i> <i>en half vrouwe</i>	animer, <i>encourager</i>
anneau, m. <i>ring</i>	euertuer, <i>euigorer</i>
aneantir, <i>te niere doe</i>	donner effort, <i>ele-</i> <i>uer le courage,</i>
saneantir & ne te- nir compte de loy	<i>moede maken oft geue</i>
gheen werck maken van hem seluen	encouragé, <i>euertue</i>
homme aneanti,	euigoré, m. <i>gemoet</i>
euapore sec, <i>droo-</i> <i>ghe sonder sap noch</i> <i>reputaie</i>	animé, m. <i>ghemoedt</i>
anexer, <i>tsamē vueghē</i>	animaduertir, <i>ghe-</i> <i>waer werden, straffen</i>
anexé, <i>tsamē geueucht</i>	animaduersion, <i>t.</i> <i>strassinghe</i>
ange, m. <i>enghel</i>	animal. <i>een dier</i>
angelicque, c. <i>ēgelsch</i>	animalon, <i>dierken</i>
anglet, angle, m. <i>hoec</i>	anys, m. <i>anys saet</i>
angler vnepersonne <i>benauwen</i>	anoblir, <i>edel maken</i>
angoisse, f. <i>benautheyt</i>	anoüer estrangler, <i>verslicken</i>
	pouille anoüée, <i>een</i> <i>hinne die vercropt in</i>
	annales, f. <i>taer boeckē</i>
	anneau, m. <i>een ringē</i> <i>annelet</i>

A. N.

annelet, m. een rinf-
ken

anichiler, te niete doē

anichilé, te niete gedaē

annombrier, toetellen

annoncer, bootfchappē

annoncement, m.
bootfchappinghe

annotation, f. aen-
teekeninghe

annonchalir, onacht
faem fyn

annuel, m. iaerlicx

annuelement, iaer-
licx

annuller, te niete doē

des anfes, f. heyse

antant ou anten,
tyarent

ante, f. moeykē
mijns vaders fustere

antenois, van tiarent

anterieur, die vorfte

anticiper, voorcomen

anticiper, voornemen

antidater vnes let-
tres, den datum voor

A. N.

de brieuen fetten

antidote, m. preser-
uatiue, tegen venijn

antienne, f. veur-
fanck

antique, c. oude

antiquité, f. oudtheydt

anuitir, nacht worden

il anuitit, het worde
nacht

antre, m. kuyt onder
de aerde, oft hol

aoufter, moisfoner,
oogften

apaner douer, begiftē

apanage, hoirie, erf-
goedt

apocalipse reuela-
tion, openbaringhe

apparenter, contra-
cter, parentage

maeffchap contracterē

apparenter aucun,
yemant cofyn heeten

oft te segghen dat hy
van ons maeffchap is

apocriphe, caché,
verbor-

C

A. P.

verborghen

apologye, f. excuse
deffense, een argu-
ment, bescherminghe,
excusatie, ontschuldin-
ghe

aposter aucun à vn
temps prefix, ye-
mant eenighe tijt toe
segghen oft setten

aposter vn faulx
accusateur, eē valsche-
ghetuyghe coopen oft
brenghen

apostasie reuolte-
ment

apostat reuolté, fui-
tif, vluchtich

apostater reuolter,
anxieté, f. benautheyt

aoust, m. oostmaent

apte, c. bequaem

aptement, bequame-
lijk

apertement, openlijk

apologüe, fable mo-
rale, manierlijke

A. P.

fabele

apostre, m. apostel
apostolique, c. apo-
stelijcx
apostume, f. aposteu-
nie

apostumer, apostume-
ren

apophthegme, cor-
subtiyle spraec oft ant-
woort van eenen eer-
lijcken persoon

appairié, m. ghepaert

apoticaire, m. apotec-
kere

appairer, ou appai-
rier, paren

appaiser, payen

appaisé, m. ghepaert

appareil, m. ghereet-
schap

appareiller, bereyden

bién apparenté, w-
ghemaecht schapt

apparitoire, ledtorn-
oft stinck aert

apparoir, ou appa-
roistre

A. P.

A. P.

roistre, schijwen, oft
blijcken

appartenance, f. toe-
behoorte

faire apparoir, doen
blijcken

appartenance, ou
parenté, maesscappe

apparence, f. schijn

Iean de nyuelle est

homme d'apparen-

de vostre apparte-

ce ou homme ap-

nance, Ian de backer

parent aduenant,

is van v bloedt

ferré, een man van re

appasteler ou appa-

presentatie, staetelyck

ster, asen, voesteren

man

appast, coesteringhe

les plus apparents

appeaux, m. voorflach

d'une ville, de stae-

appeller, roepen

telycke ende de princi

appenser, beraden

paelfte van een stad

je m'appenseray de

apparitiō, f. epipha-

propos appensé

nie, openbaringhe

ou precogité

appariteur, m. fer-

appentis, m. looue

gent, huysier, die-

apperceuoir, merckē

naer, deurwaerder

il appert, het schijnt

appariteur aucune-

appert habile, m.

fois signifie bour-

gheswint en behendich

reau, een beul, oft

appertise habilité,

hangher

behendicheyt, sloxheyt

appassionné, m. ghe

appertement viste-

pynicht

ment, rasschelyck

il appartient, behoort

appetis, schalongien

A. P.	A. P.
appesantir, <i>beswaren</i>	appoiser vne peine, <i>pene opstellen</i>
appetisser, <i>verminde- ren</i>	apophthegme, <i>bre- ue & sentencieuse</i>
appetic, <i>m. begheerte</i>	sentence, <i>een cortt ende schoone sententt</i>
appeter, <i>begheeren</i>	apposer la main, <i>de handt aen steken</i>
applanir, <i>effenen</i>	apposer vne amen- de ou peine
applaudir, <i>de handen te gader slaen tot een teeken van gonste</i>	appourir, <i>verarmen</i>
applaudissement, <i>tsamen slaginghe der handen</i>	apouri, <i>m. verarmi</i>
applommer, <i>verswa- ren</i>	apozime. <i>m. deco- ction, decoctie</i>
applômé de somne, <i>beswaert vanden vaec</i>	apprecier, <i>priseren oft verderen, vanghen</i>
appliquer son entê- dement, <i>het verstat ergens aenlegghen</i>	apprehender, <i>aen- gripen</i>
appliqué, <i>m. aenghe- vuecht</i>	apprehension, <i>f. aen- grippinghe, begripping</i>
apointer, <i>punten</i>	apprendre, <i>leeren</i>
appointer, <i>bereyden, oft vereenighen</i>	bien apprins. <i>m. wi geleert ende gemant</i>
appointment, <i>m. vereeninghe</i>	mal apprins & mal sade, <i>onbeleest, straf- gros</i>
apporter, <i>aenbrengen</i>	apprenti, <i>m. leer- knecht</i>

A. P.

knecht

apprentillage, m.
leertijt

apprest, bereydisel
en apres, daer na

s'apprester, hem be-
reyden, oft gereetmakē

vn appreteur de
draps, m. een laken

bereyder

appriuoiser, temmen
belle appriuoisée, f.

ghetemde beeste

approbation, f. ap-
proberinghe

approcher, ghenakē
approprier, toeeygenē

approprieren

approuuer, behoonē
doen blycken

appuy, m. lene

appuyer, lenen

s'appuyer au cōseil
des anciens, der ou

ders raedt volghen

apres, nae

aquatique, c. water-

A. Q.

achtich

aqueux lieu aqueux
waterachtighe plaetse

nez aquilin, m. een
hanicx neuse

aquilon, m. noorden

pays aquilonien,
noordelandt

arable, c. comme
terre arable, la-

bourable, bouwe-
lijck landt

araigne, f. spinne

araignée, f. spinne
webbe

arain, m. coper

arbitre, m. segman
rechter

franc arbitre, m.
den vryen wille

arbitrer, wjfen

arbitrage, meyninghe
oordeel

arborer vne enseig-
ne, eē vaendel knech-

ten vergaderen
arbre, m. boom

C 3

ar-

A. R.	A. R.
arbrisseau, m. boom- ken	bender ou tendre vn arc, eenē boge
arbosier, m. eenen boom also ghenaeemt	spannen
arbuste, m. bosschage, boomgaert	archer, m. boochskent
arc, m. boghe	architecture, f. de timmerconste, oft cōst
l'arc au ciel, m. re- ghenboghe	van metselnye
arçon de la selle, sa- delboom	architecte, constich meester van eenighe
arcure, f. een welfsel	timmeragie
arcuer, weluen	arches d'vn pont de pierres, twelfsel
arcs triomphans, m stellagien vā triumphē	van een brugghe
archeuesque, m. eerdsbisschop	architrabe, eenē bal
archeuesché, m. eerds bisdom	ardant, m. barnende oft vierich
archicoquin, m. eerdsboene	ardre, ou ardoir bernen, oft brandē
archifollastre, c. eerds fot	ardeur, f. hitte
archifollie, f. eerdt- fotternye	ardamment, vierich lijck
archier, m. archier oft schutter	ardillon ou fibelle d'vne boucle, een ghespe
	ardoise, schalie
	arer, eeren, bouwen
	areniere sabloniere saut-

A. R.

saueleuylen
terre arrable,
arene, f. sant, sauel
pays areneux, saut-

achtich landt

arreste de poisson,

vischgraten

argent, m. siluer, gelt,

argenté, m. versiluert

argentier, m. siluer-

smit, oft cassier

couleur argentine

ou clere couleur

clere, en van siluere

argile, f. leem

argots d'un coq, m.

de sporen van eē haen

coq argoté, een haen

die ghespoort is

argument, m. argu-

ment

argumenter, argu-

menteren

arguer reprendre

disputer irriter a

couroux, straffen

tergen, oft disputeren

argoulitz gras

Journis

A. R.

argu, kjuinghe, kijue-

rie, quellinghe

arguer aucun ou fa-

cher ou prouo-

quer à couroux

ari ou aride, m. sans

humeur, dorre

arithmetique, m.

de consten van tellen,

oft cyseren

arithmeticien, m.

een rekenmeester

armaires, f. schaprave

armes, f. wapenen

armer, wapenen

armé, m. ghewapent.

armée, f. heyr

armée harassée,

armée biē equippée

armée deffaite,

een heyr vermoejt mat

oft vertraueleert

Wel ghesciēt, ghebrokē

armure, f. wapenin ge

armoires, f. wapenen

arne, m. de leden ghe-

broken

C 4

armer

A. R.	A. R.
armer, de leden brekē	terhuys
arondelle, f. swaluwe	arriuer, aenlanden
arracher les herbes	arriuement, m. aen-
cruyt uyt trecken	landinghe
arracheur de dents	arroyer, vermeten
m. t antrecker	arrogance, f. verme-
arranger, op een rye	tenthey, verwaenthe
stellen	arrogant, m. verme-
arreste de poisson, f.	ten
graet vanden visch	arrogamment, ver-
arpenteur & mesu-	metelijck
reur de terres,	arroy, m. ordre, ou
lantmeter	equipage, orden,
arres, arre, f. gods-	rye, kende
penninc	arrondir, rontmaken
arrester, stilhouden	arrouser, bedauwen
arrestez vous, houdt,	oft besprengben
oft staet stille	arrousement, m. be-
arrieraage, achterstel	dauwinghe, oft bespi-
arriere, achter	ghinghe
arriere garde, f. na-	ars, m. brullé, ver-
tocht	brandt
arriere chambre,	les ars d'vn cheual,
een achtercamer	de voer wapen
arriere boutique,	van een peerdt
achterwinckel	art magic, de swarte
arriere maison, ach-	conste

A. R.

A. S.

art mecanic, handt werck	aspersion, f. bespru- ginghe
art liberal, vry conste	aspirer, ou respirer, herafemen synē adem
art, m. conste	verhalen
artisan, ou artisan	aspirer aumagistrat
artiste, m. een conste- naer, oft ambachts- man	ou a là couronne, na de ouerheyt oft croo- ne staen
artificiel, m. constich	aspirant, gonstich
artificiellement, constelyc	aspre, c. scherp, rou
article, m. ledt, artijs- kel	asprement, dapperlyc
articuler declarer par menu, van punt tot punt verclaren	aspreté, f. rouwicheyt
artichaukt, m. arthi- chocken, cruyt	astré, m. ghesterte
artillerie, f. gheschut	ciel astré gesterde locht
asne, m. esel	le ciel est astré, de locht is ghestert
asnessie, f. esellinne	astut, m. loos schalc
asnon, m. eselk en	astuce, loosheyt, schalc- heyt
aspect, m. aenschou	assaillir, bespringhen bestormen
asperges, f. corael- cruyt	assassiner vn hōme, een man dooden, oft vermoorden
aspergest, m. wywa- ter quispel	assassinement, m. moorden

A.	S.	A.	S.
assault, m.	bestorminge	raetgeuer, raetsman	
donner l'assault, een	stadt bestormen	assurance, f.	verskeren
assauuagir, wilt wor-	den oft maken	assuré, m.	verskeren
assaisonner, eenich	dinc syn (a)soen gheuen	assurément, vers-	kerlijc, stoutelijc
assembler, versamen	oft vergaderen	assurancier, verske-	reer
assemblée, f. versa-	minghe, oft vergaderin-	assés, ghenoech	
	ghe	assidu ou assiduel	m. sander ophouden
assener aucun en	ruant, gheraken, ghe-	assiduellement, ghe-	duerichlyc
naken, aenroeren	asseoir, sitten	assiduité, f. gedueric-	heyt
assis, m. gheseten	assermenter aucun,	assieger vne ville,	een stadt belegghen
yemandt synen eedt	doen doen	ville assiegée, f. een	belegghen stadt
assentation-flaterije	pluymstryckinghe	assigner jour, dach	bescheyden
assentateur, pluym-	strijcker	assignation d'argēt	f. bewysinge van gelt
assiette, f. trenchoir	telloore	assister à aucun, ye-	manden
assesseur, m. raetsheer			

A. S.

A. T.

manden behulpich syn	attache, f. sehorshaec
assistance, f. hulpe,	attiner, irriter, creitē
bystandt	est terghen
associer, ghesellen	attaindre, gheraken
afsomer vn veau, een	oft achterhalen
calf dootslaen, oft bolle	attedier, ennayer,
assommeur, een slager	facher, verdrieten
assopir, ter nederleggē	quellen
assortir vne bouti-	atteler les cheuaux,
que, een winckel slos	de peerden in spannen
seren	attelier ouuroir, m.
assubjectir, onderda-	een werchhuys, oft
nich maken	winckel
assourdir, verdoouen	attendre, verbeyden
assotir, sodt worden	verwachten
mon assotée, mijn lie-	attendre aux pro-
ueken	messes, hem op belof-
assouplir faire sou-	ten verlaten
ple ou mol, saecht	attente, f. verbeydinge
maken	vasticheydt
assouuir, te vreden	je suis frustré de
stellen, oft consenteren	mon attente, ic ben
assumer, aennemen	bedrogen vā mijn hope
assumption, aennemin	attendrir, morwen
ghe	atténir, onthouden
asur, m. asuir	attenter, attenteren
attacher, aenbechten	attétif à ses affaires
	m. vlytich

A. T.

A. T.

m. vlytich gainge heb ben op syn saken	attestation, f. betuy- ghinghe
attentiuement, neer stich, vlytich	attelter, betuyghen
attention, gaey sta- ghinghe	attiedi m. lau gemact
attenuer, dunnen, oft smalen	attiffer, hullen
attenuer diminuer ou moderer l'ai- greur d'vn cas, een sake verminderen, oft modereren	een baert paleeren attiffée, f. ghebult
attenuation, f. sma- linghe	attiffemēt, m. hulpe
attenuir, dun maken	attiner irriter pro- uocquer, terghen, beroeppen
atterrer, ter aerden Worpen	attinter, hullen ende vercieren
atome, point in diui- sible, eenen ogenblic	femme bien attin- tée, een wel vercier- de vrouwe
en moins d'vn ato- me ou de rien, min dan in eenē ooghenblic	attirer, ou attirer, aenlocken
atterrer ou terraf- fer, ter aerde Worpen	attirer à soy, tot hem trecken
atterré, m. ter aerden geuultē oft gheWORpen	attiser le feu, stoken
	attise-querelle, m. een stocvier
	attoucher, aenroeren oft aenraken
	attouchement, m. aen-

A. T.

A. V.

aenroeringhe, oft aen- rakinghe	den versnauwen
les attours d'une femme, m. der vrou- wen hulffels	s'auachir, verfluyeren aualler de haut en bas, neder dalen, ne- der laten sincken
attournereste, f. hoey maestere toemaestere	aualler fas mascher inswelgen sonder enou- wen
attraper, betrapen	auancer, vorderen
attrappe, f. een clippe oft valle	auācer, mettre auāt.
attrappé, beclipse	voortstellen
attremper, matighen	auancer argent, gelt
attrempé, ghetempert ghematiche	op de handt gheuen auancé, m. gheuordert
attrempement, m. maticheydt	auancement, m. vor- deringhe
attrempéement, ma- telyc, ghetempertlyc	auantgarde, f. voor- tocht
attrempance, f. ghe- tempertheydt	auanger à quelque chose, ou y four- nir & satisfaire, tot
attribuer, toeschrijue	eenighē dinge voidoers
trop s'attribuer, hē te veel toeschrijuen	auaindre ou auain- dre tirer dehors,
atruander ou acco- quiner, traech ende luy maken	uyt trecken celā est si haut que
atuer aucun, yeman-	n'y puis auaindre dat is

A. V.

dat is so hooghe dat ic
ker niet aen gheraken
en can

auant. voort

bien auât, wel voorts
d'icy en auant, van
ny voort aen.

mettre en auât vne
chose, voorstellen

auant-huys, voor-
deure

auant-portail, voor
portael

auant-chambre,
voorcamere

auant midy, voor-
middach

auantage m. voor-
deel

auantageux, m. voor
deelachtich, oft verme-
nich

d'auantage, meer
donner auantage,
voordeel gheuen

auantcoursieur, m.
voorlooper

A. V.

auarice, f. ghiericheit
auaricieux, m. ghierich
auare auaricieuse, f.

gierighe

aubade, f. laweyt
l'aube du jour, da-
gheraert

aubespine, m. door-
nenboom

aubier ou aubin
d'vn arbre, het wit
vande boom naest de
schorsse

l'aubin d'vn œuf, m.
d'wit vanden eye

aubifoin, m. coren-
bloemen

auctorité, f. macht,
grauteyt

auctoriser, mache
gheuen

homme auctorisé
de parler, een die
gehoor heeft, een man

diemen gehoor gheeft

je veus auctoriser
vostre propos, ick

wil

A. V.

wil v propooft confir-
meren

aucun, m. yemandt

aucune, f. eenighe

aucunement, eerlich-
sins

aucunefois, somtijts

audace, f. stouticheydt

audacieux, f. stout

audience, f. gehoor

auditeur, m. hoorder

auditoire, m. audito-
rie

adjuteur, m. helper

avec, met

avecques, mede

auelaine, f. haefnote

auelainier, eenē hase-
ler

auertin, frenesie, fan-
tasie eenige grille

auertiner, opinia-
strer, steech blijnen

beste auertineuse,

een steeghe beeste

auenant, mede weer-
dich

A. V.

auerer vn maléfice,

een quaect seyt te voor-

schijn brenghen

chose auérée, eenich

dinc te voorschijne

gebracht

il auésprit, het worde

auont

auugler, verblinden

auugle, c. blindt

auuglissement, m.

verblindinge

augmenter, vermeer

deren

augmentation, f. ver

meerderinge

auge, vn auguet, m.

een gote, oft cribbe

augustement, mag-

nifiquement,

hoochelyc

augurer, waersseggen

augure, m. gheraetsel

aujourd'huy, heden

auidité, f. begeerlicheit

auidement boire

ou manger, gierich

lyc

A. V.

lye eten
 auiler, mespriser,
 misprÿsen
 auilé, peu estimé,
 veracht
 auron, m. rieme
 auines de cheuaulx
 squinancie, dem-
 picheydt
 auuer, leuendich ma-
 ken
 aulne, f. elle, oft elfen
 boom
 aulner vn drap, een
 lak en meten
 aulx, m. loos
 aumosne, f. aelmoesse
 demâder l'aumosne
 bedelen
 aumosnier, m. ael-
 moessenier
 aumosniere, f. ael-
 moessenborseken
 auoine, f. hauere
 auolé, vn auolé, een
 licht voet
 quitailer ync ville,

A. V.

een stadt victailleren
 estre auoyé, inden
 wech syn
 ou estes vo^o auoyé
 waer gaedy?
 auoisiner, aprocher
 naken
 auouer à aucun, le
 bon heur, ou le be-
 an, yemanden gbeluck
 bieden, oft toeseynde
 auoir pitié, deernis-
 hebben
 auoir mercy, gena-
 dich syn medelyden
 hebben
 auoir souuenance,
 ghedachtenisse hebben
 auoir, m. rÿcdom
 auoir du pir, te quat
 hebben
 auoir du meilleur,
 te goet hebben
 en auoir à aucun,
 tegen yemandt twist
 hebben
 à qui en aues vous
 tegen

A.

V.

A.

V.

teghen wie sydy gram?	authentique, ghepro-
auorter, misuallen	beert
auortemēt, m. misual	autentiquer, appro-
auorton, misual, dat	beren
voor synen tyt geborē is	autom, m. suydenwindt
aupres, by	automne, m. dē herfst
auril, m. april	autre, c. ander
austere, c. stuer	autour, rondtomme
austerité, f. stuerheydt	autre part, elders
austerement, stuerlyc	auvent, ou foeillée,
aussy, ooc	lommerlooue
austruche, struys	autrement, anders
autant, soo vele	autrefois, andermæls
autel, m. autæer	auxilier, hulpen
auteur de querelle	auxiliaire, hulper
een twistere	autruy, andere
auteur, m. aucteur,	ayeul, m. grootvadere.
oft sichter	
aucteur ou jnuêteur	
de nouvelles, een	
sichter vā nieuwichedē	
aucteur de paix, stich	
ter des pays	
autorité, f. staticheyt	
macht	
authorizer, de macht	
ghenen	

B.

BAiller de som-
 meil, geeuwen,
 gapen
 baillart, gapaert
 babil, m. snateringhe
 babillard, m. clappare
 babouyn, m. rabaut

D

bac,

B.	A.	B.	A.
bac, m.	bac oft schuyt	bailler, gheuen	
bachanement,		baile, f.	lene
	droncachtich	baïl, f.	pacht
jeune bachelier, m.		bailli, m.	baillott
	concruyter	baillage,	baillouſchapp
bachelage, m.	leer-	bailleur, m.	gheuer
	kinſchapp	couleur baillet, m.	
bachot, m.	ſchuytk en		pali, gheel
badauld, ou bad-		baillie, f.	gouuerne-
lori, wulps, ſot, loeris		ment, puillance,	
badin, ou badault,		ſeigneurie ou do-	
een ſinneken in't ſpel		mination, macht	
	ofreen gec		heerſchappie
badiner, de gec ſcheire		je ne veul pas eſtre	
bagage de gens de		en ta baillie, w en	
guerre, m.	bagagier	Wille onder v' beſol	
bague, f.	bagge	noch onder v' ſubiecl	
baguenaude, f.	ſcimp		niet ſyn
baguenauder, beuſelē		bain, m.	badt ſtone
baguenaudeur, beu-		baigner, bnden	
	ſelauv	baignoire,	badt cry
baguette, ou gaute		baillon, canelle, ou	
	roede	robinet, eenen top	
bahu, m.	een kiſte, oft	baifer, cossen	
	coſſer	vn baifer, m.	een cry
cheuabbayart, m.			ken
	v'peert bayart	baifoter, ſouuent	
			fre

B. A. B. A.

frequentement	ind	een bale	ind
baïser, ou baïser à la	bale à jouer, f.	bab	ind
defrobée, ou à l'em	banc, m.	een banck	ind
blée, steelsce wijs cussen	bande de gendar-		
baïser, leegē, oft buckē	mes, f.	bende ruyteren	ind
bal, ou danse, eenen	se bander contre		
dans	aucun, hem teghen		
baller ou danser,	yemandt stellen		
dansen	bande, ou fache, f.		
balance, f. Wage, ghe-	windele		
wichte, oft tussel	bander vn arc, eenen		
balancer, ponderer	boghe spannen		
peser comparer	bendage d'abalêtre,		
doubter confide-	een windase		
rer, weghen, tusselen,	bander les yeux,		
ghelycken	d'ooghen verbinden		
est en grand balā-	bandeau, m. bande-		
ce de mourir, hy is	lette, f. bandeken		
in groot peryckel.	bandon, m. toelatinghe		
balay, m. bessem	baniere ou badiere,		
balier, keren, oft vegē	vaenken		
ballieres de la mai-	baligault ou grand		
son, nyck eersel vanitē	baligault & maudolé		
huyse	groot lourdeau		
ballade, f. referoyne	bannerolle cornette		
balaine, f. waluisch	ou banderolle		
balle de marchādise	vaenkens		

D 2 banir;

toedrain liddeley

mayt in veld

B. A. N.

banir, *bannen*
 bani, m. *ghebannen*
 bannissement, m.
banninghe
 banier, m. *ghemeyn*
 four ou molin ban-
 nier, *een gemeyn ouē,*
oft gemeyn meulen
 banlieue, f. *een pael*
 banne, f. *benne, corf*
 banque, f. *bancke*
 banquier, m. *banckier*
 banquieroutier, m.
banckeroutier
 bancquet, m. *bancket*
 bancqueter, *bäcketerē*
 bancqueteur, m.
bancketeerder
 barat, altuce, m.
loosheyt, schalcheyt
 barrette, f. *bonnet,*
een bonnette
 barretade, f. *comme*
 donner vne bare-
 tade, *de bonet af doen*
 em yemandt reuerentie
 te doen

B. R.

barater, *bedriegen*
 barateur, m. *trôpeur*
 deceneur, *bedrieghe*
 barateux, m. *schal-*
achtich, vol bedrocht
 baratte à faire le
 beure, *boterstampē*
 barbacane, f. *bolwe*
 barbare, c. *vreem*
 barbaude, ou cer-
 uoyse, *bier*
 barbaudier, *brouw*
 barbe, f. *baert*
 faire à Dieu barbe
 de foarre, *God een*
vlassen baert
maken
 barbeer, *scheyren*
 barbeter de froid
 ou de paour,
knipper tanden
 barbeter entre sel
 dents, *mompelen,*
preutelen
 barbouiller, *brab*
 len
 barbouilleur, m. *brab*

A. R.

brabbelaer

barbu, m. ghebaert

barbier, m. baert-
scheerder

barbierie, f. baert-
scheerderye

bardeau à courir
maisons & asselles,
latten, oft berders om
t'huys te decken

bardes de cheuaux,
bardueren van peerden

cheual bardé, m. ghe-
bardeert peert

barguigner, dinghen
om te coopen

baron, protecteur
mary, ou jeusne

ephe bien,
il est ja baron, hy is
alrede houbaer

bariquelle, schuytken

le jeu de barres, wor-
stelinghe spel

barque, f. barcke

barqrot, m. eē scipper

barre, f. hantbooms

Bar Sath's Sodomite

B. A.

barrer l'huys, den
hantboom voor de deure
doen

barreaux ou treilliz
eenen yseren bout, oft
yseren geerde

bas, m. ballie, f. leech,
oft nedere

embas, om leege, benede

bas d'asne, m. eens
esels sadele

bas de chausses, m.
nedercoussen

basane, f. ou basēne
basane

basané, m. facheux
potireux, quellyck
visage basané, bleeck
aensicht

bascule ou cigoigne
eē wippe, oft boom daer
men water mede put

basseur, f. nederheydt,
oft leecheydt

balsiere, f. een steert
wÿns, oft biers int vat

bassin, m. becken

D 3 bas.

B.	A.	B.	A.
bassinet, m.	een cleyn becken		oft strijdt
bassiner le liêt, het		batail, een clepel	
bedde vieren oft warmen		bateau, een boot	
bassinoire, f.	vierpāne	batailler, vechten,	strijden
bastard, m.	bastaert	batalogye, f.	omme
bastarde, f.	bastaerde		sprake
bastardiēre, f.	houten	batelier, m.	bootfa
baeckēn daermen ion-		batelée de bois,	
ghe spruytkens in plant			schip houtz
yn bast, eē eselen sacle		batre, smijten	
yne baste, tour ou		batre le bled, het	
stratageme, schalc-			ren dorsschen
heydi, list oft bedrōch		batre le beurre,	
batteleur, m.	camer-		ter keirnen
	speelder	batre leau, verlore	
bastir, timmeren			arbeydt doen
corps bien basti, lic-		batologie, follie,	
baem wel gesticht			southernie
batisseur, m.	een die	bateur de gens, m.	
timmert, den bouwer			smijtere
bastiment, m.	timmec-	baude, c.	vroljic
	ragie	baudement,	vroljic
bastillon, m.	bolwerck	bauge ou gite,	
baston, m.	stoc	langlier,icot van	
bastonade, f.	stocslach	wilt vercken	
bataille, f.	ghenechte	il est encore en ba	

B. A. B. E.

ge ouen gite, hyen na d'westen gheneghen
is noch niet op bechée, een bec vol
bange, abondance, pour la bechée, om
oueruloedich oft leem een bec vol
blouwet, batoir, m. becher ou bequer,
blouwel metten bec picken
baudet, m. esel beau, ou bel, schoon
baudrier, d'espée, m. belle, f. schoone
een rappier gordel bellement, schoonlijck
bauer, zeeuere, geckē sachtelijck
spotten bellot, schoonachtich
bauart, ou baueur, beauté, f. schoonheydt
m. een spotter beatitude, f. salicheyt
bauette, slapdoec beat pere, salich vader
la baue, zeeuerije beatifier, salich makē
baufreer, stocken, slamp- beaucoup, seer vele
pampen, brassen, onma- beau frere, z wagher
nierlijck eten beau pere, stief vader
baufreut, m. een sloc- oft behoudt vader
ker behoudt belle mère, behoudt
bauerye, geck ernye oft schoon moeder
bausme, m. balsem belle scœur, z wagerine
bayer à la mamelle, bec, d'vn biseau, m.
na de mamme gapen bec
bayer à l'argent, nae becasse, f. sneppe
ghelt gapen bechigue, f. vincke
bayant vers occidēt bedon taucorin, m.

D 4 bon-

B.	E.	B.	E.
bonne, trommel		benigne, f.	goedertiere
bedonner, trommelen			tiere
béeller, bleeten		benignité, f.	goedertierenheydt
beffroy, m. bellefoort			
een tooren om te bespiē		benignement, goe-	
begue, c. stameler			dertierlijc
begueyer, stamelen		benir aucun, ghebe-	
bellette, f. weskelen			nedijen
belistre, m. schudde,		la benisson, die bent-	
bedelaer			die
belistrer, rabauwen		tenir barlá, tuystel-	
belisterie, f. rabauwe-			houden
rije		bernage, ou fuyte,	
belier, m. een ram			den sleyp van eenige
beliqueux, m. oor-			grootte personagie
loochachtich, oorloochs		berlong, ongelyc vesse-	
benivolence, f. goet-		cheueulx berlongs	
willicheydt		ou fenestriés, ghe-	
bejaune, ou appren-			trapt hayr
ti, leerknecht		berlue, donckerheydt	
bejaunage, m. leerin-			der ooghen
ghe		berluer, verdonckeren	
payer son bejauna-			oft verduysteren
ge, syn willecome geue		je suis berlué, ic ben	
beneficié, m. een die			verduystert in die oog
beneficie besidt		bergier, m. scaepher	
bening, m. goedertierē			der
			berge

B. E.

bergerie, f. *scaepscoye*
ber, m. ou berceau,

wieghe

berichot, m. roitelet

oileau, *coninxken*

berser, *wieghen*

berlaffer, *schrammen*

gheuen

barlaffé, m. *geschramt*

ghekerse

berlatte, f. *schramme*

berner, vāner, *wannē*

uyt schudden

il sera berné ou van-

né, *by sal moeten aen-*

staen

bertouffer, *oneffen*

scheeren

befycles, f. *lunettes*

brillen

beface, f. *spiersac*

befche, ou houé, f.

een spaye

bescher, *spayen*

besoing, m. *noodich*

il est besoing, *het is*

noodich

berlan *voit d.*

B. E.

besongne, f. *werckige*

besongner, *werken*

besson gemeau, m.

tweelinck

freres bessons qui

font d'une ventrée,

van een gedachte

beste, f. *beeste*

bestial, m. *beestachtich*

bestialité, f. *beestach-*

ticheydt

bestelette, f. *beestken*

bestise, f. *beesticheydt*

des bettes, f. *beete*

beuf, m. *osse*

beurre, m. *botere*

bouvier, *osendrjuer*

biberon ou pion, m.

kuythals

biberon, ou aguicre

m. *lampette*

bible, f. *bybel*

bien, *wel*

le bien, m. *goedt*

les biens, m. *de goedē*

la bien allée, *die soye*

bien vous soit, *God*

D. 5.

gruet

Bidets

B. I.

B. I.

gruet v, vrede si met v	beest
a bien vienne tout,	bigarer ou varier
God gheue dat al ten	ses propos, sine w
besten vergaen moet	den schockieren
bien-fait, weldaet	bigarrer, schockieren
bienheurrer aucun,	robbe bigarréc, co
salich maken	gheschockieren den roc
bienheureté, f. salig-	bigarrure, f. schockier
heydt	biglé, e. een scheelart
bienheureux, m.	bigot, m. ypocryte
salich	bigotise, f. ypocryse
bien-vueillance, f.	bignés, pannekecke
goetwillicheydt, goet-	bigne, f. een buyle
herticheydt	bigorne, ou eschau
bien-vueillant, goet-	det, kerstelinc oft
willich	wegghe, aenbeeldt
bien-vienner aucun	bihay, ou bihays,
gemant willecome heetē	ouerhoec, dweers
bien-heurer aucun	bihayser, ou aller de
gemant salich maken	biez comme vn
bien-venu, willecoem	yuroigne, dweers gh
bien-scance, f. wel-	ghelyc eenen dronck
voeghinghe	billes, kegelen
biere, f. bier, oft doot-	billon, m. cooper bill
kiste	billat d'or, ou de
bigame, m. eenen die	bois, clomp
twee vrouwen ghetrouwt	biner les vignes, de

Bien qui est en A. et en y plus

B. I.

B. I.

wijngaert bouwen
birrasque, vents bir-

blanchir, witten
il blāchit. hi wort wit

rasques quis'ele-

blācherie. f. bleckerije

uent de tous costez

blācheur. f. witticheyt

quaet weder, onweder

blāchiffage. m. wuifel

bis, m. pain bis, bruyt

blandir, smecken

broods

blanditiō. f. smeekinge

bisayeul, ouergroot-

blandissant & attray

vader

ant. smeekende ende

bizarre, c. fantastie

lockende

etheroclite, fanta-

blandisseur. pluym-

stijcke

strijker

bisarrie, f. crinon

blandissement. pluym

en la teste, criellen

strijckgrije

mt hoofd

blesure. m. sebande

biscuit, m. bisquyt

en bloc. en bres

bise, f. noorden

sumairement

beler, ou biser, wech

il ma payé en bloc,

loopen, bijfen

hi heeft mi met eenen

bisexte, m. serick elier

penninc altsamē betaelt

blaireau, m. eē meeu-

blasphemer. blasphe-

we

meren, lasteren

blāc, m. wit of loterije

blasmer, blameren

blanche, f. witte

blasonner. schimpen

blanchet, witte, ans

lasteren, ofst. beroemen

blanchastre, c. wit-

blason. m. schimp, ofst.

achlich

blasoen

blé.

B. L.

B. O.

blé. m. terwe oft coren	schoen lappen
blegermé. gheschoten coren	bobelineur, schoen- lapper
blé calendre, gestekē vanden wormen	boscage, m. boschaghe
blé pouille ou barbu ghebært coren	bocal, waterpot
blé melle, vol oncruyts	boire, drincken
blesme. c. bleec	buser, booren
blemir, bleec worden oft maken	buyse, f. een buyse
blét, m. plat oft morwe	buerie, f. drinc merck
blesser, quetsen	bueur, m. drincker
bleslé, m. ghequetst	bueuter. dicmaeldrickē
poire blette, platte peire	breunage, m. dranc
blesure, f. quetsinghe	le boire ou boistō. m. den dranc
bleu. m. blauwe	bois, m. houdt
bleuet. m. aubefoin, coren bloemen	boicheron. m. houdt- breker
bluette, f. ou scintel- le de feu, gēster viers	boisseau, m. een half sister, een mudde
blond, m. blondt	boitte, f. busse
bluteau. m. meelbuidel	boite marée, f. ou
bobans. m. ouerdaet	bouzolle, een zee compas
bobeliner ou care- ler les souliers.	boiter, hincken
	boiteux, cruepel, man
	boiteuse. f. cruepele mancke
	bombar-

B. O.

bombarde, f. busse
bombardier, m. bus-
schieter

bombasin, m. böbasyn

bonasse, stil weder,
silte der zee

bon, m. goet

bonne, f. goede

tenir bon, goet houden
blyuen staen

fentir bon, wel rieckē

boubance vaine

gloire, ydel glorie

bon-chrestie, bastaert

bongette, f. busseken

bonge, f. bussel

bonté, f. goet heydt

bondir, op botten *truyen*

le bond, m. den bot

oppronc

le bond d'vn estæuf

den weder bot van

eenen bal

les bodes, watersluyse

bondonner, stoppen

bondon, m. stopsel

bonnaire, c. goeder-

B. O.

tieren

bonnairement, goe-
dertierlyc

bonnaireté, f. goeder-
tierenheydt

bonnet, m. bonette

bonneter, souuent

oster le bonnet, de
bonnet dic wils af doen

bonnetier, m. bonet-
maker, oft vercooper

bord d'habillement

m. boort van een cleet

bord de l'eau, m.
Watercant

borde, f. vne maison

seule aux champs,
een huys alleen op dat

veldt

border vne robbe,
eenen rock boorden

bordeur, m. boorder

bordure, f. borduere

bordeau, m. bordeel

bordeler ou paillar-
der, hoeriaghen

bordelier, putier,
hoeria-

B. O.
 hoeriagher
 bordereau, m. ou
 cayer, een memori
 boecxken
 borgne, c. scheel
 bornal ou rayon de
 miel, honich raedt, oft
 byehuysken van wasse
 daer de byen den honich
 in maken
 borne, f. een pael
 borner vn champ,
 aspaten
 borner ses appetis
 & passions, sine
 passie bedwingen
 borneur, m. aspaelder
 bosse, f. bult
 bosu, m. bultener
 bossette, f. bultken
 bore de lates, f. buffel
 latten
 des bottes, leerfen
 botter, leerfen
 boté, m. gheleerst
 boteau de foin, m.
 buffel bois

Bouchon
 Bouchon
 Bouchon

B. O.
 des bottines, leerskes
 boter, leerfen aen doen
 boté, gheleerst
 bouc, m. boc
 boucon, m. een vijgbe,
 oft senijn
 bouche, f. mondt
 bouchée de pain, f.
 mondt vol broodts
 boucher, m. vlees-
 schouwer
 boucherie f. vleeschuis
 faire grand bouche-
 rie & charnage co-
 me fit hanibal des
 romains, een groote
 bloetstortinghe doen
 boucle, f. een ghespe
 boucler, gespen
 bouclier, m. een schilt
 boudin, m. een beulink
 boudine, f. een natel
 bouë, f. stijc
 bouëux, m. stijcachtich
 bouffer, opblasen
 bouffer de colere &
 de mal talent, ont-
 steken

bouffoy fago
 bouffoy fago
 bouffoy fago

B. O.

steken van granschap
 bouffy, m. onsteken
 van granschap
 bouger, verroeren
 bougette, f. een bou-
 gette
 bougie, wassen keersse
 bougier, met was
 strijcken
 boujon, m. een pyl
 bouys arbre eē bosboō
 oft palm houdt
 boule, f. eenen bol
 boulet d'artillerie,
 clooten van busgeschut
 bouleau, m. bercken-
 boom
 bouler, rollen, oft bollen
 bouloire, f. eē bolbane
 boulangier, m. een
 baker
 boulangiere, f. een
 bakeresse
 boulangerie, f. een
 bakerije
 bouleüert bastillon
 m. een bolwerk

B. O.

bouleuerfer, omwor-
 pen
 boulic, f. een pappe
 boullir, sieden
 boulli, ou boullu, m.
 ghesoden
 boullon, bouillō, m.
 vleessop
 boullonner, babbelen
 bouquet de fleurs,
 m. een tuyken
 bourbeter ou barbe-
 ter, babbelē, oft keekelē
 bourbe, m. bourbier
 slyc
 bourdes, f. lueghenen
 bourdelier, m. een rof-
 seaen, oft bordeelbrocke
 bourdier, lieghen, ver-
 sieren
 bourdeur, m. een lue-
 ghenaeer, versierdere
 bourdon, m. eē palster
 oft wespe, oft mayle
 bordonner come
 font les mouches à
 miel, rommelen ende
 ruysschen

Bouwthe ymige

B. O.

ruyffchen gelijc die bijen
doen

bourrelier, m. goreel-
maker

bourgade, f. eē vrijheit

bourg, ou bourgade

m. een borcht

bourgeois, m. een
borgher

bourgeoilie, f. bor-
gherschap

bourgeoise, f. een bor-
gherffe

bourjon, m. cnoppe,
botte

bourjonner, bloeyen,
botten

botoniere, cnoopgat

bourne, f. schoorhaer

bouse ou flatte, de
vache, koyen dreck

bourreau, m. een
hangman, buel

bourrée, f. een lichte
muisaert

bourne, f. een borse of
uedt

B. O.

bourseau, m. een bor-
del

bourslette, f. een bor-
seken

boursier, m. borsma-
ker, refozier

boucher, stoppen

bouichon, m. een
stopfel

estre de bout, op syn
ouer eynde syn

je suis au bout de
mon sens, ic ben
mijnen sin

bout, m. een eynde

au bout de la ville,
aen deynde vander stad

venir au bout de
entreprinses, syn
sedt volbringhen

bouter, stooten

boutée, f. een stoot,
aenstoot

boutefeu, m. een brie-
stichter

bouteille, f. een fles
boutilier, m. een fles-
maker

*Boungingvotk moerit hermiten is
Bouffon potz Bousche tot stoppen*

B.

R.

A.

maker, oft boutelier	coken, oft roosten
boutique, f. winkel	bran, ou lon, m. zemele
bouticlier, m. cramer	
oft winkel knecht	pain braneux, zemelachtich broot
bouton, m. cnop	
boutonier, cnopmaker	branche, f. een tac
boyau, m. den darm	branchette, f. een tacxken, oft gaisken
braquemart, m. een weymes	arbre branchu, m. een ghetaeten boom
bragard, m. eē moyaert	brancher, hanghen
braguerie, f. moyaerdie	brandon de feu, m. brandstoc
oft bragatie	
bramer ou affecter,	branler, waggelen, zwicken
ardament desirer,	
laidement & enor-	branle, m. een Wagge-
memēt crier, vierich	linghe, eenen zwic
lijcken begheiren, leelyc	brandir, daueren
schreyen, oft roepen	bras, m. een arm
brauerie, f. fraicheydt	bras seculier, de macht vande weerlycke rechtens
brayer ou broffer	
du lin, bekelen	bracelet, m. arms bracelet
brayere, f. een bekelerse	
braire, schreyen	bracée, f. een arm vol
brayart, m. een cryter	brasser, brouwen
braise, f. colen viers	brassée, f. een brouffel
brassiller, op de colen	

E

brasser

B.

R

I.

brasser ou machiner
quelque mal, *beroer-*
te maken

brasseur, m. *een brou-*
were

brasserie, f. *een brou-*
werije

braue, c. *fraey*

braueté, f. *fr aeyicheyt*

brauement, *frayelijck*

braye. f. ou muselie-
re, een muylbande

brayes, f. *een broeck*

brayette de balāce, f
de tonge vandē gewichte

vn brayer, m. *ouer-*
koussen

bre, m. *ter*

brebis, f. *schaep*

brebiette, f. *een*
schaepken

bren, m. *front*

breneux, *bescheten*

brechedent, m. *tan-*
deloos

breche, f. *een veruallē*
muer, eenen schaert in

Brissoner hōs orarsov
Braswa Coite

den muer
bredouiller, *begue-*
er, stamelen

brehaigne, ou bre-
hain, m. sterile, f.

onuruchtbaer
brefil, m. *brefilihoud*

bret, m. *stameleer*

breuiloquence, f.

cortsprekentheydt

breton, m. *rossiaen*

bribe. f. *gebedelt*

briber, *bedelen*

bribeur, *bedelaer*

bride. f. *eenen toom*

à brides abbatues
ou à brides aual-

lées, met soeten oft

lossē toome
brider vn cheual, *en*

peert toomen

brief ou bref, m. *cor-*

breueté, f. cortheydt
brièvement, *corte-*
linx oft int corte

de bref, eerlang, ontā
breuet, m. *een brief*
briffe

briffer, <i>slampampen</i> <i>stocken</i>	brin, m. niet een siere
briffaut, <i>slampamper</i> , <i>oft stockaert</i>	brisée, f. chemin, ou propos
brigade, f. <i>gheselschap</i> <i>hoop volcx</i>	brique, f. een careelsteē
brigader cōpaigner, <i>gheselschappen</i>	briqueterie, f. <i>daer-</i> <i>men steenen baēt</i>
brigandine, f. een <i>pansyser</i>	briquetier, een die ca- reel oft tichelsteenen baēt oft versoopt
brigantin, eē <i>rooffchip</i>	briser, <i>morselen</i>
briguer, <i>roouen</i>	broc, m. een tinnen, oft houte kitte
brigueur, ou brigād m. een <i>stractroouer</i>	brocard, m. <i>spott erijē</i> <i>schimp</i>
brigander, <i>afsetten</i>	brocarder aucun, <i>yemandt beschimpen</i>
brigandean, m. een <i>stractroouerken</i>	brochet, m. een <i>snoec</i>
briller ou driller, <i>blincken</i>	broche, f. eē <i>tap</i> , oft <i>spie</i>
estinceler coē vne <i>estaille brillante</i>	brocher vn cheual, ou picquer, eē <i>peert</i> <i>met sporen steken</i>
drillāte ou reluisāte	broches, f. <i>de spenen</i>
breller ou briller <i>pour chasser aux</i>	brochette, <i>tapken</i> <i>oft pinneken</i>
<i>oiseaux de nuict à</i> <i>la lumiere, voghelen</i> <i>met licht</i>	brocardeur, <i>spotter</i> <i>geck</i>
	brodequin, m. <i>broes-</i> <i>kens</i>

B. R. O. B. R. V.

bruncher comme vn cheual, strunckelen	brouter, <i>afbijten, ge- de schapen, oft coeyen, oft de gheyten doen</i>
broadier, m. eenē eers	broyer menu, cleyn
brouet, m. vleeschnat	stampen, wryuen
brouette. f. een corde- waghen	broier la moultard mostard malen
brouetteur, m. een corde waghencruyer	bru. f. c'est la femme de mon fils, mijns soons wyf
brouillats d'hyuer, m. wintersche mist	bruman. m. le mar- de ma fille, mijn dochters man
brouilleur, brouil- lart. m. brabbelaer, vodder	bruine. f. mist
brouillerie. f. een stab- berje	bruyneux. m. mist nich
broust, m. spijsse, coste	bruit, m. ghetier, oft gherucht
homme qui suit le	faire bruit, bruiere
broust servir pour le	ghetier maken
broust. een die om den cost volcht	brune le plus cour- jour d'hyuer, die cortsten dach vanden winter
brouter, cruyē, afbyten	brun, m. bruyn
les cheures broutēt	brunette. f. bruyn nich
les tendrons des arbriceaux, de geytē	
bijten die botten af vā	
de ionghe poten	

Bronzo. metale.

B.

R.

V.

brunir, bruneren	mijte houdt	d'loop à
bruncher chopper,	bube. f. pustulle	d'ci
struyckelen	pustken	
vn cheual qui brun-	buer, wasschen	
che souuent, een	buéc. f. wasschinghe	
peert dat dicwils	buandiere, wasscherse	
struyckelt	buquet à l'huys	laer
brusc ou murte sau-	de deure cloppen	
uage, wildt	buffé, jouée. f. soufflee	
homme brusé, een	buffeter, soufflotten	
wreest man, oft hooch-	gheuen	
moedich	buffet, m. een tresoor	
brusquement aigre-	bugler ou mugler,	
ment ou surement,	loeyen, ghelijc een os,	
hoochmoedelijc, suerlijc,	koe, oft verre	
onvzeemdelijc	buire à l'huyle. f.	
brusler, verbarnen,	olie potten	
branden	bureau, m. congregatie	
bruslure, f. barninghe,	bureau de foin, m.	
brandinghe	ou fenil, een hoop	
brute beste, een onre-	hoys	
delijcke beeste	buisson, m. een haghe	
brutal. m. beestachtich	buissonnier, een haech	
bruyeres. f. hezen	tapper	
buche, een groot stuc	bulletin, m. eē briefkē	
houdts	but. m. een doel	
buchier, lignier. m.	butin, m. een buyte	

E 3

à quel

B. V.

C. A

à quel but & à quel-
le fin, tend vostre
propos? aen wat eyn
de gaet v redene?

butiner. buyten, oft
roouen

buste ou pectoral,
een borstlappe

buueter. die wils drinc
ken poyen

buueteur, een poyaert
byscaye de jeu de
paulme, een hazaert.

C.

CA, hier, herwaerts
yenez-ça, coemt
hier

cabaret, m. een cabe-
ret, oft cruy;

cabane, een hutte

cabasset, m. helm

cabinet, m. een cleyn

huysken

cabus, ghehoest

chous cabus laitue

loup

cabuce ou pomele
latouwe ghesloten

catcher, berghen

caché, m. gheborghen

cache-nez, een neus
cappruyn

cachette, een kistke
laeyken, oft een cuyt

en cachette, heymel
int secreet

cachet, m. een marc

cacheter de lettre
briuen sluyten, oft
ghelen

cadaner, m. corps
mort, een doot lich

cadence. f. een pause
oft mate

cademat ou cademat
hanghende stode

caduque, c. verganc
kelyc, onghewallich

cafard, m. een vley
cafardie, flatteringh

caignarder ou be-
liistrer, rabauwe ge

caignard ou caign
die

c. abt. chabl. romm. jumb. rous. h...

C. A.

dier belifstre, een
rabbaut

cahulte ou cahutel-
le case. f. een buttekē

cahoter faire cahots
comme fait le cha-

riot ou charette és
chemins mal vnis,

schocken
cailleboteux, lieu

cailleboteux, een rou
we en herde plaetse

cayer, een quaderne vā
eenen boec

cailler, doen rinnen
oft ronnen

laist caillé, gheronnen
melc

caillette de mouton
stroomfel

caillebotes, gheronnē
melc

cage. f. voghelhuys
 cage d'ofiers ou
 creilles, een horde

cageois ou casois,
 vilageois, dorpman,

C. A.

boere

calibrer egaler coin
parer, ghelijck en

callote de quenouil-
le, f. spinneroc brief

canal de la voix, de
orghelē vanden stem

caille. f. een quackele
caillou, m. een keye

caimander, voor den
armen omme gaen

caymand mendiant
poure, bedelaer

cal, m. een exterooghe
mains calleuses, han-

den vol weeren, ende
vol exterooghen van

grooten arbejdt
calamité, f. armoede

ellendicheydt
calculer, rekenen

calende, f. den eersten
dach van eloker maent

oft een calende
calendre, f. een worms
gheheten corenbijter

calendrier. m. een ca-
lendar

C. A.

lendrier

calice, m. een kelc

cad-deau ou grande

fiac deau tombât,

stortreghen

caligneux, m. donc-

ker, duystere

calignonté, f. donc-

keruiffe, duysternisse

caluaire ou teit de

la teste, beckeneel

caluanier, m. aom-

goustier, oostmaent

Knecht

caller les voiles,

seyl strycken

caluar, m. een pennen

rokgr

calme, c. style

mer calme, stille zee

calmer mitiguer, pa-

cifieren, verstillen

versoeten

calomnie, f. valscheyt,

lasteringhe

calomnieux, m.

valschachtic

C. A.

calomniateur, m.

een lasteraer

calomnier, lasteren

cambre, c. crom

camelot, m. camelot

camomille, f. camo-

camp, m. een heyr,

legber

camper, de leger ste-

oft slaen

champion ou cham-

pion, m. crysman

campagne, f. een va-

camus, m. een corte

gh. d. onghen neuse

canal, m. een gore

canaille ou racaille

een deuchniet

cancelon, banceau,

m. een traillie

canceler, door strepen

uytdoen

cane, canart, f. eynde

voghel

canelle, f. caneel oft

een craen

canelé, ghestreept

canice

C. A.

caniuet, m. een penne-
mes
canne, f. een riet, oft
een pot.
canon, m. een stuc ge-
schutz.
canonier, m. een bus-
schieter
canoner, gheschutz af-
schieten
canonieres, f. die ga-
ten daer dat gheschutz in
leydt, van een stadt, oft
casteel
canonizer, heyllich
maken
cantharide, f. groen
vlieghe
canton, m. eenen hoec
van eenighe strate
cap, m. teste, hoeft
faire cap. resistieren
armé de cap en pied
van die voeten totten
hoofde ghewapent
capable, c. begrijpelyc
capacité, f. begrijp.

C. A.

verstandt
capendu, m. een rab-
bant appel oft pappinc
capital, coë ennemy
capital, doot vyandt
peine capitale, pijn
totter doot
hayne capitale, haede
ende nijt totter doot
capitalement, doot-
lyc oft vyandelijc
caque, f. olie vat
carreau d'abalestre,
eenen pijl van eenen
voet boghe
carnage ou bouche-
rie faire carnage,
bloetstoringhe doen
capitaine, m.
een capiteyn,
oft ouerste
cappe, f.
een cappe
cappres, f. cappers
captif, m. gheuanghen
captiuer, vanghen,
gheuanghen stellen

C. A.
 captiuité, f. gheuan-
 ghenisse
 capuchon, m. een ca-
 pruyn
 caquesangue, f. den
 rooden buycloop, het roo-
 melisoen
 caquet, m. clap, clappe-
 rije
 caqueter, clappen, sua-
 teren
 car, want
 caractere, m. lettre
 ou marque, een
 marc teeken
 caracterer, teekenen,
 marchen
 carchiophe, m. een
 arthicocke
 carder la laine, wol-
 le caerden
 cardeur, m. een caerde
 makere
 faire caresse, f. seesterē
 caresser aucun, troe-
 telen
 carillonner, sonner

C. A.
 à carillon, triboulet
 beyaerden
 carine, f. een schip
 carefine, ou quare-
 me, de vasten
 caremeaux, ou qua-
 remeaux. m. vasten
 auonde
 carme, vers ou arbre
 m. een veers, boom
 carreler, bobelinet,
 schouwen lappen
 carreleur bobeli-
 neur, eē schouwelapper
 caroller, buppelē, dāsen
 carote, f. caroot
 à carpons, al cruyppēde
 carquois, m. custode,
 ofte coker, pijlcoker
 carui, m. carwe saet
 cas, m. een dinc ofte sake
 meschant cas, een
 quade sake ofte seyt
 prenez le cas, neemt
 dattet also si
 parler cas, bottelijc
 sprekē ofte obescheedelijc
 chole

carreau ou deel
 part mot

carreau
 wageword

C. A.

chose casuelle, een
gheual
casanier, cendrier
ou branchier, af-
schevyster
cas fortuit, ou acci-
dent ou casuel, een
gheual
casuelement ou for-
tuitement, by ghe-
ualle
casse, f. een casse, oft
ghelt kiste
cassetin, m. een laye
cofferken
cassier, m. een cassier
oft ghelt bewaerdere
de la casse, f. cassin
casser, breken, oft uyt-
doen, uytroyen
homme cassé ou ca-
duc, een oudt man
casser les gédarmes,
die knechtē uytmōsterē
oorlof ghenen
cassé, m. uytgemōstert
catarre, m. eē catarre

C. A.

cataracte ou preci-
pice deaue, een sluy-
se, oft een hooghe plaet-
se daert d'water ster-
kelijc af valt
cathalogue, indice,
m. een register, indice
cauallerye, f. peerde-
volc
cauer, graven
caue, f. een kelder
cauerne, f. een spelonc-
ke, hol oft cnyl
cauiller, lasteren, ye-
manden valscheelyck en
beschuldighen ende be-
lieghen
cauillation, f. bedroch
caule, m. ou la tige
d'vne herbe, de steel
oft crop van het cruyt
cause, f. oorsake, schult-
ghedinghe, oft proces
à cause, ter causen,
ter saken
j'ay cause, occasion,
ic hebbe oorsake redene
cau-

causo matth. 1. h. 11. 11

consequē hulshu t h. a. h. 12. 10. 11. 12

C. A.

cause, proces, een pro
ces, oft ghedinghe

causer, auoir noyse,
ghekijf maken

causer, deuifer, courē
praten

vn causeur ou con-
teur, een vertelder
clappaert

caut, fin, rusé. m. loos
schalc

cautelement, loofelyc
cautelement,

loofelycken

cautelle, f. schalcheydt

par cautelle, door lagē

caution, f. borghe

cauterizer, brandttee-
kenen

cauterization, bran-
dinghe

cautere, m. een heet
yfer

ce, m. dit

celt, m. desen

c'est, dat is

c'est à sçauoir, dat is

C. E.

re wetn

celte, f. dese

ceans quasi cy en ou
dedans, hier binnen,

oft binnens huys

cecy, ditte

cecile, f. cecilien

ceder, wijcken, plaetsē
maken

faire cession, cessie
doen, ouerdraghen,

transporteren

ceder à aucun, ye-
manden wijcken oft to

gheuen, ouerdraghen

cedre. m. een cederboō

cedule. f. handschryfte

ceindre, riemen gordē

ceinct. m. ghericmpt
ghegordt

ceincture. f. een riem
gordel

ceinturier, eenen riem
oft gordelmaker

cela, datte

celebrer, celebreren

celebrité, begaegelyche
celer

C. E.

celer, swijgen, verheelen
 celément. heymelyc
 celier. m. een tapkelder
 celeste, c. hemelsch,
 vanden hemele
 celer, verswijghen
 celerité, lichticheydt
 celibat. m. den mach-
 delycken staet
 celtitude, f. hoocheydt
 maesteyt
 celuy la. m. diē aldaer
 celuy. m. den ghenen
 cemetiere. m. Kerchhof
 cendre, f. aschen
 cendre grauelée,
 pot aschen
 couleur cendrée,
 aschenverwe
 cendrier, aschen vy-
 stere
 cengler vn cheual,
 een peert singhelen
 cendal, eenen sluyer
 cendrée. f. cendree oft
 onghesineert siluer, rou
 siluer

C. E.

cens, cijs
 cense, ferme, eē hoens
 pachtgoede
 censier, m. fermier,
 eē pachtenacr houenier
 censeur, schat meester
 peine censuelle, boet
 oft amende
 censurer aulcun, ye-
 mandt straffen, oft tot
 amende brenghen
 censure, f. peine du
 censeur, strassinghe
 cent, m. hondert
 centaine, f. een ghetal
 van hondert
 centenier, m. den hon-
 dersten man
 centre. m. t' middelste
 punct van allen dingen
 cep, m. een hout daer-
 men den hals ende voe-
 ten inne sluyt
 cercher, soeck en
 chercheur, een soecker
 cercle. m. reep
 cercelle, f. een vogelkē
 cerf,

C.	E.	C.	E.
cerf, m.	een herdt	certificatie,	waermakinghe
cerfueil, m.	keruel	certifier, f.	certificeren
cerimonie, f.	ceremo- nie onderboudinghe in- der Kercken	ghetuyghen	
cerimonieux, m.	cere moniacotich, nauwe toefiende	certitude, f.	sekerheyt
cerise, f.	kriecke	ceruelle, f.	cerueau, herfsenen
cerifier, m.	een krieckē boom	ceruse, f.	blanc d'Espaigne. loodt verwe blanketsel
cerciorer aduifer,	laten weten	ceruoise, f.	bier
cerner ou enciser les arbres, snoeyen		cesser, ophouden,	stille staen
cerner des noix, no- ren open doen, opdoen, opbreken		cessation, f.	ophoudingh
cerneau, noyau, m.	een kerne	il cesse de plouuoir	het hout op van regenen
certes, seker		cestuy cy, m.	desen
certain, sekere		cestuy la, m.	desen al- daer
il est certain, tis sekere	waerachtich	chable, m.	een cabel, grootte coorde om de schepen vast te maken
certainement, seker- lycken		chacieux, m.	vuyle be- dropen ooghen
certification, f.	certi-	chassie, f.	draght
		chagrin, m.	soucy, sorghe
		chagriner, sorghe	bebben

C H A

hebben

chagriner aucun,
 sorghe, vreesse aeniagen
 cecy me chagrine
 fort, dat quelt mi seer
 chalanger ou chalé-
 ger, calengieren
 chair, f. vleesch
 charcuitier, m. vleesch
 brader, ghereetmaker
 charnu, m. vleeschach-
 tich wel gheuleescht
 charongne, f. een pryce
 charpie, f. pluysel
 chaire, f. een stoel
 chaire appuiesse,
 leenstoel
 chaire percée, eenen
 cacstoel, alias official
 eenen schijtstoel, oft
 schijtpot
 chaine, f. een keten
 chainon, m. een scha-
 kel van een keten
 chaleur, f. hitte
 chaleureux, m. hittich
 verhit

C H A

nonchalant, m. on-
 achtfaem, brootdröckich
 ne se challoir de rië,
 nerghens op achten, noch
 sorghe draghen
 chalumeau, ou cha-
 lemie, m. een riedt,
 oft coorne pype
 chalemeler, op de
 stroopijpe spelen
 chamailler, scharmüt-
 sen
 chamaillis, m. groote
 bataille oft strijdt
 chamarre, m. een sa-
 mare cleedt
 chambelain, cham-
 bellan, ou chābrier
 m. een camerlinc
 homme de chambre
 ou cubiculaire, ca-
 merlinghe
 chambriere, f. een ca-
 meniere
 chambre, f. camere
 basse chambre ou
 secreete, heymelycke
 charnier

C H A

charnier, m. de plaetse
 daermen der dooden
 menschen beenen legt
 chameau, m. eē kemel
 champ, m. wijt veldt,
 oft breede plaetse
 champ desert, een
 wilt veldt
 champ fertil, een
 vruchtbaer veldt
 champ fleurri, een
 veldt met bloemen
 champ verdoyant,
 een groen veldt
 champ diapré, een
 lustich veldt
 sur le champ, subit,
 haestelyc, staens voets,
 sonder vertoeuen
 champestre, c. den
 veldt aengaende
 champignon, m.
 campernoillen
 champion, m. cam-
 vechter
 chance, cansse
 chancer, veranderen

C H A

la fortune chance
 de fortune sal weder-
 omme keeren
 chanceler, slabberer
 chancelerie, f. een
 oancelrye
 chancelier, een can-
 lier, oft ouerste des
 raets
 chancre, m. de cack
 chandelle, f. eē kee-
 chandelier, m. een
 candelae, oft kee-
 ker
 changer, wisselen
 changeur, m. eē wiss-
 laer
 changement, m. e
 Wisselinghe
 chanti, m. relant,
 schimmelt
 chanfisure, f. schim-
 mele
 chanteau de pain,
 een cant broodts
 chanter, singhen
 chant, m. eenen sanc-
 chanfo

C H A

chanson, f. een liedekē
 chantre, m. een sanger
 chantepleure, f. wa-
 ter looper, tapcraen, oft
 santlooper
 chanure, m. kennip
 chapelle, f. capelle
 chapelier du pain, af-
 corsten
 chapelet, m. een pater
 noster crans, oft tafel
 ring
 chappelle à distiller
 eaves, clocke om te
 distilleren
 chapelain, m. een
 cappellaen
 chaperō, m. een cap-
 pruyn
 chaperonner aucun
 yemant eer bewijfen
 capitrer aucun. ye-
 mant straffen, oft capit-
 telen
 chapitre, m. een ca-
 pittel
 chapeau, m. een hoet

C H A

chapelier, m. een hoet
 makere
 chapon, m. een cappuyn
 chaponner, van een
 haen een cappuyn makē
 charēson chatepeleu
 se ou calendre, m.
 ver qui ronge les
 bles es greniers,
 coren byter oft calender
 charbon, m. een cole
 charbonnier, een
 coolman, coolvercooper
 charbonnée, f. eē stuc
 vleesch op de colen ghe-
 braden
 chardon, m. een diste-
 le, oft caerde
 chardonneret, m.
 een distelvincke
 charge, fardeau, f.
 paccken, last, commissie
 charge, f. cōmission,
 last oft commissie
 auoir charge, last
 hebben
 charger, belastē, opladē
 F charge

C H A

charger, à la fois sig-
 nifie battre comme
 charger son ennemy
 synen vyandt slaen
 sur-charger, ouerlastē
 surchargé de nego-
 ces, ouerlast met affairē
 chargé, m. belast, ghe-
 laden
 charité, f. liefde
 charmer, enchanter
 tooveren
 charmeur, ou écha-
 teur, een toovenari
 charó, m. wagemaker
 charpentier, m. een
 timmerman
 charpenterie ou
 charpentage, f. tim-
 meragie
 charpenter, timmeren
 charpie, f. ghepluēt
 lijnwaet
 char, m. chariot, een
 waghen
 chariot branslant,
 eenen waggbelende

C H A

Waghen
 chartée ou charée,
 een waghen vol
 charnage, m. den
 vleesch tijt
 charette, f. een karre
 waghen en
 chariër, te waghen
 ren, reysen
 chartier, charton,
 een waghenman
 charoi, m. bevrachting
 ghe te water oft te
 lande
 chartre, prison, f.
 geuangenisse, eē kerck
 chartrier ou parat-
 ticq, lant in alle die
 leden
 chartrier geolier
 pier, kerck er waer
 charue, f. een ploech
 charpir la laine,
 wolle plucken
 ou serencer, be-
 charuer arer, ploeg
 chascun, m. eē yeghe
 cha

C H A

chascune, f. yeghelijcke
chascune fois, clocke
reysse

chassit, m. een coetse

chassis, m. eē blastuere

chasse de reliques, f.
een heylighdomcasse

chasser, venter, iaghen
ter iacht gaen

chasseur, m. venter,
een iaghere

la chasse, f. de iacht

chastaigne, f. castaigne

chastaignier, m. ca-
staigne boom

châste, c. suuer

châsteté, f. suuerbeydt

chasteau, m. eē casteel

chastelain, m. een ca-
staleyn

chastier, castyen

chastiment, m. ca-
stidynghen

chastrier, lubben

chastré, m. ghelubt

chat, m. eē catte, kater

chatte, f. een cattinne

C H A

chateler, faire chat-
tons, cabbelen

chautemitte, c. hypo-
crite

aller à chatons com
me les enfanconets,

op handen ende op voo-
ten gaen ghelijc de kin-
deren

chahuan, hibou, m.
een uyl, kerchuyt

chatouiller, ketelen
kittelen

chatouilleux, m. ke-
telachtich

langue chatouilleu-
se, metamorphic

quement, een langhe
tonghe, clappaert

chauchemare, f. de
maere

chaucher comme le
coq chauche la poul

le, bespringhen

chaudeau, m. eē supē

chaudron, m. eē ketel

chaudronnier, m.

F 2 een

Chassieux loepogt

Chausse napier
Vestange

C H A

een ketelbuter
 chauffer, *Wermen*
 chauffette, f. een
 couffoir
 chauffour, m. eenen
 calc oven
 chaufrain d'un che-
 ual, m. den voor brey-
 del van een peirt
 chaud, m. *Werm*
 chaude, f. *wermie*
 chaudement, *wer-*
 melijc
 chaulx, f. *calc*
 chaume ou gluy
 pour couvrir mai-
 sons, *dec stroo*
 chauffée, f. *dicage,*
 ghecassjde strate
 chauffer, *coussen oft*
 schoenen aendoen
 chaussement, m. *ouer-*
 treckinghe
 chaussure, f. *couffinghe*
 oft schoeynghe
 chaussé, m. *gheschoeyt,*
 oft ghecouft

C H A

chausse, f. *een couffe*
 chaussetrappe, f. *een*
 mincyser
 chauceterie, f. *couff-*
 makerije
 chauffetier, m. *couff-*
 maker
 chaussions, *sacken*
 chauuesouris, f. *en*
 vleermuys
 occasion ou excuse
 chauue, *een blauwe*
 excusatie
 chef, m. *den top, dop*
 perste vanden hoofde
 mettre à chef, *ver-*
 ma chef, ten eynde co-
 volcomen, volbringhe
 faire chef d'œuvre
 meesters werck, oft
 prouf stuc maken
 chegros, m. *bosteldic*
 chemier, *se chemer*
 verdrietē droeue
 chemin, m. *een wech*
 chemin frayé, *een*
 getreden wech
 chem

changem. h. m. s. j. c. l. o. u. d. i. n. d. i. n. d. e. s. t. r. a. t. e. s.

C H E

chemin fourché, *eenen wech met twee
hoecken*
chemin royal, *de bane*
chemin pavé, *ghecas-
side wech*
tout d'un chemin
al eenen wech
cheminer, *gaen reysen*
chemineur, *m. een
reysen*
cheminée, *f. eē scouwe*
chemise, *f. een hemde*
chemisiere, *f. naeyste-
re oft lywaet vercoopstere*
chemise froncée, *een
ghefronst hemde*
chenet, *ou landier,
een brandtysen*
chenil, *m. een hontscot*
chenille, *f. rupse*
chenu, *m. grýsachtich*
choir, *tomber, vallē*
cheu, *m. gheuallen*
cheute, *f. den val*
cheau, *m. ou louue-
au, een ionghe wolf*

C H E

cher amy, *m. lieue,
aenghename, oft bemint
de vriendt*
chere, *f. lieue beminde*
cherté, *f. dierte*
chere ou trongne,
een aensichte, ghelact
faire bonne chere,
goede chiere maken
cherir aucun, *yemand
wel onthalen*
bien chery, *wel be-
minde*
chesne, *m. een eycken
boom*
cheval, *m. een peirt*
cheval forbeu, *een
verwatert peirt*
cheval encloué, *m.
een vernaghelt peirt*
cheval poussif, *een
dempich peert*
cheval espaulé, *een
verboucht peert*
cheuaucher, *te peerde
ryden*
cheuauteur, *m. een
peerts*

*Ehristoff mis si en
de informen*

C H E

peert beryder, oft ruyter
cheualier, m. eē ridder
cheualerie, f. een rid-
derschap, oft ruyterschap
cheualereusement

ou genereusement

vroomlyc

fait haut & cheuale-

reux, een vroom feyt

cheuanche, f. rycdonz

goedt

cheueche, f. een uyl

cheueul, m. een haer

cheuelu, m. haerach-

tich

cheuelure, f. den tros

vanden hayr

cheuet, m. een hoofst

peuluwe

cheuestre, m. een hal-

ter, oft halster

cheuille du pied, den

cnouessel vanden voete

cheuille de bois, een

stec, een spie

cheuir, composer

conuenir disoper a-

chensson mouarous magg.

C H E

uec debiteurs, m.

den schuldenaers

ver-

draghen

cheure, f. een gheyt

cheurier, m. een gh-

ten stouwer

cheurean, m. een

gheytken

cheureul, m. een v-

gheytken

cheurotin, m. een

kens, oft gheytkens

cheuron, m. een

bale

chez Ian, iē huys

Ian

chez moy, tot mijn

huys

chiche, c. scherp, v-

chichement, vree-

chicheté, f. vree-

chien, m. een hond

chien alan, een dog

chien pelu ou vel

eenē wel behangē

chien de chasse,

jacht hondt

C H I.

chien d'eau, een wa-
ter hondt

chiennne, f. een teue

chiennner, worpen, oft
cabbelenchifrer ou siphrer
emblem, stolen, rekēnēchicquenaude, f. een
knip

chiqueter, snipperen

chiqueteur, een snip-
pererchiqueter l'honneur
d'aultruy, yemandts
eer blameren

chienot, m. eē hondekē

chirurgin, m. surgijn
wondmeesterchoc de gēs de guer
re, den aēnal, oft aen
stoot der crijchsliedenchoquer, aenvallen,
stooten

chois, m. keure

à mon chois, ou op-
tion, tot mynen keure

oft optie

C H O

choisir, kiezen

cholere, f. ou chole,
gramschapcholérique, c. haestich
tot gramschapchommer cesser, op-
houden, stille houdenvertoeuen, oft ledich
gaen

chopine, f. een vperkē

chopiner, drincken,
oft suyghenchoyer contre gar-
der, sparē, oft bewarē

chose, f. een dinc

chose digne d'ouir,
een dinc weirt om hoorēchose stupende, een
wonderlyck dincchose conforme, een
conform gheleghen dincchose prodigieuse,
een miraculeus dincchose vniforme, een
dinc van eender forme

chou, m. een coole

chou cabus, een ca-
buis

C I

C H I

buyfcoole	cigne, m. een swaen
chou pour chou, cool	cil, m. celuy, die
voor cool, guyl om guyl	cil des yeus, m. oer-
chroniques, f. cronyc-	welffel, opflach der oog-
ken, historien	ciller à aucun, yema-
choucas, f. een cauwe	den toewincken
chrestienner bapti-	ciller les yeulx ou
ser, doopen	bander, de ooghen
chrestien, m. christe	toe doen
mensch	cime des monts, de
chrestienement,	roppe vande berghen
christelyc	ciment, m. ce mens
chrestienté, f. christen	cing, c. vijfue
domme	cinquiesme, c. den
cicatrice, f. litteeken	vijfden
van een genesen wonde	cinquante, c. vijftich
cices, erten, ciceren	circonstance, f. cir-
cichorée, f. sicoreye	constantie, oft ommee-
cigoigne, f. een oyen	staende sake
vaer	circuit, m. een omme-
cigoignon, eenen ion-	ganc, ommeloop
ghen, oyenvaer	ciel pour l'air ou
ciel, m. den hemel	pour le tems, de
circuir, omme gaen	locht het weder
cy-ans, hier binnen	ciel serene, schoon-
cierge, m. wassenkeers	weder
cigale, f. een krekkel	ciel nubileux, donce-

C I I

ker locht

ciel estoillé, ou astré
ghesterde lochtciel propice, bequaem
wederlieu circonuoisin,
m. gebure, naeste gebure

circoncir. besnyden

circoncision, f. besnij-
denisse

cire, f. was

cirer, wassen

cirier, m. eē wasmak er

cierge, m. een waslicht

circonuenit, bedriegē

circonuenu. m. be-
droghen

circonlocution, f.

circumlocutie,

circonuoisin, ghebuer
man

circuir, ront om gaen

vn circuit, een omme-
ganc

cierement, wasinghe

citer, ou ajourner,
daghen

C I I

ciron, m. een sierken

ciseau, scheerken

des ciseaux, scheeren

ciselet, m. een scheer-
kencisterne, f. een cisterne
oft reghenbaccitadelle, een stadt, of
casteel, byder stadt

cite, f. een stadt

citoyen, citadin,
bourgeois, m.

een borgher

citoyenne, citadine,
bourgeoise, een bor-
ghers vrouwe

citron. m. een citroen

civil, m. heusch, ghema-
niert, weselyc

ciuilement, heusselic

ciuilité, f. manierlyc-
heydt

ciuiere, f. een berie

ciuots, m. cepina,
sybolenclabauder, bassen,
clabauder quel-

C L A

C L E

qu'un, opzemat bassen	ren traellie
clameur, f. roepinghe	clairon ou cleron,
clamer, roepen	een schalmeye
slaim, clameur, ou	clavier, m. een sleutel
complainte, clachte	riem
clandestinement,	clef, f. een sleutel
heymelycken	estre soubs la clef
clandestin, m. verholē	enfermé, gestoten
claquer les mains,	gheuanghen syn
de handen toeslaen	cliquer les mains,
clair clarté, claerheydt	handen r'samen slaen
cleresuoyes, traeylen,	clement, m. goeder-
kijveynsteren	tieren
clarifier, claermaken	clemence, f. goeder-
claisse ou bande,	tierenheydt
een bende	cler, m. claer
clàme, f. pilgrems,	clergé, f. clerschap
mantel	clerement. claerlyc-
clause, f. een arrijckel,	ken
propooft	clerté, f. claerheydt
claquer, ou claquer-	clerc, m. een clerc, oft
ter des dens, clipper	schryuer
tanden	clichet, m. een clinkel
claquettes de ladres	client, m. een weese,
een lazarus clippe	oft die hem in eens an-
claye do sier ou de	ders bescherminge ghe-
fer, een harde, oft yse-	gheuen heeft

clayes

C L I

clou ou niquetou
 clingement d'œil, in
 eē wincke, oft oogēblicke
 cligner les yeux,

wincken

à clignettes, doncker-
 linghe

climat, m. een grōote
 wijdtheyt des hemels,

climaet, oft ooc een lant
 schap

cliquer ou cliquetet
 craken, clacken

cliquette de ladre,
 een lazarus cleppe

cloche, f. een clocke

clochette, f. eē clocxkē

clochier, cloctoor

clocher, boister,
 hincken oft manc gaen

clochier d'eglise, m.
 dē torre daer de clocke
 staen

aller à clochepied,
 hincke pincken gaen op
 een been

cloistre, m. een clooster

E L O

clorre, sluyten

clos, m. ghesloten

à porte clorre, ter

poort sluyten

cloiture, f. cloison, f.

sluytinghe

clou, m. een naghel

clou de girofle, een

giroffels naghel

clou, vloere. sweyr

clouet, m. een naghel-

ken, oft haeccken

cloier, naghelē, haecckē

cliffere, m. een clisterie

coccer comme les

torreaux, met de

hoornen steken, ghelyc

de stieren

coasser crier comme

les raines

coche, cren, f. eē kerf

de crappe vanden pyl

daer de pyl in de pese

gaet

coché & crené. ghe-

kerft

coche, f. een seughe,

ost

C O

oft sogh

coche, f. een rosbaer

cocher, m. qui conduit la coche, die de rosbaer leydt

cochet, m. een haenkē

cochon, een vercxken

cochonner, werpen

coëffe, f. een huyue

coëffé, ghehuyst

né coëffé, rücke geborē

homme coëffé d'une

houpelande, eē man

die een oude dante lief

heeft

creste, f. een hanekam

coëtiver, cakelen als

de binnen

coenne de lard, f. de

suarde, vande specke

coffre, m. eē kiste, coffer

coffrer argent, ghelt

kisten

coffrer les bagues

ou encoffrer les

meubles, syn baghen

kisten, oft synen huys-

C O

raet in cofferē sluyten

coffrer vn homme

en prison coffrier,

m. coffermaker

cogitation, f. een ghe-

dachte

cognoistre, kennen,

bekennen

cogneu, m. ghekendē,

bekendē

cognoissance, f. ken-

nisse

coignée, hache, f.

een aex, byl

cogation, f. bekende-

nisse

coing, ou coignet, m.

hoec, wegghē

coing, f. de pomme de

queappelen

coing, m. een hoeck

monnoye au coing

d'Anuers, gheldt van

Antwerpsche keure

coigner, cloppen

cohorte, f. ou a ssem-

blée, vergaderinghe

cohor-

C O L

cohorte inopinée
 & inespérée. een
 onuerwachte ende on-
 gheoefte vergaderinge
 chole ou colere, f. de
 colica, gramfchap
 coléré, m. gram
 fe colerer, gram wordē
 col, m. den hals
 colet, m. een culder,
 halsbant, oft halsdoec
 collette, f. een coliere,
 vergaderinghe
 collier, een halsbandt,
 colique paffion, f.
 colicompas
 collateral, een mede-
 hulper
 cognom, m. roenaem
 coint-joli, muguet
 peigné, verchiert
 collation taille, f.
 een fettinghe op't landt
 bedeghelt, oft ghelycma-
 kinghe
 collauder. prūfen van
 wēerde houden

C O L

colle. f. lijn
 collar, lijnen
 collée d'vncheualier
 het vlies van een ridder
 collection, f. verfa-
 minghe
 college, m. eē gefelschap
 colline ou collinette,
 f. een cleyn bergskē
 colloquer, tsamen
 fpreken, oft bestellen
 colloque, m. tsamen
 fprekinghe
 colluder, eensfins fyn
 collusion, f. heymelyc
 verftandt
 colluseurs, m. die tsamen
 huylen, oft eens-
 fins fyn
 colombier, m. een
 duyfhuys
 colon, m. een duyue
 colonne, m. eē colom-
 ne, pilaerne
 coloquinte, f. collo-
 quint, fchyteruyt
 colporter, op den hals
 draghen

C O M

draghen *collo*
 combat, m. eē gētecht
 combattre, vechten
 comble, m. r'hoofste
 volcomen, oft een hoop
 combler vne mesure
 een mate opvullen; oft
 ophoopen *collo*
 comblé de fastidés
 & d'infelicités) wat
 ongeluck ende verdriets
 combler le ventre,
 den buyc vullen
 le comble de mes de
 sirs, ou de mes des
 seins, de perfectie mijn
 der begeerten *collo*
 combler son grenier
 sinen coren foider vullē
 combien, hoe veel
 combien qu'en, hoe
 wel dat *collo*
 combien y a il de
 langhe ist gheleden
 combustion, f. ver
 brandinghs *collo*
 comédie ou farce,
 ongeluck

C O M

een waghenspel *collo*
 comete, f. een comect,
 oft sterre met eenē steert
 comin, m. comijn
 commisiō, f. mēg sele
 commissioner, men
 ghelen *collo*
 commander, gebiedē
 bouelen *collo*
 commandé, ou pu
 blié, m. ghebuden, oft
 ghepubliceert *collo*
 commandement, m.
 ou command, een
 gebodt, beuel, ordon
 nantie *collo*
 comme on dit, soe
 men seyd
 commencer, beginnē
 commencement *collo*
 van beginsele *collo*
 comulmoror, ver
 halen *collo*
 commemoration, f.
 verhalinghe
 commémorable, o
 verhalen's weirt
 com-

C O M

commensal, m. een
 commensael, oft tafelgast
 comment, hoe, oft een
 commer
 comere, f. eē gevadere
 comerizer, commeren
 lammeren
 commercer, trafic-
 quer ou marchan-
 der, coomenschappen
 commerce, f. hande-
 linghe conuersatie co-
 menschap
 commettre, belasten,
 toeschicken
 commettre vn cas.
 een sake belasten
 commettre quelque
 vilain cas, eenigh
 quaet seyt bedrijuen
 comminuer, vermin-
 derē
 commiseration, f.
 deirnisse
 commis, m. volmach-
 tich ghecommitteert
 commissaire, c. com-

I E O M

missaris, beuelhebber
 commission, f. een
 commissie, beuel
 commodité, f. gemak,
 bequamicheydt
 lieu commodieux,
 ou commode, een
 ghemackelyck & bequa-
 me plaetse
 commodieusement,
 ghemackelycken, be-
 quamelycken
 commotion, f. een
 beruerte
 commuer, ou chan-
 ger, manghelen
 commeu, vergramt
 oft gram
 commun, m. een ghe-
 meynste
 commune, f. een ghe-
 meyne
 communauté, f. ghe-
 meynste
 communion, f. ghe-
 meynschap
 communiquer, com-
 muniere

C O M

municeren, beraden
 communication, f.
 communicatie, beradin
 ghe
 commutation, f.
 veranderinghe
 compain ou cōpaig-
 non, een ghesel
 compaignon, m. een
 gheselle
 compaignon de ta-
 ble, een tafel gheselle
 per à compaignon,
 ghelyc goet
 compaignie, f. een
 gheselschap
 compaignable, c. ge-
 sellich, geselschappich
 competent, rechtueer
 dich oft toebehoorende
 pris competent, den
 rechtueerdighen prijs
 compétement, recht-
 ueerdelyc
 competer, toebehoorē
 comparager, gelycken
 comparer ou com-

C O M

paraison, gelycken
 comparoultre, te
 schijn comen
 compas, m. een com-
 pas, wijsere
 cōpassier, les heure
 sinen tijt waernemen
 compassier, meten,
 passen
 compafsion, f. mē-
 liden
 compartir, deylen
 comporter ou com-
 patir, verdraghen
 comfortable, c. cō-
 patible, verdrag
 compenser, vergel-
 recompenferen
 compeller, dwingē
 faire comparer, v
 offense, een mis
 doen, verghelden
 comperrer vnefais
 & payer bien ch
 dier eenighe faute
 coopen
 compétiteur, m.

C O M

mede begeirder, ofti bid-
 der des gheens, daer ooc
 meer andere na staen
 complaindre, beclagē
 complainte, f. clachte
 complaire, behaghen
 complant, m. ou
 plantier, plaetse daer
 wjngaert planten ghe-
 sedt syn

diuers complants,
 menigerley sta, geslacht
 struyck, wortelbloc
 complet, m. parfait
 ou absolu, qui ny
 a que redire, vol-
 bracht

complexion, f. com-
 plexie

complexionné, m.
 ghecomplexioneert

complice, m. een me-
 dege, jelle tot quaet

complot, een bestuyt,
 van eenen raet, ofti con-
 tract

complot, accoort, intel

C O M

ligentie

comporter, verdragē

compoter carmes,
 carmina componeren,
 veerse di. hte ofti stelle.

compoter avec au-
 cun, met yemanden ver-
 dragen, ofti ouercomen

composition, f. compo-
 neringhe, verdrach, ac-
 coort

comprendre, verstaē
 begrjpen

comprehensif, m. be-
 grjpsaem, verstandich

comprins, m. begrepē

compromettre, com-
 promitteren, mede con-
 senteren

compter, tellen

compte, een rekeninge

faire compte d'au-
 cune chose cas ou
 estime, werck makē

in estimacie hebben
 comptoir, m. eē cōtoor

tout comptant, met
 ghe-

C O N

ghereede ghelde
 argent comptant
 rend plusieurs con
 tents, ghereet ghelt
 maect menige te vreden
 comte. m. een graue
 comté, graeffchap
 comtesse, f. grauinne
 conceder, toelaten
 concerner, concernerē
 aengaen
 concernant le cas,
 de sake aengaende
 concevoir en esprit,
 inden gheest ontfangen
 concevoir enfant,
 kint ontfangē, bevrucht
 werden
 concepte, m. een
 voornemen
 conception, f. ont
 fanckenisse
 conchier ses caus
 ses, sinen coussen be
 caken
 concierge, m. casteel,
 oft palays be waerder

C O N

conciergerie, f. ght
 uanckenisse, bewaring
 concion, f. ou assem
 blée de gens, verga
 deringhe
 conciter, toedrijuen,
 oft verwecken
 conclure, concluderen
 besluyten
 conclusion, f. conclusi
 besluytinghe, be sloet
 concoction, f. cokinge
 siedinge, verteyringhe
 concombre, m. een
 concommere
 concorde, f. eendrach
 ticheydt
 concubine, ou vnc
 seconde, f. een boel
 byslaepstere
 concubinaire, m. een
 byslaper
 conculquer, verplet
 onder de voeten treden
 concupiscence, f. be
 gheerlycheydt
 concurrence, f. tsa
 men

C O N

men voeginghe
 condamner à mort,
ter doot verwijfen
 condamnation. f.
verwijfinghe
 condescendre, ouer-
eencomen
 condition, f. conditie
 de basse condition,
van leegher staet, oft
cleinder conditien
 bien conditionné,
wel gefchikt
 conditionel, comme
 achat conditionel
eenen coop op conditie
 conditionnellement,
by conditie
 condoloir estre do-
 lent de la douleur
d'autruy, mede deer-
niffe hebben van yemāts
 ongeluc oft ongenuecht
 conduire, gheleyden
 conduict, m. leydinge
 se conduire biē, com-
 me, il se conduit

C O N

biē, hy regeert hē *wel*
 conduicte, gheleyde
 conducteur. m. een
leydisman verfekerer
 vn conduit d'eau,
een waterleydinge
 confection, f. een con-
 fectie
 confederer, in payse
brenghen, vereenighen
 confederation, f.
vereeninghe
 conferer ensemble,
tsamen eenich dinc ver-
ghelycken
 conferer vn benefice
ou office, een benefi-
cie oft officie gheuen
 conference, f. ghelijc-
 kenisse
 confermer, beuestigen,
vastmaken
 confirmation, f. be-
 ueftinghe
 confesser, biechten,
belyden
 confession, f. een

C O N

biechte, belydinghe	confluence, f. <i>tsamen</i>
confelleur, m. een	vloeyinghe
biechtuader	confondre, <i>beschamen</i>
confier, betrouwen	onteeren <i>storten</i>
confiance, f. betrou-	confus, m. <i>beschamen</i>
winghe	confusion, f. <i>confusie</i>
confiner, bannen	<i>beschamtheidt</i>
confiné, m. ghebannen	confusément. <i>confusie</i>
confin ou confinant	<i>selijc, beschamelijc</i>
& aboutissant. aen-	conformer, <i>ghelijc</i>
hanghende	<i>ghelyc maken</i>
confire, confyten	chose conforme à
cœur confit en mali-	aultre, <i>tweeghelijck</i>
ce. een herdt geconfyt in	yet dat den <i>ander</i>
quaetheydt	<i>lyc is</i>
conflict ou combat,	confort, m. <i>troost</i>
eenen slach	contre la mort nul
confitures, f. <i>confyturē</i>	remede ne confort
confisquer, verbeuren	tegen die doot en is <i>ri</i>
oft verbuert maken	medie noch <i>ouerhoot</i>
confiscation, <i>confisca-</i>	conforter, <i>troosten</i>
tie, verbuerte	confrerie, f. <i>gulde</i>
bien confisqué, ghe-	les confreres, <i>gulde</i>
confiskeert, oft verbuert	<i>broeders</i>
goedt	confronter, <i>ouereten</i>
confluant, m. <i>tsamen</i>	<i>brenghen</i>
vlaeyende, <i>riviere</i>	confuter, <i>weerleggen</i>
	<i>berispen</i>

C O N

berispen	voecht, verfaeme
conglutiner, tsamen oft aen een lijmen	conjonction, f. by- voeginghe
congratuler, bem met eenen an leren verblidē	conjurat, besweiren belesen
congratulation, con- gratulatione	conjurat ensemble, tsamen sweren, oft tsamen spannen
congru, m. correct, goet, deuchdelic bequaē	conjurés. te samen spannende
congruité, f. correctie, bequaemheyt	conjurat, f. een besweringhe
congé, m. orlof	connexer ou conjoin- dre, versamen
congre, m. een zeeael	connexion, f. ou cō- junction, versaminge
congreer ou congre- ger, vergaderen, versa- men	connin, m. een conyn
l'aict congrée caille	conigler ou sautelet buppelen springhen
pris, ou sang con- grée figé congelé	conquerre, conquē- ster. vergaderen ver- crighen
congregation, een vergaderinghe	conroyeur, m. een leertouwer
conjecturer, na raden	consacrer, consacreren heylichmaken
conjecturation, f. ra- dinghe	consecration, f. con- secra-
conjoindre, aen een voegen, byvoeghen	
conjoint, m. byghe-	

C O N

secratie, heyligmakinge	ghehenghen
consanguinité, f. maechschap	consentement, m. een toelatinghe
conscience, f. conscien- tie, het getuyge van on- ser herten	consequemment, veruolgende
conscientieux, m. die discretie heeft	consequence, f. ver- noeginginge, veruol- chese graue & de
conseil, m. raedt	consequence, eē van importantie
conseil meur, eenen rÿpen raedt	consecutiuement, nauolgende
conseil morfondu, eenen onbedachten raet	conseruer, bewaren, behoeden
conseil premedité, bedachten raedt	conseruation, f. een bewaringe
conseil precogité, bepeysden raedt	considerer, consider- ren, aenmercken
conseillier. m. een raedtsman	auoir consideration aenmerckinge hebben
conseiller, raden	consideré le cas, de sake aenghemerct
consul. m. een raedts heer, oft schepene	consulter. vast staen, tsamē staē oft aenhang
consulter, consulteren beraden, raet vrighen	consistoire, m. een consistorie, heerenstaet
consultation, f. een beradinghe	consoler, troosten
consentir. toelaten	

C O N

consolateur, m. een trooster	constellation. f. constellatie, oft vergaderinghe van sterren
consommer, veruullē, volcomen, volbrenghe	constituer, constituerē instellen machtich makē
consommation, f. volcominghe	le constitu, m. die gesettede, die geordineerde
consonance, f. goedt gheluydt	construire bastir ou edifier, timmeren
consort, m. consoortē deelhebbers eenichs gewins oft goets	construit basti edificē m. betimmert
consorte, f. een consoorte, deelhebbers: een sorteringe, oft wijf	construction ou batement, timmeragie
conspirer, tsamen spannen	consuiure, f. raken, achterhalen
faire conspiracy, tsamen int quaet ouer eencomen	consumer son bien, syn goedt verdoen, onnuttelyc verteyren
constant, m. stantvastich, ghestadich	contagieux, m. besmettich
constante, f. stantvastighe, ghestadige	contagion, besmettinghe
constance, f. stantvasticheyt, ghestadicheydt	mal contagieux, een smettelyc quaet
constamment, ghestadelyc	contaminer, besmettē onreyn maken
	contemporain transitoi-

Cotadin honesti hominis Cotadinus Finis

C	O	N
fitoire, verganckelijc rijdelijc		inhoudt
conte, m. coutinghe, clap, propoost		contenir moderer, middelen, stichten, mo- dereren
conter, couten, oft clap pen, vertellen		je ne me puis cont- nir de rire, ic en ca-
côteur de nouvelles een vertelder van nieu- wer tydinghen		my mijns lachens nu onthouden
contemner, versmadē verachten		contenance, f. sticht- richeyt, manierlycheyt
contemnement, m. een versmadinge, ver- achtinghe		dresser sa contena- ce selon la contena-
côteempt & mispris, verachtinghe		ce d'aultruy contenter, te vreden stellen, oft vernoeghe
contemptible, c. ver- achtbaer		contentement, m. vernoeginghe
contempler, contem- pleren, hem inwendich inden gheest becommere		content, m. te vreden ghepaeyt
contenir. inhouden		content est riche, d- te vreden is, is rijc
ceste cruche contiēt quatre chopines, dese cruycke houdt vier vperkens		contendre estriuer ou debatre, strijden
le contenu, m. den		contente, f. te vreden contention. f. wijst- ghe
		contentionneux, ou con-

C O N

contentieus, m. wif- rich	segginghe
conterien, m. ou ter rassain, mijn lantsman	contraindre, bedwin- ghen
contester, tegenseggen	contrainct, m. be- dwonghen
par vn contexte, ou par tout d'vn train, ach	contraincte, door bedwanc
termalcanderen, veruol gens henē, voor voetsaē	contraire, c. contrarie teghenspannich
contigu, m. nakende	au contraire, ter con- trarien
contiguité, f.	contrarier, contrarierē
continu, perpetuel, m. ewichduerich	contrarieté, f. teghen segginghe, tegensdoenim ghe
continuer, continuerē volherden	contre, teghen
continuel, m. ewich- lyc, nytherdich	contrecedulle, f. een tegededulle oft brief
continuellement, ee- wichlycken, geduerich	à contre cœur, tegens heuge en meughe
lyc, nytherdichlyc	contrecœur d'vne cheminée, den boghe der schouwe
continuation, uyt her dinghe	contrechange, een teghenmangelinghe
contract, m. een con- tract, oft voorwaerde	contrepoids, een te- ghen ghe wichte
contracter, contract oft voorwaerden makē	
contradiction, tsegen	

C O N

contredire, tseggen	grauen
seggen	vne contre-mine,
contr'escrire, copieren	een tegengrauinghe
contr'escript, m. ou	contre-mont, op-
double, copie	waerts
contrée, lantschap	controuilleur, m.
contreye	ghenboec houdere
contredicte, f. teghen	contre-uentr, tegen
segghen	comen
contrefaire, contrefey	contribuer, toegewen
ten na maken	mede gheuen
chose contrefaite,	contrister aucun, j
ghecounterfeyte, na ghe-	man den bedroeuuen
maecte sake	cœur contrit. bedru
contrefin, m. loos te-	bedroeft, oft berouwen
ghenloos	herte
contre-fort, sterc te-	controuerfie, ghesche
ghen sterc	controuuer, versieren
contre-riche, rijk	controuueur, m. een
teghen rijk	versierdere, een leugh
contre-garder, ver-	naer
hoeden, versien	chose controuuée, f.
contremander, ont-	een versierde sake
seggen, tseggen ontbiedē	conuaincre, verwinnē
contre-mettre, tegen	conuaincu, verwonnē
stellen	cōtropposite du fo-
contre-miner, tegen-	leil, ghestelt teghen

C O N

de sonne	bequamelycken
contrepleyge, contre- borghe	conuenance, f. ouer- cominghe
contreporteur, me- de dragher	conuencancer, ouer- dragen, bespreken, be- voorwaerden
contumace, f. onghe- hoorsaemheyt	conuention, f. een ouercominge, oft verbont
contumacer, yemant van ongehoorsaemheyt beschuldighen	conuent, m. een con- uent, oft clooster
contumelie, spijt	conuers, nouita, een leechbroeder
contumeliens, spijlich	conuerser, conuerserē verkeeren
contumelieusement spijtelijc	conuersation, f. con- uerseringe, verkeeringe
conuenir, ouercomen, geuoegen	conuertir, bekeeren
conuenir ensemble. rsamen ouercomen	conuerti, m. bekeert
bien conuenant, m. wel voegende, bequaem	contusion, f. stampin- ghe
conuenticle, petite assemblée, een cleyne vergaderinge	contuteur, mede- mombair
il conuiēt, het behoort	conuersion, bekeerin- ghe
conuenable, c. bequa- melyc	conuy ou conuiue, m. een maeltijt
conuenablement,	conuier, ter maeltijt noodens

C

O

Q

nooden	coq, m. een haen, oft
conuoiter, begheiren	cruyt so geheeten
conuoiteux, m. be-	coq d'vn village ou
gheirlyc	mayre, de mayre
conuoitise, f. begeir-	coquel ou barrique
lijcheydt	le, een schuyte
conuoquer, toeroepen	coquelluchon d'vne
conuoy, m. gheleyde	cappe, m. de capille
aller au conuoy d'vn	vander cappe
trespassé, metten lij-	coquetier, m. eyer
ke gaen	vercooper
aller au conuoy des	copter ou tinter les
espoufailles, mette	cloches non recou-
bruyt gaen	per, de clocke clippen
conuoyer, leyden	coquemart, m. een
conuoi d'vn trépassé	ketele
uytvaren	coquille de limaçon
cophin, m. een corf	f. een steckenbuysken
cophin d'espicier,	coquilles d'œufz, ou
een cruyt busse	de noix, f. eyerschalen
copie, f. een copije	notenschalen
copier, copieren	bailleur de coquil-
copiste, een copist	les ou imposteur,
copieux, m. abundant,	bedrieger
oueruloedich	dresser vne coquille
copulation, f. tsamen	ou stratageme, et-
bindinge	nich seyt bedriuen
	coquill

C O N

coquin, m. <i>rabaus</i>	cordeur de terres, m <i>een landtmeter</i>
cocard ou glorieux, <i>glorieux verwaent</i>	cordial, m. <i>hertelijc</i>
cocardise, f. <i>verwaent</i>	cordialement, <i>her-</i> <i>telijcken</i>
<i>beydt, glorieusbeydt</i>	corduan, <i>leder</i>
cor, ou cornet, m. <i>een horen</i>	cordouannier, m. <i>een schoenmaker</i>
cornet à encre, <i>int</i> <i>pot</i>	correction, f. <i>correctie</i> <i>verbeteringhe</i>
cornet, ou cophin <i>dapoticaire, een pe-</i> <i>per huysken</i>	coriandre, f. <i>corian-</i> <i>dersaet</i>
coral, m. <i>corael</i>	coriual, <i>medevryer</i>
corbeau, m. <i>een raue</i>	corne, f. <i>een horen</i>
corbeille, f. <i>een corf</i>	cornemuse, f. <i>een</i> <i>ruyspijpe</i>
corbiner, <i>stelen</i>	cornet, <i>een horenken,</i> <i>papierhuysken, een</i> <i>hoecxken</i>
corbineur, <i>dief</i>	cornu, m. <i>gheborent</i>
corde, f. <i>een coorde</i>	corner, <i>hoornen, den</i> <i>hooren blasen</i>
cordier, m. <i>een coordē-</i> <i>drayer, oft zeeldrayer</i>	corneur, m. <i>een hoorn-</i> <i>blasere</i>
cordeau, m. <i>een coorde</i> <i>ken, oft peperhuys</i>	corneille, f. <i>een craye</i>
cordelette, f. <i>snoerken</i>	corneillier, m. <i>een</i> <i>cornuoelyboom</i>
cordelier ou pied- <i>deschaud, minne-</i> <i>broeder</i>	
coquiner, <i>rabauwen</i>	cornette

C O R

cornette ou guidon	corriatre ou couria-
de gens de che-	ce, c. taje
uaulx, een Wimpel	corions de fouliers,
corps. m. een lichaem	snoeren vande schoenen
corporel, lichamelyc	corroborer, verster-
corfu, corporu, ou	ken
corpulent. m. lichaem-	corroboré, m. ver-
achtich, vedt, wel gelyft	sterct
groot, f. isch, sterc	corrompre, corromp-
corpulence, f. corfa-	ren, valschen, verderu-
ge. habijt, vetheydt,	corrompu, m. galle,
stercheydt	bedoruen, vernalscht
corset, m. een lijfken	corruption, f. een cor-
corriger, corrigeren	ruptie, bederuinghe
verbeteren	corrumpeur, m. een
correctement, corre-	corrompeur, oft val-
ctelyc, volmaectelyc	scher
correcteur, m. een	cortines, f. gordynen
corrigeerder, oft verbe-	corosif, m. bytende
terer	scherp
correction, f. correctie	de costé, ter syde, besif
verbeteringhe	colte, f. een ribbe
correspondre, f. ouer	costé, m. die syde
eencomen	cotte d'armes, f. een
correspondant au	panfier
faiet, de daet wel ge-	coteret, m. half besif
lykende	cotte de femme, c.

Corroborer

Corrosif

C O V

C O V

nen roc van een vrouwe consu, m. ghenaeys	
couleurine, f. eē busse coulture. f. naeynghe,	oft naet
cotir comme les	
moutons, stooten ge couler, druypen, vloeyē	zisten, loopen als de
lijc de schapen	wateren
cotton, m. cattoen	
couard, m. bloode	coulant, m. druypende
couardyse, f. blootbeyt	vloeyende
couche, f. een coetse	soubz datte du pre-
couchette, f. eē coetskē	mier du courant,
couché, m. te bedde	onder date vandē eerste
ligghende	deser loopender maent,
coucher par terre,	mes ans sont coulés
op d'eerde ligghen	ou escoulés, myn da
coucher, rediger par	ghen syn ghepascert
escrit, ordineren, in	couloir, m. eē sygevade
scrist setten	porte coulice ou de
coucourde, f. ou	vne herce, een neer-
courge, een caourde	slaende val vande
coucu, m. ou coucou	poort
een coeck oec	couleur, f. verwe
couille, f. de manlycheyt	coulourer, verwen
couillon, m. eē cullekē	coulouré, m. generwet
couillu, m. wel gekult	couleuvre, f. eē slange
coude, m. ellebaghe	coulomb, m. eē duyuc
couldée, f. een cubic	colombier, m. een
couldre, naeyen	duynecot, duyshuys
	culpē

coupany maub
 coupanyden

C O V

coulpe, f. *saute*, schult,
misdaet

coulpable, c. *sculdich*,
misdadich, oorsak ich

coultre, m. *ploechyser*,
oft *ploechcouter*

coup, m. *een slach*

coup de dét, *een teer-*
linck worp

il a fait vn coup de
sa main, *hy heeft een*
quaedt seyt bedreuen

couperosé, m. *come*
on dit visage coupe
rosé, *een roode snuyte*

tout à vn coup, *al met*
eenen slach, *reyse*, oft
keer

couper. *snyden*

coupe, f. *een schale*

coupeau, m. *dopperste*
den top, *sop*

couperose, f. *coperoot*

coupet d'une edifice
m. het opperste vande
huysse

le couper de la teste

C O V

de cruyne van thoo-
couple, f. *een paer*,

pele

coupler ou accou-
pler, *coppelen*

coupure, f. *eē snyding*

couragie. m. *cour-*
moet

courageux, m. *har-*
di, *stout*, *cloec*

courageusement,
stoutelijc, *cloeckelijc*

couramment, *raff-*
lijc

courbé, m. *gecromp-*
ten

courber. *crommen*,
bucken, *buygen*

courbe, c. *crom*

courge, f. *eē cou-*
oft een stoc daer men
twee eemmers op den
hals mededraecht

courgée, f. *een swet-*

courir, *loopen*

courir les sauvagi-
nes, *de wilde beest-*
inghen

inghen

cour-

courir sus a aucun,	faire la court à au-
ou brigander de-	cun, by yemanden cour-
trouiller, aſſetten	tiferen
courier, m. een poſt	court ault, m. een
coureur, m. een looper	clupper, oft rypeert
courſe, f. loopinghe	courtil, m. eenen hof h of
cours, m. eenen loop	courtizan, m. een cor-
couronne, f. eẽ croone	tiſaen, oft houelinc
couronner, croonen	courtifane, f. een hoere
courroye, f. een riem	courtois, m. heuſch,
courroucer, vergram-	beleeft
men, verſtooren	courtoife, f. beleeſde
courroucé, m. ver-	courtoifie, f. beleeſt-
gram, verſtoort	heydt
courroux, m. gram-	pouureté abaiſſe
ſchap, verſtoortheyt	courtoifie, d'armoeds
courſier, m. cheual	vermindert de cortoiſie
de lance, een oorloochs	oft beleeſtheydt
peert	courtoifement, heu-
court ou court. f. eens	ſchelycken
heeren, princen, oft co-	courtier, ou cenſal,
nincs hof	m. een makelaer
court d'one maiſon,	courtage, m. een ma-
een plaetſe oft vloer	kelaerdye
van eenen huſje	courtil, m. jardin,
court & bon, cort en	een hof
goedt	courtine, f. gordyne

C	O	V
couruée, f. een crameye		ghewoonte
cousin, m. een neue		coustumierement,
cousin, m. ou mou-		gewoonlyc
cheron, een mugghe		cousturier, m. een
cousine, f. een nichte		cleermaker
cousinage, m. neef-		coutil ou coite, m.
schap, maechschap		een culcte, een tycke
cousin, m. een cussen		couuer, broeyen
cousinet, m. eē cuskē		couuée, f. een eyerent
coust, despens, m.		broetsel
cost		couuer les œufs, de
couster, kosten		eyeren broeyen
coustange, f. costinghe		couuet, een lollepot
coulteau, m. een mes		couuerture de liē,
coustelet, m. eē mesxē		bedde deesel
coustelier, m. een wa-		couuert, m. ghedect
pen drager, een knecht		couuercle, m. stopfel
die synen heere de wa-		couurechef, m. een
penen na draecht		hulsel, vrouwen doec
coutelas, m. eē houmes		couuertement, be-
coustume, f. een ghe-		dectelyc
woonte, maniere oft		courir, decken
ysantie		couurechef, m. ou
il est de coustume,		vne toque, eenes
het is de ghewoonte,		vrouwen doec
maniere		coy, ou quoy, m. stille
coustumier, m. ghe-		coyc, f. stille

C R A

coyement, *stillijc*
 cracher, *spatwen*
 crachat, *m. speesfel*
 craindre, *ou cremir*
vreesen
 craintif, *m. vreesachtich*
 craintive, *f. vreesachtighe*
 crainte, *f. vreesse*
 la crainte nuit a la
 memoire, *de vreesse*
hindert de memorie
 cramoisi, *m. carmesyn, syde*
 crampes, *f. de trampe*
 crampon, *m. eenen grooten haec*
 crane ou test de la
 teste, *het beckeneel*
 crapant, *m. een padde*
 crapule, *f. ouerdaet*
dronckenschap
 craquer de dents,
met de tanden crysselen
 craquelin, *m. craeckelinc*

C R A

crasse, *ordure, f. vuylicheyt, besmuyttinghe*
 crasseux, *ord. vuyl*
besmuystert
 craunter, *vermoeyen*
leden breken
 creance, *f. ghelooue*
 creancier, *m. een die*
ghelooue geeft, oft die
yemandt borcht
 credit, *m. gheloof om*
te borghen
 crediteur, *m. gheloof*
gheuer oft die eenen
anderen borcht
 auoir credit, *gheloof*
hebben
 credulité, *f. ghelooflic*
heydt
 credule, *c. die lichtelyc*
gheloofst
 creer. *scheppen, maken*
 crée, *m. créé, f. gheschapien*
 creation, *f. scheppinge*
 creancer promettre
 ou affier, *versekeren*

C R E

belouen

creiche, f. ou man-
geoire, een cribbecremailliere ou cre-
millée, f. eē hangyfer

creme, f. zane

cren, m. een splete; oft
kerf vanden pyl

crener, keruē oft splytē

crené, frangé. geboort
ghefoont

crepets, m. pannecoec

crespe, f. lampers

cheueul crespen, ghe
cronckelt hayr

cresse, f. hanekam

crestu, m. ghekamt als
een hanecrespir, cronckelen, oft
crollencresson, m. een seker
salact cruyt, wassendein loopende wateren,
kersecrestiener, ou bapti-
ser vn enfant, eē kind

kersten doen

C R E

crestiené, m. kersten
ghedaen

creuer. bersten

a creue-cœur, tegen
heuge, wille, oft mengecreuer les yeulx, d'oe
ghen uytstekencreuallé, f. ophersting
spletecreuasser, ophersten,
splytencreux, m. holachtich
vn creux ou taniere,

een hol

creuser, holmaken
holencrible, m. eenē toemp
cribler, teempsen, siften

criblure, f. siftinghe

cry; m. eenen roep
le cry public, den ghe-
meynen roep

crier. roepen

cryée, uytroepinghe

cryeur, m. cryard,
roeper, bellemancrime, m. een misdad
crimineel

C R O

criminel, misdader
crins de cheual, m.

een peirts mane

criqueter, du wils,

ericken, oft craken

criquement, m. crig-

kinghe, oft crak inghe

croc, m. een haec

crocher, haecken

vne croche, f. een col-

ue, oft staf

crocquelardon, m.

leckerfpuk en

crochet, m. eē haecxkē

crocheteur, tacquin,

arbeyder

donner le crochet,

i voeten setten, oft

doen vallen

crocheter, opbreken,

oft sloten sonder sleutel

opdoen

fer crochu, m. ghe-

cromt yser

dent crochante, een

ghecromden tant

croire, ghelouuen

C R O

croire aucun, yeman-

den ghelouuen

croyable, c. gelooflyck

croistre, wassen

croissant, m. wassende

le quartier croissant

de la lune, dwassende

quartier vander mane

croissance, f. wasinge

en mon creu, ou en

mon champ, van

mijn veldt

croste, f. een staf van eē

bisschop oft van een abt

crouler le menton,

knippertanden, oft

knaptanden

crouler de vieillesse,

beuen van oudtheydt

croix, f. een cruys

croix ou pile, cruys

oft munte

croisette, f. eē cruyskē

croiser, cruyswijs leggē

cropion, m. croppe, dē

stiet vanden rugghe

croppe d'vn cheual

C R O

C R V

ou la crouppe d'une	crouste, f. een corste
montaigne, t'achter-	croyé, f. cryt
ste van t'peert, rugghe	croyer ou crayer,
demeurer encroppe	metten cryt mercken
& sans aide. achter	oft schryuen
blyuen sonder hulpe	eru, ou crud, m. rau
crot, m. een hol onder	crucier ou torméer
de aerde	cruyssen quellen
crotter, cladden	fruct cru, m. onryp
crotte, f. een cladde	fruyt
crotte de brebis,	cruaulté, f. ongenadich
schaeps kuetele	heyt, fellicheyt, wreetheyt
crouller de vieilleste	crudité, rauwicheyt
benen van ouderdom	cruche, f. een cruyt
crouler la queue, de	cruel, m. wreet ongh
steirte waghelen of	nadich
hutselen	cruellement, wreel-
croulliere, f. broeclant	lycken, ongenadichlyck
croupiere du cheual	crystal, m. cristal
f. het achter ghetuych	cueillir, plucken, ver-
vanden peerde	gaderen
croupir, eau crou-	cœur ou cueur, m.
pie, ou croupissant,	een herte
staende water, stil	par cœur, van buyten
water	de cœur, uytter herten
croupe-cendre, af-	au fin cœur d'hyuer,
vijster	int herte vande winter
	cubicu

C V

cubulaire, m. chā-
belan, camerling

cuyder; meynon

cuydereau, m. pre-
sumptueux

cuellet, f. on louche
een lepel

cuir, m. leer

cuire, backen, sieden,
braden

cuict, m. ghebacken,
ghebraden

cuiffot, m. een bouk en

cuisine, f. een keuck en

cuisinier, m. een coc

cuisse, f. een dyge

faire la culbute. f.
tymelen

culteur de vertus de

dames & de de-

niers, die de deuchde
der vrouwen en ighelt

volget oft lief heeft

cultiver, bouwē, ackerē

cultiveur, een bouwer

cultivation, f. bou-

winghe, bereydinge

C V

cupide, c. ou connoi-
teux, begheirlyc

cupidité. f. wellust

cure, f. forchfuldicheyde
sorghe, een pastoorsch ap-
prochiantschap

vn curé. een pastoor

curer ou guarir, ghe-
nesen

curé, m. ghenesen

cure, f. guarison ou

purgation, een cure

curer de retraits,

een beerstoker

curée ou corrée, f.

een crauweye

curedent, m. een tane

stokerken

curioreille, m. een

oorlepel

curieux, m. te veel

forchfuldich

curateur, m. een mons

boor

curatelle, f. tutele,

momberye, momberscap

curiosité, f. curieusheyt

C V

curieusement, *curien**selijc*

curialiste, auliste, c.

een bouelinc

custode, c. gardien,

*ou gardienne,**gardiaen*

cymettes de choux

spruykens

cyme d'une mótaig-

*ne, f. den toppe van**eenen berghe*

cimier de boeuf, m.

cylindre, f. ou plou-

troer, een walle

cuue, f. ou cuuier,

een cuype

cuuette, f. een cuypken

cuuer le vin ou la

ceruoile, *den wijn oft**bier uyt slapen*cuuelier, m. *eē cuyper*cuyure, m. *coper*cy, icy. *hier, a hier*cyprez, m. *een cypres*cyrographe, m. *een**handschrift.*

D A

D.

D Acte f. *eē dadel**dactier, m. een**dadelboom*

dague, ou hoguinet-

*te, f. een poignaert*daigner, *gheweerdigen*

il ne daigne parler

*a gens, hy kent hem**te goet om tvole taal**gheuen*daim, m. *een das*dam, m. *dommage,**schade, hinder*dameret, m. *entree**neur de dames &**qui leur fait la**court, een courtsaen**oft die cortiseren can*dammé, *verdoent*damnable, *verdoent**lyc*damnation, f. *verdoen**menisse*damoiselle, f. *ionc-**frouwe**dandin*

D A

dandin ou inepte,
ombehendich

dandin, badin, m. een
lordaut

dandine. f. een rechte
dante

dandiner dire ou fai
re chose mal à pro-
pos, bauer, refuer,
hem sottelyc houden

damoiseau, m. ou da
moisel, ionghelinc

dame, f. een vrouwe

damier, m. dambert

dames ou eschez,
damstecken

danger, m. peryckel

se mettre en danger

syn seluen int perijckel

stellen

dangereux, m. pericu-
leus

chemin dangereux,
m. eenen quaden peri-
culeusen wech

danse, f. een dans

danseresse, f. een

daxiolette B. marquis

D A

danferse

danseur m. eē dansaerz

dard, m. een lanck pyl
ost strael

dardanier ou

vforier qui cache

le blé, & aul re pro-
uision attendant

la chereté, een coren-
bijter

darder, met pylen, ost
stralen werpen

dartre, ou feu vola-
ge, cleyn'oopende zee-
richeydt, crauwagie

dauier, m. een trec-
tanghe

daulphin, m. een dol-
phijn

date, m. du date vri-
ne, pisse

date, een datum, dach,
termijn, ost tijt

lettres dattées, f. ge-
dateerde brieuen met
haren sekeren dach

dea, waerlyc, ist so trou-
we?

H 5

D E

we?

dé à condre ou doig
tier, vinger hoet

debarquer, uyt den
schepe doen

debatre, twisten

debat, m. twist, geschil

debatre vn propos,
een redene ondersoekē
oft discuteren

debeller vaincre, ver
winnen

debiter de la mar-
chandise ou la ven-
dre par le menu,
zenige coomeschap met
cleyen vercoopen

debiffé de boire, van
den dranc verwonnen

armee debiffée mat-
te lasse & harassée
de voyage ou de
chemin, een heyr

madt ende moede van-
den langen wech

debile, c. cranc

debilité, f. crancheyds

D E

debiliter, crencken

debilitation, cren-
kinghe

debonnaire, saecht-
moedich

debonnaireté, f.

saechtmoedicheyt

debout, ouereynde,
recht op staen

debouter, verstoopen

debouté, m. verstoort
verworpen

debuoir, m. schuldich
syn, gehouden syn

debris, m. naufrage
schipbrekinghe

rompement debri-
ser cassier, breken

faire son debuoir,
syn beste doen

debuoir argent, ghe-
schuldich syn

je doibs faire, ic be-
hoort te doen

deu, m. schuldich
houden, behoorich

debte, f. schult
debteur

debaufser
vorbey

D

debteur. m. *schuldnaer*
 deçà l'eau, *ouer dees-*
sïde vant water
 decadence, f. *mes fa-*
cultés vont en de-
cadence, mijn goet
gaet al tachter
 deçà, & delà, *her-*
waerts en derwaerts
 decaler ou diminuer
verminderen
 l'eau decale, *d'water*
gaet af
 l'orne decale pas
pour le manier,
igout en vermindert
niet door den handel
 decepuoir, *bedrieghen*
 deceu, m. *bedrogghen*
 decepueur, m. *een*
bedriegher
 deception, f. *bedrie-*
ginghe
 decez, ou trespas, m.
het ouerlijden
 deceder, *steruens*
ouerlijden

E

decent conuenable
raisonable, behoorlijc
redelijc
 decerner ordonner,
ordonneren, schick en
 dechasser, *veriaughen,*
verstootten
 dechassé, m. *vermecht*
 deceuance, f. *bedrie-*
ginghe
 decheoir, *veruallen*
 decider, *eynden, sluytē*
 decision de procez,
een eynde van tproces
 decider ou mettre
à fin,
 decime, ou dixmes, f.
de tienden
 declamation, f. *een*
uytsprake, oft redene
die alleen tot oeffeninge
gedicht is, uytroepinghe
 dechiffrer par menu
ou deduir, van punct
tot punct uytlegghen
 dechiffrement, *een*
uytlegginghe
 declarer

D

E

C

- declarer, ou exposer *decroistre, vermindert*
declareren, verclaren decrepité, *stock out*
 declaration, ou de- *à ge decrepité, stock*
 claraison, f. *vercla-*
ringhe *oudtheyt*
 declin, m. de l'aage, *decreu, m. vermindert*
den asgaenden tijt des *dedens on dans, in,*
menschen *binnen*
 decliner, *asgaen* *dedier, wijen, dediceren*
 declination, ou de- *dedié, m. ghewijt*
 clinaison, f. *decline-* *deduire, ascorten*
ringhe, asgaeninghe *deduire conter ou*
 decoction, t. *siedinghe* *narrer amplement*
decoctie *int lanc verhalen, ver-*
tellen
 decorer, *vercieren,* *se deduir oudelecter*
orneren *à faire vne chose,*
 decorement, ou de- *genuechte te nemen om*
 coration, m. *vercie-* *yet te doen*
ringhe *deduction. f. ascortir-*
ghe
 decouler, *asdruypen* *deduit, m. genoecht,*
decoulourer, asver- *verheuginghe*
wen, ontverwen *deesse, f. een Goddinn*
 decoulouré, m. *ont-* *defaillir, faeilleren,*
verwet *ghebreken, begeuen*
 decours de la lune, *defaillir de sens ou*
m. d'brekende quartier *radoter, kints wordt*
vander manen *le*

D

le default, m. tgebreck

defaillance, f. quelin-
ghe, uyteringhe

defectueux, m. ghe-
breckelyc

defendre, beschermen,
verbieden

defendeur, m. ou de
fenseur, beschermer

defense, f. bescherminghe,
verhoedinghe

deferer, ou accuser,
aenbrenghen

deffaveur, f. tsegen
faueur

deffauoriser, tegē staē

deffrauder, onthouden
bedriegen, verschalckē

deffier aucun, yeman-
den beroepen, ontseg
bieden, ost prouoceren

deffiance, f. ontseggin
ghe, ontrouwe

deffunct, m. ouerleden

defigurer, mismaken,
ontverwen

desiner, prendre fin,

E

vergaen

definir ou expliquer
uytlegghen

definition, f. uytleg-
ginghe

defiguré. m. ontmaect
mismaect

deffleurer, ontbloemen,
corromperen

defluxion, f. den sno-
tere, druypinghe van
caterren

deforme ou difor-
me, leelyc

deformité, f. leelicheyt

defrayer, van cost ver-
sien, vryhouden

defrayeur, m. die ye-
mandt cost vryhoudt

degast, m. onnutticheit
verteeringhe

degaster. onnuttelyc
ouerbrenghen

degasté de fond en
cyme, bedoruen van
onder tot bouen

degeler. ontvriesen,
doyen

D

doyen

degenerer, *uyt der*
aerdt slaen, na tgeslachte
*oft ouders niet aerden*degoiser, *smateren,*
clappeyen, kneuteren
*als voghelen*degoisement d'oife-
aulx, *m. vogelgekneute-*
*ringhe*degouter, *afdruypen,*degrader, *ontwijken*degré, *m. eenen trap*tout de gré, *al willens*dehalé maigre def-
fait, *vermagerert, on-*
*ghenallich*dehonté, *m. onbescaet*dehors, *buuten*dejecter, *afwerpen*deifier, *heyligh maken*deifié, *m. gheheyligh*deité, *f. godlycheydt*delaisser aucun, *ge-*
*manden verlaten*delaiissé, *m. verlaten*delay, *m. vertrec,*

E

*uytstellinghe*delayer, *diffeter, re-**spiter, uytstellen,*
*uytsetten*delayement, *m. ver-*
*treckinghe, uytstellinghe**uytsettinghe*delateur, *m. een aen-*
*brengher*delecter, *verbeughen*delectable, *c. verbeu-*
*ghelyc*delectation, *f. verbeu-*
*ghinghe*deleguer, *senden, ver-*
*kiesen*delegation, *f. versey-*
*dinghe*deliberer, *beraden*deliberation, *f. be-*
*radinge*deliberé, *m. beraden*delicat *m. lekker, teel-*delicateré, *f. lekker-*
*heydt, reederheydt*delices, *f. wellusten*delicieux, *m. wellus-*
ten

D

E

viande delicieuse, f.	la chair me deman-
wellustighe spijse	ge, het vleesch teuct my
delinquer, misdoen	demener, bedryuen
delinquent, misdadi-	ghetier maken
ghe	demener, ou tempe-
delié, ghedunt, dun, syn	ster, tieren
delier menuiser atte	demener joye ou al-
nuer, dunne maken	legresse, vrolyc syn
deslier, ontbinden	demeure, f. vertoeuin-
deslié, m. onbonden	ghe
deliurer, ouerleueren,	demeure ou habita-
verlossen	tion, f. woonstede
deliurance, f. leuerin-	demeure comodieu
ghe, oft verlossinghe	se, eē goede woonstede
deluge, m. een deluue	demeurer, vertoeuen,
oft ouerloopinghe der	oft wonen
wateren	le demeurant, m.
demain, morgen	het ouerschot, de reste,
demaine, m. erfgoedē,	oft ouerbliffel
incomende goeden	demy, m. half
demande, f. petitiō,	demolir, afbreken
vraghe, eyssch	demolition, f. afbre-
demande, f. petitiō,	kinghe
vraghen,	demonstrer, bewijfen
eysschen	demonstrance, f. be-
demanger, afeten,	wijs
ieucken	demonstration, f. be-
	wijfin.

D E

wijfinghe
 denier, m. een pen-
nincxken
 le denier à Dieu,
 eenen Godspenninck
 deniër, ontfegghen,
weygheren
 deniement, m. looche
ninghe
 denigrer. la fame
 d'aultruy, yemandis
famè te nemen, oft bla-
meren
 denoncer, aenbrengen
bootschappen
 denoter, bedien
 denrée, f. ware
 deployer sa denrée
 & estaler, syn coomen
schap voortsetten
 dent, f. tant
 denté, ghetant
 dent croulante ou
 lochant, eenen lore-
renden tant
 partir d'un lieu,
 van een plaetse vertrec

D B

ken, wechgaen
 partir, divider,
paerten, deylen
 parti, m. departi
 f. wechgegaë, vertrec
 departement, m.
trec, vertreckinghe
 departissement, m.
deylinghe
 deployer aucun ou
 vulnerer, verwonden
 deporter, abstineren,
onthouden, ontlaffen
 portés vous de
 voz charges & vo
 mettés à repos,
 verlost v van v affaire
 ende, felt v te rusten
 déposer, affetten, be-
men, oft ghetuygenisse
 doen belegghen
 déposé, m. afgheset
 van een officie
 dépôt d'un tesmoign
 belegginghe van ghe-
 tuyghenisse
 déposseder aucun

de d'zettel

de d'zettel
v. z. h. u. g. s. t.

D E D E

de son bien & herita ge, yemanden uyt syn
 erue stooten derision, f. bespottinge
 ders, m. den hemel deriuer, soubdre, af-
 van een bedde, oft van commen
 een ander dinck dont deriue ce mot?
 deposition de tes- van waer cõt dat woort
 moingz. Wederleggin dernier, m. leste
 ghe der getuygen au dernier, ten lesten
 deprauer, verergeren dernierement, lest-
 jeune depraué, een mael, lestent
 bedoruen kindt derompri, ont slucken
 depositaire ou gar- derompu, m. ontwee-
 de biens, een goet, be gebroken, gescheurt
 waerder, oft gadeslager derompure, f. ontwee
 depuis quand, sint brekinge, gescheuribeyt
 Wanneer derompement, m.
 depuis hier, sint gescheurte, afbrekinge
 gisteren derriere, achter
 depuis naguere, le derriere, m. dach-
 sint onlancx terste, den eers
 deputer, ordeneren, de par derriere, van ach-
 puteren, achten, schickē tere
 député, m. gedeputeert des hier, van gisteren
 gheordineert des ma jeunesse, van
 auoir de quoy, hebben mynder ioncheyt
 waermede des le fin matin, van

D E S

hemorghen

des aujourd'hui, van
desen daghedes ce temps là, van
desen tijt afdes qui me souuient
van so lange als my
ghedenctdesormais, van nu
voortaendesaccorder, verdrach
oft accoort brekendesaccordance, f. ac-
coortbrekinghedesaccoupler, ontcop-
pelendesacoustumer, ont-
wennen

desacoustumé, ont wēt

desacoustumance, f.
ontweninghedesagenouiller, van
knielen opstaendesalterer, den dorst
verdriuendesaucrer ou aller
du port, ontanckeren

D E S

desaprendre aucun
yemanden ontleerendesaprendre, vergeten
achterwaerts leeren

desarmer, ontwapenen

desarmé, m. ontwapenen

desaroy, desordre, con-
fusion, ou desroy,
confusie

desassemble, scheiden

desastre ou destin
fatal, ongeluckich

desastre, eē ongeluckich

desastrement, by on-
gheluckdesbänder vn arc,
eenen boghe ontspannen

desauouer, ontsegen

desbaucher aucun,
yemanden verleydendesbauteur, verley-
der, beletter vā deuen-
dendesbauché, m. verley-
dendesbauchement, m.
verleydinghedesbauger faire le-
uer

DES

uer de son giste cō
 me vn sanglier,
 desbleer oster d'vn
 lieu ce qui épelche
 desborder, *ontboordē*
ouer de dijck en vloeyen
 homme desbordé,
 incorrect, ou de
 vie incorrecte, een
man die quaet regimēt
houdt
 desboité, m. comme
 membre desboité,
 ou disloqué, een lidt
uyter koten wesende
 desbonder oster le
 bondon, ou bonde
den tap uyt tvadt treckē
 desboucher, *ontstoppē*
 desboudet, ou des-
 boucher ce qu'est
 boudé ou bouché,
ontstoppen
 desboucler, *ontbaeckē*
 desbrillé, m. ou de-
 pectoré, voor open
 desbouter, *verleggē*,

DES

verschieten
 desboursement, m.
verlech, verschoten gels
 descapiter, *onthoofden*
 descapité, m. *onthoofst*
 desceindre, *ontgorden*
 desceinct, m. *ontgordt*
 descele, *onthelen,*
openbaren
 descendre, *afclimmen*
neder dalen
 descendu, *af geclommē*
nederghedaelt
 descente, f. *afclimmin*
ghe, ne der dalinghe
 homme de bonne
 descente, een man van
goeder afcompste
 deschalander aucun
yemandts talanten ne-
men oft trecken
 deschant, m. een tegē
gesanck
 deschanter, *musyck*
singhen
 descharger, *ontladen,*
ontlasten
 I 2 deschar-

D E S

deschargé, m. ontlast	descoller, ontbalsen
descharner les os, die beenen ont vleeschen	descollé, m. onthalt
descharongner, ver- scheuren, in stucken houwen	descôbrer, oster en- pescement ou en- combres, veronleggen
descharôgnemêt, m. verscheuringe, af kna- ghinghe	desconfire, verwinnen
deschautler, onthosen, de hosen ofst coussen uyt trecken	desconfiture, f. ver- winninghe
descharpir, explic- quer ou despetrer	desconforter, mis- troostich maken
descheueler, thayr af ofst den doec vande hoof de trecken	desconfort, m. mis- troosticheydt, ofst mis- moedicheydt
descheuelée, f. on- gebult	descocher vne laye- te ou flesche, den pijl af schieten
deschiueter, hackelē	desconseiller, ôtraden
deschirer, met cracht scheuren, pickeren	desconseillé, m. on- raden
deschiré, m. gescheure	descoucher, op staen
deschirure, f. scheu- ringhe	descoudre, ontmaeyen
descoler, ontlijmen	descousu, m. ontmaeyen
	descourager aucun, yemanden moedeloos maken
	descouragé, m. moe- deloos
	descollé

D E S

descourir, ontdekken	desdaigner, veron-
descouvert, m. ontdek	Weerdighen
à descouvert, int open	desdain, m. veron-
baer	weerdighe
descourir le passé, desdaigneux, m. ont-	
de baken uytbrengben	weirtachtich, vergramt
la veüe descouure le	desdire, wederroepen,
fait, het gesichte ont-	sine woorden inden
deft het seyt	hals balen
descourir ou aue-	je me desdie, ic ont-
rer quelquemeschât	segt
cas, eenich quaet seyt	il a son dit & desdit,
ontdecken	hy heeft syn seggen, ende
descrier la monnoye	ontseggen
tegt afroepen, oft assertē	desdommager, onbe-
il commence à se	schadigen
descrier, hi begint banc	desdommagement,
te route te spelen	m. onbeschadichtheyt
descrire, beschrijven	desemparet, van een
description, f. beschrij	trecken
vinghe	desempené. sonder
deseroistre, asgaen,	pluymen, naect
oft minderen	desembucher, uyt die
deseroter, ontelalden	scuythoecken comen
descrotoire ou vne	desempetrer, ontstrie
broche, een cladder	ken, ontwerpen
descouler, af sypen	desendormir, wakker
	worden

D E S

Worden	deseniurer, vernichten
desenger extirper, vernielen, ontwortelen	ren, nuchter werden
desemplir, ontvullen	deseniuré, m. vernuchtert
desenger eueller extirper, verdwynen	desert, m. woest, verlaten
desenfler, ontswellen	deserter despeuple
deseflé, m. ontswollen	ou dénuer vne
desenfrongner, ontrimpelen, gepaeyt syn als yemant gram ghe- weest heeft	le de gens, een sla vernielen, oft volc verniagen
desenfrongné, m. ghepaeyt als yemandt niet meer en muylt	deseruir, verdienen
desenhorter, ontrader	desesperer, wanhoep
desenrouiller, t'roeft af doen	desesperé, m. verwanhoept
desenrouillé, t'roeft afgedaen	desespoir, m. wanhoep
desenuier, het verdriet uyt herten doen	desesperement, onuerwacht, onuersien
desenroulé, m. hors de roule, uytghedaen	desfaire, ontdoe, breken
desenforceler, ontou- ueren	desfaict, m. ontdaen
	desfaire son ennen sinen vyant verwinnen
	desfaicte. f. eenē crijchel slach
	se desfaire d'vne roule, hem van een quanguyle quyt maken

D E S

de desfaire d'vn ser-	ueu. ontdeckt, onuerstē
uiteur negligent,	desgeler, ontvriesen,
hem eenen onaccsamē	doyen
knecht quijt maken	il desgele, het doyet
de desfaire soy mes-	desgluer, onlymen
me, syn seluen verdoē	desgorger, uytspouwen
desfaroucher, appri-	oft de kele af steken
uifier, tammen	desgorger ce qu'on
desfier, mistrouwen	sçait, al uyt bollen dat
desfier aucun, yemā-	men weet
den beroepen, uyt dagen	desgourmer vn che-
desfiler. ontdragen	ual, de yferkinne
desfleurer, den maech-	van een peirdt
dom benemen	desgoutement de
desfricher, het braec-	viandes, een ontsmaec
landt ackeren	der spysen, appetijt ver-
desfubler, het hoofd	liesinghe
ontdeck en, de bonnet	estre desgouté, m.
afnemen	sonder smaec syn
desfublé, blootshoofds	desguiser, vermommē
desgager, losen, veron-	desguiser la verité,
derpanden	de waerheydt bedecken
desgainer l'espée,	desguisé, m. vermomt
i sweert uyt der scheede	oft toeghemaeēt
trecken	deguisement de mar-
desgarnir, ontrieuen	chandise, bedrieghe-
desgarni ou deprou	lycke copenschap

D E S

deshaïter, mishagben	desioindre, ontuoegen
je suis deshaité, ick	desir, m. begheirte
ben droene	desirer, begheiren
il m'a deshaité, by	desireux, m. begeerich
heeft my bedroeft	begheirachtich
desheriter, onderuen	desitter, aflaten
deshérité, m. ontcrst	desiuner. ontbyten
deshéritement, m.	le desiuner, m. den
ontcrvinghe	ontbijt
deshonorer, onteeren	deslacher l'artillerie
deshonneur, m. on-	agescut aflate, oft schieten
ceere	delasser, vermoeyen
deshonneſteté, f. on-	delassé, m. vermoeyt
cerbaerheyt	deslier, ontbinden
deshonneſte, c. on-	desloger. verhuysen
cerbaer	deslogé, m. verhuys
deshonté qui a per-	desloyal, m. ogetrouwen
du toute honte,	desloyauté, f. onghetrouwicheydt
die syn schaemte verlo-	desmailloter vn en-
ren heeft	fant. een kindt ont-
deshouſer ou desbo-	winden
ter, ontleersen	enfant desmailloté,
desia, al rede	een ontwonden kindt
est il desia si tard?	des maintenant, nu
ist al rede so spade?	vanny af
designer ou projec-	desmarer, partir
ter, yet beworpen	d'va

D E S

d'yn port. zeylen, i seyl- gaen, vertrecken	ontamelyc
desmarier, i hou- welyc verlaten	vne grande demesu- re ou enormité, een grootte ontamelycheydt
desmarié, m. desma- riée, f. die den hou- welycken staet verlatē hebben	desmeubler aucun, ou embler son meulbe, yemanden al syn meubelē af hendich maken
desmembrer, ontlede	demesureement, on- matelyck
desmembrer vn chapon. eenen cap- poen ontleden	desmettre, af setten, verlaten
desmentir aucun, yemandt beetē lieghen	desmis ou priué de son office, van syne officie afghesede
la muraille se des- ment & fend, den muer scheurt	membre desmis, een verstuyct ledt
desmesuré, m. buyten maten	desmonter, af setten
demesler. ontmonghen	desniaiser desgrosser ou raboter vn niez eenen plompaert facti- soneren
desmeler ou de velo per quelque diffi- culté, eenige swaric- heydt verlichten	desniaisé, gesaet soneere
desmesuré ou desre- glé, enorme, immo	desnoüer, ontknopen
deste, onghemariert	desnuier, ontnaken ontblooten

D

E

S

desnué d'amis, m.

vriendelooſ

desobeir, ongehoor-

ſaem ſyn

desobeiſſant, m. on-

ghehoorſaem

desobeiſſance, f. on-

ghehoorſaemheyt

desolation, f. verla-

tenheyt

desoler vne ville &

la rédre ſeule ſans

habitans, een ſtadt

desoleren

desoleement, verla-

tentlyc

desordonné, m. onge-

ordineert, oft ongeſcict

desordonnéement,

onordentlyc, oft onge-

ſcictelyc

desordre, m. een con-

fuſie, verwerringe, ver-

ſtooringhe, oft onghe-

ſcictheyt

desormais, nu voortae

despecer, heel in ſtuc-

ſualob

ken houwen

despecé, m. in ſtucen

despendie, verteren

despens, m. despen-

ſe, f. coſt

despence, perte, ou

gardemanger, f.

verlies ſchaperacy

despenſier, m. een

ſpijsmeester

despeſcher, haeſten,

ſpoeden

la despêche, f. haeſt

despeſſir, ou des-

peſſir, dun maken

despetrer, ontwerpen

ſe desperrer de quel

que affaire & fortir

hors, hem ontlaſten

van eenighe affairen

despeupler, een land

van volc berooven

ville depeuplée, f.

een beroofde ſtadt

despit, m. ſpijt

par despit, te ſpijete,

want tot ſpijete

despiteux,

D E S

despiteux, m. spijlich	la despouille, f. den
despité, ou coléré, f.	roof
spijighe	despraué, m. verdorue
despiter. spjten	desprauer, verargeren
despiteusement, spj-	despriser, misprysen
tichlyc	despris, m. misprys,
deplacer, plaetse ver-	misprysinghe
anderen, oft verlaten	desprouneu, m. on-
desplaire, mishaghen	uersien
leed: wesen	à desprouneu, onter-
ne vous deplaise, en	siens
belghes v niet	desprisoner, yemande
il me desplaist, dat is	uyt de geuackenissen
my leedi	verlossen
desplaisir, mishaghen,	despuceler, den maechs
oft schade	dom benemen
deplaisant, m. onlu-	desraciner, ont wortelē
stich.	arbre desraciné, m.
desplaisance, f. onlus-	cen ont wortelt boom
ticheydt, leed: wesen	desraisonable, c.
desplanter, ontplanter	onredelyc
desplier, ontvouden	desreglé, m. onghere-
desplié. m. ontvouden	guleert, ongemaniert,
despoüiller, ontclee-	ontamelyc
den, roouen	desreglement, onma-
despoüillé, m. ontcleet	nierlyc, onmatelijc, on-
berooft	tamelycken.

D E S

se desrober de la co- paignie d'aucun, eenich gheselschap ont- stuypen	je suis au dessus de mes affaires, ic ben tot het uyterste vā mijn affaires
desrobber, stelen chose desrobée, f. ghestolen goet	destacher ou oster la tache, een placke uyt doen
deslaauager vn peu- ple, een volc temmen	dessus, op
deslaisir, ontriuuen je m'en deslaisi &	desteler les che- uaulx, de peerden op spannen
vous en faili ou je m'en desfaets &	destendre vn arc, en boghe ontspannen
vous en auefts, ick onclec my, ende ic clec v	arc destendu, m. een ontspannen boghe
dessein, m. voornemen venir à son dessein, tot syn bogheirte comen	destiner, voor sien, voornemen, erghens schicken
desletter, onstuyten desferuir, de spijfen vā de tafel af oft wech ne- men	destination, f. voor- sieninghe, bereydinghe, toeschickinghe
deslerte de table, f. alderley spijse diemen ten lesten op tafel sedt	destiné à la mort, m. totter doot gheschick
desloubz, onder desloulder, ontfonderē	année destinée, een voorsien oft geordineert iaer tot goet oft quaet la destinée, ou destina Gode

D E S

Gods ordnancie, oft ge
 uoecht door Gods ordi-
 nantie
 destituer, verlaten
 homme destitué, ou les
 desnué d'amis, son-
 der vrienden
 destitution, f. verla-
 tinghe
 destombir les mains
 qui estoyent en-
 tombies, syne han-
 den geuoelen die van te
 vore so veel als verlore
 waren
 destordre, ontdrayen
 destordre ou four-
 uoyer, dolen
 destorse, m. ontdrayn-
 ghe
 destourber, verstooren
 beletten
 destourbier, m. ver-
 stooringe, belettinghe
 destourbement, m.
 verstooringe, beledt,
 oft verledt

destourner, af keeren
 destourner aucun de
 bien faire, yemande
 belette van wel te doe
 les méchans ne taf-
 chent que destour
 ber & destourner
 les vertueux,
 du bon chemin, de
 quaden en soecken an-
 dersins met dan de goo-
 de ende deuchdelycke
 te verleyen
 destourner aucun
 de mal faire, yeman-
 den beletten van quaet
 doen
 c'est oeuvre de vray
 crestië de destour-
 ner les fouruoyés,
 & les reduire en
 bon sentier, het is
 een werck van een op-
 recht christen mensche
 de verdoelde wederom
 me inden rechten wech
 leyden

destran-

D E S

<p>destrancher, in stucke oft van een snyden</p> <p>destranché, m. van een ghesneden</p> <p>destriquer, desuoier verdolen</p> <p>destemper, menghen, oft weycken</p> <p>chair destempée, gheweyct vleesch</p> <p>destresse ou angustie f. weemoedicheyt</p> <p>destrier, een edelmans poirt</p> <p>destroict, ou lieu e- stroit, m. benautheyt</p> <p>destrouiller, af setten</p> <p>destrouilleur, m. een afsetter, snaphaen</p> <p>destrouiller ou deue- liler aucun, yemant af setten</p> <p>derrouiller la robbe, de rabaert ont schortjen</p> <p>Ian a trouille mô che ual, & van laer o a l'a</p> <p>destrouille, Ian heeft</p>	<p>myn peert ghetrost, in de een dief heeft hem ghesede</p> <p>destruire, gaster, ver- aeruen, verdestrueren</p> <p>païs destruiet, m. een verdort, verdestruert landt</p> <p>destruction, f. verder- winghe, destruiet te</p> <p>desueloper, ontwinden mal de uelopé, m. een geopenbaert quaet</p> <p>se de ueltir de ses vi- ces & reuektirde ver- tus. het quaet verlaten ende de deucht aennemen</p> <p>desueltir, omcle eden</p> <p>desuisager, het aensicht oft gedaente schenden</p> <p>desuisagé, ou berlabé, f. m. een gheschent aensicht</p> <p>desunion, f. discorde f. desunir, discor- der, scheyden</p> <p>desuider, afwenden desuoyat</p>
---	--

D E S

desuooyer, dwalen uyt den weghe gaen	deterrer, verschricken ontgrauen, oft bannen
homme deterré, ou corps deterré, m. een exilé, ballinck, gebanden, verscriet, ontgrauē	desualiser destroufser, af setten, roouen
desuier sortir de ceste vie, deceder, verhuysen, steruen	desuooyer aucun, yemanden verleyden
desuue, m. doot gestoruen	estomach desuooyé, een omstelde maghe
desuooyé, m. verdwaelt uyt den weghe gegaen	detester, grouwelen, veruloecken
det à jouer, m. een teerlinc	chose detestable, & abominable, c. een verulocckelyc dinc
detailler & mettre en pieces, ontwee, oft in stucken snyden	detracter, & mesdire d'aucun, achterclappen
vendre en detaille, met sueden vercoopen	detracteur, m. eē achterclapper, blameerder
detenir, onthouden	detractiō, f. achterclappinghe
detenu, m. onthouden	detriment, m. schade
deteriorer ou empirer quelque chose, een dinc argeren	receuoir detriment perte ou dommage
deterioré, m. geargert	schade lijden
deterieur, m. tquatste	deturper, versmaeyen
determiner, besluyten	deu, en temps deu
	deuc-

D E S

deuement, *behoorlijc**redelyc*deualler, *afrollen,**afwentelen*deuancer aucun, *ye-**manden achterhalen,**voorgaen*deuanciers, *ouders*deuant. *voor*

deuantean, ou deuã

*tier, m. een voorschoot*deuant-hier, *eerghi-**stere*deuenit riche, *po-**ure, sage, rijk, arm**wijs werden*Ian est deuenu, *gras**gros, & viel, Iã is vet**grof, en oudt geworden*deuers ou aillez vo^o?*werwaerts gaedy?*deuers France, *nae**Vra ncrijck*deuider du fil, *gaeren**vvinden*

vn deuidet een winde

deuin, m. een waerseg

D E V

gher

deuineresse, f. een

waersegster

deuinement, f. een

*waersegginghe*deuiner, *gheraden,**waerseggen*deuifer, *conten*ma deuife, f. *mijn de**uys*deuis, m. *cout, clap,**gheswetz*deuorer, *verflinden*deuot, m. *deuoet*deuotion, f. *deuotie,**innicheydt*deux, c. *twee*deux à deux, *twee**en twee*d'eulx, *van hunlieden*tons deux, *alle beyde*à dextre, *ter rechter**handt*dexterité, f. *snellichey**gher ascheyt*dextre, c. *habile recht**suel, gherasch**di pou*

di pour jour comme	d'icy à trois jours.
dilun di mars di	van nu in dry daghen
mercure pour lund	d'icy à quel temps?
mardi mercredi,	van nu en hoë langhe?
maendach, dijstach,	dieté, f. een dach bou-
woonsdach	dinge, abstinentie
diable, m. een duyuel	dieu, m. God
diablesse, f. een duyue-	a dieu ne plaise, dat
linne	vvil God verhoeden
diabolicque, c. duy-	dieu le vueille, God
uelsch	gheeft
diafane, seer clare	ainsi me vueille dieu
dialogue, m. isamen	aider, so moet my
continghe, van tvvec	God helpen
persoonen	dieu aidant, metter
diamant, m. eē diamāt	hulpen Gods
diamantin dur com	dieu vous aide, God
me diamant, herdt	help v
als een diamant	difamé, m. gheschent
diapré, m. chemin	onteert
diapré, eenen liefuelyc-	difamer aucun, je-
ken vvech	manden schenden, oft
d'icy, van hier	syn eere benemen
d'icy à six ans, van ny	difamation, f. eer-
in ses iaren	schendinge; onteeringhe
d'icy en auant, van	differer, nyt stellen, ver
ny voortane	trecken

- different, m. *tyvist, ge digne, c. vveerdich*
schil, onghelijc dignité, f. *vveirdich*
 estre en different, in dignement. *vveirdich*
tyvist oft geschil syn lyck
 dilation, ou dilay- digression, f. *een af*
 cument, f. *vertrec, ver-* *scheydinge, eenen vveid*
treckinghe ganc, *afvveickinghe*
 difference, f. *verschil, dilater, & estendre*
onderscheyt *verbreeden*
 differement, onder- dilaté, m. *verbreest*
scheydenlyc *vser de diligence,*
 difficile, c. *svvaer* *neirsticheyt doen*
 difficulté ouch agrin en diligence, met
f. svvaricheyt *neirsticheyt*
 difficilement, svvaer dimenche, m. *soedich*
lijck diligent, m. *neirstich*
 diffinition, f. *een dif-* diligéce, f. *neirsticheyt*
finitie, verclaringhe ee- diligentment, *neir-*
nichs dincx *stelyc*
 diffinir, van malcande- diligenter, *beneirstich*
ren scheyden, verclaren diminuer, *vermindere*
 difforme, c. *leelyc* diminution, f. *ver-*
 difformité, f. *leelycheyt* *mindinghe*
 digerer, *verdouven,* dinandier, ou *mai-*
verteyren, vvel dencken gnen, m. *een ketel-*
 digestion, f. *verdou-* buter, *oft ketelaer*
vynghe, verteyringhe dinanderie, f. *een*
ketel-

D I I

ketelrue

diocese, m. bisdom

dire, segghen

directement, rechtelyc

direction, f. rechinghe

on dit, men seyt

dict commun, m.

ghemeyn seggen

aussy tost fait que

dit, ou dit & fait, so

baest ghedaen als geseyt

il y-a bien à dire, het

schildt vele

diction, m. een gemeyn

segwoort, oft een woort

discreper, verschillen

discrepance, f. diffe-

rentie

discepter, disceptare

kuen, oordeelen, den

rviist scheynden

dictet, eenen anderen

yet voorlesen om te

schryuen

direct, m. directemēt

directelyc

diriger conduire ou

D I S

dresser, oprechten

discerner, onderscheide

discretion, f. discretie

discret, m. voorsichtich

discretement, voor-

sichtelyc

disconuenement, een

ongheual

disconuenir, miscom-

men

disciple. c. discipel, oft

leerkindt

discord, m. twist,

tweedracht

discordant, m. twee-

drachtich, twistich

discours, m. ouerloop,

vertellinghe

faire discussion,

waer deren

disenier, m. de thien-

de man

disert, eloquent, m.

wel sprekende

disertement parler,

wel geschictelyc spreken

disette, f. ghebreck

D I S

avoir difette d'aucu
ne chose, gebrec heb-
ben van eenich dinc
difeteux, m. ghebrec-
kich, behoeflich
disgrace, f. ongheluck
disonction, f. ontuoef-
ginghe, fcheydinghe
difmes, f. thienden
difner, noen eten
vn difner, m. noemael
dispenser, dispensereren,
uytdeylen, consent geue
dispensation, f. dif-
pensatie
disposer, schick en
ou mettre per ordre
il est disposé, het is
beschick
disposé, m. gheschick,
oft wel varende
disposer de ses biens
par testament, syn
testament maken
corps mal disposé,
een lichaem niet wel
ghedisponeert

D I S

disputer, *disputeren,*
oft met redenen teghen
malcanderen stryden
oft argueren
disputation, f. *dispu-*
tatie
dissemblable, c. on-
ghelyc
dissention, f. *twyve-*
dracht
dissimuler, *veynsen*
dissimulation, f.
veynsinghe
en dissimulant, *ghe-*
veynst
dissiper, *vernielen*
dissipation, f. *vernie-*
linghe
dissipateur, m. ou
gaspilleur, *vernielt*
dissouldre, *ontdoen*
dissolution, f. *onghe-*
scitheydt, ontdoening
dissolu, m. & mal
uant, *ongeschick*
distance, f. *versceyde-*
heydt
dissouane

D I S

dissonant, m. niet wel
lydende

distat. m. verschillende

distance, verschyl,
wydde

distament, verschillyck

disuader, ou descon
feiller, omraden

disuasion, ontradinge

distiller, distilleren

distillation, f. lekinge

distinguer, onderschey
den

distinction, f. onder-
scheydinge

distinctement, bescey
denlyc

distraire, van een trec-
ken, verrucken

distraction, f. verruc-
kinghe

distribuer, deylen

distribution, f. dey-
linghe

diuers. m. verscheyden
menigerley

chose diuerse, f. ver-

D I S

scheyden dinc
diuersement, ver-

scheydenlyc

diuersite, f. verschey-
den heyd

diuersifier les acci-
dents, d'accidenten ver

anderen

diuertir aucun & le
detourner de son

propos & entre-
prise, yemanden van

syn propoost oft opstel
keeren, oft verleyden

diuin, m. Godlyc

diuinement, Godlyckē

diuinité, f. Godheydt

diuiner, raden

diuifer, partir, sepa-
rer, deylen, paerten

diuision, ou separa-
tion, deylinghe

diuiscement, verschey
dentlyc

diuorse, m. een schey-
dinge van tweē dis

gehoudt syn

D I V

diuorser ou faire di-
uorsée, thouvvelijc
scheyden
diuulguer, openbaren
dix, c. thiene
dixiesme, c. de thienste
dixsept, seuenthiene
dixhuitiesme, c. de
achtienste
dixneuf, c. negenthiene
dixain, m. dat van tiē
veirskens ghemaect is
dixaine, f. een ghetal
van thienen
docte & scauant, c.
gheleert
enfant docile, c. een
leersaem kindt
docilité, f. leerbaerheit
document, leeringe
doctrine, f. een leerige
doigdt, m. een vingher
doigtier, m. een vin-
gherhoet
dogmatiser, statuyt,
ordonneren
dodeliner, troetelen

D O

douzil, m. faucet
broche, een speek
douues d'vn chaste-
au ou fossez, de
grachten vā een castel
dol, m. fraude, be-
droch
par dol & tromperie
by bedroch
doler du bois, hout
schauen
doleur, m. een schau
doleur, f. weedom
dolent, m. droeue
estre dolent, droef
doleur rengregée,
het quaet verurghert
doloreux, m. treurich
se douloir, bedroech
doleance, f. rou
don ou dom, m. een
H E E R E
domestique, c. tam,
huysgenoot
domesticquer, apri-
uoiser, temmen
domesticqué, ghetem-
domelli

D O M

domestiquement,

tammelyc, huysgelyc

domicile, m. een vvoor-
plaetse

domicilié, m. hom-

me domicilié, een
man die gehuyst is

dominer, heerscappen

dominateur, m. een
heerscapperdomination, f. heer-
schappijc

dominotier, m. vn

donneur de bons
jours, een hypocrite

dommage, m. schade

c'est dommage, 't is
schade en iammerdommageable, c.
schadelijckdompter, domestic-
quer, temmencheval dompté, m.
ghetempt peertdonc, ou doncques,
dan

dógeon, ou donjon,

D O N

den wyk yck van een
casteel.donner, geuen
se donner de garde,

hem wachten

donné le. 7. du
courrant, gegeuen

den 7. sten deser maent

donné, gegeuen

don, m. een gifte

donnée, f. deelingc

donnation, ou don-
naifon, f. een geuingc

dont, van waer

dorade, m. eenderley
vifch

d'or, van goude, gulden

doré. m. vergult

dorer, vergulden

dorure, f. verguldingc

dorefnauant, ou do-
resnauant, van nu
voortaen

dormir, slapen

dormir profonde-
ment & la grassie

matinée, vast slapen

D O V

D R A

dormeur, m. een slaper	doux, m. soet
dos, m. een rugghe	doulce, f. soete
tourner le dos, fuit,	tout doux s'as bruit
den rugghe keeren	soetkens sonder gerucht
dost, m. een houwelijc-	doulcement. soetelijc
sche gaue, die de bruydt	doulceur, f. soetichheit
mede brengt	douceastre, c. soet-
douaire, m. het goet	achtich
dat de bruydegom in	douze, c. twaelue
houwelijcse voorwaerde	douziefme, c. de twel-
der bruydt beloefte	ste
double, c. dobbel	douzain, m. dat van
double, copie, m. co-	twaelv veerskens ghe-
pie, afschift	maect is
doubler, coepieren,	douzaine, f. een desine
voederen, voyeren	doyen, m. een deken
doubte, m. twijffel	dragée, f. ert suykert,
doubter, twijfelen	oft vitsen
doubteux, m. twijffe-	dragme ou drame,
lachtich	eenen penninc
douille, f. le canon	dramer quelque cho-
d'un fer de jaeline,	se & en vser par me-
au bout de la han-	sure, espargner, ee-
te, een buyse van een	nich dinc met maten
spiese oft iauelyne	befighen, oft sparen
douillet, m. lekker,	dragon, m. een drack
sacht	drap, m. lak en
	drap

D R A

drap de soye, *side lakē*drap de laine, *wulle laken*drap d'or, *goude laken*drap funebre, *rou cleedt*drapier, *m. een laken- maker, oft laken ver- cooper*drapeau, *m. een kints doc, sladde, oft vodde*draperie, *f. een draperie, oft lakerie*dresser, *oprechten*dresser & tenir droit, *recht houden*dresser quelq̄ fraude, *eenich bedroch voorstellē*dresser quelque tra-
hison, *eenighe verra-
derie voorstellen*dresser quelq̄ tour, *eenige kecke voorstellē*dresser la viande, *de spijse rechten*dressoir ou buffet, *een tresoor, oft buffet*

D R A

drogue, *f. een droge,*droguerie, *f. drogerie*droguier ou drogui-
ste, *m. droghier*drogueman, *truche-*man, *taelman*droict, *m. recht*

à droict, & à tort,

*te recht en tonrecht*parler à droict, *be-**scheelyc spreken*droictement, *rechte-**tyck*droictier, *m. een die**rechts is*droicturier, *recht**waerder*droicture, *f. ghereck-**ticheydt*dru, *m. dicke, dicht, oft**na by malcanderen*

oiseau dru & prest à

s'enuoler du nid,

*eenen vogel die vley-**ge is*du milieu, *m. vanders**middele*

D R

duc. m. een hertoge

duchesse, f. een hertoghinne

duché, f. een hertochdom

dueil, m. rouwe

habit de dueil, een roucleedt

mener dueil en son coeur, rou int herte hebben

robbe de dueil, ou funebre, rourock

dur, m. herdt, rait

durement, herdelyc

duret , f. herdicheyde

sur la dure, opt herdt

duret, m. bertachtich

durcit, herdtmaken

durer, duren

durant ce temps,

durende desen tijt

longue durée, f. langhe duringhe

duire, accoustumer, wennen

cela me duit, dat staet

E C

my aen

duisible, profitabile

profitelyc

duisant, m. bequaem

dunes, duynen

durillons venants

aux mains partit

ueil, weeren

duuet, m. plumes

follettes, oorcussen

est suechtepluymen

dysentere, caque-

sang, f. bloetganek

rootmelisoen.

E.

E Au ou eaue, f.

water

eau bourbeuse

f. slijkachtich water

eau benoiste, wij

water

eau coulante, loopen

de water

eau de pluye, regen

water

eclipse

E

C

E

F

eclipse de lune & de

stichter

pecune, gebrec der
manen, en des ghelts

edition, uytgeuinge
education, ou nourri

eclipse de soleil, eclip
sis der sonnen

ture, f. opvoedinge
effacer, uytwiffchen

eclipse de pecune,
gebrec saute van ghelt

effacer quelque
escriture, een scriftue-

eclipser, euanouir

re uytdoen

disparoir, disparoi-
tre, vergaen, verduynē

effacer quelque blā-
me, eenige schande

echopette, f. een busse

uyt doen

echopetier, een bus-
schieter

effaroucher, vervreem-
den

echeuet, ou echeue-
au de fil, een streen

effarduché, m. ver-
vreemt, straf

garens
ebriété ou enniure-
ment, f. dronckenscap

effeet, m. effect, werck
mettre en effect, te

edenter, tantreck en
oft breken

wercke stellen

edenté, m. tandeloos

effeminé, m. een wif-
achtich, ofte wiffche

edict, m. een gebodt

voet hebbende mensch

edifier, timmeren

effeminer, wiffachtich
worden, oft wiffachtig

edification, f. timme-
ringhe

ge voeren ende ongesta-
dicheydt aennemē

edifice, m. timmeragie

efficace, f. cracht

edificateur, m. een

effigie, f. een beeldt na
eens

E F

oens anders gbestalte-
nise gemaect
effigier tailler-ou ti-
rer au vif, iou tresey-
ten na d'leuen, oft snyde
effondrer vn poisson
euëtrer ou euiscerer
 een visch open doen. en
 het ingewant uytdoen
effondrer vn cheual
 ou luy percer le
 ventre
efforcer & ahanner
 de faire quelque
 chose, syn uysterste be-
 ste doë, om yet te doene
efforcer, fortseren, oft
 grooten ontamelicken
 arbejdt doen
effort, m. fortse, ouer-
 matighen arbejdt
effraindre, breken
effray, m. verueirenisse
 verscrickinge
effrayer aucun, ye-
 manden verueiren, oft
 verscricken

E F

effrayé, verbaest
effœiller, ou effueil-
 ler vne vigne, eenen
 wyngaert snijden, oft
 de bladeren af doen
effœillé, eenen
 boom sonder bladeren
effrene, m. ongetoont
effronté, m. onbescaut
effusion de sang, f.
 bloetstoringhe
eglise, f. kercke
eglogue, m. een boert
 liedeken
egratigner, crabben
egual, m. ghelyc
egualer, gelyc maken
egualmente, gelycke-
 lyc
egualizer, ghelycken
eguillonner, picken
 steken
ejection, f. uytworpinge
 ghe
elaine, f. de liesche by
 de schamelbeydt
elation, f. verheffinghe
 electeur,

E L

electeur, m. een ver-
kieser
election, f. verkiefsinge
elegance, f. fraacheyt
parler elegamment,
wel fraey spreken
elegant, m. fraey
parler elegamment,
fraey spreken
element, m. element,
deerste begin van elck e
dinghe, daer het synen
wasdom ende volcomen
beydt van heeft
elephant, m. eē elephāt
elevation, f. een oph ef
singhe
eloquent, m. wel spre
kende, wel ter talen
eloquence, f. welspre-
kenheydt
elucider declarer,
verclaren
embabouiner, bedrie
gen, met soete woorden
aenlocken
embaler quelque

E L

denrée, eenige coop-
manschap pakken
embaleur, een packer
emaillure d'or &
d'argent, f. emaille-
ringe, oft vercieringe vā
verscheyden verwen op
gout oft siluer
emanciper vn enfāt,
een kindt vrylaten oft
ontslaen, dat eenen an-
deren tot eygendom in
de handen gedaen is
emancipé, m. ontslagē
vrygelaten
embarquer, te schepe
gaen
embas, omleege, oft ter
neder
embassade, f. ambas-
saetschap
embassadeur ou em-
bassade, m. ambas-
sadeur
embaumer vn corps
een lichaem balsamien
embellir, decorer,
ver-

E M

verschoonen, vercierē

embefangné, besich,
onledich

emboire, indrincken

embeu, m. ingedroncken

embler, stelen

à l'emblée, dieftijc

emboucher aucun,
aeffemen

in a embouché, hart
van myl, oft een achterclapper

emboucher, ingespen

emboüer, ou embourber, beslijcken

embourer, met haer
oft noppen vuilen

embourser inde borse
steken

embrasé, m. gloeyende

estre embrasé & en-
charné en amours,

metter minnen geheel
omvangen

embrasser, omvangen,
omhelsen

E M

embrener, beschijsen

embrocher, speten

embrouiller, becom-
meren

embuscher, heymel-
lagen leggen, bedrieghen

embusche, f. ou em-
buscade, heymel-
laghe

s'embucher, duycen
ende int bosch hem bor-
ghen

emmailloter, een kind
winden

emmaucher, een hecht
aen doen

emmy le marché, in
midden vander markt

emender, beteren

emendé, verbeteret

emersion, f. ontcom-
ghe

emmener, wechleyden

emmeubler, ou em-
menager, behuysraed

emmeublé, m. wel
behuysraedt

empal-

E M

empaller vn homme

yemanden aen eenen

staeck steken

empan, m. vn empan

een palme

ou espan, eẽ hãt spanne

empiene de fouliers

ou empaigne, f.

stempfel

eminent, m. uytstekende

eminence, f. uytstekin

ghe

emission, latinghe

emmont, opwaerts

van bouen

emolument, m. pro-

sijt, ghewin

emoucer vn couste-

au, een mes plomb, oft

bot maken

emplogner ou ho-

mologuer, approu-

uer, approberen

emparer d'vn lieu,

ou s'emparer de

quelque chose. hem

in een plaetse stellen

E M

emuler, benyden

emulateur, m. benider

emulation, f. benijdin

ghe

empenné, m. gevedere

empescher de faire

vnẽ chose, een dinck

beletten te doen

empesché, m. belede

oft onledich

empeschement, m.

belettinge oft becommen-

ringhe

empestrer, verwerren

empieter vne ville,

een stad in nemen

empire, m. het keyser-

rijk

Empereur, m. keyser

empirer, verargeren

il empire, hy verergert

empiré, m. vererghert

empiric, expert

emplastre, m. een

plaestere

emplette, prouision

de traficque ou de

denréc

E M

denrée, *coopmanscap*,
 prouysie
 emplir, *vullen*
 emplir, m. *ghevult*
 emplissage, m. *vulsel*
 employ, m. *vn em-
 ploy journal*, een
*druck datmen dagelicx
 bruyct*
 employer, *besteden*
 empoigner, *aentasten*
vatten oft grijpen
 empoisonner, *met se
 nijn vergeuen*
 empoisonné, m. *ver-
 gheuen*
 empoiser, *styuen*
 lingé empoisé, m.
ghestijft lywaet
 riuieré bien empoif
 fonée, *een riuier die
 veel visschen heeft*
 empoint ou en or-
 dre, *ghereedt*
 mal empoint, *anghe-
 reedt*
 importer, *weschdragē*

E M

empouille, f. *een an-
 pulle*
 empreindre, *drucken
 segelen, indouwen*
 empreint, m. *ingbe-
 druct*
 empreinte, *marque,
 printe, marc*
 empresseur, *dringhen*
 empreut deux, *een
 twee*
 emption, f. *achat,
 coop*
 emprisonner, *vange
 gheuangen stellen*
 emprunter, *ontleenen*
 j'ay emprunté vn
 chien & presté vn
 chat, *ic hebbe eenen
 hond ontleent, ende een
 catte gheleent*
 aller a l'emprunt, m.
ontleenen gaen
 emputer, *heymelyc
 aenbrengen, beclagen*
 emputé, m. *die aenge-
 brocht, oft beclaccht is*
 empu

E N E N

emputer vn lieu, <i>een</i>	encant, m. <i>een uytroep</i>
<i>plaetse stinckende ma-</i>	vendre à l'encant,
<i>ken</i>	<i>met eenen uytroep ver-</i>
chose emputée em-	coopen
puanthe ou empu-	encauer du vin, <i>wijn</i>
naisye, <i>een stinckende</i>	<i>inden kelder doen</i>
<i>dinc</i>	enceindre, <i>omgorden,</i>
empuantir ou s'ē-	<i>oft omuanghen</i>
punaisir, deuenir	enceinte, f. <i>eē bevruch</i>
puant, <i>stinckende</i>	<i>te vrouwe</i>
<i>worden</i>	encens, m. <i>wierroock</i>
emulateur, m. qui a	encenser, <i>bewierroockē</i>
entiye sur aulcun,	ensensoir, m. <i>wierrooc</i>
<i>die haedt en nydt op ye-</i>	<i>vadt</i>
<i>mandt heeft</i>	enchainer vn enragé
emulation, f. <i>haedt</i>	<i>eenen rasendē met ke-</i>
<i>en nydt</i>	<i>tenen bindden</i>
enapres, <i>daer na</i>	enchainé, m. <i>met ke-</i>
en chemin, <i>opten wech</i>	<i>tenen ghebonden</i>
<i>onder weghe</i>	enchanter, <i>betoueren</i>
en jouant, <i>al spelende,</i>	enchantement, m.
<i>int spel</i>	<i>betoueringe</i>
en riant, <i>al lachende</i>	enchanteur, m. <i>een</i>
en oultre, <i>voortanc</i>	<i>toouenaer</i>
enaser ou esnaser,	enchanteler du bois
<i>de neuse af snijden</i>	le mettre en chan-
enase, m. <i>neuseloos</i>	tier, entasser, <i>taffen</i>
	L. enchar-

E	N	E	N
encharger, belasten		manie, Mechelē is be-	
enchasser en or, int		sloten in Brabant	
gout beslaen		Bemen in Duytschland	
enchasser vn serui-		enclin à bien faire,	
teur, eenen knecht		m. geneycht tot goet dō	
wechiagen		encliner, neyge, buck	
encheper vn priso-		enclorre, besluyten	
nier, een geuanghen		enclos. m. besloten	
met boeyen sluyten		enclouer, beslaen	
enchere mettre à		cheual encloué, peirt	
l'enchere, verdieren		dat genagelt is	
encherir, verdieren		enclume, f. een aenhol	
vin encheri, m. ver-		encocher vn vireton	
dierden wijn		eenen pyl inde pese stalle	
le plus offrāt & der-		encombrer, ouervallen	
nier encherisseur,		encombré de duell.	
de leste verdierder		m. beuangen met drof	
encheueltrer vn che-		heydt	
ual, een peirt halteren		encombrier, m. te-	
encirer la toile, het		genspoet	
lywaet bewassen		encommécer, beginnē	
enciser les arbres,		encommencement,	
de boomen inten		m. beghinsel	
enclouer, besluyten		bonne rencontre, f.	
Malines est encla-		goedt gemoet	
uée en Brabant &		mal rencontre, quaet	
Bohemye en ger-		ghemoet	
			encore

E N

encore, noch
 encorner vn arc, een
 nen boghe spannen
 encourager, animer,
 moet gheuen
 encourir en amende
 in boete vallen
 encourir la male gra
 ce d'aucun,
 il est incuru en l'a-
 mende, hy is inde boet
 gheuallen
 encoulper aucun de
 quelque cas, yeman
 den besculdigē van ee-
 nighe saken
 encourager, euer-
 tuer, animer, moet
 gheuen, oft nemen
 encourir deshōneur
 in oneere, oft schande
 vallen
 encourir dommage,
 ou deshonneur,
 in schade vallen
 encourir la male gra
 ce d'aucun, in ye-

E N

mants quade gratie
 comen
 encre, m. inct
 encrier, m. incpot
 encrouster. vercorsten
 endebter, schult makē
 endebté, m. schulde-
 naer gheworden
 endesuer, rasen
 endeué, m. dul, rasende
 endemené, rageux
 petulant, sassem
 endiue, f. indyue
 cruydt,
 endizeler les gerbes
 ou les gendarmes
 & les mettre par
 diseaux, ou par di-
 saines, de schoouen oft
 de krijchsknechten met
 thienen t'samen stellen
 endoctriner, leeren
 endoctriné, m. geleert
 endommager, bescha-
 digen
 endormir, in slaep
 vallen

E N
 je m'endors, ick valle
 in slape
 je me defendors,
 ic worde wacker
 Ian elt defendormi,
 Ian is wacker
 endosler vn harnois,
 ou vestir, eē harnasch
 aen doen
 eneruer, debilter,
 swac maken
 enerué, m. débilité,
 crachteloos
 endouille, f. eē worste
 endroit, ontrent, oft
 van mynder syde
 sçauoir les endroits
 ou les enuirs, de
 wech oft ganc weten
 vestement à deux en
 droits, een cleedt van
 beyde siden goedt
 seru en plusieurs en
 droits, ghequetst in
 veel plaetsen van syn
 leden
 enduire aucun à bié

E N
 faire, yemanden bren
 gen tot goedt te doen
 enduire vne muraille
 le avec vne truelle,
 den muer strücken met
 een truwel
 enuche, chaftré, ou
 enuch, gbelubt
 endurcir, verharden
 endurci, m. verhardet
 endurer, lijden
 enfant, m. een kindt
 enfant emmaillotté,
 een ghewonden kindt
 enfāt bessé, gemeen
 een tweelinc
 enfant a la mamelle
 een kint dat de mamme
 suyght
 enfant seuré, een kindt
 dat gespeent is
 enfant de bō espoir
 de bonne expecta-
 tion, van goeder hoop
 enfant docile, een
 leerbaer kindt
 les enfants d'hon-
 neur

E N E N

neur du Roy, de pa-
 gien des Conincks
 enfant de grain, een
 soet babbaerdeken
 enfant sucré, een suyc
 kermondeken
 enfantin, m. pueril,
 kindersch
 enfance, f. kintschap
 enfanter, kinder baren
 enfantement, m. kin-
 derbaringhe
 enfantiller gasouil-
 let begaier comme
 font les petits en-
 fants, babbelen, preu-
 telen
 enfardeler, packen
 enfermer, insluyten
 enfermé, m. ingestoten
 enferme, c. siec, cranc
 enfermerie, f. een
 siechuys
 enferrer, beyseren, int
 yser slaen, oft binden
 enferré, m. beysert, int
 yser gheslagen

enfer, m. de helle
 enfieller, enfeionir
 & rendre amer, cō-
 traire de emmiel-
 ler, bitter maken, ofe
 argheren
 enfiler vne aiguille,
 een naelde vessemen
 enfiler ou tomber
 és filets ou rets. ver-
 werren, oft int net valle
 il s'est enfilé és laqs
 de mariage, hy
 is verwert inde stricken
 van den houwelijc
 enfierir, hoomoedich
 werden
 enfieri, m. hoomoedich
 oft straf
 enflamber, vlammen,
 oft ontstek en
 enfler, swellen
 ventre enflé, m. een
 geswollen buyc
 enflure, f. gheswel
 enfondrer vn nauire
 een schip te gronde

E N

doen sincken
 enfonier, sincken
 enfonser vn arc, een
 boghe spannen
 enforcir, becrachtigen,
 verstercken
 enfoüir, begrauen
 enfoüi, m. begrauen
 enfraindre lamitié
 d'aucun, de vrient-
 schappe van yemanden
 breken
 enfraindre les loix,
 de wet breken, oft te-
 ghen recht doen
 enfourner le pain,
 het broot inden houen
 steken
 enfroidure, vercoude
 enfueillé, m. caché
 és fueilles, inde loouen
 verborghen
 engeoler aucun de
 parolles, bedrieghen
 met schoone woorden
 enfuir, ontulieden
 Ian est enfui, Ian is

E N

gheuloden
 enfumer, beroocken
 chair enfumée, f.
 gheroockt vleesch
 engager, te pande
 engain, m. bedroch
 engaigner, bedrieghen
 engainer vne espee,
 een mes inde schie
 engarder qu'on ne
 face, yet beletie te
 engendrer, genereren
 voortbrengen, winnen
 enge, f. engeance, ra-
 ce, t'gheslachte
 enger, peupler, pro-
 genier, genereren
 engin, m. subtyl ver-
 stant
 mal engin, argelift, of
 bedroch
 engin & instrument
 kunste
 engloutir, inslicken,
 slinden
 engluer, beterven, of
 met den terre vangen
 engouier

E N E N

engouër, ou anoüer,	een voesterse
s'engouër en mange	engrosi, m. groot, oft
ant trop auidemët	grof geworden, oft ver
& gouluément	groft
engoufrer, inswelgen	enhair, behaten
inslocken	le trop tragarganter
engouler, slacken	fait en hayr le vin,
engourdi de froid,	te veel drincken ver-
m. van coude verstyft	leedt den Wijn
engraiffier vn porc.	enhanner, grootelyc
een vercken en mesten,	arbeyden
oft vedt maken	enhanter vne pic-
engranger les bleds	que, een yfer aende
C. icoren inde schueren	lance slaen
doen	enhardir aucun, je-
engrauer, ingroeuën	manden coragie, oft
engrener, malen	moet gheuen
engrener, ou mettre	enhault, omhooghe
le grain en la tre-	enherber empoiso-
mue du molin,	ner, vergeuen
malen	enhorner vn arc, ou
engrosir, groot oft	encorner, de hoornen
grof werden	aen een boghe setten
engrosir & deffleu	enhorter, vermanen
rer ou depuceller	enhorteur, m. een
vne nourice, de	vermaender
maechdom nemen van	enhortement, ver-

E N

maninghe

enhuy ou au-jourd'

huy, beden

enhuiler, met olye

strijcken

enjamber, schryen

vne enjambée. f. een

schrede

enjoué petulant,

broodroncken, dertel

enjoindre, beuelen,

belasten

enlacer, bestrijcken, in-

den stric brenghen

enlaidir vne chose,

ou deturper, een

dinc verleelycken, oft

veroneeren

enigme, m. geraetsel

enleuer, opheffen

ennemy, m. vyants

ennuy, m. verdriet

ennuyet, verdrieten

il m'enuit de viure,

het verdriet my te leuē

enuyé, m. verdrotten

ennuyeux, m. verdrie

E N

nich

enombarger, met sic

duwe bedecken

enorme, c. fans me-

sure, grouwelyc

cas enorme, een let-

lijc seyt

enormité, f. grouwe-

lijcheydt

enorgueillir, verho-

ueerdighen

estre enostlé, je suis

enostlé, ic hebbe een be-

in myn kele

enquerir, ou enque-

ster, ondersoecken,

vernemen

enqueste, f. ondersoek

oft verneminghe

enraciné, m. gewortelt

enrager, rasen

enragé, m. rasende

enregistrer, registrer

enrichir, rijk werden,

oft rijk maken

enrouer, beesch werden

enroué, m. beesch

enro-

E N E N

enrouiller, verroesten
 enrouillé, m. verroest
 enrouillure, f. roest
 enrrouler les gendar-
 mes, de crijchslieden
 inschryuen
 enrumé, m. die dē snof
 heeft
 eraditiō, f. geleertheyt
 oft leeringhe
 ens, ou dedens, in,
 oft binnen
 ensaisiner mettre
 en saisine & posses-
 sion, in possessie stellen
 ensanglanter, bebloe-
 den
 ensanglanté, m. be-
 bloeydt
 enseigne, ou marque
 f. een teeken, oft vendel
 dire les enseignes,
 teeken segghen
 donner enseignes,
 teeken gheuen
 enseigner, onder wysen
 oft leeren

port'enseigne, m. ou
 alfier, vaenarager
 ensemble, te samen
 oft te gadere
 ensemencer vn chāp
 een veldt besayen
 ensepuelir, begrauen
 enserrer aucun, je-
 manden besluyten
 ensuyure, nauolghen
 enforcerer aucun, je-
 manden betooueren
 vn enforceleur, be-
 toouerer
 enforcement, m.
 toouerye
 entacher, contami-
 ner, maculer, be-
 smetten
 entacher l'honneur
 d'aultruy, chique-
 ter interresser, ou
 blesser, yemants naems
 ende faem nemen, bla-
 meren, oft van yeman-
 den achterclappen
 entailler, engrauer,

E N

insnyden, oft ingrauen
 entalenté, m. gemoet,
 ghesint
 mal entalenté en-
 uers aucun, qualijc
 geschoren tegen yemant
 te syn

entalenter aucun de
 faire quelque cho-
 se, ou enuyer & lui
 en faire prendre
 enuye & volonté,
 yemandt lust, moet oft
 raedt geuen om yet te
 doen

entamer vn pain, een
 broodt ontginnen
 en-tant, so vele
 en-tant qu'a moy
 est, so veel als in my is
 entasser, tassen, oft be-
 tassen

foin entassé, m.
 getast hoy
 ente, f. een inte oft
 griffie

enter les arbres, boe

E N

men inten, oft griffien
 entendre, verstaen
 bien entendu, m.
 verstandich

entendement, esprit
 m. verstandt
 entendés à vous. yet

siet v, besorcht v
 entendible, c. ver-
 standich

paroles a deux en-
 tentes, woorden van
 dubbel verstandt
 entendiblement,
 verstandelyc

ententif, m aenmerk-
 kich

enterrer vn mort,
 eenen dooden begrauen

enterré, m. begrauen
 enterrement, m. be-
 grauinghe

enteriner, accorderen

il m'a enteriné ma
 demande, hy heeft
 myn begeirte volbracht

enter les arbres, boe
 fruct entiché, m.
 cor.

E N

corropu. wormach-
 tigh, ghestek en fruyt
 entier, m. gheheel
 entierement. gehee-
 lyck
 entoiser vn arc, eenen
 booch intrecken
 entoiser vne espée. 1
 la hauler pour
 frapper, eenē swiert
 slaeb geheuen
 entomber vn cada-
 uer ou vn corps
 mort, een doot lichaem
 entonnoir, m. een
 trechter
 entonner le vin, den
 wyn tonnen
 entonner ses paro-
 les, luyde spreken
 entortiller, verdraeyē
 entouiller, verwerren
 entour, ontrent, rontō
 entourer, omcinghelen
 s'entracoiter, kēnis
 se aen malcanderen
 maken

E N

s'entracoller, deen dē
 anderen cussen
 entr'aider, malcande-
 ren helpen
 entrailles, f. het in-
 ghewandt
 entr'aimer, malcande-
 ren beminnen
 entrainer, we chsleypē
 entre, tuschen
 entre les gēs de biē,
 onder volc van eeren
 s'entrebatre, malcan-
 deren smyten, oft slaen
 s'entrembrasser, mal-
 canderen omhelssen
 entrecognoistre,
 malcanderē onderkennē
 nous nous entr'ai-
 mons, entreatons
 entrecognoissons,
 wy beminnen, smyten
 onderkennen ons onder
 malcanderen
 vn entredeux de mu-
 railles, m. een tuschē
 twee muerē, een scuisel
 sur

E N

sur ces entrefaites.

*binnen dien middelen
tijde*

entregent, m. hup-
ficheyt, aerdicheydt

Ian ſçait bien ſon
entregent, *Ian is ſeer
aerdich, gheſchick, oft
beleeft*

entrehanter, onder
een hanteren

entrehair, *malcande-
ren haten*

ils s'entrehaiant ho-
ſtilement & capita-
lement, *ſi haten ende
benijden malcanderen
vyandelyc*

entrejouer, *met mal-
canderen ſpelen*

entremeller, onder
menghen

entremettre, onder-
winden

entre nettre vne be-
ſongne pour vn

temps, *een begonnen*

E N

*Werc een tyt lanc nyt-
ſtellen*

entremetteur, moy-
enneur, m. *een onder-
winder, oft middellaet*

entrelocuteurs ou

entrepailleurs, *ſame
ſprekers*

entremignarder, *mal-
canderen troetelen*

entrenaurer, *malcan-
deren quetsen*

entr'entendre, *mal-
canderen verſtaen*

ils s'entr'entendent,
*ſi verſtaen hen onder
malcanderen*

entreprendre, onder-
nemen, aennemen, oft
voornemen

entreprinſe, f. *een be-
gannen werc, oft ban-
delinghe*

entreprenant, hardi
m. *een beſtaender, be-
ginner, ſtout*

entreprinſ de ſes
mem-

E

membre s, m. berooft
van leden
entreprenant, hardy
animeux, stout
s'entrequerir, s'en-
trechercher, malcan-
deren soecken
entrefalüer, malcan-
deren groeten
entrepreneur, m. een
bestaender, voornemer
entrer, ingaen
entrée. f. inganc
entregarder, een dinc
al doende voor breken
wachten
entrerompre le pro-
pos d'aucun, ye-
mants propoost breken
entretailer, de voeten
teghen malcander stootē
entretenir, onderhou-
den
entreuenir, suruenir
russchencomē, ouercomē
entreueoir, malcan-
deren sien

N

entreuifiter, onder-
soecken, visiteren
entroupeler, verga-
deren
enuaïtir, assaillir, aen
vallen, oft bespringhen
enueloper, inwendens
enueloper aucun,
bedrieghen
ville enuelopée, cir-
condée ou entour-
rée, een stadt die be-
leydt is ende omringelt
vanden vyanden
enuelopé, m. inghe-
wonden, oft bewonden
enuelope, f. r'ghene
daermē yet inne windet
enuenimer, empoi-
sonner, vergiften, oft
vergeuen
enuers, tourner à
l'enuers, omkeeren
enuy, à regret, cōtre
cœur, à mal gré
enuy, m. verdriet
enuie, f. nydicheydt, oft
verlan-

E

verlangen, oft lust
 auoir enuue, nijd, ver
 langen, oft lust hebben
 enuue, m. hay, gehaet
 enuier au jeu, ou in-
 uiter prouocquer,
 beroepen
 enuier l'auoir d'au-
 truy, yemandts goet
 begherren
 auoir ou porter en-
 uue, benijden
 enuueux d'argent,
 ou conuoiteux,
 ghierich van ghelde
 enuueux, m. nijdich
 enuueillir verouden
 enuers luy, te hem
 Waerts
 à l'enuers, auerecht,
 oft verkeers
 enuiron, omtrent
 à l'enuiron, daer om-
 trent
 enuironner, omringen
 enuoyer, seynden
 enuironné, omringelt

N

enuoler, ontuliegben,
 wechvliegben
 eniurer, dronckē wer-
 den, droncken maken
 eniuré de ses pro-
 pres propos, syn sel-
 uen droncken clappen
 epydimie, f. pestilencie
 epylepsie, f. mal ca-
 duc, de vallende siecke
 epilogue ou conclu-
 sion, conclusie, oft
 islot van eenich relats
 epistre, f. een epistel,
 oft sendtbrief
 epitaphe, m. een grof
 geschrifte
 epitome, m. abbrege
 ou extrait de quel-
 que chose, een cort
 extract
 equalité, f. ghelijckheit
 equalizer, ghelijck en
 equiere, f. een winckel
 equiparaison, f. ghe-
 lijckinge, ghelijck en
 equiper vne armée,
 110

E Q E R

een crijchsbeyr uytrüftē erection, f. oprechtinge
 bien équipé, m. wel ergots de coqs, ou
 op gherust argots, haenssporen
 equiparer, ghelijck en ergoté, ghespoort
 equinocce, ou equi- errer, dwalen, missen
 noxe, m. den tijt van erreur, f. dolinghe
 den iare als dach ende les erres d'vne sau-
 nacht euen lanc syn uagine, de pooten, oft
 à l'equipolent, m. treden van eenigē diere
 euen ghelyc. aller à grand erre,
 equipoler, euen mach met grooten schreden
 tich syn gaen met haest
 equité, f. rechtueirdic- reprendre ses erres
 heyt, gherechticheydt et retourner au lieu
 equivalent, m. ghe- dond on estoit par
 lijcweirdich ti, wedercomen
 rendre l'equivalent pourfuiure ses erres
 de weirde gheuen ou son discours,
 equiuoque, c. een & propos, ou son
 woort met twee mey- entreprinse, syn pro-
 ninghen pooste, oft syn reden
 equiuocquer, yet seg volghen
 ghen dat van twee
 meyninghen is
 erramment inconti- erronée faulse, com-
 net, haestelijc al loo- me erronée, opi-
 penda nion, quaet en valsche
 opinie
 eriger. oprechten

esba

E S

esbahir, verbasen
 esbahissement. m.
 verbaestheydt
 esbahy, m. verbaest
 esbatre, vermeyen,
 vermaken, ghenoechte
 bedrijuen
 esbat. m. vermeyinghe
 recreatie, ghenoechte
 prendre ses esbats,
 hem vermeyen, verlusti
 ghen
 par esbat, in boerde,
 in spel
 esbatement, m. ver-
 meyinghe, verlustinghe
 esbaudir, esjouir, ver-
 blijden
 esberger aucun, ye-
 mant herbergen, logeren
 esblouyr les yeus,
 de ooghen verdonckerē
 esblouissement, m.
 sprietooghinghe
 esbocher, met der by-
 len houden, eenich werc
 int grof af maken

E S

esborgner, yemandt
 d'ooghe uytsteken
 esbranler faire trē-
 bler, doen beuen, oft
 yemandt veruaren
 il est en branle de
 passer le pas, hy is
 int perijckel van te
 steruen
 esbrancher, snoeyen
 esbranchement,
 snoeyinghe
 esbranche, ghesnoeyt
 esbreché, comme
 mur esbreché, een
 verrotte muer
 vn escalier de cha-
 riot, de leer vanden
 wagen
 escailler vn poisson,
 eenen visch ontschelpen
 escaille, f. scholle, oft
 schelle van eenen visch
 escargot, m. een steek
 à lescart, by side, be-
 sonderlinghe
 s'escarter, veruieren

Escailler. Boosje Escailler
 Escailler. Boosje Escailler

E S

ne vous escartés pas
de nous, en gaet niet
verre van ons
escarlate, f. schaerlakē
escarmouche, f. scar-
mut singhe
escarmoucher, f. char
mut sen
esceruelé, m. herffseloos
eschaffault, m. een stel
lagie, oft schauot
eschauffauder, stella-
gien oprechten
eschalas, m. een wijn-
gaertstoc, daermen den
wýngaert aen bindet
eschalasser vne vig-
ne, den wýngaert bin-
den, oft bestock en
eschalotte, f. scaloeniē
eschanger, manghelen
oft buten
eschanson, m. een
proeuer
eschancer vne
chose, yet proeuen
eschancer vne fil-

E S

le, corromperen, ofse
defloreren
eschantillon, m.
monster / stant
eschantillonner, ou
leuer vn eschantil-
lon, een stael nemē
eschapper, ontcomen,
ontloopen
cela m'est eschappé
de la memoire, dat
is my, wyt mijn memo-
rie gheuallen
eschappé, m. ontcomē,
ghesalueert
eschapatoire, f. ontco-
minghe
vne escharde, f. aguil-
lon de mouche, ou
quelque autre pi-
cant, eenen strael,
een punt oft anghel
escharpe, f. een veldt
teeken
donner vne grande
escharpe, vn grand
coup d'espée sur
l'espaule

M l'espaule

Eschançon dedalari

E S

l'espaule, eenen grootē
 slach op de schouderē geuē

eschars, m. scharp,
 vroedt, vreck

mon voisin est vn pe-
 tit bien eschars,

mijn ghebuerman is
 een lutsken ghierich

escharsment, vroe-
 delyc, vreckelyc

eschasses, f. stelten

eschaubouillure, f.

bourgeon, ou bub-
 be en la face, blader

ken, oft puystken aen

d'aensicht
 eschaudé m. bicorné

een kerstelyn (wen

s'eschauder, verschou
 eschauffer, verwermē

eschauffé, m. ver-
 wermt, verhit

eschanguette, f. een
 wacht toren

eschelle, f. een leedere

escheller les murs,
 met leederen de mueren

E S C

beclimmen

eschemer, swermen
 als de byen

escheoir, verschijnen
 oft veruallen

temps escheu, ver-
 schenen tyt

des eschez, m. stecken
 in't dambert

escheueau de fil, m.
 een streen garens

escheuer, ou esche-
 uir, schouwen

escheuin, m. een sche-
 pene, raedtsheere

escheuissement de
 dommage, scouwen

ghe van schade
 des eschets, stecken

van een schaebert
 eschine, f. eenen herf

eschiner, rompre
 l'eschine, den rug-

ghe breken
 eichiné, m. die den

rugghe gebroken is
 eschiquier, m. een

schaebert

E S C

schaeckert, oft een ver-
keerberert

tenir l'eschicquier,
r'schaeckert houden

à bon escient, puer al
Willens

esclabocher, emboü
er, beslijck en

esclamme, f. ou escla
uine, pellegrims man-
tel

esclauche de moutõ
de heupe, oft het dic vã
r'been van een hamel

esclat, ou latte, m.
een latte

esclater de ris, berstõ
van lachen

l'esclat d'un diamãt
ou le ject de lueur
het schijnfel

esclat de tonnerre
een donders slach

esclater, spermatifer

esclandre, m. scan-
dale, diffamation,
schande

E S C

esclau, ou esclauẽ,
een slaue

esclandrir aucun, ou
diffamer, lasteren

esclerer à quelcun,
yemandt lichten

esclerẽs moy, licht my
esclauẽ, c. een slaue

esclercissement, m.
verclaringhe

esclercir, verclaren

eclipse à fourmage, f.
eẽ keerschene, oft keisvat

escliffer de l'eau au
visage, yemanden met
water besprenckelen

int aensicht

esclorre, openbreken

poussins esclõs item
esclorre, quasi ens
clorre ou dedans

clorre, in sluyten

esclots ou matelots,
bootghesellen

escluse, f. een spuyẽ,
oft sluyse

escole, f. een schole,

escolier, m. scholier	esconter, <i>luysteren</i>
esconduire, refuser,	escoutes ou lentincl
ontsegghen	le, <i>luysteraers</i>
escondait, m. ontseyt	escouvette, f. een elect
escorce d'arbre, f.	bessem
schorsse, oft berc	escouetter, <i>cleederen</i>
escorier vn arbre,	vegen, oft keren
een boom schellen	escouillon, een onen
escorcher vn veau, f.	bessem
een ca'f villen	escran, m. een staende
escorte, f. conuoy,	bert datmen tot be-
gheley doen	schuttinge der bitten
faire escorte a'x	byt vier, oft tot schut-
viures, de victaille	tinge des windts besicht
gheleyen	faire escran, yemande
escourchure, f. villin-	voor de hitte, oft windt
ghe	al staende beschutten
escosse, goasse, f. een	escrimer du lait, den
boom, oft erteschelle, &c	room vanden melck
escoller, pellen, schellen	scheppen
escot, m. een ghelach	escreuille, f. een creest
escouler, uytleken	escrimeur, m. een
escouler les ans	schermmer
soubs silence, synen	escimerie, ou escriv-
tijt al swijghende door	me, <i>schermmerje</i>
bringhen	escrin, m. coffret,
escorgée, f. een sweepe	een schryne, oft kiste
	escrite

E

escrire, schryuen
 escrier, roepen, ghetier
 maken
 escriguier ou menui
 fier, m. schrynwercker
 escrignerie, f. schryn-
 werckerye
 esriteau, tytelken,
 opschrift
 escriptoite, f. een
 scrif, oft pennecoker
 escripture, f. een ghe-
 scrifte
 escripuain, m. een
 schryuer
 escu, m. schildt
 escu couronne, ou
 escu sol, een goude
 croone
 escueil de mer, m.
 een clippe inde zee
 escuelle, f. een schotel
 escuelle à oreillons,
 een schotel met ooren
 escuellée, f. een scho-
 tel vol
 esculer vne aiguille, avec son esgard,

S

de ooghe van een nael-
 de breken
 esculer vn soulier,
 ou rompre le talõ,
 den hiel van een schoet
 breken
 escume, f. schuym
 escumer, schuymen
 escumeur de mer, m.
 een zeeroouer
 escumette, f. een
 schuymspaen
 escurieu, m. een eeck-
 hoorne
 escurer, fourbir,
 schueren
 escusson, bouclier, m.
 een schildeken
 escuyer trenchât, m.
 een voorsnyder
 escuyer, coustulier,
 m. een wapendragher
 auoir esgard, pitié,
 paour, voorsichticheit
 medelyden, vreesse beb-
 ben

E

met goede voorsichticheydt

esgayer, verblyden

esgayez vous

esgarrer, dwalen

homme esgarré &

deuoyé du bon

chemin, een mensch

die verdooft ende uyten

rechten wech is

esglantier, m. eglétier

eglise, f. een kercke

esgorger, dooden, de

kele af steken

esgout, m. gote, oft

een ryoole

esgratigner ou egra-

phigner, scrabben

esguiere, f. eē waterpot

esguillon, ou aguilló

m. een prickel, oft

maillie

esguillonner, prickelē

esguillette, ou aguil-

lette, een nesteling, oft

een nestelē

s'eshonter, schamen

S

eshonté, m. onbeschaet

enjambée, f. eē screeul

enjamber, schryden

s'esliouir, verblyden

esslargir, verbreyden

esslargissement, m.

verbreydinghe

esslargir vn prison-

nier, eē geuangē lossen

oft ontstaen

esseuer, verheffen

nourir vn enfant,

een kindt voesteren

esseuē, superbe, opge-

blasen, hoouaerdich

esseuer ou enorguil-

lir. hoouaerdich wortē

s'esseuer contre la

republicque, tegen

de ghemeynthe opstaen

esslire. kiezen

esseu, m. ghecoren

les esseuz, de vercoren

gens d'esslite, wyt ghe-

cosen mannen

esslite, f. eenē keur

electeur, m. een keur-

er

E

vorst

eslocher ou esbran-

ler, loteren

esloigner, ververren

esloignement, m.

ververringhe

ne nous esloignez

pas, en gaet niet verre

esmayer, verbaest syn

esmayé, die verbaest is

esmailler le papier

des louanges d'au-

cun orner, t'papier

vercieren van yemandts

lof oft weldaet

esme ou intention, f

intentie

esmer tacher, auoir

intention, voornemē

arbeiden, intentie hebbē

je suis frustré de mō

esme, ic hebbe gesael-

geert aen myn intentie

esmerillonné & fort

vif d'esprit ou ac-

cort, cloec van gheest

esmeut de corbeau,

S

m. rauen nest

esmeute, f. tumulte,

gerucht, rumoer, oploop,

esmier du pain, broot

brocken, oft morselen

esmoeller, uytmerghen

esmoiy, m. verdriet

esmonder, reynighen

esmoucer, bot werden

oft omgaen als een mes

esmoucher chasier

les mouches, de vlie-

ghen veriaghen

esmouchette de fe-

nouille, ou houpet-

te de semblable

herbe, een trosken,

oft struycken vinckels

esmoudre vn coute-

au, een mes slypen

esmousser les arbres

het mosch vande boomē

doen

esmouuoir, beroeren

esmeu, m. beroert

esmotion, f. beroerin-

ghe, oft verstooringhe

E

des gemoets, oft gheests
 esmouement, be-
 roerte, oft beroeringhe
 esmeute, f. een beroer-
 te, oft ophoop des volcx
 espace, f. spatie, oft tijt
 espagneul, m. een
 spilioen
 espan, m. vn espan,
 een handt spanne, oft
 palme
 espancher rendre
 son vrine, verstroyē,
 oft pissen
 les gendarmes sont
 espanchez cà & là,
 de krijchsk nechten zijn
 hier en daer verstroyt
 espandre, storten
 espandu, m. ghestort
 espanir comme vne
 rose ou vne robbe
 de femme, onluyckē
 espardre, verstroyen
 vernielen
 espars, m. verstroyt
 bien enparlé, m. wel

S

ter talen
 espargner, sparen
 espargnemaille, f.
 ou tirelire, een spaer
 pot
 esparpiller, ou espar
 dre les cendres,
 dasschen schartellen
 espaulle, f. eē scouder
 espauliere, f. dat tot
 der schouder dient
 espeaultre, f. spelte
 espece, f. ghedaente
 especial, speciael, son-
 derlinghe
 espée, f. een sweirt
 espée à deux mains,
 een slachswert
 espeler, ou eppeller,
 spellen
 esperdu, m. confus,
 mistroostich, beschaemt,
 confus
 esperer, hopen
 esperance, f. hopenghē
 oft hope
 esprit, m. gheest, oft
 verstant

E

verstandt
 esperon, m. een spore
 esperonier, m. spoor-
 maker
 espesir, dicken
 espes, m. dicke
 espesieur, f. dicte
 espices, speceryen
 viandes bië espicées
 Wel gecruyde spijse
 espy ou espic de
 bled, m. een aer
 espicier, specerye ver-
 cooper
 espier, ou jecter
 espic, m. aernen
 espier, verspieden
 espie, f. spie, verspieder
 espincette, f. een tan-
 ghe
 espine, f. een dorne
 espinette, een clau-
 simbale
 espingle, f. een spelle
 espinion, m. hardil-
 lon d'une boucle,
 dooren van een gespe

S

esplouré, m. schreyen-
 de, vol tranen
 esplucher, plucken
 esplucher la verité,
 de waerheyt onder-
 soeck en
 bois eponé, m. ver-
 mollent houdt; oft voos
 houdt
 espoir, m. hope
 espoir ferme, vaste
 hope
 esponge, f. een sponsie
 espoüanter, verueiren
 espoüaté, m. verueirt
 espoüental, m. yet sel
 saems daermen yemät
 mede veruaert
 chose espouentable,
 c. een veruaerlyc ding
 espouement, m.
 veruaringhe
 espouiller, oster les
 pouils, luyfen
 espouser, trouwen
 espoustelet, de cleede-
 ren keiren
 M s espou-

E

S

P

espouffette, f. cleer- bessem	espuifer, uytputten
espoux, m. een bruyde gom	esputer, euacuer, ydel maken, ydelen
espouse, ou espousée f. een bruydt	espurger, uyt suueren
espoufaiiles, f. bruy- lofdach	esquarquiller les ja- bes, de beenen wijdt van een sperren
espreindre quelque herbe pour en auoir le jus, eenich cruyt uyt douwen om isop daer af te hebben	esquadron ou trou- pe de gens de guerre, een rot knecht ten
tout à espreu, al wil- lens	cap desquadron, den thienden man
espreuier, m. een sperwer	esquarrir, viercandt maken
espris de folie, m. beuangen met sotticheyt	esquarteler, in vieren deelen
esprit, m. gheest	esquierre, een winc- kelhaeck
donner relasche à son esprit & se re- creer, vermaken, den gheest versraeyen	esrailler, dooghen op sperren
rendre l'esprit, steruē	essardé, alteré, m. verdorst
esprouuer, beproeuen	essarter vn bois, een houdt af houwen
espreuue, f. beproeft	essayer, proeuen
	essay, m. proeue
	essieu,

E

esieu, m. een waghena-
 asse
 essorillé, m. sonder
 ooren
 essorer, inde sonne
 drooghen
 noix essorées, noten
 inde sonne ghedroocht
 aller à l'essor, inde
 sonne gaen drooghen
 essuyer, drooghen
 est vent, oostenwindt
 est, is
 et, ende
 estable, f. eenen stal
 establer les cheuaux
 de peirden inden stal
 doen
 establer, ou estaler
 la marchandise,
 voort doen
 côme les marchāds
 establent, ou estalēt
 leur marchandise
 estafier, m. laccay
 estaillier, comme
 boutiquier, celuy

S

qui gouuerne l'estal
 vercooper, winkel
 knecht
 establir, ordineren,
 stellen, insetten
 établissement, m.
 insettinghe
 establier de bou-
 chier, ou de cou-
 turier, m. een vlees-
 schouwers, oft cleerma-
 kers bancke
 estage, m. een ghebont
 van eenen huys
 estain, m. tin
 estain, m. scheergaren
 estainier ou estaig-
 nier, een tinwercker,
 tinghieter
 estamine, f. een hayren
 cleedt, sifte, teempst
 estalon, m. een hengst
 estampe, f. impressiō
 ou imprimerie,
 druckerye, oft printerye
 estancher la soif, den
 dorst verstaen, oft lesche
 estang,

B	S	T
estang, m. een viscuyl, een vyuer		locht
estanson, m. een schoor oft ondersedtsel		esteindre, uytdoen, blusschen
estançonner, ou estā soner, schoren, onder- setten		estendard, m. een staaf daert
estape, f. eenen stapel, oft principael hoofimerct van wijn		estendre, uyttrecken estendu, m. uytgereckē
estat, m. eenen staet faire estat de mar- chandise, coopman- schappen		contrée de grande estendue, een groot ende wijt landtschap champ de grande estendue, een groot en de wijt landt, oft veldt
faire estat d'autruy, yemanden achten		estension, f. reckinghe, uytreckinge
faire estat de soldat, crÿch ghebruycken		esternuer, niesē
estay, ou estaye, m. een ondersedtsel		esteule, f. een stoppele
estayer, onder setten		esteuf, m. eenen bal
estayement, m. een ondersetsel		estimer, achten, oor- deelen, meynen
esté, m. de somer		estime, achte, oft ach- tinghe
estelé, ou altré, ghe- stert		estimation, f. achte
ciel estelé, ghesterde		estinceler, gheinsteren
		estincelle, f. gheinstere oft voncxken
		estoc, m. ou tronc d'arbre

Estimer un bras affrÿ

E S T

d'arbre, eenen bloc	draeynghe
l'estoc & source	estouffer, suffoquer,
d'une lignée, den	verfmooren
boom van een geslachte	estoupe de lin, ou de
d'estoc & de taille,	chanure, f. werck,
vanden steec ende slach	oft t'grosste van vlas oft
coup d'estoc, een steec	kemp
estoffer, stofferen	estouper, stoppon
homme destoffe, ou	estoupilló, m. stopsele
demise, een man van	estourdir, verstoct, be-
qualiteyt	suymt staen
les estoffes & matere	estourdi, m. verstoct,
de quoy on faict	oft besuymt
quelque chose,	faire quelque chose
stoffe	à l'estourdi, yet met-
estoffer ou grauer,	ter haesten ende onser-
stofferen, oft wylstek en	sienlyk doen
estaille, f. een sterre	estourgeon, m. eenen
estomach, m. een ma-	steur
ghe	estourneau, m. een
estopner, verbasen	spreeuw
estonné, m. verbaest	estradiot, een snap
estonnement, m. ver	haen
befinge, oft verbaestheit	estrain, ou foarre, m.
estordre, verdrayen	stroo
estors, m. verdraeyt	s'estranger d'aucun,
estorsment, m. ver-	hem van yemanden

E S

vreemdt houden
 ne vous estrangez
 pas de moy, en hout
 v niet vreemdt van my
 estrange, c. vreemdt
 estrangier, m. een
 vreemdelinc
 estraindre, gorden
 il estraind a peu de
 chose, het hangt aen
 een cleyne sake
 estrangler, worghen,
 oft verworghen
 estre, creation. m.
 wesen, een scheppinghe
 estreit, strick en, in
 anxte iaghen, enghen,
 smalen
 estroit. m. nauwe,
 enge, oft smal
 estreindre, benauwen
 estreinct, ferré. m.
 benaut, besloten
 estreines, E. handgisten
 estreiner, handgisten
 estricher fon home,
 een man uytstrycken,

T

oft bedodden
 chauffe bien estri-
 chée, & tirée, een
 couffe wel ghetrocken
 estriller les chevauz
 de peirde roskammen
 estrier, m. steghel reep
 estrille, f. een roskam
 estriver, k yuen
 auoir estrif, debat, m.
 r wist, oft ghek yf hebbe
 estriuer, m. een steghel
 reep
 estriuiere, f. een steghel
 reeps rieme
 estroitement, nat-
 welijc
 estronc, m. stront
 estudier, studeren, oeff-
 senen, vlytichbeydt, oft
 neirficheyt doen om
 yet te vercrighen
 estude, f. studeringhe,
 alsulcke vlytichbeydt, oft
 studeercamer
 estudiant, m. een stu-
 deerder, oft die alsulcke
 neirficheyt

Estragad. sproppofeda

E V

neirſticheydt doet
 eſtuuer, ſtoven
 eſtuues, f. ſtoven
 eſtuy, m. een coker
 eſtuyer, ferrer en
 eſtuy, inden coker ſluy-
 ten
 euaporer, dompen
 euanoüir, verdwijnen
 il s'eſt euanoüi, hy is
 vergaen
 eſueiller, m. ontwaken
 eſueillé, m. ontwaelt,
 oft wacker
 eſuenter, verſchalen
 vin eſuenté, m. ver-
 ſchaelden wijn
 eterniſer ſon nom,
 ſynen naem eeuwich
 maken
 etheroclite. c. au-
 bollich
 homme etheroclite,
 een vrecmt menſche
 etich on eſticque,
 die uyt droocht, oft uyt
 merghelt

E V

les etiquettes des
 ſacs, de opſcriſten van
 ſacken
 euentoire. f. eẽ wayer
 eſuier, m. een water-
 ſteen
 eſuolé, m. eſhonté,
 een lichthoofſt
 euphonye, goedt ac-
 coort van ſanghe
 epiphanye ou appa-
 rition, openbaringhe
 epitome ou abbregeé
 vercoringhe
 etimologie verilo-
 quium, warachtighe
 uytlegginghe van eenich
 dinck
 eternal, m. eeuwich
 eternité, f. eeuwicheyt
 eternallement, eeu-
 wichlyc
 ethiopian. m. morié
 moriaen
 euacuation, f. veryde-
 linghe
 euacuer, verydelen
 euader

E V

euader, schouwen
 euangile. c. euangelie,
 oft een goede vrolycke
 bootschap
 euangeliste, m. een
 euangeliste, oft boot-
 schapper der vrolycker
 tydinghen
 euangeliser annun-
 cier, bootschappen
 euenement, m. ou
 accident, een accident
 ghebrec
 euentrer vn poisson,
 eenen visch het inghe-
 wandt uytworpen
 euersion, f. destructie
 euertuement, met
 alder macht
 euertuer ou animer
 moet oft cracht gheuen
 euesque, m. een bisscop
 euesché, m. een bisdom
 euiscerer ou euétrer
 het inghewant uytdoen
 euident, m. claer,
 blyckelyc

E X

evidence, f. claerheyt,
 blyckinghe
 euidement, ou
 euidement, claer-
 lyck
 euitter, schouwen
 euitement. m. schar-
 winghe
 eunuch, ou eunuche
 chastre, ghelubt
 exactement & avec
 grand soing & dili-
 gence, met neerstig-
 heyt
 exalation. f. ou su-
 mée de la terre,
 den roock oft damp
 vander aerden
 exaltation epidimia-
 le, peste
 exalter, verheffen
 examiner, examineren
 onder vraghen
 examination, f. exa-
 mineringhe, onder vra-
 ginghe
 exaulcer, verhooren
 excéder

E X

exceder, te bouen gaen
ouerrreden

excellent, m. excellent
seer schoon, heerlijc

excellement, excel-
lemelyc, seer schoonlyc

uytnemelyc
excellence, f. excellen-
tie, een ouermatige

schoonheydt, uytne-
melycheydt

exceller, te bouen gaen
excepter, uyt nemen

exception, f. uytne-
min-
ghe

excés, m. excés, ouer-
daedt

excessif, m. ouerdadich
excessiuement, ouer-
dadichlyc

exciter, verwecken
exclus, m. uytgesloten

exclusiuement, uyt-
ghenomen

excommunier, inden
ban doen

excommunicé, m. in-

E X

den ban ghedaen

excuser, excuseren,
ontschuldigen

excuse, f. excusatie,
ontschult

execrable, c. afgrýse-
lyck

execration, f. afgrýse-
lycheyt, blasphemie, oft

lasteringe

executer ma delibe-
ration, myn meynin-
ghe in effect brenghen

executer, executeren,
panden, oft pant nemen

exemple, f. exempel,
ghelyckenisse, oft be-
weeringhe eenichs

dincx daermen van
tuycht, oft seydt

exemple, f. patroon,
oft voorbeeld, daermen
yet na maect

exemplair, m. een
exemplaer

exempter, uyt nemen

exempt, m. uytghe-

E X E X

nomen

ban.

- exemption**, f. uytne-
 minghe
exercer quelque art
 eenighe conste oeffenen,
 oft hanteren
exercice, m. oeffeninge
exercite, ou oft de
 guerre, een crychs
 heyr oft legber
exercité, m. gheoeffent
exercitation, f. oeffe-
 ninghe
exereder ou deshe-
 riter, outerven
exhalation, f. uyt-
 svinghe
exiber, ouerghen
exhibition, f. ouerge-
 uinghe
exiger, eysschen
exigence, eyssch, oft
 gheleghentheydt
 selon l'exigence du
 cas, na den heysch van
 der saken
exil. m. banninghe, oft
- exilé**, m. ghebannen
exiler, bannen
exiler vn pays, ou de
 soler, deserter &
 n'y laisser persone,
 een landt verwoesten,
 vernielen
eximer aucun de
 tous vices, ou des-
 charger, yemant van
 ondeucht purgeren
exomnier, excuseren
exorde, m. beginsel
 enuoyer en exil, ban-
 nen
reuocquer d'exil,
 vanden ban ontslaen
exondation, f. uyt-
 vloeyinghe
exorbiter, deuier,
errer & circuire, om
 gaen, dolen
exortation, f. een ver-
 maninghe
exorter, vermanen
expectation, verwach-
 tinghe

E X E X

jeune de bonne ex- pectation, de bon espoir, ou de bone attente, eenen tongen van goeder hopen	expliquer, verclaren, uytlegghen
expedier vu affaire, een handelinghe eynden	exploiter chemin, accelerer, expedier haesten
expedient, m. orboor- lyck, profytelyc	exploict, m. ou exe- cution de sentence
il est expedient, het is profytelyc	executie opt vonnisse
expedition, f. expedi- tie	exploictet, volbrengen
experimenter, onder- soecken	exposer, uytleggen
experimenté, ou ex- pert, m. ondersocht	lieu exposé. & tour- né au soleil, een plaet
expert, m. versocht, veruaren	se die nae de sonne staet
experience, f. verua- renheyt	exposé à tous dan- gers, ghestelt in alle
expirer, steruen, oft vergaen	perijckelen
le temps est maturé & capiré, den tijt is veruallen	exposer sa vie pour garantir la bonne fame, syn lijf auon- tueren, om syn cere te beschermen
	exposition, f. uytleg- ginghe
	dire par expres, ex- presselyc, oft beduydich- lyck uytsprek en
	mander homme ex- pres,

prez, eenē sekeren bode seynden	extatique qui est en extase, berooft van ver-
expresion, f. uytleg- ginghe	standt, verbaest
expresfement, expres selyc, oft beduydelyc	externe. c. eltrange, vremdt
exprimer par escripts, met ghescrijft	extalicq de chanter, teynden aefem, die
te verstaen gheuen	equalyc synen aefem verbalen
exprobration ou re- proche, verwyjt	extenuer amondrir, verminderen
expulsion, f. uytdrū- vinghe	extenué, vermindert
expulsé, m. uytgedreue	exterieur, m. uytwe- dich
expulser & jecter hors par force, uyt stooten	exteriorité, f. uytwe- dicheydt
exquis, m. uytgelesen	exterieurement, uyt- wendichlyc
chose exquisite, f. een sonderlinc, uytgelesen dinck	exterminer, ou ba- nir, te niete doen, bann- en
exquisement, sonder- lyck	extirper, uytroeyen
extase, ou extafye. f.	extirpation. f. uytro- yinghe
itupeur estonné met verbaestheyt, berooft- heyde van verstande	extorquer, ofter par force, yemandt mee geweldt yet nemen
	extorsion, tort, ghe- weldt

E X

F A

weldt, onghelyc
 extoller, prijzen
 extraordinaire, c.
 buyten ordene
 extraordinairement
 buyten den ordinaris.
 extraire, ou transcri
 re, uytcopieren
 extraict, m. eē extract
 oft uyt schrift
 extraction, f. afcoemste
 comme homme de
 noble extraction
 extrauaguer, buyten
 propooft, oft teem gaen
 extreme, c. dernier,
 uysterste
 extremite, f. uysterlijc-
 heydt
 extremement, uyster-
 lyck
 exuberant. m. abon-
 dant, oueruloeden,
 oueruloedich
 exultation, f. verblij-
 dinghe

Fable, f. eē fabule
 fabloyer, fabulē
 vertellen, clappen
 z wetsen
 fabricant, m. een
 timmerman., oft fa-
 bric meester
 fabrique, f timmeragie
 face, f. een aensicht
 de prime face
 face serene, schoon
 aensicht
 face gaye, bly aensicht
 face lie, vrolyc aensicht
 face cristaline, claer
 aensicht
 face allegre, playsane
 aensicht
 face paladine, heer-
 lyck aensicht
 face angelicque, een
 engels aensicht
 face specieuse, een
 uytermaten schoon
 aensicht

N 3 face

F A

face joyeuse, blijde
aensicht

face brusque, suer
aensicht

face morne, treurich
aensicht

face bleme, ou bafé-
née, bleec aensicht

face tenebreuse,
droeuich aensicht

face nubileuse, don-
ker aensicht

face tragicque, wilt
oft wreedt aensicht

face refrignée, ghe-
rompelt aensicht

face aigre, bitter aen-
sicht

face corrosiue, éfuec
cramoisse, ou car-
dinalisée, roodt aensicht

face grillée, ou ridée
gherimpelt aensicht

face farouche, tetric
que, wreet aensicht

face triste, droeuich
aensicht

F A

face flettrie, verdort
aensicht

face de maison, een
huysgeueel

faceties, f. bootsen

facetieux, m. woof-
tich, playsant

faciende, f. affaire,
negoce, hanteringht,
becommernisse

facile, c. licht

facilité, lichticheyd

faciliter, licht maken

facilement, lichtelc

facond, m. we: ter tafel

façon, f. fatsoen, maec-
sel

façonner, fatsonneren,
fatsoen, gestalten; ge-
uen

facquin, m. arbejder

facquiner, arbejden

facteur, m. een facter

facture, f. een maecsel

factiste, c. een veitsen,
oft carmina dichter

faculté, f. oorlof, gesla-
heyd

F

A

heydt, macht	faire, doen
mes facultés sont basses, myn macht is cleyn	faire le petit, den armen conterseyten
fructz fades, acerbes & farouches, m.	faire vne virade, een ronde maken
onsmak elycke vruchten	faire vne penade, een ronde metten peirde maken
fagot, m. een mutsaert	faire la renardiere, loofelyc ergens toe gaen
faitiz, m. heupsch, aerdich	faire le limaçon, eenen ronden ring maken
faitise, f. aerdicheydt	faire estat, cas. achten
faillir, missen, falen	faire semblant, veynsen
faim, m. honger	faire ecorte, conuoyer, geleyden
faim de faire vne chose, lust om yet te doë	faire carnage, eenen slach doen
faim d'auoir, i. chose lust om yet te hebben	faire estat de marchand, coomanscappers
faindre, ou feindre, veynsen	faire estat de soldat, soldaet oft crijscman
faincte, f. geueynsde	faire estat de cleric, cleric syn
fainctement, geueynsdelijc	il fait estat d'homme
faintise, f. geueynstheyt	
faineant, een deuch niet	
faine, f. buec, de vrucht van eenē bueck en boom	

F

A

me de lettres, <i>hy</i>	gentil falot pour va-
<i>hout hem voor geleert</i>	lot, ydel <i>ke</i> necht teeken
vn farceur ou moc-	falourde, f. quasy
queur, een spotter	fais lourd, swar <i>e</i> last
vn beau fait, een fraey	failloir, moeten
<i>feyt</i>	il me faut, ic moet
fait heroicq, een heer	il vous faut, ghy moet
<i>lyc feyt</i>	il luy faut, hy moet
fait de lasche, een	il nous faut, wy moeten
<i>bloot feyt</i>	il leur faut, si moeten
fait de preud-hom-	tant s'en faut, so veel
me, een Wijs mans	ghebreecker
<i>werck</i>	fame, same
faillant, m. doende, oft	famé, fameux, besaemt
<i>phasiaen, eenen voghel</i>	familier, m. ghemeyn-
<i>also geheeten</i>	saem
faulleau de bois, m.	familiarité, f. ghemeyn
<i>een busselhoudts</i>	saemheydt
faitard, faineant, m.	familierement, ge-
<i>een draelaert</i>	meynsaemlyc
faix, m. een sackele,	famille, f. huysgesin
<i>oft last</i>	pere de famille, een
fallace, c. bedroch	vader des huysgesins
fallacieux, m. bedrie-	mere de famille, een
<i>ghelyc</i>	moeder des huysgesins
falsifier, verualschen	famine, kummer
falot, m. een vierpanne	faon, ou fan, m. een
<i>om</i>	venien,

F

veulen, oft een ionc van
 een ander beeste
 fanner ou faonner
 progenier, iongen
 worpen
 fe faner, verwelcken
 herbe fanée, verwel-
 ket cruyt
 fanfare oftentation,
 geclanck van een
 trompette
 fange, slyc, dreck
 il fait fangeux, het is
 slycachtich
 fanon, m. het wraddel
 oft de huyt dat den
 ossen onder aen den
 hals oft keele hangt
 fantatie, f. fantasie
 fantastiqueur imagi-
 ner, imagineren
 fanterye, f. voetknech-
 ten
 farce. f. comedie,
 spel, wagen spel, oft ver-
 uullinghe
 farcir vu cochon,

A

een bigghe, oft braet
 vercken vullen
 fantafme ou fantof-
 me, fantasie
 fantastie, m. fantastich
 poulllets farcis, ghe-
 vulde kieckenen
 jouer des farces,
 guychelen nieuwe boot-
 sen bedriuen
 se farcer d'aucun.
 met yemanden gecken
 du fard. m. blanck eysel
 farder, blanck etten
 farder son maternel
 langage, syns moe-
 ders talc verciere
 femme fardée, beste
 esgarée, geblanckette
 vrouwe, verdoolde
 beeste
 fardeau, m. een pac
 fardeler, packen
 farine, f. meel
 farouche m. intracta-
 ble, de nature fort
 cruelle, estrange,

F

groufaem, wreet
 facher, verdrieten
 faché, m. verdrietich
 falcheux, m. verdrie-
 telyc, moeyelyc
 falcherie, f. verdriete-
 lijchezdt
 fat, m. sodt, mal
 fataliser destiner, toe
 schicken
 fatigué, m. las flac,
 moede
 fatigue, f. arbeydt
 fau, m. een bueckenboō
 faucher les prés, die
 beemden maeyen
 fatigation, f. ver-
 moeyinghe
 fatigue, f. traueil,
 arbeydt
 fatiguer trauciller,
 arbeyden
 fatras, brabbelinghe
 fatrouiller, fufelen
 faulcon, m. valc
 fauconier, valckenaer
 faueur, gunste

A

favori, m. gegunfliche
 favorable, c. gonflich
 favorifer, gonflich we-
 sen, gunnen
 fauteur, m. eē gunner
 faucille, f. een zuckel
 faulsaire, c. een val-
 schaert
 faulser fa foy, valschē
 faulx, m. valsch
 faucer la cōpaigue
 d'aucun, yemandt ge-
 felfchap deruen, oft ver-
 laten
 faulfe, f. valfche
 faulx monoyeur,
 valfchmunter
 faulx-testimoing,
 valsch getuyghe
 faulx, f. een zeysene
 faulseté, f. valfcheyt
 faulte, f. misdact, oft
 gebreck
 faulte d'argent, est
 douleur nō pareille,
 ghebrec van ghelde is
 pijnē noyt desgelycke
 faux

F A

faux bourgs, m. een
voorstadt
fauve couleur, c.
gheelachrich
faucou, m. een wey-
nich geelachtich
fauat, m. een boon velt
feal, m. ghetrou
feaulté, f. getrouwicheit
fealement, getrouwe-
lyck
febure ou feure,
smit
febue, m. een boone
fené, m. chastré,
gelubt
fecond, m. vruchtbaer
feconder, veel vruchtē
brenghen
fecondite, f. abondan-
tie
fedifrage, c. trouwe
breker
feé, m. destinée, &
qui doibt aduenir
dat te gheschien van
God voorsten is

F E

par féerie, & destinée
door voorstenicheyt en-
de toeschickinghe
felicité, f. salicheydt,
gheluck
feliciter, geluckich
maken
dieu vous felicite,
god geue v voorspoet
feblicitant, m. beneu-
de van corisen
felon, m. felle ou de
spit, fel, wreedt
felonnie, f. fellicheydt,
wreedicheyt
femelle, f. een wijsken
femelin, m. wijsach-
tich
femme, f. een vrouwe
femmelle, f. een
vrouken, een wijsken
fendre, cliuen
fendu, m. geclouen
fente, f. een cloue, splete
fenestre, f. een venstere
fenestré, m. gevenstert
fencur, m. maeyer
fenaison

F

fenaison, f. dē maytjē

fenil, m. een hoytas

fenoil, m. venckel

fer, m. yser

fer de cheual, hoef

yser

ferre, f. wilt diere

ferlopé, verscheurt

oft verbackelt

ferrailles, m. yserwerc

ferronier, m. yser ver-

cooper

ferrer vn cheual, een

peert beslaen

cheual ferré, een be-

slagen peirt

homme ferré, inuin-

cible, apleuré, stout

dronckē, oft onuerwin-

nelyc

teste ferrée ou yure,

een droncken man

feries, f. vieringe

ferier, vieren

ferir, slaen, quetsen

feru, m. guquetst

prendre à ferme ou

coliaest

A E

à cense, een landt

hueren

fermier, m. houenier

oft pachter

fermaillet m. een

blecken busken daer te

medie in is tegen sferijē

ferme du prince, f.

demain, pacht, tol

fermier, m. een tolle-

naer, houenier

feminin, m. vrouwe

chose ferme, een vast

stantachtighe sake

fermeté, f. vasticheydt,

stantachticheydt

fermer, sluyten

fermez vous, blijft

stille, staet stille

fertile, c. vruchtbaer

fertilité, f. vruchtbaer-

heydt

feruent, m. beet, vier-

rich

feruemment, heete-

lyc, vierichlyc

ferueur, f. hitte

les

F E

les fesses. f. de billen
 fesser vn garsson, een
 kind op de billen slaen
 fessu, m. wel gebildt
 feste. m. het opperste
 vander edificien, oft
 timmeragien
 feste, f. feeste
 fester, vieren, feesteren
 festin. m. feestdach,
 feestmaeltyt
 festiuité. f. feestdach
 festoyer quelqu'vn,
 yemanden goede chiere
 aen doen
 festu. m. een stroo
 feu. m. vier
 feu, wyle
 Ian est filz de feu
 pierre. Ian is soon
 van wyle ouerleden
 peeter
 feuchiere, ou fouge-
 re, f. farcruyt
 fiance. f. hope, betrou-
 winge
 fiancer vne fille. een

F I

dochter ondertrouwen
 vne fiancée, f. een on-
 dertroude, een bruydt
 ficher, hechten, oft in-
 steken
 fiché, ingesteken
 chose digne de stré
 fichée en la memoire
 re des humains,
 een dinc weerdich ge-
 print te syn in des men-
 schen sin
 fiction, f. versieringe
 fidele. c. seur, getrou-
 seker
 aller trois de file,
 dry dick inder orden gaē
 fidelité, f. getrouwic-
 beydt
 fidelement, getrouwe
 llyck
 fiebure, f. de cortse
 temps fiebureux, m.
 een corrsachtigen tyt
 fief. f. een leen
 le fiel. m. de galle
 fieleus, m. ajner com-
 me

F

me plein de fiel.
 bitter
 fiens pour fumer,
 mest datmen opt landt
 voert
 la fiente d'une beste,
 mest oft dreck van een
 beeste
 fier en dieu, in God
 betrouwen
 fier. m. arrogant, hoo-
 moedich, vermetel
 fier, borgen
 fieret. m. een weynich
 hoomoedich
 fierement, hoomoede-
 lyck
 fierté. f. hoomoedicheyt
 fiffre. m. dazt scēpēpe
 sang figé, ou caille,
 geronnen blōdt
 figlieul. m. peteren
 figliete. f. een peerken
 diemen ouer de vants
 heffet
 figue, f. een vijge
 faire la figue, yet

I

quaets vergelden
 figuier, m. een vijge-
 boom
 figure. f. figure, voor-
 beeldt, gestaltenis
 figurer, figureren, ge-
 staltenis geuen
 fil, ou filet, m. een
 draet
 filé, à prendre pois-
 sons. garen om visse
 te vangen
 filer, spinnen
 filerelle. f. een spinster
 filure, f. spinninge
 filace, quenouille,
 spinrock vol roc
 filiale amour, affecti-
 on, kinder liefde
 filiale obeissance,
 kinder gehoorsuembeydt
 fils. m. sone
 fille, f. dochter
 fille de chambre, ca-
 maniere
 fille vague, schoon
 mayken
 fils

F I

fils adoptif, m. een
 vercoren sone
 filloter, hoeriagen
 fillette, f. een dochter-
 ken
 fin, f. eynde
 fin, m. syn, loos
 fin pour jusques, des
 le matin, fin au soir
 van tsmorgens totten
 auont toe
 fine, f. fine, loofse
 finement, loofelyc
 fin drap, goet oft fyn
 laken
 fine denrée, f. fine
 coopmanscap
 finer argent, filuer
 fineren, oft crygen
 je ne puis finer d'un
 bon cassier, ic en can
 geenen goede cassiere
 gecrygen, oft reconuere-
 ren
 finer, ou faire fin,
 eynden
 finé, m. geeynde

F I

finablement, ou fi-
 nalement, eyndelyc
 int eynde
 à fin que, op dat
 finesse, f. fallace, loof
 heydt, schalcheyt
 finances, f. financie
 fins, limites, m. palen
 regarder d'oeil fix.
 met een stijf ooghe
 besien
 attendre à pied fix
 & quoy, wachten, oft
 verheyden
 fistule, f. een fistule,
 een sweir
 faire flac, en tombât
 en l'eau, plomp int
 water vallen
 la pluye tombe à
 grand flac, ou il
 pleut à flac grande
 het regent met stortvla-
 ghen
 vn flagel, m. ou flau
 een sweep, oft geessel
 flac, m. matte, las
 hodé

F L A

hodé, moede
 flacquesse, f. crancheyt
 flacon, m. een flesche
 flageller, geesselen
 flageolet, m. een fluyt-
 ken
 flajoleur, bedriegher
 flagorneur & rap-
 porteur, ouerdrager
 flairer, riecken
 flaireur, m. een riecker
 flair, m. ghereuk
 flambe, f. ou flamme
 een vlamme
 flambeau, een tortse
 flamboyer, ou flam-
 ber, vlammen
 flammefche, f. een
 vlamme
 les flans, m. die siden
 onder de corte ribben,
 het ingewand
 yn flan, m. een vlade
 flancquer, tegen de si-
 den worpen, oft raken
 la rumiere flancque
 Anuers d'yn colté,

F L A

& de l'autre flandre
 flater, vleyen, pluym-
 strycken, oft schyten
 een koe
 flateur, m. een pluym-
 strycker
 flaterie, een smeekings
 flatte de vache, een
 koedrec
 flattrer, brantteeken
 flattré, ou flatri, m.
 besaemt, gebrantteekt
 fleau, m. ou ville, die
 wijngaert ranccken
 die om den stock crans
 kelen
 fleau, m. eenen vlegel
 fleche, f. een pijl
 fleche, f. ou fliche de
 flard, een syde speer
 flechir, buygen
 flechi, m. gebuycht
 flegme, ou fleume, m.
 sluymen
 flegmatique, c. besaemt
 flegmatijc
 flestrir, verstemmen, in
 wekken

FLA

verwelcken
 flstri, m. verwelct
 fleur, f. een bloem
 les fleurs, m. de vier-
 wek gesichte der vrou-
 wen, oft bloemen
 fleurier, ou fleureter,
 cercher, soecken
 fleurir, bloeyen
 flexible, c. beuchsaem
 licht om beughen
 age fleurissant, m. de
 bloeyende ieucht
 flute, f. sluyte, oft piype
 fluteur, m. piphre,
 een piyper
 fleuve, m. een riuier
 floe de laine, een vloc
 ke van wolle
 flot, m. de vloet, oft wa-
 terbare
 flotter, vloeyen, her-
 waerts, en der waerts
 drijuen
 flotte de gens, ou
 tourbe de peuple,
 memichte van volcke

FLE

fluer couler, vloeden
 fluide, c. chose fluide
 coulante & vendi-
 ble, vander handt
 gaende
 flux de ventre, m.
 den buycloop
 flux de sang, root-
 melesoen
 foare, m. stroo *foynisse hoirta*
 foible, c. cranc
 foiblesse, f. onmacht,
 crancheyt
 foin, m. hoy
 foire, f. de suypschijt,
 den buycloop
 foire d'vne ville, f.
 een iaermerct
 foireux, m. die de
 schijt, oft de loop heese
 vne fois, f. eens, een-
 mael
 à la fois, altemet
 le fois du corps, hee
 middelste vanden lich-
 haem
 foison, f. oueruloedic-
 heyde

foyon foy

F O

heydt

à foison, planteyt
foisonner, abonder,
oueruloedich syn

fol, m. sodt

folle, f. sottē

follie, f. sotheyt

folier, den sot scheiren

follastre, c. brotdronc
ken

follastrer, den ghec

scheiren

fomentation, f. een

verweringe, stouinge

fomenter, voeden

fond, m. eenen bodem

gront, het onderste van
eenich dinc

foncier, seigneur

foncier, den principael
erfheere

rente fonciere, de

principale ende chijs rente

le fond d'vn liēt, de

solderinge vandē bedde

vn fond, valée, een dal

aller au fond, te gren

F O

de sincken

les fons à baptiser,

de vunte

fond, pecune capita

le, principael somme

homme de bō fond,

rijck man

raser de fond en cy-

me, ou de fons en

combie, afwerpen

van bouen tot beneden

fonder, sonderen,

stichten

fondateur, m. een san

deerder, stichter

fondeur, m. een gieter

fondement, m. een

fondament, gront rijk-

makinghe

fondeur de cloches,

m. een clock gieter

fonde, f. een slingher

fondibulateur, slin-

gerwerper

fondre en larmes,

deirlyc weenen

fondrée, ou lie de

vin

F O

vin, ou de biere, f.

de moeyere, vande wijn
of van biere

fondriere, f. dooleghe

fontaine, rarie, een
verdoochde fonteyne

fondre, smelten

fondus, m. ghesmolten

fonte, f. een smeltinghe

fontaine, f. ou font,
een fonteyn

fontenier, m. een die
den oorspronc der wa-
teren soect

forain estrangier

comme les habi-
tans forains, de
vreemde inwoon-
ders

forbir, schueren

force, f. cracht, ster-
heydt

par force, met cracht,
met gewelt

forceur, m. een ver-
crachter

forcené, m. ontsinnich

F O

rasende

forcener, rasen od
forcenement, m. ra-
ferme, ontsinnichheydt

forces, f. ciseaus, een
scheire

forcettes, f. een scheir
ken

forclorre, uyt sluyten

forclos, m. uytgesloten

forer, ou percer, boe-
ren

foret, m. een steecboor

forest, f. een bosch

forestier, m. een loof-
voster, oft boschbe-
waerder

forestier, ou forain,
een vreemdelingh

forfaire, misdoen

il a forfait, by heeft
misdæen

forge, f. een smisse

forgeur, m. een smit

forgeron, m. een smit,
hoef smit

forger, smeden

E	O	F	O
forger quelque		former, fatsonneren,	
bourde, eenige boer-		gestaltenis geuen	
de bedrijuen		formosité, beauté, f.	
foriger vn homme		schoonheydt	
mal juger, & con-		fornicateur, m. een	
damner à tort, qua-		hoereniager	
lyc qu'deelen, en met on-		fors quasy hors, dan,	
ghelyc verwyfen		uytgenomen, oft by ande-	
forligner, ou trahi-		tuere	
gner, na het geslachte		fort, m. sterck	
niet aerden		fortelet, m. sterckach-	
forlignant, m. onedel		tich	
forme, f. een forme,		fortifier, sterckmak en	
gestaltenis		forteresse, f. een sterck-	
forme de faire, ma-		ke plaetse	
nere van doen		vn fort, m. een stercke	
forme de dire, ma-		fort, beaucoup, veel	
nere van seggen		fort grand, seer groot	
forme de viure, ma-		fortune, f. geluc, goet,	
nere van leuen		oft quaet	
forment aduerbe,		homme fortuné de	
fort grandement		la mer, een man die	
forment feru, groote-		ongeluc gehad heeft	
lyc gewondt		in die zee	
forme du liepure,		bien fortuné, geluc-	
een plaetse daer de haze		kich	
slaep		mal fortuné, ongeluc-	
		kich	

F O

kich
 fortuné de la guerre
 een man die ongheluck
 ghehadt heeft inde
 oorleghe
 casfortuit, met geluck
 oft gheual
 fosse, f. een gracht, oft
 cuyl
 menton fosselu,
 puttek in
 fosseur, m. een grauer
 foucasse, f. een coeck
 onder d'aschen gebaukē
 rendre pain pour
 foucasse, vergelden
 fouetter, geesselen
 fouet, m. een geessel
 fouiller, neirstelc
 soecken
 fouine, f. een sluwyn
 fouir la terre, bet lādē
 grauen
 fouiller cercher soig
 neusement, ou
 fouir comme argēt
 neirstelc soeckē, grauen

F O

fouiller quelcun s'il
 n'a rien caché sur
 soy, yemādē onder soeckē
 foudre, m. blixem
 fouldroyer, blixemen
 fouldroyé, vāden
 blixem gheslagen
 foule de gens, f. ghe-
 dranghe
 fouler aucun, yeman-
 den verdrucken, benau-
 den wen
 fouler au pied, onder
 de voet treden
 fouler lasser, verniey-
 en
 fouler l'honneur
 diaulruy, yemandōs
 goede same benemen
 grande foule de gēs
 menichte van volcke
 foulon, m. een valder
 fourbicettes, eē keir
 snutter
 fourbir ou pollir
 l'estain, het tinne-
 wert schueren

F O
Fourcelle, ou poitrine. f. de borste

four, m. eenen ouen

fournée, f. eenen ouen
vol

fournier, m. een broot
backer

fourniere, f. backersse

fourche. f. een gassel

fourché, m. gegasselt,
gheclouen

chemin fourché, eenen
ghespletten wech

vostre langue fourche,
v tonge stamelt

fourchette, f. een
gasselt en

fourgon, m. een raketstoc,
coolcrabber

fourgonner le four,

fourmage, m. keise

fourmi, f. een miere

fourmiller abonder

à façon de formis

comme les deniers

formillent chez

les vsuriers, & les

F O
poulx chez poures
mesnagiers

formelier, m. eē leest-
maker

fournaise, f. eē forniers

fournir, gherieuen
voeder, hoy, oft stroo

fourrage. m. beesten
fourager, stelen, rooūt

fourageur, rooūt

fourreau, m. een schie

fourer, ou doubler,
voeyeren

il se fourre par tout
pour la lippée, hy

maect hem ouer al m
om een snikkelbroek

fregate, f. een cleyn
scheepken

fourier, m. een fourier

fouruoyer, dolen, dwa
len

fouruoyement. m.
een dolinge, dwaalinge

fouyer, m. een heert

foy, f. trouwe, gheloort

foye, m. de leuer
fraction

Fourgonner le four, fourmage, fourmi, fourmiller abonder à façon de formis comme les deniers formillent chez les vsuriers, & les

F R A

fraction, f. ou fractu-
re, een brekingefragile, c. ou fresse,
broos

fragilité, f. broosheydt

fragment, m. een spaē,
oft een stuc van een ge-
broken dincfrain, m. mords, een
breydel, een gebidt, oft
toomfraiz, m. despens,
kostenfrayer, faire les de-
spens, kosten doendes fraises, f. eerdt-
besien

france, f. vrancryc

françois, m. een fran-
soysfrançoise, f. een fran-
soysche vrouwefranc, ou liberal, m.
vranc, vryfranche, f. een vrancke
vrye

franchement, vrylyck

franchement, vrylyck

F R A

franchise, f. vryheyde
franchir vn fault ouvne fosse, ouersprin-
ghenfrange, f. eenen soom,
eenen boortfrangé, m. ghesoomt,
gheboort

frapper, slaen

frases, f. frasen, oft lob-
ben aen de hemdenfraternité, f. broeder-
schapfraternel, m. broeder-
lyck

fraude, f. bedroch

frauder, bedriegen

frauduleux, m. vol
bedrochsfrauduleusement,
by, oft met bedrochfrayer, tegenstooten, oft
brekenchemin frayé, een be-
reden wech, oft een
bewandelden wechfrayeur, vreesse, ver-
scrickinge

franchement, vrylyck

F R A

scrickinghe
 fredonner & passager les doigds.
 diminueren op eenigh instrument
 fremir, beuen
 fremissement, m. beuninghe
 frenaise, f. ontsinnicheyt, rasernye
 frenaticque, c. een ontsinnich mensche
 frequenter, hanter, hanteren
 frequent, m. geduerich
 frequemment, dicwils
 frequentation, f. een hanteringe
 frere, m. een broeder
 fraternellement, broederlyc
 fréne, m. een eschenboom
 fresse, c. ou fragile, broosch
 fressure, ou fressure,

F R E

f. corée de porc, ou de mouton, een cran
 Weye vā een vercken, oft hamel
 fret, een schipvrachte
 freter vne nauire, ou equiper, een schip bevrachten
 freteler, huppelen
 fretiller, tintelen
 frez, m. versch
 fresche, f. versche
 freschement, versche-lyck
 friant, ou friolet, m.
 friande, f. leckertonge
 friandise, f. leckernye
 friander, lekkerlyc eten
 fricasser, freyten
 fricassée, f. eē freytinge
 terre frische, ongebouwvet landt
 friche, c. comme la terre friche, ongebout landt
 frilleux, m. coutachtich
 buyuerachtich
 vestemens

F R E

F R O

vestemens fripés &
 regratés, opgehaelde
 cleederen
 frimat ou brouillars
 mist, neuel
 fripier, m. een oude
 cleercooper
 friperie, f. een oude
 cleermerck
 frire en huyle, inde
 olie freiten, oft backen
 friteaux en la paelle
 m. pannecoecken
 frisson, f. een schuddin-
 ghe van koude, oft vree-
 se
 frissonner, auoir hor
 reur, vreesen, beuen
 friuolles, f. beuselen
 friuoleur, m. guycbe-
 laer
 friuoler, onnutte re-
 denen voortbrengen
 froc, m. een monincx
 caproen
 froid, m. froide, f.
 cout

froidure, f. coude
 froidement, conlyc
 frolon, horssle, wespe
 froisser, blusen
 froissure, f. blusinghe
 froncher, rimpelen
 froncle, m. eenen sweir
 froncler, sweiren
 frontiere du pays,
 de palen vanden lande
 frontier, die op de fron-
 tiere woont
 froter, crawwen, oft
 wrijuen
 fronteau, m. een ban-
 deken
 froment, m. terwe
 battre le froment,
 het coren dorsschen
 frugale. c. sober
 qui vit par mesure
 & raison, sober, die
 matelijc leuet, en ver-
 teyrt
 frugalement, sobre-
 ment, soberlijc
 fruiët, m. een vrucht

F R O

fruct reuesche, fade
 acerbe, suer, bitter,
amper fruyt
 arbre fructier, een
vrucht dragende boom
 fruitier, m. fruyt ver-
cooper
 fructiere, f. een fruyt
vercoopstere
 fructueux, m. cōme
 champ fructueux,
een vruchtbaer veldt,
oft landt
 fruition, volcomen,
ghebruyckinghe
 dieu vous doint
 fruition de voz en-
 fans & de voz ver-
 tueux desirs, God
 gheue v vreucht en
 blyfchap aen v kinde-
 ren ende volcominghe
 van uwe deuchdelijcke
 begheirten
 fructifier, vruchten
 voortbrenghen
 frustrer aucun ou

F V

pruier, yemandt, be-
drieghen, oft berooven
 homme frustré de
 son expectation,
 attente, espoir, een
 man van syn meynin-
 ghe, verwachtinghe, en
 de hope bedroghen
 frustrer, bedrieghen
 frustré, m. bedrogen
 feuille, f. een bladt
 feuille de papier, ou
 fronde, f. een blat papi-
piers
 feuillet d'un liure, m
 een blat van eenen boek
 feuilletter les liures,
 de boeck en om keeren
 feuille, feuille, ou
 ramée, f. somer loone
 arbre feuillu, m. et-
 nen bladerachtigen boom
 feuille, ou jecter
 feuilles, loone voortbre-
 feillard, larron, ou
 brigad de bois lati-
 tāt entre les arbres
 foecillas

F V

foeillus, af setter
 fuir, vlieden, ontulieden
 vluchten, ontloopen
 fuite. f. een vlucht
 fugitif, ou fuitif,
 vluchtrich
 fuyard trompeur,
 bedrieger, looper
 fureluche, f. een stroo,
 oft een veeskien
 fureter, ou perscru-
 tiner, neir stelyck
 onder soecken
 fumée, f. rooc
 fumée de sauuagine
 wilde beesten keutelen
 fumeux. m. choleric
 roockich
 fumer la terre, het
 landt mesten
 fumier, ou rendre
 fumée, roocken
 fumier, m. eē mesthoop
 funerailles, f. een uyt
 vaert
 drap funebre, rou
 laken

F V

conuoy funebre,
 den sleyp vanden lijcke
 robbe funebre, eenē
 rou rock
 pompe funebre, lu-
 gubre, pompeusscē rou
 seruice, office fune-
 bre, den dienst van-
 der uytuaert
 furer, stelen
 furt. m. dieuerye
 furet, m. een fret
 fureter cercher par
 tout, ouer al soecken
 fureur, f. rasernye
 furie, f. de goddinne der
 rasernien
 à grant furie, met
 haeste
 furieux, m. rasende,
 wreedt
 furieusement, raselyc
 wreedelyc
 furtiuement, dieflijck
 fuseau, m. een spille
 fusée, f. een spilgarens
 fusil, m. een vierstael
 fust.

fust, m. een lanck, ende rondt houdt van een iaveline, oft van eenen anderen stoc dies gelycke	laer gage, m. gagie, loon, pandt donner gage, gagie, loon, oft pandt geuen
fuste legiere, f. een snel oorloochschip	gages des gendar- mes, der crychslieden
fustaine, f. susteyn	soudt
temps futur, c. toeco- mende tyt	gager, wedden
bois de haute fu- staye, houdt van hoo- ger scheute	faire gajure, f. een weddinge doen
futaillier, m. stoel- drayer	gaigner, winnen gaing, m. winst, win- ninghe
	gaigne denier, m. een arbeyder

G.

G abelle, f. tol, wechgelt	gaillard, m. blyde, vrolyc
gabelier, m. een tollenaer	gaillardement, blij- delyc, vrolyc
gaber, ou fabloyer, gabberen, iockē, clappen	gainé, f. een scheede
gaberries, f. onnutten, clap, beuselrije	gajoler babiller & caqueter comme vn oiseau en la ga- jole ou cage, quint- keleren
gabeur, m. een beuse-	galle, f. zeericheyt, crau wagie

Gabion schandhoef

G

A

G

A

wagie, oft een galnote
galle d'espaigne la
grosse verolle, ou
mal francois, de
pock en

tenir ou aller a galle
nager comme le
liege sur leau. swē-
men als corc op t water

galleux, m. zeerich,
schorst

gallee, f. ou gallere,
een galey

gallion, m. een roof
schip

gallerie, f. een galerye

gallimaffrée, een ta-
seye

galloches, ou echaf-
ses, f. stelten

gallonner, ou frot-
ter, streelen, wrijuen

galloper, drauen

gambade, f. eenen
danskeer

gambader, ou jecter

gambades, diuersche

sprongen in't danßen
maken

le gallop, den draf
gan ou gant, m. een
handtschoen

gantelets, m. yseren
handtschoenen

garance, f. weedicruyt
daermen wolle oft la-
ken inne verwet

garancier, m. meede
vercooper

gargante, f. de keele
aller à garant, ou
franchise, een vrij-
heydt aennemen

garant, m. beschermmer

garantir, beschermen

garantie, f. autoriteyt

garde d'une espée, f.
het geueft van een ra-
piere

garde corps, f. een
helbaerdier, beschermmer

la garde d'un cha-
teau, de wachte van
een casteel

garder

Sanctus Josephus

van barilla's roijch

G A

garder, bewaren
 garde, f. een verwaer-
 stere
 garde manger, m.
 een bottelrie, een spinde
 garderobbe, f. een
 cleerschapraye
 gardegesine, f. een
 verwaerstere
 garene, f. tenniere
 giste, ou bauge d'vn
 sanglier, ou d'au-
 tres bestes sauua-
 ges. de basse oft leger
 van een wilt vercken
 oft van ander wilde
 beesten
 gargariser, gorgelen
 garite, f. faite; pren-
 dre la garite se sau-
 uer à la garite, de
 vluchte nemen
 garnement, m. een
 deuchniet
 gargouille, flutte, f.
 de sirost
 gargouiller, gorgelen

G A

garnir d'or, ouergulde
 garni, m. gestoffeert,
 voorsten
 garni de mèsonges,
 vercieret met leugenen
 garnison, garnisoen
 garot d'abalette, een
 bout van een voer boghe
 garoter, bunden
 garoté, gebonden
 garrot d'vn cheual,
 ou trait, een strein
 garse, f. een meysken,
 oft hoere
 garson, ou gars, m.
 een kindt, oft een ionc
 veidt
 garson fillette, m. ou
 hermophrodite,
 androgyniste, die
 man ende vrouwe is
 gasche, ou rame, f.
 een rem, schiproede
 gascher, ou ramer,
 vogner, al royende
 te scheps varen
 gaschis

G A

gafchis, m. vn grand

gafchis d'eau

gafon. m. rifpe

gaspiller fon bien,

syn goet onnuttelyc ver
teyren

gaspilleur, prodigue

ou gaudiffeur, een

flampanser

gastadour, m. pionier

gasteau, ou tourteau

m. een coeck

gaster, bederuen

gastebois, m. houdt

bederuer, quaedt tim-
mermangastepaué, m. wande-
laer, lanterfantgaste-mestier, m. be-
dornen ambacht

gafon, m. moite, ou

glafon, een rifpe

gauche, f. de flincker-
handt

gauchir, tortuer, die

flinck is

gauchi. ou gauché

G A

tortu, cronc, flimme,
ghecronc

gaudir, flampampen

se gaudir d'autruy,
met yemanden spotten

gaudiffeur, m. een

flampanser, oft spotter

gaujer vin ou bois,
Wijn oft houdt meten

ganion, m. de strote

gaufeur. wijn meter

gay, m. een marck olf

gay, m. joyeux, blide
vrolyc

gayeté, f. vrolycheydt

gayement. vrolyc

vlytich

gaulle, verge, f. een
roedegafouiller, clappen ge-
lyc een voghel

geant, m. een reufe

geante. f. een reufinne

flature geantine, fla-
ture, van een reufe

geft, m. legpenningh

geine, f. ou gehine,

G E

een torment, pijnige
 geiner, ou gehiner,
 pijnighen
 gelée, f. den vorst
 geler, vriesen
 il gele, het vriest
 geline, f. ou poulle,
 een hinne
 gelinier, m. poullier
 een hinnenpolder
 gemeau, ou beson,
 m. een weelinc
 gemir, suchten
 gemissement, m.
 suchtinghe
 genciue, f. tant vleesch
 gendre, m. een swager
 general, m. ghemeyn
 generallement, ghe-
 meynlyck
 generation, f. een
 gbeboorte
 generer, genereren
 genereux, m. noble,
 edel
 generosité, f. edelheyt
 genest, m. bremt

G E

geneure, m. geneier
 genisse, f. een ionc calf
 genitoires, m. plural
 clootkens vande scha-
 melheyt
 genye. f. la genie
 d'vn chascun natu-
 re, den goeden of den
 quaden Enghel die een
 yegelyck en van synder
 gheboorten af ghegeent
 is om hem te beschade-
 ghen of te bewaren
 genouil, m. een knye
 genouillet, m. den
 knod, of knoop aen de
 halmen
 genre humain, men-
 schelyc, gheslachte
 gent, c. een natie van
 volc
 gent ou wiffe, m.
 onysch
 femme gente, proper,
 oft nodt wif
 les gens dient & for-
 rage, die lieden seggē

G E

en doen wonder
 gendarme, m. eens
 crychfman
 gendarmerie, f. een
 hoop crychek nechten
 gentil, ciuil, m. eerlyc
 fraey
 les gentils & payens
 heydenen
 gentillement, eerlyc,
 fraeylyc, heerlyc
 geolier, ou cipier, m
 een diet gheuanckenis
 bewaert
 geographe, c een aer
 ryc befchryuer
 geographie, f. die be-
 fchryuinghe der aerden
 gerbe de blé, f. een
 gerue, oft schoof coreus
 gerber les jauelles,
 & lier en gerbes,
 icoren binden
 gersau, oiseau de
 proye, een voghel die
 byden roof leeft
 germain, m. van eenē

G E

lichaem, natuerlyc
 frere germain, eygen
 broeder
 germer, uyt spruyten
 germe, ou jarnon,
 een spruytken
 germiner, uyt spruyten
 gers a couvrir mai-
 sons, het mossch daer-
 men die huysen me dect
 gesir, ligghen
 gisant, m. ligghende
 gesine, f. een inligginge
 kinder bedde
 releuer de gesine,
 uyt kinder bedde gaen
 femme gisante d'en-
 fant, een vrouwe die
 inleydt van kinde
 madame peufille
 gilt d'enfant, my vrou
 we doen niet, leydt in
 kinder bedde
 geste, m. ou maintiē
 een gheueirt, eē ghetaet
 gestes, m. heerlycke
 feyten

P getter

G I G I

getter vne somme,	giste, ruste
ou calculer, een	prendre son giste,
somme legghen	logijs nemen
gettons, m. reken-	glace, f. ijs
penninghen	glacer, vriesen
gibeciere, f. een borse	caüe glacée, geuosen
resche	water
gibbet, m. een galge	glaçons, m. ijs van een
gibbier, ou venaison	dack hangende gheijs
een iacht	een keirisse
giblet, foret, een boor	gladiateur. m. escri-
gillée, giboulée, ou	meur, een se hermer
gibolée, guilée, f.	glaire d'vn oeuf. f.
regghenslach	aubin, ou aubun,
gimbretter faire le	dwit van een ey
petulant, broodronc-	glaire, gros sable
ken maken	terre glaireuse &
gingebre. m. gingber	pierreuse, steenacht-
girosle ou clou de	tich aerde, oft landt
girosle, gerosels nagele	glaine. m. een sweirdt
giroslee, f. een genoffel	gland, m. een eckel
giron, m. een schoot	glane, f. een handt vol
girüette, een vaenken	coren aren
op een huys, oft op een	glaner, de reste van
toren	tcoren rapen
gite ou cheuron,	glappir comme
ribbe	chiens, ou renards
	bassen

G L A

basen, gelyc de honden
 oft de vosschen
 grateron, gletteron,
 ou glouteron, m.
 clesse
 glason, m. ou motte,
 torf
 gliffer, slijberen, vallen
 il fait glissant, ou
 grillant, het is slijbe-
 rich
 gloire, f. glorie, eere,
 prijs
 vaine gloire, ydel
 glorie
 glorieux, m. vol eeren,
 vol prijs
 glorieuseté, f. een be-
 roeminghe
 glorifier, beroemen.
 prijsen, eeren
 glorse, exposition, ex-
 posue, verclaringhe
 glosser, comme les
 gelines couuanes,
 clocken gelyc de himmen
 glout, ou glouton, m.

G L

gulsich
 gloutonie, f. gulsich-
 heydt
 glu, m. lijm, ter
 gluer, lymen
 glueux, main glueu-
 se, diefachtige, haeck-
 achtighe handt
 gobelet, m. een croes
 gober engloutir, ab-
 sorber, verslocken
 godet, m. een eerden
 teille
 goffe, c. lourdault,
 plomp, bot
 goffre, f. een waessel
 gogue, ou goguettes
 il est en ses gogues
 hy is in syn wellust
 goguelu, glorieux,
 opgeblasen
 gomme, f. gomme
 gond, m. een hangsel,
 oft barre
 gonfaon, m. een vaer-
 diemen met tcruys inde
 processie draghet

G O

gorge, f. de stroot, kele
 rendre la gorge, spou
 wen, braken
 gorgerette. f. een half
 doec, oft coliere
 gorgias, m. ou collet
 de femme, eē halfdoec
 gorre, seroffre, truye
 een zenghe
 gorre faire la, gorret
 porcelet, cochon m.
 een cleyn vercxken, oft
 baggesken
 gorrier. m. gorriere,
 f. fraey ghecleedt
 gorrierement vestu,
 fray gepalleert, ende
 ghecleedt
 gosier, ou gauion, m.
 de kele, stroot
 goujart, m. een tros-
 dragher
 gouje. f. een trosdra-
 gherisse
 gouffre, m. diepte van
 water
 goujon, m. gouuyon

G O

een gouie
 goulu. m. louuich,
 een vraet stock aert
 gourd. m. de froid,
 stijf van coude
 mains gourdes de
 froid, de handen stijf
 van coude
 gourmand, m. een
 vraet
 gourmandise, f. gul-
 sicheydt
 gourmander, stocken
 brassen
 gourmette, ou gour-
 me, een kinyser
 gourme qui vient
 aux cheuaultx souls
 la gorge, crop sweit,
 clieren
 gouffe de febues, f.
 boonschellen
 gouffet de chemise,
 een gheere vanden hinde
 goust. m. smaec
 goulter, smaken, proe-
 uen, oft achternoen eten
 goulter

G O

gouster bien les pa-
 roles, de woorden
 wel door knauwen
 goutte, f. een druppel,
 oft sleercijn, podagie
 je ne voy goutte,
 je ne voy rien, ic en
 sie niet
 gouteux, ou poda-
 greux, m. die isleercijn
 heeft
 goutiere, f. een gote
 goutran, f. ter
 gouuernal, m. het
 roer int schip
 gouuerner, gouuerne-
 ren, regeren
 gouuerneur, m. een
 regeerder
 gouuernement, m.
 een heerschappie, rege-
 ringhe
 tenir bon gouuerne-
 ment, goeds regiment
 houden
 auoir le gouuerne-
 ment, ou regime

G R A

du mesnage pu-
 blic, het regiment
 hebben ouer die ghe-
 meynthe
 grace, f. danc, lieflje-
 beydt, vercierringhe
 oyez (de grace) ma
 raison, hoort toch, ick
 bid v mijn reden
 estre bien en la gra-
 ce du cuisinier,
 Wel te pas en vedt syn
 rendre graces, danck
 gheuen
 grace aticque, ou pa-
 ladine, edele gracie
 gracieux, m. aenghe-
 naem, behaechlyc
 gracieuseté, f. behaech-
 lycheydt
 gracieusement, be-
 haechlyc
 graphigner, scrabben
 gratifier, dienst doen,
 te wille syn
 gratuité, f. danckaer-
 heydt

G R

grain. m. een graen
 grain ou brin, pour
 rien, il n'a grain de
 credit, hy en heeft
 gheen gheloof
 blé grenu, m. wel ge-
 graent coren
 graine, f. saet
 grand, m. groot
 grande, f. groote
 grandement. f. groo-
 telyck
 grandelet. m. groot-
 achtich
 grandeur. f. grootheyt
 le leuer de grand
 matin, vroech op staē
 grange, f. een schuere
 grapir, cruypen
 grappe de raisins. f.
 een wyndruyue
 grapper, la vigne cō-
 mence a graper, den
 wyngaert beghint te
 druyuen
 gras. m. vedt, die
 grasse, f. vette, dicke

G R

graisse. f. vedt, sneer
 grafsier. m. een vette-
 wariet
 grasserie. f. een vette-
 wariet
 gratter, crabben,
 crauwen
 gratelle, f. crauwagie
 grateleux, m. crau-
 wich, zeerich
 gratin, m. le demeu-
 rant de la boulie
 des petits en fans
 qui demeure en la
 paille, scrabsel van
 de podt
 graue, seuere. c. de-
 ghelyc
 grauement, deghe-
 lycken
 gravité. f. deghelyckheit
 grauelle. f. igraveel
 grauer, snyden, snyden-
 wen
 graveur, m. een snyder
 gravier. m. drijf sandt
 cleyne steenkens aan de
 rivier

G R

riuere
 grauois, m. arene,
 sandt, z. auele
 grauir, climmen, clau-
 ren
 la nature humaine
 preigne & apostu-
 mée de malice va
 journallement
 pullulant & gra-
 uissant, de mensche-
 lycke natuere geneicht
 tot quaet wast daghe-
 lijcx
 de mon gre, met mij-
 nen wille
 prendre en gré, in
 dancke nemen
 scauoir bon gré,
 grooten danc weten
 au gré de chascun,
 na den wille van een
 yeghelyck
 tout de gré, al met
 wille
 grec, m. een griec
 grece, f. grieckenlandt

GRE

grediller les che-
 ueulx, de hayren
 crollen
 greffe, f. een griffie
 greffe, m. de gressie
 greffier, m. een griffier
 schryuer
 greigneur, m. ou
 plus grand, grooter
 grenade, f. een grenact
 appel
 grenadier, m. grenact
 appelboom
 grenouille, f. een
 vorsch
 grener, granen
 ceste herbe com-
 mence à grener,
 dit cruydt beghint fact
 te worpen
 grenu, m. vol corens,
 vol graens
 grenier, m. een corens
 folder
 grenetier, m. cooren
 vercooper, coorenbyter
 gresse, f. haghel

G

R

I

- gresse, c. dunne, subtyl
 gresler, haghelen
 gresillon, m. een boeye
 greuer, beswaren, be-
 hinderen
 greue, f. een schene
 des greues de fer,
 yseren schenen
 grief ou gref, seer
 swaer
 griefuement, swaer-
 lyck
 griffon, m. een grissoen
 griffe, ou griphe,
 clauwe
 griffer ou griper,
 clauwen, oft grijpen
 grignon de pain, m.
 quignon, ou cantó
 een cante broodts
 grignoter, knaghen
 vne grille, ou porte
 coulice, een schof, oft
 een val poorte
 gril, m. een rooster
 griller, roosten, slibbe-
 ren, oft vallen
- face grillée, ou ridée
 gherimpelt aensicht
 grille dosier, ou de
 fer, f. een traille, oft
 een horde
 il fait grillant, bet is
 slibberich
 grillon, grille, oft kre-
 kel
 grillons, ou gresillós
 m. boeyen, yseren
 daermen yemanden
 mede in sluydt
 grimace, f. een grijn-
 ghe des mondts
 faire laide grimace,
 leelyc grysen
 grimper, ramper, ou
 grauir, opruypen, cla-
 ueren
 grincer les dens, of
 de tanden knerffen
 griotte, bry, sekere
 potagie van bry
 gringoter, zwetsen,
 snateren, onwyselyck
 spreken
- grip-

G R O

gripper, metten clauwen vanghen

gris, m. grijs, grau

grise, f. grijsse, grauwe

griser, gryswerden

il commence a griser, by wordt grijs

grison, m. een grijs

peirt

grine, f. een lyster

groid de pourceau,

m. een verckens myl

grommeler entre

les dens, snateren,

preutelen, binnens

monts spreken

gronder, mompelen,

kicken, murmureren

grongner, grimmen,

cryten gelyc een verckē

grongnard, m. een

grimmer

gros, m. dick

grosse, f. dicke

la grosse, r'ghemeyn

registre

grossoyer vne lettre

eenen brief bewerpen

femme grosse d'enfant, een vrouwe groot

van kinde

grosseur, f. dicte

grosir, ou deuenir

gros, groot ende dick

worden

grossement ou lour-

dement, bottelyc,

roulyck

grosselet, m. dick ach-

tub

groselier, m. een ste-

kelhaghe

groiselle, f. stekelbesie

grosier, m. eē grossier

groter miner, creu-

ser, grauen

grotte, ou groute, f.

een kuyle

grouffois, m. een ghe-

laes scrabber

grouffier le verre,

het ghelas cretsen

grue, f. een craen

grüyer, forestier, ver-

G

R

O

dier garde de bois	guerdonneur, m. een
bosch waerder	loonder, verdiender
grillon, m. een krekkel	guere, weynich, niet
guarir, ghenesen, heelē	veel
guari, m. ghesont, ghe-	homme de guere,
nesen	een deuch niet, oft een
guarison, f. gesontheyt	die niet veel en heeft
gué, ou guet, m. den	guerre, f. oorloghe
grondt van eenich water	homme de guerre,
gueyer, gueer, ou	crijfchman
guayer vn cheual,	guerre nauale, oorlo-
ou passer le gué,	ghe op die zee
op den grondt gaen	guerroyer, oorloghen
gueer vn linge, een	guerpis, ou laister,
doeck spuelen	son pays, syn eyghen
guedé, m. il est bien	landt laten om elders
guedé, hy is wel vol, hy	te gaen wonen
heeft wel gebrast ende	guedde, guesde, ou
ghedroncken	pastel, weedt
guenon, m. petit sin	guet, m. nichtwake
ge lingeot, sagon,	faire le guet, waken
simmeken	le mot du guet, de
guepillon, m. een wij	lose
waterquissel	guette, f. een verspieder
guerdon, recompē	guetteur de che-
se, m. eere, loon	mins, m. een snaphat
guerdonner, loonens	af setter
	gucule,

G V I

gueule, f. de stroote in
den bals
à gueule bec, met een
gapende mondt
gueux, m. boefachtich,
deuchmetachtich
gueuse, f. grosse
masse de fer fondu
een groot die en gecloot
dinc van gegoten yser
gui, m. voghel lijn
gaichet, ou porte
coulice, een cleyn
poortken
guide, f. een leydisman
guider aucun, yemant
leyden
guidon, ou enseigne
m. een veldtwimpel
guigner, loncken
guillemot, m. ionghe
spreeuwe
guimple, ou guimpe
f. dont les femmes
vient à l'a tour de
leurs testes, spansel
guinder, op trecken

guindal, m. instru-
ment propre à
guinder, een rame,
oft windaes
guihedin, ou hobia
m. een back eneye
guilée, f. ou gillée,
slach rogen, een reghen
die op een bodt coemt
guines, f. criecken
guirlande, f. eenen roo-
sen, oft bloemen hoet
guise, f. een maniere
à la guise, op syn ma-
nere
autant de villes, au-
tant de guises, also
veel steden, also veel
manieren
gymnase, m. collegie
gyrosée, f. genoffelen
gyrouët, m. ou *pinna*
gyrouëtte, f. een
wandeken *broekhaen*

H

Habile,

Sm. vermet

H

H Abile, c. *snel,*
neirftich, dapper
 habilité, *snel-*
beyt, neirfticheydt, dap-
perheydt

habilement, *snellyck,*
neirftelyc, dapperlyc

habiller, *cleeden*

habillé, *ghecleedt*

habillement, m. *een*
cleedt

habit, m. *een cleedt*

habiter, *woonen*

lieu habité, m. *een be*
woonde plaetse

habitable, ou habi-
 tation, *een wooninge*

les habitans, m. *de*
inwoonders, in settlers

habitation, f. *woonin-*
ghe

lieu habitable, *een be*
woonelycke plaetse

habitude, f. *accez*

accointance, *conuer*
satie

je n'ay point d'habi-

A

tude avec luy, *ic en*

bebbe gheen groote con-

uerfatie met hem

guindas ou marti-

net, croc, bendage

ou vne grue à de-

scharger marchâdi

se, *een crane, oft wint-*
daes

habituier, *accoustu-*
mer, ghewennen

habituacion, f. *ac-*
coustumance, ghe-
woonte

hable, ou haure port

de mer, cay, ou

quay, *een haueue*

hache, f. *een byle*

hacher menu, *cappen,*
cleyn bouwen

hachis, m. *een pot-*
pasteye

haye, f. *een tuyn, oft*
haghe

hai-droit, m. *een lre-*
ter des rechts

hagar, *viel faucon,*
een

hagard. fixoy

H

een oude valc
haillier, m. buiffon,
fort espes, een dichte
baghe

haillons, ou drappe-
aux, m. voddens, oft
kinderdoecken

haim à pefcher, ou
hamecon, m. een
vifchaec

haïne, f. haedt, oft nyds
hayr, hater

hay, m. ghehaedt

hayon, m. ou à
mieulx dire vne
tente, een craem

hayter auoir à gré,
ou agreable, een-
ghenaem fyn

cela me hayte bien,
dat behaghet my wel

cecy n'est pas a mon
hayt, dit en staet my
niet aen

dece vient & prend
source ce mot fou
hayter, wenschen

holmes caruans

A

haytie, haitié, & bié
dispost, wel te passe
dehaitié, m. sieck,
stecachtich

hairon, ou heron, m.
een reygher

haleine, f. den aeffem

halecret, m. een har-
nas, oft borstuck

halener, aeffemen

repandre son halei-
ne, sinen adem ver-
halen

je suis hors d'aleyne
ic ben uyt mynen adem

haletet, hyghen

haler tirer en mont,
hiffen

hameau, een ghebuchte

hameffon, m. een
haeccken

hampe à fallots, f.
een vierpanne

hampe de cerf, de
borste van een herde

hanap, m. een croes,
oft coppe

hanche

H

hanche, f. een schouder
 bladt
 hante, ou fuste, f.
 eenen staf
 hanfer vn homme
 & le receuoir en
 la compagnie des
 bourgeois d'une
 ville, hanſen, vry
 maken
 hanſé, vry ghelyc een
 ander burgher
 hanter vne zagaille
 hache, picque, ou
 partefane, een byle,
 oft hellebaerde ſtelen
 hanter, hanteron, con-
 uerſeren
 lieu hanté, ou frayé,
 een plaetſe die betre-
 den is
 hantage, m. een con-
 uerſatie
 hacquebutier, har-
 quebuſier, ou echo
 petier, m. een buſ-
 ſchutter

A

hacquebute, f. ou
 hacquebuſe, een buſſe
 hacquenée, f. een bac-
 keneye, een telle
 haran, ou haren, m.
 heerinc
 haren, ſoir bouffé,
 ou de la nuit, dreo-
 gen heerinc
 harangue, f. een uyt-
 ſprake
 haranguer, uytſpreken
 haras, m. een menichte
 van peyden op den
 velde
 haraſſer, tormenter,
 harander, harceler,
 importuner, ver-
 moeyen
 armée haraſſée, mat-
 te, ou laſſe, een byt
 dat vermoeyt is
 harceler, vexer,
 quellen
 harceleur, haerman
 hardeau, m. gars
 ieune garſon, iongle
 lecker

H

lekker
 hardelle jeune gar-
 sette, ionghe vyf-
 uense
 hardes, ghereetschap-
 pe, baggagie
 hardi, m. stout, vroom
 hardielle, f. stouticheyt
 hardillon, m. fibelle
 espinon, dē dorē van
 een gespe
 harer les chiens a-
 pres le loup, hysen
 harier importuner,
 quellen
 hargneux, m. ou
 hergneux, k ijsachtich
 corfel, die hen altoos
 beclaecht
 harmonie, f. welluy-
 dinghe der stemmen
 harnas de cheual,
 harnas de mouton
 oude boef, den
 of val van een peirt
 hamel oft os
 harnacher vn cheual

A

een peirt sadelen
 harnois, m. een harnas
 harol, crier harol,
 helpt my
 harpe, f. een harpe
 harpeur, m. een har-
 penaer
 se harper à aucun,
 metap, hem seluen
 teghen yemandt stellen
 hart, har, ou harcel-
 le, hars, f. eenen strop,
 oft mutsaert bandt
 fur peine de la hart,
 op de galghe
 hazard, m. een gheluc,
 hazaert
 se mettre à hazard,
 hem in d'auentuer stellē
 hazarder, auontueren,
 waghen
 hafif, ou coriaste, m.
 tacy
 hafle, m. de hitte der
 sommen, oft hayringhe
 des windts
 halle, f. een pandt daer-
 men

H

men tapifferye, oft feil-
 derye vercoopt
 haper, snappen
 haflé, m. verblaect, ver-
 schenen
 hafler, inder sonnen, oft
 vier verbarren
 haſte, f. haefte, oft een
 ſpide
 eſcript à la haſte, met
 haefte geſcreuen
 haſter, haefſten
 haſter ſes erres pro-
 perer, feſtiner, ver-
 haefſten, lichtelyc gaen
 haſtif, ou haſté, m.
 haefſtich
 je ſuis haſté, ic ben
 haefſtich
 homme haſtif, ou
 ſoudain, haefſtich
 van hoofft
 haſtitueté, f. haefſtich-
 beydt.
 hauet, m. haec
 main à hauet, dief-
 achtich

A

hauement, auide-
 ment, comme man-
 ger hauement,
 vierichlyc, vraetelyc eté
 haubert, m. pantsier
 hauri, m. verbrandt
 haubois, ſchalmeyc
 hault, m. hooch
 parlez hault, ſpreect
 luyde
 haut mal, ſint Ias ſteite
 haultain, grootſicheyt
 opgeblafen van herten
 haulteur, f. hoochbeydt
 haulſer, opheffen
 haulſebec, m. niquet
 en haulfant le men
 ton
 haure, m. port, een
 hauene
 heaulme, m. helm
 gens hebetés, m.
 botte menſchen
 hebeter, bodt mak en
 helas, ach
 hennir, briefſchen gde-
 lyck een peirt hen-

H E
hennissement, m. een brieffschinghe
hepatique, c. die een quade leuer heeft
herre, m. cheual, een steriloos peirt
herault, ou Roy d'ar
mes, een heraut
herbe, f. cruydt, gras
herbu, m. cruygh, vol cruys
conditions heroiques, heerlycke conditie
here, f. ou haire, een hayrencleedt
herediter, ersgoedt besitten
heresie, f. ketterye
heretic, m. een ketter
hermite, c. een heremijt, oft clafenaer
hermitage, m. een cluyse
herisson, herifer,
frizer, frisoner, ou
cerciller le poil, ou
les cheueulx soit

H E
de frayeur ou autrement, r' hayr ouer eynde staen, oft crollen
hermofrodite garçõ
flette, ou androgin, half man, half wijf, mannek en en wijfken te samen
herisson, m. een echel
heritage, m. ersdeel, ersgoedt
heritier, m. een ersghenaem
hergne, f. derõmpure, rõpure, ou greuure, ghescheurtheyt aen de schamelheydt
hargneux, m. qui est rompu, ou desrompu, die ghescheurt is
heroique, c. een heerlyc cloeck man oft vrouwe die veel cloeck er ende vromer seyten ghesdaen heeft
herse, f. een egghe
herfer la terre, het

Q landt

H E

lands egghen
 herfoir, ou erfoir,
 ghisteraumont
 heur, m. gheluc, goedt,
 oft quaet
 bon heur, goede fortuy
 ne, goedt gheluc
 se heruper, grouwen
 herupé, vergrouwelt
 heureux, m. geluckich
 heureuse, f. geluckighe
 heureusement, ghe-
 luckelyck
 heure, f. een ure
 à la bonne heure, te
 goeder ure
 de bonne heure,
 vroech
 heure de sanglier, f.
 een wilt swijns hoost
 à ceste heure, op dese
 ure, ny ter tyt
 historier vn lambris
 een solderinge met histo-
 rien vercierren, en schil-
 deren
 hober bouger, ne

H E

hobe de là, en gaet
 noch en ruert v niet
 van daer ghy syt
 hurt, ou heurt, m.
 schandalizatie, misdree-
 ninghe, ouerlast
 hurter ou blesser
 l'honneur d'aolcun
 yemants fame belasteri
 hurter la teste au
 mur, mettē hoofde te-
 gens den muer loopen
 hurter, trebucher,
 choper, stronckelen
 hurter, ou heurter à
 vne porte, aen een
 poorte cloppen
 hiebles, wilde vliere
 hibou, m. een uyl
 hideur, f. veruaerlij-
 heyd
 hideux, m. veruaerlijc
 afsgrifelyc
 hideuse, f. veruaerlijc
 hie, f. een haye, een
 groot swaer hout met
 een yseren hoost, ende
 baal-

H O

hanthauen aen beyde
siden, daer met men de
straten, oft cassien in-
stamp
hier, hayen, oft de cassie
stampen
hier, ghisteren
hobin, m. ou guilhe-
din, hacquenée,
hackeneye
hobin phaleré, botten
esel
hochet, m. een clater
hodé, m. lalsé de che
min, moede van gaen
homme, m. een men-
sche, oft man
hom, men, comme
hom dit, hom fait,
men seydt, men doet, &
non on dit on fait,
homar, m. escreuice
de mer, een zee crabbe
homme ferré, aue-
nant, apparent, re-
puté, een geachte man
hommelet, m. een

H O

manneken
homme de bon aloy
een oprecht man
homme de bien, een
eerlyck man
homme de mise, een
man van grooter macht
homme de credit,
een gheloofweerdich
man
homme de basse
main, een man van
cleynder macht
homme d'estoffe bo
fond, grand capital
prou, een rijk, en mach-
tich man
homme de compte,
een man van weerden
homme d'apparéce,
een talweerdich man
homme de guerre,
een cryschman
homme de guere,
een arm man
homme d'haute cō-
mendation, een man

H I

van grooter famen
 homme inuentif &
 actif, ou ingenieux
ingenieus man
 homme complet,
 qui n'y a que re-
 marquer ne dire,
een man sonder ghelyc
 hongre, m. een ruyn
 hipocras, m. ypocras,
costelyck en ghecruyden
wyn
 hypothequer, m. ye-
 manden ghehouden syn
 oft gelt op ren ten nemen
 hisnel; ou isnel, snel,
sterck
 hisnelement, ou isne-
 lement, sterckelyc
 histoire, f. een historie
 historiographie, c. ou
 historien, m. een sota-
 nighe historie schryuer
 hocher, schudden
 hocqueton, m. eenen
 corten roc, oft wambeys
 hoguiner, irriter,

H O

quellen
 hoguine, ou hogui-
 nette, f. een deghe
 hoir, m. een erfgenaem
 hoirie, f. erfensse, erf-
 dom
 holocauste victime,
 sacrifice, offere, of-
 serhande
 hommage, m. een eedt
 homicide, m. een doot
 slach, oft dootslager
 hommalle, f. manlyc-
 ke vrouwe
 homologuer, beaesti-
 ghen, confirmeren
 honneste, f. eerlyc
 honnestement, eer-
 lycken
 honnesteté, f. eerlyc-
 heydt
 honneur, m. eer
 honorable, c. eer-
 weerdich
 honorablemēt, ou
 honorifiquement,
 eerweerdelycken
 honno-

H O

honnorer, eeren
 honni, m. beschaemt
 honnir, deshonnorer, onteeren
 honte, f. schaemte
 honteux, m. schamel
 honteuse, f. schamele
 honteusement, schamelyck
 se hontoyer, ou rougir de honte, beschamen
 hoquet, ou songlout, m. den hick
 hoqueter, hicken
 hocqueton, m. een banneken, pandt rock
 horée, ou ondée, reghenslach
 horyon, m. coup, een slach
 horloge, m. een ure werck
 horreur, f. verueerlijckheydt
 horrible, c. verueerlijck
 horriblement, ver-

H O

ueerlycken
 hors, buyten
 hospital, m. een gasthuys
 hospitalité, f. een gasterye
 hospitalier, m. gasthuys bewaren
 hoste, m. ou hostelier, een weirt, oft gast
 hostesse, f. een weirdinne
 hostel d'une ville, een stadthuys
 hostel dieu, Gods huys
 gasthuys
 hosteler vn homme, le loger, yemandt logeren, oft berberghen
 hostelerie, f. een berberghe, oft logijs
 hostie, f. een offerhande
 hostilement, viande-lyck
 hostilité, viantschap
 camp hostil, der vyanden legher

H O

hotte, f. een hotte, man
de, oft pender

hotrier, een pender-
dragher

hotter porter la hot
te, de penderdraghen

houblon, m. hoppe
hoüe, ou besche,
een spade

hoüer, ou bescher,
spaden

houlle. f. steencolen

houllette, f. een schaep
herders schup, spriet

houppe, f. een quispel-
ken

houplande, f. een vuyl
hoppe

houpelande mante
de bergier, een scaep

herders mantel, hoere
hour, m. echaffaut,

een stellagie
hourder, échaffau-
der, stellagie maken

houseau, m. een leirse

houser, leirsen

H V

houffe, f. een cleede dat
men op de peirden leydt

houffer, veghen, oft een
peirt decken

houffeur de chemi-
nées, een schouwe ve-
gher

houffu espez, com-
me crins houffuz,

dick als van mane, oft
van haren

houlx, m. huls

hoyau, m. een schuppe

hu, ou huée, cry, ghe-
roep

hubir, cheuir, mede
leyden, passeren

il s'en fault hubir le
mieulx qu'ô pourra,

huchet, m. corner
dont on huchele les
chiens, ou ce qu'on
veult, eenen boren

huy. mais. ou mes-
huy, heden, te nacht

huche, f. een broock
oft een moelie
hucher

H V

hucher, roepen

nuy, huyden

hueque bachot, een

huycke

huile, f. olie

huis, m. een deure

huillelet, m. ou huif-

set, een deurken

huilsier, m. een poor-

ner, de arwaerder

huit, acht

huitiefine, de achste

humain, m. menschelyc

humanité, f. mensche-

lycheyt

humble, e. ootmoedich

humblement, ootmoe-

delyc

humilité, f. ootmoedic-

heydt

humilier, verootmoedi-

ghen, vernederen

humer, suypen

humefang, m. bloedt-

suypen

hune, f. gabie d'vne

navire, de meers

H V

humeur, f. vochticheys

humet, m. een suypken

humeter, stormen

humide, c. vochtich

humidité, ou hu-

meur, f. vochticheydz

natticheydz

hupé, f. eē hoppe, vogele

pouille hupée, m. een

ghetopte binne

hure de sanglier, ou

de lée, t'hoofst van een

wildt vercken

huyer clamer, roepen

hurler, huylen, schreyen

hutin, m. dissention,

litige controuerse,

m. t'weedrachte

hutineux, litigieux,

seditieux, m. t'wif-

tich

hutiner quereller,

küen t'wist maken

hutte, f. een hutte

huyer, roepen

la huyée, f. roepinghe

hydropisie, water-

suchts

Q 4

huyque huyden

H V

suchte
 hydropicque, water-
suchtich
 hypocrisie, f. hypocri-
sie, geneynstheydt
 hypocrite, c. een hypo-
cryt, een gheueynst
 mensche
 hipoticquer, ou af-
 subjectir à payemēt
 de quelque chose,
onderpandt setten
 hysope, ysope
 hymne, m. een lof sanc
 hyuer, m. ou yuer,
winter
 hyuerner, ou yuer-
 ner, den winter doen
passeren

I.

IA, ny alreede,
oft niet
 il n'est ja besoing
 de ce faire, ten is
 geen noot dat te doen

I A

il y a ja sept ans, *het*
is alreede seuen iaer
 jacoit, ou ja-soit,
hoe wel
 jachere, ou terre en
 friche, een bragge
 jacture, f. perte, ver-
lies schade
 jadis, hier voortijts
 jallet, m. een cloot, oft
een worp
 jalousie, f. ieloursheydt
 jaloux, m. ielours
 jamais, nimmermeer
 à jamais, eewelyc
 jambe, f. een been
 jambon, m. eē ham
oft hespe
 jambonier, hespe ver-
cooper
 jantes d'vne rouie,
de slyen van een rasi
 janvier, m. de loumar
 jardin, m. een hof
 jardinet, m. een hofje
 jardinier, m. een hof-
gier
 japper

japper, latrer, ab-
 bayer, bassen
 jar, m. een gent
 jarcer, cliuen
 jarcé, geclouen
 jaret, m. die knie sching
 jaretier, m. ou jartie
 re, f. een couffebandt
 donner vne jaretéc, j'ay, ick hebbe
 een houwe, oft een flach
 geuen onder den couffe-
 bandt
 jaser, beufelen, clappen
 jaseur, m. een beufelaer
 clapper
 jaserie, f. clapperije,
 beufelrije
 jaspe, m. een costelyc-
 ken steen
 jaquette, f. een boeren
 paltruck
 jate, f. pot à piffer,
 pissot, schytteyle
 jau, m. barbeau, een
 baors
 jaeline, f. jaelot, m.
 een corte spieße, een ia-

uelyne
 jauelle, f. een buffel
 coorens
 jaulne, e. gheel
 jaunir, gheel werden,
 oft gheel maken
 jaunisse, f. de gheel-
 fuchte
 j'ay, ick hebbe
 iceluy, m. dien
 iceulx, m. sy
 icelle, f. die
 icy, hier
 idée, f. imagination,
 patroon, figure
 idiot, m. een idioot,
 een ongeleerde
 idiotise, f. onwetehyt
 idole, f. een afgod
 idolatre, afgod dienaer
 idolatrer, afgoddiener
 idolatrie, f. afgoderye
 idoin, m. bequaem
 idoine, f. bequame
 jarteler, de couffen
 met banden binden
 je, ick
 jecter,

I AE

jecter, Werpen
ject de pierre, m. een
steenworp

jecton d'arbre, ou
sion, gresse

jecton, ou rejecton
de mouches à miel
een swerm bijen

jenice, f. een veerse
jesier, ou gosier. m.
gauion d'oiseau, de
crop van een voghel

jeu, m. een spel
par jeu, in ioc, in ghe-
noechte

jeudy, ou joedy, don-
derdach

jeune, c. vastendach
jeune. c. ou juene,
ionck

à jeun, nuchterex
jeuner, vasten
jeunesse. f. ioncheyde

ignominie. f. schande
cas ignominieux, een
scandelyc seyt

ignorer, niet weten

I I G

ignorant, m. onwetende
ignorance, f. onweten
heyde

il, m. hy
ils. m. sy

il faut, het moet
il pleut, het regent
illiacque passion

quand le pacient
rend ses excré-
ments par la bou-
che, de braec sicke

illicite, c. ongeoorloft
illec, daer

illustration, f. een ver-
lichtinge
illustre, c. heerlyc

illustre, c. blinkende
makende, edel maken
illusion, f. een bespoosin-
ge

image, f. een beeld, een
ghelyckenisse

imagier, m. een beeld-
snijder
imaginer, imagineren
fantazeren, yet in de
memoire

I M

memorie overleggen

imagination, f. een
imaginatie

imbecile, c. debile,
cranc, crachteloos

imbecilité, f. flac-
quesse, crancheydt,
weecheydt

imbecilement, cranc-
kelyc

imbu, m. abreuvé,
plein, instruiet, ghe-
drenct, vol geleert

imiter, yemants zeden,
oft manieren na volgen

imitation, f. navolgin-
ge

imitateur, m. een na-
volgher

immédiatement,
van stonden aen

immiséricorde, f. on-
bermherticheydt

immisericordieux,
m. onbermhertich

immeuble, c. onruer-
lyck

I M

immobile, c. onbe-
weechlyc

immoderé, m. onma-
tich, ontýdich

immoler, sacrificer,
offeren

immolé, geoffert

immonde, c. onrey-
nich

immondicité, ou

immondice, onreynic-
heydt

immortel, m. onsterf-
lyck

immortalité, f. on-
sterflichheydt

immortaliser, rédre

immortel, onsterffelyc
maken, oft doen

immune, c. exempt.
vry

immuable, c. onbe-
weechlyc, stantachtich

impatible, c. onlydelyc

impatient, m. onlydt-
saem

impatiemment, on-
paccien-

I

<i>pacientelyc, onlijfamelyc</i>	<i>impetueux, m. ge-</i>
<i>impatience, f. onpa-</i>	<i>weldich</i>
<i>zienticheydt, onlijdt-</i>	<i>impetuosité, f. geweld,</i>
<i>saemheydt</i>	<i>ouerlast</i>
<i>impediment, m. let-</i>	<i>implacable, c. onuer-</i>
<i>sel, hinder</i>	<i>soenich</i>
<i>impenetrable, c. dat</i>	<i>imploration, f. een</i>
<i>niet doordringich en is</i>	<i>aenroepinge</i>
<i>imperfaict, ou im-</i>	<i>implorer, hulp begeirē</i>
<i>perfait, m. onvol-</i>	<i>met weenen</i>
<i>maect</i>	<i>chose d'importance,</i>
<i>imperialiste, c. key-</i>	<i>f. een dinc van impor-</i>
<i>serlyc</i>	<i>tantien daer macht</i>
<i>imperer, comman-</i>	<i>aen leydt</i>
<i>der, beuelen</i>	<i>importuner, quellen</i>
<i>impere, ou empire,</i>	<i>importun, m. quellich</i>
<i>keyserrijck</i>	<i>importunité, quellen-</i>
<i>imperieusement,</i>	<i>ge</i>
<i>commander, beuelē</i>	<i>importunement,</i>
<i>oft gebieden met aucto-</i>	<i>quellyck</i>
<i>riteyt, oft hoouerdyē</i>	<i>imposer, insetten, oft</i>
<i>imperfection, f. on-</i>	<i>bedriegen</i>
<i>volmaectheydt</i>	<i>imposition, f. een in-</i>
<i>imperatrice, ou em-</i>	<i>settinge</i>
<i>periere, f. een keyse-</i>	<i>impost, c. den impost</i>
<i>rinne</i>	<i>impossible, c. onmo-</i>
<i>impetrer, vercrjgen</i>	<i>gelyck</i>
	<i>impo-</i>

I

M

imposer silence, ver-
bieden te spreken
imposteur, corbi-
neur, deceueur, een
bedrieger
imposition de silen-
ce, verbieding etc
spreken
impossibilité, f. on-
mogelycheyt
imprimer, drucken,
prenten
imprimeur, m. een
drucker, prenter
impression, f. een
druckinge, prentinge
imprimerie, f. een
druckerye, printerye
improveu. m. onuersiē
à l'improveu ou im-
pourveu, onuersiens
imprudent, m. on-
wijslyck
imprudence, f. on-
wijsheydt
impudique impudēt
ou paillard, c. on-

ruysch, onreyn
impudicité, f. onreyn-
nicheydt
impuni, m. ongestraft
imputer à aucuu
blasme, yemanden
blamerē, scandaliseren
imputer à blame,
voor schande achten
lieu inaccessible, een
plaets daermen niet by
en can comen
inadvertence, f. on-
uersienicheydt
incomprehensible, c
onbegrijpelyc
incertain, m. onseker
incertitude ou doub-
te, incertaineté, f.
onsekerheydt, twyfel
incessamment, son-
der ophouden
incident, m. accident
inciser, insnyden
inciser les arbres ou
greffer, inten
incision, f. ou ana-
thomye

I

thomye, *insnydinge*
 inciter, *verwecken*
 incité, m. *verweēt*
 incitation. f. *een ver-*
 weckinge
 inciuil, m. *ongeman'ert*
 inciuilement, onge-
 manierlyc
 inciuilité, f. *onmanier*
 lycheyd
 inclement. m. *herdt,*
 straf, ongenadich
 inclinier, *bucken, neygē*
 inclination, f. *een toe-*
 geneygentheyd
 incogneu. m. *onbekent*
 incommoder *aucun*
 yemandt lastich zyn
 lieu incomode, *een*
 onbequame plaets
 incompatible. c. *on-*
 verdragelyc
 incomprehensible, c.
 onbegrypelyc
 incommodité, f. *on-*
 profytelycheyd
 incomparable, c. *dat*

N

niet gelek *ē en mach*
 worden
 inconsiderant, m.
 onmerckende
 inconsideration, f.
 ongemerctheyd
 inconsiderement,
 ongemerctelyc
 inconstant, m. *vola-*
 ge, onstantachtich
 inconstance, f. *on-*
 stantachticheyt
 inconstamment, *on-*
 stantachtelyc
 incontinent, *verstandt*
 incontinent à la
 charnalité ou à ses
 passions charnel-
 les, die hen nies be-
 dwingen en can tegen
 de vleschelicheyd
 incontinentement, *ou-*
 matelyc
 inconuenient, *mis-*
 ual
 incorporer, *inlyuen,*
 mengelen
 incor-

I

incorre&, *oncorre&*
 homme de vie inco-
 recte, een man van
 quaeds leuen
 incredible, ou in-
 croyable, c. onge-
 looflyck
 incredule, c. ongeloo-
 nich
 incredulité, ongeloo-
 nicheydt
 incroyablement, on-
 ghelooflyck
 increper, tenfer, be-
 rissen
 incurieux, onachtsaem
 incurable, c. onghene-
 selyck
 indecent, m. onbe-
 hoort
 indecentement, on-
 behoorlyc
 indagateur, groote
 vernemer
 indemné, c. costeloos,
 schadeloos
 indifferant, m. onuer-

N

schillich
 indifferamment, on-
 uerschillichlyc
 indigent, m. behoefteich
 indigence, f. behoef-
 telycheydt
 indigestion, f. onuer-
 douwelycheydt
 indignation, f. gram-
 schap
 indigne, c. onweirdich
 indignement, on-
 weirdichtlyc
 indigné, m. vergramt
 indirectement, niet
 rechtelyc
 indisposition, f. on-
 gestelttheyt
 indiscret, m. onbe-
 scheeden
 indiscretion, f. onbe-
 scheedenheyt
 indicible, c. ontspre-
 kelyck
 indisposé, m. onlustich
 indisposition, f. in-
 dispositie, qualijc
 varinge

I

varinghe
 l'indisposition d'un
 temps, d'onequaem-
 heyd des tijts
 indistinctement, on-
 uerscheydelyc
 indocile, c. onleerbaer
 indocte, c. ongeleert
 indoctement, onbe-
 leerdelyc
 indubitable, c. on-
 wiffelachtich
 indubitament, on-
 wiffelycken
 induire, incliner, en-
 talenter, persuader
 inloyden, neygen, wiff-
 maken
 il m'a induit par be-
 les paroles à faire
 ce dont me poise,
 hy heeft my gheleydt
 door schoone woorden
 te doen t'gheen dat my
 leedt is
 induit, persuadé, m.
 ingeleert, wiffgemaect

N

induction, f. inloyden
 conu gheboort
 indulgence, f. roeghe-
 uingh
 indultie, f. gheschilt-
 heyt, behendicheyt
 industrie, m. ghe-
 schict, behendich
 ineffable, c. indici-
 ble, onspreekelyc
 infante, f. infante
 d'espaigne, de doch-
 ter van spaongien
 infantin, m. pueril.
 infanterie, f. ou fan-
 terie, gens de pied
 en guerre, voor
 ten
 inegal, m. mat ont-
 onghelyc
 inequalité, onghelyc-
 heyt
 inepre, c. onequaem
 inert, m. ongeleert
 inertement, onbe-
 leerdelyc
 inestimable, c. onscat-
 telyc

I

telyc, onestimeerlyc
 inextricable. c. on-
 verwerrentlyck
 inespérément, onver-
 wachtelyc
 inespéré, onuersiens
 infame, c. eerloos, sa-
 meloos
 infamer, de same schen
 den, defameren
 infamie, f. fameloos-
 heydt
 infecter vn lieu, een
 plaetse besmetten
 lieu infecté, ou in-
 fect, een besmette
 plaetse, oft onsteken
 infection, f. besmettin-
 ghe
 inferieur, m. de minste
 infirme, c. sieck
 infirmité, f. siecte
 inferir, ou inferer,
 een conclusie maken, by
 brengen
 infertile, c. ou infe-
 cond, onuruchtbaer

N

infertilité, f. onurucht-
 baerheydt
 infidele, c. onghetrou,
 ongelooouch
 infidelité, f. ongetrou-
 wicheydt
 infime, c. cleyn
 chose infime, een ver-
 worpen, oft cleyn sake
 infini, oneyndich
 infiniement, oneyn-
 delyc
 infinité, f. oneyndelyc-
 heydt
 infirmité, f. crancheydt
 inflammation, f. opbla-
 singhe
 inflation, opgeblasen-
 heydt
 inflexible, c. onbooge-
 lyck
 influence, f. influentie,
 gheswel
 informer, informer, en,
 onder wysen, onder soec-
 ken
 s'informer de quel-

R

que

I

que chose, onder-
 vraghen vā eenich dinc
 information, f. infor-
 matie, onderwijfinghe,
 onderfoeckinge
 infracteur, m. breker
 infusion, f. instortinge
 ingenieux, m. verstan-
 dich, subtyl
 ingénieusement, vor-
 standichlyc, subtylyc
 ingerer de faire
 quelque chose, hem
 te onderwinden
 ingrat, m. ondancbaer
 ingratiude, f. ondanc-
 baerheydt
 inepte, c. inhabile
 insuffisant, bottelyc,
 ongheschieft
 lieu inhabitable, een
 onbewoonlycke plaetse
 pays inhabité, een on-
 bewoont landt
 inhiber, deffendre,
 verbieden
 inhibition deffenfiō

N

een verbiedinghe
 inhoneste, c. oneerlyck
 inhumain, m. onbe-
 leeft
 inhumanité, onbe-
 leeftheys
 inhumainement, on-
 beleestlyck
 inimitié, f. vyantschap
 encourir l'inimitié
 d'aucun, in yemants
 vyantschap vallen
 inhumer enterret,
 begraven
 inique, c. onrechtueit-
 dich
 iniquité, iniustice, f.
 onrechtuaerdicheyt
 iniquement, iniuste-
 ment, onrechtuaer-
 dichlyck
 initier, commencer,
 beginnen
 initié aux or-
 dres sacrés, een dia-
 ken, oft onder d'aken
 iniure, f. iniurie, schan-
 de

I

de, lasteringhe
faire iniure, onghelijck
doen

tollerer les iniures

qui nous sont infe

rées, donghelyc ver-

dragen dat ons aen

ghedaen wordt

iniurieux. m. sch m-

per, schanddichter

iniurieusement,

schandichterlyc

iniurier aucun, ye-

manden schenden, hons

sprake geuen, verspre-

ken

injuste, c. onrechtueir-

dich

injustement, onrecht-

ueirdelyc

iniustice, f. onrecht-

ueirdicheydt

innocent, m. onnoosel

innocence, f. onnoosel

heydt

innocemment, on-

nooselyc

N

innumerable, c. on-

tellyc

inoepiment, buytel-

meyninge

accident inopiné,

een onverwacht accidēt

inquieter, onrust aen

doen, oft quellen

inquietude, f. onrust

inquiet, onrustich

inquinacion, f. be-

smettinge

inquisition, d. g. in-

quisitie, verneminghe,

ondersoekinghe

inquisiteur, d. g. een

ondersoecker

insanable, c. onghene-

selyck

insatiable, c. onuersa-

dich

insatiablement, on-

uersadichlyc

insaturable, c. onuer-

sadich

insciement, onwe-

telyc

I

inscription, f. een op-
 scrifte
 inscrutable, c. rghene
 datmen niet lichtelyck
 vinden en can
 insculper, engrauer,
 graueren, grauen
 inserer, in doē, in stekē
 inseré, in gesteken, in
 ghedaen
 insensé, m. sinneloos
 insensible, c. uyt sinnich
 inseparable, c. on-
 scheydich, datmen niet
 scheyden en can
 insipide, c. onsmakich
 insolence, f. dertelheyt
 insolent, m. dertele,
 oft brootaroncken
 insolu, m. non payé,
 niet gelost, noch betaelt
 inspirer, inblasen
 inspiré, m. ingheblasen
 inspiration, f. inbla-
 singhe
 instable, c. ongeduerich
 instabilité, f. ongedue-

N

richeydt
 installer, voort setten
 comme installer la
 marchandise
 instance, f. aenhoudin-
 ge, versoec
 faire instance, aen-
 houden, versoec doen
 à mon instance, tot
 mynen versoecke, oft
 aenhoudinge
 insister, incomber
 mettre peine à fai-
 re quelque chose,
 employer & des-
 ployer ses totales
 forces à quelque
 besoigne, alle syn
 neir sticheyt en syn
 terste beste tot eenich
 dinc doen
 instamment, perfe-
 ueramment, son-
 der ophouden
 à vn instant à coup
 subit au mesme
 point & moment

I N S

op een oogenblic	standicheyde
inligation, f. opruydinghe	intelligible, verstandich
instiguer, stimuler, opruyden	intelligiblement, verstandichlyc
inligateur, m. verwecker, beweger	intemperé, ongetempert, ongestadich
instinct, m. stimulation, opruydinge	intemperance, f. ongetempertheyd, ongestadicheyde
instituer, leeren	intenter, bestaen
institution, f. leeringe	intentif, m. aenmerkich
instruire enseigner, leeren	intention, meyninge
instruiet, m. onderweesen	interceder prier, pour aucun, voor yemandt bidden
instruction, f. leeringe	interdire, verbieden
instrument, m. instrument, gereetschap	intercesseur, een middelaeler, voorbidder
insulaire, c. die in een ey'andt geboren is	intercession, een voorbiddinge
insuperable, onuerwinlyc	interrest, verlet, schade
insupportable, c. onverdraechlyc	je n'y ay point d'interrest, ic en hebber geen verledt by
intégrité, f. ganscheyt, onbeweechlicheyde	entre le dit & le fait
intelligence, f. ver-	

I

y-a grand interrest
 tusschen seggen ende
 'doen is groot verschil
 interreſſer' aucun
 yemandt scade doen
 interreſſer chique-
 ter, ou heurter
 l'honneur d'aucun
 yemant diffameren
 interieur, m. dat meer
 inwaerts is
 interieurement, van
 inwaerts
 interloquer, onder
 malcanderen spreken
 interlocuteurs, tsa-
 men ſprekers
 intermettre, ou di-
 ſcontinuer, uyt-
 ſtellen
 interiner vne rogue
 ou petition, consen-
 teren, aen yemandts
 begeerte
 faire intermiſſion,
 uyt ſtellen
 interpoſer ſon iuge-

N

ment, ſyn aduys, of
 goet duncken geuen
 interpoſition, f. uſ-
 ſchenſtellinge
 interpreter, expoſer
 bedieden, of uytleggen
 interpretation gloſe
 homelie, uytlegginge
 of bediedinge
 interpreteur, inter-
 prete, ou truche-
 ment, uytlegger, of
 bedieder
 interroguer, onder-
 vragen, of vragen
 interrogation, f. on-
 dervraginge, of vrage
 interualle, m. ſpacie
 inteſtins, m. ingewan-
 den
 intimer, wete doen
 intime, c. de alder voor-
 ſte, en binnenſte
 intiment, ſeer her-
 telyck
 comme aimer aucú,
 intimement & du
 plus

I

N

plus proffond de son coeur
 intimation, f. wete
 intimidet pauorifer
 vervieren
 intituler, intuleren,
 namen geuen
 intollerable, impati
 ble. c. onuerdrachtlyc
 intractable, c. farou-
 che, onhandelyc
 intrinsec, m. visceral
 innelyck
 intrinsequement,
 inwendichlyck
 intriequer, rendre
 obscur, empestrer,
 verwerren, inwinden
 intriquement, im-
 plicitement, bestric-
 telyck
 introduire, inleyden
 introduction, f. inley
 dinge
 introite, m. inganc
 inuader assaillir, in-
 varen

inuaseur, inuaerder
 inualible. c. comme
 lieu ou tort inuafir-
 ble, een pl aetse oft
 stadt daermen niet in-
 varen, noch ingaen en
 mach
 inualide, c. machteloos
 inualider les deposti-
 ons des telmoings
 te niet doen
 inuenter, vinden
 inuenteur. m. vinder
 inuenteur & au-
 theur de menson-
 ges, een leugenaer
 inuention, f. vindinge
 homme inuentif, in-
 genieux, ingenieus
 inuentaie, ou inuen-
 toire, m. inuentaris
 inuentorier les meu-
 bles d'aucun, inuen-
 tarieren
 inuestir, besit en, oft in
 besit hebben, s'inuestir
 d'aucun bien

I N

inueteré, m. veroudt,
veroudert

inueterer, verouden,
verouderen

inuincible, c. onuer-
winlyc

inviolable, c. onscheyn
baer

inviolé, m. ongescheynt

inuit, semondre
conuier à diner ou
à souper, t en noen,

oft tē auontmael noode
inuité, m. genoodt

les inuités, ou con-
uies, m. de genooden

inuiter aucun afaire
aucune chose, op

ruyden
inciter, verwecken

inuoquer dieu, God
aenroepen

tout joignant, alder
naest

inurbain, m. ongema-
niert, bot, grof, boersch,

onbeleefs

I O

inurbanité, boerscheyt
onbeleefsheyt

inutile, c. onnut

inutilement, onprofi-
telycken

joindre, voeghen

joint qu'il tienne sa
promesse, in dien dat
hy zyn woort houdt

joinct, m. genoecht

joignant aupres, by
oft vast aen

jonchée, f. ou jon-
chées, stroyffel

joncher les fleurs
auant les porceaux

roosen voor die verckē
stroyen

joncheur, m. abuseur
menteur, bedrieger,

leugenaer

joincture, f. een ledt,
oft een tsamen voe-
ginghe van leden

joli, m. muguet tor-
ché, lustich

jolité, f. blyfchap, luf-
tichheit

I O

ticheydt
 jonc, m. een biese
 jongleur, balsteleur,
 guchelaer
 jotte, f. warmoes
 joue, f. een wange
 jouée, f. een souflet
 bailler vne jouée vn de jour, bi dage
 souflet, ou vne coaf
 fe, een oorbant geuen
 jouer, spelen
 jeu, m. spel
 par jeu, in spel
 jouëur. m. een speelder
 jouëur de passe, passe
 een guchelaer
 en jouant, al spelende
 joufflu, m. gourmād
 gulsich
 joug, m. een iock
 faire joug à son su-
 perieur, onderdanich
 zyn
 se soubmettre a la
 couple, ou joug
 matrimonial, hou-
 wen

I O

jour, m. dach
 il est ja grand iour,
 het is al reede schoon
 dach
 le jour s'a baisse sur
 le vespre, het worde
 auont
 le jour, bi dage
 jour ouurier, werck-
 dach
 jour ferial, feste, ou
 solemnel, heyligh dach
 journalier, m. labeur
 ou salair journalier
 journée, f. een dach-
 reyse
 payer la journée,
 dach huere betalen
 journée, combat, ba-
 taille, strydt
 gagner la journée,
 den strydt winnen
 journallement, da-
 gelicx
 de jour a autre, ouer-
 ander dach
 joustes, f. tournois,
 steecspel

I O	I R
steespel	onberispelic, onstraffelijc
jouster, tournoyer,	irriter. tergen
steken, oft steecspelen	irritation, f. terginghe
jouuenceau, ou jou-	irrision, f. bespottinge
uencel, m. iongelinck	ironie, f. bespottinge als
jouuence, f. ieucht,	men met den gelaet an
ioncheydt	ders spreekt danmen
jouir, gemetē, tē profite	meynt, oft dan de woer
ionissant, m. gemetēde	den luyden
joye, bague, f. bli-	isle, f. een eylandt
schap, vrolicheydt	islette, f. een eylandt
iouxt, au près, by,	isnel prompt vif ha-
iré coléré, gram	bile, snel, rasch
ioyeux, m. blide	isnellement, ou prop
ioyeuseté, f. blischap	tement courrir, ou
ioyusement, blidelijc	faire quelque cho-
ire, f. gramscap, toorne	se, rasschelijc loopē, &c
ireusement, met gram	isrir hors, uytgaen, uyt
schap	comen, ascomen
ireux, m. toornich	issu, m. de bas lieu,
irraisonnable, c. on-	van cleynder ascoemste
redelijc	issue, f. fin, uytgaen,
irreprehensible, c.	eynde
onbegripelijck	insulain, ou insulai-
irreuocable, c. onwe-	re, m. eylander
derroepelijc	iterat on, f. hernemin-
irreprehensible, c.	ghe, herdoeninghe
	iterer

iterer, hernemen, oft
 herdoen
 iteratiuement, We-
 derom
 iube, m. pulpitre, een
 leſenaer, oft een ſan-
 gers camere
 iubiliter, verbliden
 iubbe, ou iuppe,
 keyle
 iucheoir, m. een recke
 daer die hinnē op ruſtē
 iucher ou percher,
 te recke gaen, als de
 hinnen
 iuge, c. ou arbitre,
 rechter
 iuger, eſtimer, prijsen
 oordeelen, wijsen
 iugement, m. een oor-
 deel, oft vonnis
 iuiſ, m. ou iuid, eē iode
 iuillet, m. de hoymaent
 iuing, m. de wedemaēt
 iument, f. een merie
 yuoire, m. yuair
 iurer, ſweiren

iurement. m. ſweirin-
 ghe
 iureur m. ſweirder
 iurisdiction, f. een
 heerlicheydt
 iuriſte, c. ou iuriſcon-
 ſulte, een gheleerde
 inden rechten, iuriſt
 ius, af
 aller ius, aſgaen
 mettre ius ſon man-
 teau, ſinen mantel
 aſdoen
 ruer ius, aſworpen
 iuſier à ſauoir d'vn
 oiſeau, ou magon
 c'eſt leſtomach, de
 mage van een vogel
 iuſques à la fin, tot
 den eynde
 iuſques, ou fin à là,
 tot daer toe
 iuſques à quand, tot
 wanneer
 du iuſt, ou ius, ou
 broûet, m. vleeſch,
 oft cruydiſop

iuſte,

iuste, c	rechtueirdige	lacage, m.	lacagie
iustement,	rechtueir- delijc	parler laconique- ment,	cort spreken
iustice, f.	rechtueirdic- heydt	ladrerie, f.	lazarie
iustificet,	rechtueirdich maken	ladre, ou lepreus, m.	melaetsch
iusticier, m.	rechter	porc ladre, ou surse- né, een onganseb veis- ken	
iustification, f.	recht- ueirdichmakinghe	ladresse, lepreuse, f.	een melaetsche vrouwe

L.

L A, daer		lay, m.	een leeck
la, de, die		homme lay sans de- gré de clericature	
labeur, m.	arbeit	gents laiz profanes	een leeck mensche
laborieux, industri- eux, m.	arbeydich, in- genieus	laid, m.	difforme, leelijck
labour, ou laboura- ge, landwinninge		richement laid, seit	leelijck
labourer la terre,	landwinnen, lādtploe- gen, oft landbouwen	laide, f.	leelijcke
laboureur, m.	een landwinner, ackerman	laiet, m.	melck
lac, m.	een poel	laiet esburré, boter- melck	
		laiet pris figé, ou caillé, geronnen melk	
		laiet cremé, gesaent melck	

L

melck
 vache lactiere, f. een
 melckoe
 la lacte d'une carpe
 ou d'aulture poisson
 de milte van eē karper
 lactae, f. lattouwe
 lactue pōmée, crop,
 van lattouwe
 laidement, leelijc
 laideron. c. vuyl nense
 laidoyer, ou laidan-
 ger aucun, mismakē
 met woorden
 laideur, f. leelijcheydt
 laiz, m. latinge, legaet
 layette, f. laeyken
 laine, f. wolle
 lainu, comme mou-
 ton bien lainu, een
 schaep wel ghewolt
 laine avec le suyn,
 ongesuyerde wol
 laifarde, f. een eectisse
 laiffer, laten
 lambeau d'une rob-
 be, m. een boort, soom

A

oft belegfel
 lambiquer, distiller
 par le lambic, ou
 alambic, distilleren
 lambriz, m. streesfel
 van solderen
 lambrasser, strecken,
 beschieten
 lame de cuiure, een
 koperen plate
 lainier, m. een wol ver
 cooper
 lamentation, f. lamē
 tatie, beweeninge, becla
 ginghe
 lamenter, beweenen,
 beclaghen
 ne vous lamenter,
 pas, en beclaecht v niet
 lamentable, c. be-
 claechlijc
 lampe ou luminaire
 f. een lampe
 lamperon m. lampet-
 tek en
 lamproye, f. lampreye
 lamproyon, ou lam-
 prillon

L

prillon, m. lamprey-
 ken
 lance, f. een lancie
 lancer, darder, stekē,
 worpen
 lancette, f. een vlieme
 landier, ou chenet,
 m. brandtysfer
 langage, m. een sprake
 langage coulant
 een vloeyende sprake
 mal adiancé, botte
 sprake, sonder verstant
 langager, pratelen,
 veel spreken, praten
 langagier, m. een die
 veel claps heeft
 langues d'un petit en-
 fant, f. kints doecken
 langue, f. tonghe
 langue viperine, cor
 rosine, serpentine,
 quade tonghe
 langue chatouille u-
 se, indiscrette, clappaert
 quade tonghe
 langard, m. clappaert

A

languir, quelen
 languissant, m. gae-
 lende
 langueur, f. quelinghe
 langoureux, m. quet-
 achtig
 lanieres, f. nestelen
 lanterne, f. eē lūtern
 lapider, steemgen, met
 steenen yemandt dooden
 lapin, ou lapreau
 jeune conin, conin
 lapper, comme son-
 les chiens, slappen al
 de honden
 laps, m. trait, succer,
 comme avec laps de
 temps, on tempori-
 fement, afriffinghe
 der tijde
 laqs, m. eenen streek
 laquay, m. lackeye
 lacqueter troter co-
 me font les lac-
 quays, lackayen
 du lard, ou baccou,
 speck
 donner

L

donner quelque lar-
 don, ou brocard,
 een scheudt geuen (priē
 lardoire, f. een lardeer
 lardon, m. lardeersel
 large, c. breed, oft milde
 se mettre au large,
 gemakelijc sitten, oft de
 vlucht nemen
 largeur, f. breedheydt,
 breedde, breydde
 largesse, f. mildheydt
 crier largesse, ouer-
 vloedich roepen
 largiteur, m. geuer
 largement, mildelijc
 larme, f. traen, zeem,
 oft honich
 larmoyer, crigē, weenē
 larmier d'une mu-
 raille, m. een schutsel
 een den muer, dat den
 reghen af draecht
 larron, m. een dief
 larroneau, ou larron
 ceau, m. een diefsken
 larrecin, m. dieuerye,

A

diefte

larronniere, f. ou re-
 traicte de larrons,
 een moort hoec
 larronnesse, f. dief-
 begghe
 larreciner, furer, em-
 bler, corbiner, stelen
 las, ou lasse, m. moede
 madt
 las, m. ou lasset, een
 rijch snoer
 lassé, m. vermoeyt
 lassier, vermoeyen
 lassier, rijgen
 lassé, gheregen
 lassete, f. vermoeytheyt
 lasciue, c. oncuysch
 lasche, c. ou couuard
 slap
 lasche à la besoigne,
 traech aen twerc
 laschement, couar-
 dement, slappelijc
 lascher les chables,
 ou les cordes, de ca-
 bels lossen, slap maken
 lasché,

L

A

lasché, m. los
 laillé, m. tenu à vn
 laqs, gestriect, in den
 strick gehouden
 late, f. een latte
 chose latéte, secrette
 clandestine, een dinc
 dat verborgē, oft bedect is
 latentement, verbor-
 gentlyc, bedectelyc
 latin, m. latijn
 latinement, in latijn
 latiter, schuylen, ver-
 berghen
 latitude, f. breedtheydt
 latrines, f. een priuaet
 lauer, wass. hen
 lauende, f. ou lauāde
 lauender
 lauandiere, ou buan
 diere, een wasscherffe
 lauoir, m. een lauoer
 laurier, m. een lauwer
 boom
 laxer. laxeren, lossen
 laxation, f. laxeringe,
 lossinghe

lay, m. chanson, een
 liedt
 layer vn bois, een
 bosch houwen
 laye, ou layette, f. een
 doosken
 le, m. come
 le patron, den patroon
 le seigneur, den heer
 le valler, den knecht
 lé, m. costé latitude,
 ou largeur, breedtheydt
 comme le lé d'vn
 drap, die breedtheydt
 van een laken
 à deux lez, aen beyde
 siden
 vn drap de deux lez
 du long & du lé, vā
 een lengde, en van een
 breydde
 lé, f. la femelle du
 senglier, een wijfken
 van een wildt
 vercken
 lez, aupres, pres, by
 le-ans, daer binnen
 leçon

L

leçon, f. lesse
 lecture, f. lesinge
 lecteur, m. een leser
 legal, m. ou loyal,
 ghetrou
 legat, m. een legat, die
 wygesonden is om
 eenich beuel vandē paus
 legier, m. licht
 legierement, lichtelyc
 legiereté, f. lichticheyt
 legereté, f. inconstan
 ce, ongestadicheydt
 legioen, f. legioen, een
 ghetal van 12500
 legist, m. een iurist
 législateur, auteur
 de loix, m. een wedt
 gheuer
 legitime, c. wettelyc
 legitimer, edelen, oft
 wettelyc maken
 leguer ses biens à
 aucun, yemandt syn
 goedt opdragen
 legume, m. potagie
 gelyc ertē boonen, &c

E

lembic, ou lambic,
 een cloc om te distilleren
 lambicher, ou lem-
 bicher, distilleren
 vendre à lencant,
 metten uyt roepe vercoope
 lende, f. een nete
 le lendemain, den
 dach van morgben
 lenitif, m. smeerich
 lent, pesant, & endor
 my, m. traech
 lentement, traechlyck
 lente, f. ou lentille,
 vitfen
 lentisque, m. arbre,
 een boom daer den
 mastie af druypt
 l'enuers d'vne rob-
 be, d'auerecht vandē roe
 leopard, m. eē luypaert
 lepre, f. ladrerie, la-
 sarie, melaetscheydt
 lepreux, ou ladre, m.
 melaetsch
 lequel, m. welc
 laquelle, f. de welke

S terre

L

ierre, m. ou larron,

een dief

lefer la majeste, tegen

de maiesteyt misdoen

lese majelté, mislaet

tegen die maiesteyt

lesse, f. bandt

mener en lesse, met-

ten bandt leyden

leton, ou laiton, m.

lattoon

lettre, f. een lettere

lettre, ou homme de

lettres, m. gbeleert

lettres missiues,

sendt brieuven

leuain, m. heefdeech

pain sans leuain,

broodt sonder heue

leuée, f. chauffée,

castie

leuées dicage, dýcken

faire vne leuée de

pauois, ou bou-

cliers,

ly fa lan fa, f. mercken

metten schils eer datmē

E

beghint te schermen

leuer, ophessen

leuer la table, de ta-

fel op nemen

se leuer, opstaen

leuer fins, pant nemen

leu ou lu, lumiere,

licht

il n'y-a feu ne leu,

daeren is vier noch licht

leué, op

leué, m. opgeheuen

levier, m. een hanthó

levrault, haesken

levres, f. ou bolic-

ures, lippen

levrier, m. een haef-

windt

lexiue, f. ou lessiue,

looghe

liaison, f. een bandt,

binsele

liard, m. een oortken

dú liarre, ou lierre,

m. eertveldt

libelle, m. ajourne-

ment, citation, de-

gugle

L

ginghe

liberal, m. milde, liberael

liberallement, mildelyck

liberalité, f. milibeydt

liberté, f. vryheydt

libraire, m. een boeckvercooper

librairie, f. een liberye

librement, vrylyck

libre, c. vry, vranc, onghebonden

licautropes, ou

loups garrous, eckers

lice, f. een plaetse daer men die peerden doet

licence, permission, loopen, oft een hoere

f. oorlof

licher, lecken

licharder, al leckende, verteyren

il est licite, & permis

het is gheoorlooft

licol, m. een stric, strop, oft bindtsel

I

licorne, f. een eenhorens

lict, m. een bedde

ligue, ou bande, een bandt

faire ligue alliance

ou bande, t'samen spannen

litiere ou coche, f. een rosbaer

lictiere qu'on fait

aux cheuaulx, & aultres bestes, stroo

ouder de peerden

lie, ou liet, joyeux, blijde

liement joyeufemét

blýdelyck

lie, f. bourbe, fondrée, ou limon, ghist, slyck

mener chere lie, ou joyeuse, goede chiere

maken

liege, m. corck

lieger des patoufles

corck inde pantoffelen setten

L

lien, m. eenen bandt
 lier, binden
 lié, m. attaché, gebonden
 liement, ou lien, m. een bandt
 lieffe, f. blijfchap
 lifte, f. een teue
 lieure, m. een hase
 lingette, f. een lijfken
 lingiere, f. lywzet vercoopsterffe
 lieu amene, genuuechghelycke plaetse
 lieu sterile, onvruchbaerlycke plaetse
 lieu aqueux, waterachtige plaetse, pierreux, steenachtich
 lieu, m. een plaetse
 en lieu d'un poisson vn scorpion, in de stede van een visch een slanghe
 lieu reculé & à part, uyt al Gods heylighen
 lieue, f. een myle

I

lieutenant, een staet houder
 lige, c. comme homme lige, raffael
 mon prince lige & naturel seigneur, mijn eyghen heere
 lignage, m. eē geslacht
 ligne, f. traict, eē linc draet
 ligne à prendre poisson, een visch roede
 ligne d'escriture, een linie
 lignée, f. een geslachte afcoemste
 lignier, m. ou ras de bois, een hoop hout
 ligner courir, als dat manneken en dat wijfken
 le loup ligne la louueffe, & le chien la chienne,
 ligneul de corduanier, m. peck draet
 liguer, confederer, *samen*

L

I

samen spannen
 ligue, f. confedera-
 tion, verbondt
 liguez confederez,
 samen verbonden
 limace, ou limacon,
 f. een flecke
 faire le limacon
 limaille, f. ou limure
 vylfel
 lime, f. een vyle,
 limer, vijlen
 limier, m. chasseur
 veneur braconier,
 jagher
 limiter, borner, palen
 af fcheyden
 limite, m. gepaelt
 limites, bornes, pa-
 len, frontieren
 limitrofe, c. een landt
 dat eens anderen landts
 ghebuere is, oft naest
 aen gelegen is
 limon d'un chariot,
 m. een dyffel inden
 waghen

limon de la terre. m.
 slijc. slijm
 eau limoneuse,
 boubeuse. f.
 slijcachtich water
 lin, m. vlas
 linge, m. lijwaet
 lingier, m. lijwatier
 lingot de fer, ou de
 plomb. een clont yfers
 oft loots, vne porte
 linsueil, m. een slaps
 laken
 liperquem, m.
 faire de liperquem,
 de meester maken ach-
 ter en yeur
 linteau de dessus
 l'huyt, een portael
 lion, m. een leeuw
 lionne, f. een leeuwinne
 lippe f. een lippe
 lippée, f. bouchée,
 mondt vol
 servir pour la lippée
 om de cost dienen
 lippu chassieux, tee-

L

I

pe ooghe	liure, m. een boeck
lippu. m. wel ghelipt	liuret, m. een boeckken
liqueur. f. druypende, dunnicheyt, weekicheyt	liuré. m. geleuert
liquide. c. fluide, dunne, weeck	liurer, leueren
liquider vne. chose, verclaren	liurer à mort, ter doot brenghen
lire, f. een liere	liurer la balle, ou l'estoeuf sur le toist, de bal op geuen
lire, lesen	liureur de marchan- dises, de leuerer
l'ire, de gramschap	lixé. c. dat gesoden is
lis, m. een lelie	locatif, m. lonagier,
lisible. c. leesbaer	een buerlinck
lisser, blincken	lodier. m. een bedde- cleedt
lisiere. f. het uysterste van eenich dinc	locacité, f. vele te gro- te oueruloedige omme- te woorden
litiger plaidoyer, dinghen	loge, f. een solder
litige debat, gedingh	locher, ou croller, waggelen
litigieux, hutineux, contentieux, que- reux, mutineux, wistich	il a tousiours vn fer qui loche, hi heeft al- toos eenen naghel die wagghelt
lisieres; ou frontie- res d'vn pays, die frontieren van een lant	locupleter, enricht,
liure, f. een pondt.	

L O

rijc maken

logette, capane, f.

een buken

logé, m. gelogeert

logis, m. een herberghe

logijs

loger, herbergen, logerē

loing, verre

de loing & de pres,

van verre ende vā na bi

chemin loignet, m.

een verachtighen wech

lieu loingtain, m.

een verre plaetse

loingtaineré, f. ver-

richeydt, distantie

loir, m. een radt

il est loisible, ou lici-

te, het is gheoorloft,

toegelaten

loisir, m. ledicheydt,

moete

à loisir, met moete, met

stade

estre à loisir, moet

hebben

il loist, ou il est licite

L O

het is geoorloft, toeghe-

laten

lon, ou on, men

long, m. lanc

longe, ou loigne de

veau, een lange

longue, f. lange

longart, m. traech

longueur, f. lancheyde

lopin, m. een beetken

losenge, f. een vier-

cantich figure gelyc een

teerlinck

losengier, m. vn cau-

seur & flateur, een

couter pluymstrijcker

lors, adonc, dan

los, m. prijs, lof, eere

losser du navire, ou

sentine, het onderste

deel des scheeps

loterie, een loterije

lot, een lot, oft een gelte

lotir, jecter sort, laten

louable, m. prijfelijc

louer dieu, God louen

louer soit dieu, God se

O L	O
gheloeste	stuck hoers
loer vne maison, een huys hueren	loup, m. een wolf
loagier, m. ou loca- tif, huerlinck	louuelle, f. ou louue, een wolfinne
loé, m. gehuert, gepre- sen, geloest	loup garou, ou licau trop, m. een nacht gheest, oft ecker
loage, m. een hueringe	loup rauissant, een grijpende wolf
louange, f. een prijsin- ghe	louuereau, een wolfke
louanger aucun, ou dire ses louanges,	loupe. f. een cliere
yemandts deuchden lof vertellen	lourd, m. boat, grof lourdement, bottelijc grossofelyck
louche, c. ou bigle, fcbcel, byfiende	lourdault, m. een bot- taert, grouaert, plom- paert
louche, f. & à mieux dire vne cuilier, een lepele	loutre, m. een otter, oft zeebont
louchet, m. een spade	louuich m. goulu, gulsich
loudier, m. croche- teur facquin, ar- beyder	louuiche. f. gulsighe manger louuiche- ment & auidement als een wolf eten
gros loudier & pail- lard, een groot stuck boefs	loy, f. een wet
grosse loudiere, groot	les loix, de wetten loyal

L

V

loyal, m. ghetrou	slagher
loyalement, getrou	lueur. f. schijnfel, blinc-
Welijc	fel
loyaulté, f. ghetrou-	luicter, worstelen
Wicheydt	luicte. f. worstelinghe
loyer, guerdon, m.	luicteur. m. een wor-
loon, verdienste	stelaer
lubricque, slibberach-	lution, gobelin vn
tich, glat, wanckelbaer	esprit inuisible,
lubricité, f. slibberach-	bijtebau
ticheyt, wanckelbaer-	luire, schynen, blinck en
beydt	chosc luisante, f. een
lucratif, m. comme	blinckende dinc
labeur lucratif, ar-	lumer, lichten
beydt die gewin brengt	ceste chandelle lu-
la lucratiue, f. le	me mal, dese keirse
gaing, ghewin	licht qualijc
lugubre, c. comme	la lumiere. f. v'licht
veste lugubre	lumignon, m. snutsel
chueil lugubre,	vander keirsen
honneurs lugubres,	luminaire, m. een licht
ren rou tabbaert	lumineux rendant
luetre, f. grappe re-	grande lumiere,
jecton, het tappeken	groot licht geuende
inde kele den huyc	la lune. f. de mane
lut. m. ou luc, eē luyte	le decours dela lune
lutaniste. c. een luydt-	dat asgaen vande mane

lunaticque. c. maen- ooghich	macerer son corps, i' lichaem breken
lunaifon, f. de nieuwe mane	macheré, becrofen machefer, escumede
lundy, maendach	fer, het schuym vā yfer
lunettes, f. ou becy- cles, brillen	macheliere, f. kackes been
lupins. m. hoppen	machine, f. een groot ghebou, timmeragie
luz. m. ou lus bro- chet, een snoec	machine volante, ou
lustre couleur lui- fante, chose de be- au lustre, een dinc dat schoon is, in de oogē	machine bellicque, een stuck geschuts
lut, m. fange. styc	machiner, brasier fi- nette, practyck e soot- ken om yemandt bey- melyc te beletten, oft
lire, f. een herpe, oft liere	schadelyck zyn
luxure. f. oncuyscheydt	machinateur, m. een prins van alle quaede
luxurieux. m. oncuysch	machination, f. be- droch
Pvn l'autre, d'een den anderen	maculer, smetten, be- smetten
luy, m. hy	maculé, m. besmet

M.

M Acaut, ou magaut, m. knapsac	madrer friser, crollé friseren chois
---	--

M

chose madrée, ou fri
 sée, dat gecrolt is
 magicien, m. echan-
 teur, tooueraer
 art magicque, tooue-
 rye
 magnanimité, f.
 grootmoedicheydt
 magnanime, c. groot-
 moedich
 magistrat, m. de ouer-
 heydt
 magnificence, f. heer-
 lycheydt
 magnifique, c. heerlyc
 groot
 magnifiquement,
 heerlycken, grootelycken
 may, f. ou maiët, een
 moelie
 majeur, senieur, ou
 maire, m. een ouder,
 een maire, ouderman
 majeur dome, c. een
 hofmeester
 majesté, f. maïesteys
 maigne, c. grand, ou

A

grande, groote
 comme charle-
 maigne, Alberte
 maigne. &c.
 maignen, m. chau-
 dronnier, dinādier
 een ketelbuter
 maigre, c. décharné,
 magher
 maigrement, mager-
 lyck
 maillet, m. een houten
 hamer
 maille en l'œil, f. een
 schelle inde ooge
 maille, f. een myte, een
 pausier, rinck, older
 maillon, m. een knoop
 oft strick
 maillé, met pandsier
 gewapent
 perdriceau maillé,
 gheuedert patrijsken
 maillot de petits en-
 fans, m. kinderwinffel
 main, f. een handt
 vne main de papier,
 een

M

een boec pampiers
 main pour demain
 quasi de mane,
 morghen
 comme vous auez
 besoigne en main,
 soit en main, ghy syt
 int Werc, vroech en spa-
 de
 maininé, ou puis-né
 den ioncten
 manée, f. een handt vol
 manuel, m. al dat hā-
 delyc is
 argent manuel, ghe-
 reedt ghelt
 payer manuelement
 ou a contant, met
 ghereedt ghelt totalen
 maintenant, ny van
 stonden aen
 maintenant, onderboudē
 maintes fois, die wils
 maintz, ou plusieurs
 veel, menighe
 maintien, m. een ghe-
 laet, staet, maniere

A

mais, maer
 mais que j'aye fait
 als ic gedaen hebbe
 je n'en puis mais. ic
 en cans niet beteren
 mais pour plus, ou
 magis comme il y-a
 mais de meschans
 au monde que de
 gens de bien, dāt
 is meer quaet volcx dā
 goeds in de werelt
 il y-a mais de sept
 ans, que mon argēt
 est eclipsé, het is
 meer dan seuen iaer dat
 myn ghelt inde kerse
 gheuloghen is
 meshuy, ou mais hui
 buyden
 je ne partiray mes-
 huy d'icy, ic en sal hede
 van hier niet schyden
 mais que je sois ri-
 che, als ic ryc ben
 maison f. een huys
 maisonnette, f. een
 huysken

M

buysken
 maison mortuaire,
 een sterfhuys
 maisonner, edifier,
 timmeren
 h de bonne, ou de
 grande maison,
 edelman
 maistre. m. een meester
 maistresse, f. een mee-
 sterse
 maistrer, heerschap-
 pie voeren
 maistrise. f. een mee-
 sterschap, heerlicheydt
 maitrier, ou maistrer,
 verwinnen
 mal. m. quaet
 mal de la cantine,
 den loop
 mal de naples la
 grosse verolle, ou
 la galle d'espaigne
 mal francois, de
 pocken
 mal caduque, galle
 despa. de vallée de siecte

A

maldisant, m. quaeds-
 sprekende
 malgré luy, tegen synē
 danc
 malgré moy, teghen
 mynen danck
 malgré eulx, teghen
 henlieden danc
 malseant, m. qualyc
 voeghende
 avoir mal, quaet hebbē
 malade. c. inferme,
 sieck
 maladie, f. siecte
 maladerie, f. lazarus
 huys
 maladif, m. sieckelijc
 maladie, f.
 malaisé à faire, onge-
 mackelyc om doen
 estre à mal aise, niet
 wel te passe zyn
 malaisement, swaer-
 lyc, ongemackelyc
 malaisance, f. swaer-
 heydt
 maladuis, m. impru-
 dence,

M

dence, ontberaden
 malcontent. m. qua-
 lyc te vreden
 malcontentement,
 m. qualyc te vreden
 maladroit homme
 inepte, ongeschicht
 malart, m. endt voghel
 mal-auenant, m. qui
 à maïse grace, onge-
 schicht die gheen gracie
 en heeft
 male, ou mallette,
 een male
 malencontre, f. een
 ongeluc, tegenspoet
 malengin, cauiliatiō,
 m. bedroch
 malfaiçteur, m. een
 misdoender
 malefice, m. eē misdaet
 malegrace. f. haedt
 estre en male grace.
 inde quade gracie wesen
 malhardi, m. niet stout
 traech
 malheur, m. ongheluc

A

à la malheure, ter qua-
 der uren, ongelucklich
 malheureté. f. ellen-
 dicheyt, ongeluckichheyt
 malheureux, m. on-
 salich, onghelucklich
 malheureusement,
 ongheluckelyc
 maleuolence. f. quat-
 willicheyt
 mal traitement. m.
 quade traeteringhe
 malvueillāt. m. quat-
 willich, quasetgunstich
 malvueillāce. f. quat-
 gunsticheyt
 malice. f. quaetheyt,
 boosheyt
 malicieux, m. quat-
 loos, schalck
 malicieuse, f. quade,
 schalcke, loose
 malicieusement, loo-
 selyck
 maling. m. quat. boos
 maligne, f. boose
 malignité. f. quat. boos
 malig-

M

malignement, boos-
 schelyc
 mambour, m. een
 momboor
 mamelle, tette, pou-
 pe. f. een mamme
 manie pour ma a-
 mye, mijn vriendinne
 of mijn liefken
 les manans, habitās
 d'vn lieu, inwoonders
 eenigher plaetsen
 manche d'vn habille
 ment, f. een mouwe
 van een cleedt
 manche d'vn couste
 au, m. eē hecht vā eē mes
 mancherons de fem
 mes. m. vrouwe mou-
 wen
 manchot. m. die maer
 een handt en heeft
 mancipé, een slaue
 mandataire, m. chi-
 quenaudier, citeur
 adjournent, dach
 maecker

A

mander quelqu'un,
 yemanden ontbieden,
 oft roepen
 mandé. m. gheroepen,
 ontboden
 mandement. m. een
 mandement
 manger, eten
 mangeur. m. een vraet
 mangeaille. m. spijse
 manier, handelen, trac-
 tēren
 maniable, c. tracta-
 ble, palpable, dat mē
 handelen mach
 manieement. m. een
 handelinghe
 maniere, guise, f. een
 maniere
 manifester, openbaren
 manifestement, open-
 baerlyc
 manifeste, c. openbaer
 manne. f. een mande,
 corf, oft hemels broodt
 manouurier, een hant
 wercker
 manottes

M

manottes de fer, yseren handen
 mansion, demeure,
 ou manoir, f. een
 wooninghe
 manfucte, c. faecht-
 moedich, lancmoedich
 mante velue, f. een
 tafelcleet, oft een lanc-
 harich cleet om ergens
 op te spreyden
 manteau, ou mante,
 m. een mantel
 manteau de chemi-
 née, m. een schou-
 steens mantel
 maquereau, m. pois-
 son, een makareel
 oft coppeler
 manquer, falieren
 manumission, f. een
 verlossinge, vrylatinge
 maquereau, m. taba-
 quin, een roffiaen,
 coppelaer
 maquerelle, f. taba-
 quine, een coppelerffe

A

maquerelage, m. een
 coppelinghe
 maquignon, m. een
 die peirden oft mensche
 vercoopt, oft bestedet
 maquignonne, f. een
 besteedtstere
 marastre, f. een stief-
 moeder
 maraut, m. een rabaui
 marbre, m. een mar-
 mersteen
 marc de routes cho-
 ses, f. heffen van alle
 dinghen
 marchaiz, m. een licht
 marchand, m. een koop-
 man, oft treder
 marchander, koop-
 dinghen
 marchandise, f. koop-
 manschap
 grand, ou bon mar-
 ché, m. goedē koop
 marché, m. markt
 marche, degré, f. een
 stap, een trede, trap
 marches

manoir de manoir manoir

M

marches, ou marges
 fins, limites, ou li-
 gnières d'un royaul-
 me, de frontieren
 marchepied. m. ou
 passet, een voetbanc
 marcher, gaen, wande-
 len, treden
 le marcher d'aucun,
 yemandis ganc
 marchure, f. eenē gac
 marez, m. een maras,
 broeck
 mardy, m. dysdach
 marefcageux. m. ma-
 tafachtich, broecachtich
 marefchal, m. een
 hoef finit
 marefchal du camp,
 een pronoost
 marge, f. de cant van
 een boeck
 marguillier, m. een
 kerckmeester
 marée, f. poiffonde
 mer, zee vifch
 la marée, de zee vloedt

M. A

marger, op den cande-
 vanden boec fchrijuen
 marne, f. merghel
 mary, m. man
 mariage, f. een houwe-
 lyck
 marier, houwen
 marié, m. ghehout
 mariée, f. ghehoude
 mariable, c. houbaer
 nouveau marié, nieu
 ghehout
 mariée, f. espoufée,
 een bruydt
 marine, f. eenen arm
 vander zee
 marinier, feylen
 marinier, m. een fchip-
 per
 mariolaine, f. mario-
 leyne
 maritime, c. dat op de
 zee cant is
 marmite, f. eenen groo-
 ten ketel
 marmonner entre
 fes dents, muser,

T babbelen

maximix hyparet maffing d'ordant

M

membru, m. *grof van leden*

membrure de bois, *bert, fchutbert*

memoire, f. *een memorie*

memoriael, m. *een gedenc teeken*

menace, f. *dreyginge*

menacer, *dreygen*

menaceur, m. *dreyger*

mendier, *bedelen, om gode gaen*

mendiant, m. *een bedelaer*

mendicité, f. *bedelrye, armoede*

mener, *leyden*

mener joye, *blyfchap bedryuen*

mener dueil, *droefheydt maken*

mener vie lye, *een vrolyc leuen leyden*

mener vie heroicque, *een heerlyc leuen leyden*

mener vie austers,

E

een fcherp leuen leyden

mener vie bestiale, *een beestelyc leuen leyden*

vne mence, *allëblëe*

illicite, *onbeoorlycke versaminge*

menage, m. *leydinge*

meneltrier, m. *een speelman*

mensonge, f. *een lo-ghene*

mensongier, m. *een lo ghenacr*

menterië, *mensonge f. een lo ghene*

menteur, m. *mensonge*

geur, *een lo ghenacr*

mentir, *lieghen*

mente, f. *eenderley cruydt, munte*

mention, f. *een vermaninghe*

faire mention d'aucun, *van yemanden*

vermanen

mentionner, *gedenken, vermanen*

menton,

M

menton, m. een kinne
 menu, m. dunne, subtyl
 par le menu, comme
 de duire ou narrer
 par menu, vā punte
 tot punte vertellen
 menu peuple, r'ghe-
 meyn volc
 menuet, m. seer dunne
 dunachtich
 menuiser, vercleynen
 dunne maken
 menuyser du pain,
 ou briser, broot brockē
 menuiseriē, f. schrijn-
 werck
 menuisier, ou escri-
 guier, m. een schrijn-
 wercker
 mer, f. die zee
 mercy, f. gratie, danc
 barmherticheydt, genade
 grād mercy, dāc hebt
 jusques au rendre
 grand mercys
 op so schoon weder
 dieu mercy, god danc

E

se rendre à mercy,
 hem geuen in yemandts
 macht, oft ghenade
 prendre à mercy, in
 ghenade nemen
 mercenaire, c. een
 huerling (mer
 mercier, m. een kra-
 merciër, ou remer-
 ciër, dancken
 mercerië, f. kramerye
 mercredy, m. ou me-
 cedy, woonsdach
 merde, f. fiente, drec,
 stont
 merde de fer, ou ma-
 che-fer, de vuylicheyt
 oft schuym van yser
 merder, cack en
 merdier, m. een schij-
 ter, kacker
 mere, f. een moeder
 mergette, f. ou pipet
 te d'vne lampe, het
 pypken vander lampe
 la merégoutte, f. een
 derley dranc, wijn die

M

die vroech op staet
 matineuse, f. forch-
 uuldighe
 maton, ou bricque,
 m. matten
 matrice, ou amarri, f.
 de moeder
 matriculer, promou-
 ren tot meesterschap
 matricider, zyn moe-
 der dootslaen
 matrimoine, m. den
 houwelycken staet
 matrone, f. een vrou-
 we die een huysgesin
 eerlyc regeren can
 maturité, f. rijpicheydt
 rijlicheydt
 maturément, rypelyc
 maturation, f. een
 versweeringe
 mau pour mal in
 compositione vt
 sequitur
 maudiné, methapho
 een dic sack oft ma-
 gherman

A

maudire aucun, zyn
 manden veruloecken
 maudition, f. een ver-
 vloekinghe
 maudolé, m. onge-
 schadicht, rou
 maudit, m. mal con-
 ditioné, ongeleert,
 ongeschick
 maugrer, veruloecken
 maugré vent & met,
 teghen wil ende danc
 mau-net, sordide
 ord, sale, vuyl
 maupiteux, m. straf-
 mauplaisant, m. on-
 genuuechelyc, onbesedt
 mauprest, ongereet
 maufade, barbare,
 agreste, leelyc, onghu-
 maniert
 maufadement, agre-
 stement, qualyc, grof
 rou, onmanierlyc
 mauuais, m. quaet
 mauuaise, f. quade
 mauuaitié, f. quaet-
 heydt

mausoude in het moirre

M E

heydt, boosheydt
 may, m. de mey
 may à pestrir, f. ou
 meet, een moesle, oft
 broodtkiste
 maz d'vne naaire, m
 een mast boom
 mechanique, c. die
 een hantwerck doet
 mediateur, ou moy-
 enneur, m. een mid-
 delaer
 medecin, m. mire,
 phisicien, een mede-
 cijn, oft meester
 medicament, m. me-
 decijne
 medeciner, meesteren
 medecine, f. een me-
 decijne
 mediter, dencken
 meditation, f. ouer-
 legginghe
 mediterraine, f. dat
 midden int landt is
 mediocrement, mid-
 delbaer, matich

M E

mediocrité, f. middel-
 baerheydt, maticheydt
 meffaire à aucun, ye-
 mandt quaet doen
 megue, m. Waye
 meiche, f. een lemmez
 inde lampe, oft keuisse
 meilleur, m. beter
 melancolie, f. melan-
 colye
 megifsier, ou gipsier
 gantier, partu-
 mier pareur de
 peaux pour faire
 gants & choses
 semblables, hant-
 schoen maker, oft per-
 sumeerder
 meliorer, beteren
 melioré, ghebetert
 melancolicq, m.
 treurich
 melodie, f. welluydin-
 ghe des fangs
 melon, m. een meloen
 membre, m. een lidt
 maedt

M

A

babbelen	merhoudt
marmot, m. een meer-	se marrir, gram wer-
catte	den, droeue
marmouset, m. een	marri. m. gram, ver-
geschildert manneken	stoort, droeue
se marmouset, gram	marrie, f. grāme, droeue
worden	il se marrit, by stoort
marne, f. terre, blan-	hem, by nemet qualyc
che pour engrai-	marisson, f. gramfchap
fer les terres, sek er	droefheydt
lant oft aerde, om tlant	marron, m. eender-
mede te messchen	hande castanien
marnier la terre, tlant	mars, m. de meerte,
messchen met merghete	oft den God vander
marotte, f. een marotte	oorloghe
marque, f. enseigne,	marsoüin, porc de
een teeken	mer, zee vercken
marque de genero-	martial, m. ou belli-
sité, teeken van edel-	queux, cryschman
heydt	teste martiale, mar-
marque d'une playe,	tialiste, cop, oft duffcop
een litteeken vā eē wōde	marteler, smeden
marquer, teekenen	martinet, m. een boe-
marqueter, onderscey-	ghetanghe
den	mascher, knauwen
marrien pour bastir	maschoire, f. de kare-
een balc, grabesl, tim-	ke
	dens

M

A

dens maschelieres, f
 baectanden
 masculin, m. dat tot
 den man behoort
 masse, m. een mannekē
 masque, f. een mom-
 aensicht
 masqué, m. ghemomt
 masquer, desguiler,
 dissimuler, mommen
 bedecken
 massacrer, tuer, faire
 carnage, ou bou-
 cherie, dooden
 masse de paste, f.
 deech, ofr ooc een her-
 hamer
 massif, m. vast
 massiueté, f. vasticheyt
 masson. m. een metsen
 massonner, metsen
 massue, f. een colue
 mastic, m. mastic
 mastin, m. eenen groo-
 ten hondt
 que faites vous cy
 matin leué, wat

maect ghy so vroech op?
 mesure, f. een oude ver-
 vallen want, ofr erue
 matelot, ou esclot,
 m. een boodtgheselle
 matter, moede maken,
 ouercomen
 matte, flac, harassé
 vaincu, ouercomen,
 moede
 materiel, m. handelyc
 tastelyc, ofr sienlyc
 materielement, ma-
 reerlycken
 materas. m. materas
 materas, ou garot
 dont on tire de l'a-
 barleste, een bout
 maternel, m. moeder-
 lyck
 matiere, f. ou mate-
 re, materie, ofr stof
 daermen yet af maect
 matin, m. vroech,
 tsmorghens
 matineux, m. soerb-
 uuldich, neir stich, ende

M

E

van de druyuen coempt,	mesaise, f. onghemack
eer sy ghetreden syn	allendicheyt
mereaux, ou gecton,	leuer ou oster à au-
m. rekenpenningen, le g-	cun son mesaise, je-
penningen	mandt verlichten van
meriter, verdienen	syn droefheydt
merite, m. verdienst	mesaduenance, f. on-
merle, m. een meerle	gheschichtheyt
merlu, m. stoc visch	meschanceté, f. een
merueille, f. een ver-	rabauwerie, ondencht,
wondersinge	leelycheydt, een oner-
merueilleur, verwon-	lyck werck
deren	meschant, m. schelm
à merueilles, verwon-	meschâment, ou me-
derlyc	schâtement, schel-
merueilleux stupéde	lems wijs, booslyc
m. wâder, oft wonderlyc	par meschet, door on-
merueilleusement,	gheluck
wonderlycken	mescheoir. misuallen,
mez de table, ou ser-	niet wel gelucken
uice, gerecht	il vous meschera, het
mes en composition	sal v misuallen
pour mal comme	meschine, f. een dienst
mesaduenture, f. on-	bode, maerte, oft onder
gheluc	ionewijs
mesaduenturé, onge-	mescognoistre, niet
luckich	kennen, ontkennen
	je vous

mesche - Lant tot ibij.

mesche - Lant tot ibij.

M

ie vous auoye mes-
 cogueu, ic hadde
 v voor een ander ghe-
 nomen, oft ic en hadde
 v niet ghekendt
 mescognoissant, in-
 grat, m. ondancbaer
 melcontenter, onver-
 duldich, ende niet te
 vreden wesen
 mescreant infidel,
 ou incredule, m.
 ongeloouich, onghetrou,
 die geenen God en ket
 meldire, detracter,
 misseggen, achterclappē
 mesdisar, detracteur
 m. een achterclapper
 meseau, ou mesel, m.
 ladre, lepreus, ele-
 phantic, lazarus
 par mesgarde, f. by on-
 achtsaembeydt
 mesgnie, f. een huys-
 ghesin
 meller, melanger,
 menghen

E

se meller de mede-
 cine de lettres &
 de tous arts, hem
 onderwinden vanden
 medecyne van stude-
 ringhe, ende van alle
 consten
 meslange, f. een men-
 ginghe, maringe
 mesme, c. self, seluer
 mesmement, besonder
 lyc, insgelycx
 mesnage, m. huysraet
 bon mesnagier, m.
 een huysman
 mesnage public, ou
 republic, ghemeyn
 regiment
 bonne mesnagiere, f.
 een goet huyswyf, die
 wel huys van houden
 mesoffrir, qualyc biedē
 mesparler d'autruy,
 van yemandt quaedt
 sprek en
 mesprendre, qualyc
 nemen, misgrypen
 T 5 mespris

M

salichlyc, ellendichlyc,
armelyc
 misere, f. ellende, ar-
moede
 misericorde, f. berm-
berticheydt
 misericordieux, m.
bermbertich
 missiue, f. een sentbrief
 milte, propre, c. pro-
per, fraey, gent
 mistere, m. verholent-
heydt, misterie
 mistion, f. een mengin-
ghe
 missionner, meller,
menghen
 missionné, m. ghe-
menget
 mitigation, f. een ver-
soetinge
 mitiguer pacifier
 attenuer le cour-
roux, de gramschap
versachten
 mittaines, f. mouffelen
 mittes, ou mines

I

qui naifsét es feb-
 ues, ou fromages,
meluen oft maeyen
 mixition, f. menginge
 mitrer aucun, scauot-
teren, opt scauot stellen
 mobile, c. wäckelbaer
 mocquer, begecken
 mocqué, m. beghiet,
bespodt
 mocqueur, m. een
spotter
 mocquerië, f. gecker-
nye, spotternye
 mode, ou guise an-
cienne, f. oude ma-
niere
 mode nouvelle, ou
 moderne, f. een nieu-
we maniere
 moderer, temperer,
matigen, tempereren
 moderé, attrempé m
getempert, gematicht
 moderer ses passios,
& affecti ons, zyn
ghemoet bedwinghen
 mode.

M

moderément, *matel-lyck*
 moderation, *matich-heydt*
 modérateur, *m. een middelaeer, matigher*
 modeste, & gardant
 mesure en son fait, *c. manierlyc, tamelyc*
 modesteté, ou modestië, *f. manierlyc-heydt*
 modestement, *manierlyc, tamelyc*
 moëlle, *f. merch dat inde beenen is*
 moyennant, en cas joint, *ingeualle, soo verre als*
 moilon, *m. ou curail les, gruys van steenen*
 moilon, *m. gebouwen steenen daermen mu-ragien mede maect*
 moindre, *c. minder, cleynder*
 moine, *m. een monick*

O

moyneau, *m. passe-reau, een musken*
 moins, *min*
 pour le moins, *m. ten alderminsten*
 à tout le moins, *tez minsten*
 mois, *m. een maent*
 moisir, rancir, *verschimmelē, garst werde*
 moisi, flestri, ranci, *m. verschimmelt, garst*
 moisissure, *f. schimmel garsticheydt*
 moisson, *m. passere- au moisson, f. den oost*
 moissonner, *maeyen, die vrucht af snijden*
 moissonneur, *m. eens maeyer*
 moite, *humide, c. nat*
 vochtich, *rumatijck*
 moiteur, *f. humidité*
 vochticheydt
 moitié, *f. die helft*
 mur moitoyen, *een middelmuer, oft schey- muer*

M

I

vn meurier, m. ou kens van broode
 morier, een mourbesien à qui mieux, ò te beter
 boom j'aime mieux, ic hebbe
 meuler, ou mengler lieuer
 loeyen, ofs brullen mie, f. cruyme vanden
 gelyc een kpeye, ofs os broede
 les meurs, f. manieren mye, niet
 meurtrir aucun, ye- vn mignard en paro
 manden vermoorden les, m. een troetelaer
 meurtre, m. moort fleysteerd
 vn meurtrier, m. een mignarder, migno-
 moorder, moordenaer ner, troetelen, gelyc als
 la meurtrissure, f. ge- de kinderen
 quetsheyt, die swertheyt la maignardise, f. die
 oft blauheyt eens slaechs troetelinge, vriendelyc-
 oft wondz heydt
 meufnier, m. een mo- vn mignon, m. een
 lenaer fraeyaert
 miche, f. brocke broots mignottise, f. vrien-
 le midy, m. middach delycheydt
 miel, m. bonich mignonement vellu
 le mien, m. het mijn fraeylyc, rustich gecleedt
 la mienne, f. de mijne milan, m. een kiek en-
 niertes, f. grouelless dief
 d'oultre mer, aelbe- militer, den crych vol-
 sikens ghen, om solt dienen
 les miettes, f. cruym- militaire, c. crychs, dat
 tot den

M

tot den krijch behoort,
oft dient
milieu, m. middelste
mille, c. duysent
milier, m. een duyst
mince, c. delie, dunne,
mincer attenuer,
dunnen
mincer bien menu,
cleynde dunne cappel
mine, f. gelaet des aen-
sichts, mine oft roest
miniere, f. daer mē ee-
nighe mine uyt graeft
miner, ondergrauen
mineur, m. ondergra-
uer
mineur de 12. ou 14.
ans, een weese, een
kint van 12, oft 14. ia-
ren dat gheen vader
en heeft
frere mineur, pied-
deschaud, ou mino-
rité, eē minderbroeder
minime, c. zeer cleyne
ministre, c. een dienaer

I

ministrer, dienen
minorité, f. tutele,
onder momberschap
minuiet, f. middernacht
myjour, m. middach
myaoult, m. halffoost
mymars, halfmeerte
à myplein, halfvol
minute, f. een minute
minute, cedula, f. een
minute
minuter vn contract
een contract beworpen
miracle, m. een mira-
kel
chose miraculeuse,
een wonderlycke sake
miroir, m. een spiegel
mirer, spiegelen
prendre mirre, mickē
mirrhe, f. mirrhe
mise, f. verlegginge
homme de mise, een
wel gheacht man
miserable, c. onsalich,
allendich, arm
miserablement, on-
salichlyc,

M

mespris, m. fastide,
versmadinge
 mespriser, *versmaden*
 message, m. een boodt-
schappe
 messagier, lateur de
 lettres, tabellion,
 m. een bode
 messeant, m. onbeual-
lyc, onbetamelyc
 messeance, f. onbeual-
licheyt, onbetamelicheyt
 cest habillement vo^o
 messied, dit cleet en
beualt, oft en staet v
niet wel
 messire, c'est à dire
 Mon Sire, *mijn Heere*
 Messire Jan, *heer Jan*
 mestral noort, noord
west
 mestier, m. eē ambacht
 auoir mestier, van
noode hebben, oft ge-
breck hebben
 mesure, f. een mate
 mesurer, meten

E

mesureur de terre,
 m. een landmeter
 mesurage, m. *metinge*
 metairie, f. een land-
huys, oft houe
 metayer, m. ou fer-
 mier, *houenier, pachter*
 metridat, *metridaet*
 metiz, m. dat van twee
derley gheslachten van
beesten is, ghelyck ee-
nen muyl
 parler metiz ou bi-
 garé, *tweederley talen*
r'samen spreken
 metable, c. idoine,
bequaem
 metal, m. metael
 methamorphose,
 transformation,
 een veranderinghe
 metaphoricquemēt,
veranderlyc
 mete, f. terme, eē pael
bet eynde van een yge-
lyck dinck
 passer, ou transgres-
 ser

M

ser les metes de
 raison
 metre, m. carnie, ou
 vers, veers, carmen
 mettre, setten stellen
 se mettre à biē faire,
 hem voegen om wel te
 doen
 mettre en parade,
 voort doen, vertoonen
 mettre en vente, te
 coope stellen
 mettre en routte
 fracasse, breken
 mettre en oeure, ou
 operation, te wer-
 ke stellen
 mettre en executiō,
 volbrengen
 mettre en oubli, ver-
 gheten
 mettre en effect, ten
 eynde brenghen
 mettre ou passer ar-
 gent ghelt begeuen,
 oft uytgheneu
 methode de faire,

E

ou d'enseigner,
 corte manere om te
 instrueren
 metropolitain, m.
 d'opperste ende prin-
 cipaelste
 metropolitain chef,
 motif, auteur de re-
 uolte & contro-
 uersies, den princi-
 pael opruerder van ee-
 nige commotie. &c.
 vn metz ou seruice,
 m. een gerecht van spijsē
 meubles, m. roerelicke
 goeden, haue, huysraet
 menbler, stofferen
 maison biē meublée
 een wel gestoffeert huys
 meule, f. een molensteē
 fruit meur, m. rijpe
 vruchte
 meurir, ripen, rijp,
 worden
 la meuretē, die rijpic-
 heydt
 meure, f. een mourbestie

M

maer
 moleste. c. gref; acer-
 be, moeyelyc, verdrie-
 telyc, swaer
 molestier, quellen
 molestie, f. quellinge
 mol, m. moruw, weeck
 slap
 molle, f. moruwe, teere
 mollement, weecke-
 lyc, slappelyc
 mollet, m. weeckens
 molin, m. een meulen
 molin à l'eau, water-
 meulen
 molin à vent ou à
 voyle, een wint me-
 len
 molin à bras, een
 queerne
 molue, ou morue, f.
 abberdaen
 moment, m. een oo-
 genblic
 chose momentanée,
 ou de petite durée
 een dinc dat niet lange

O

en duert
 mon, m. mijn
 à sçavoir mon s'il
 est ainly, om te we-
 ren, oft also is
 monastere, clostre,
 m. een clooster
 monarchie, f. als alle
 staet, oft heerschappe
 als een alleen heer is
 monarque, c. een et-
 nich heer, een coninc,
 oft opperste alleen
 monceau, m. een hoop
 par monceau, bē hoop
 moncelet, m. een hoop
 mondain, m. weirlyc
 mondaine, f. weirliche
 monde, m. de werelt
 monder, reynigen
 chose monde, c. say-
 uen, reynich dinc
 mondicité, f. sayuer-
 heyd, reynicheydt
 moye, f. eenen hoop
 monition,

moisy .t.

monach
 monista

M

monition, f. verma-
ninghe

monocle, c. een die
maer een ooge en heeft

monnoye, f. munte,
oft payment

monnoyeur, m. een
munter die t gelt teekent

monnoyer, munten,
tghelt teekenen

argent monnoyé,
ghemunt ghelt

monopoles, affem-
blées factieuses,

pour faire quelq me-
née, vergaderinge om

yet uyt te rechten

monopoler, monopo-
lie maken

monstier, m. eẽ kercke

monstre, m. een felt-
saem, onnatuerlyc, on-
ghewoonlyc dinc

monstre, f. ou eschan-
tillon, f. een monster

stael
faire monstre, mon-

O

stereen, een proeue oft
stael toonen, oft sien
laten

monstrer, wijfen, too-
nen, te kennen gheuen

se monstrer allegre,
hem seluen blyde toonen

se monstrer morne,
pensif, treurich gelatē

se monstrer deliberé
hem stout toonen

se monstrer vaillant
hem vroom vertoonen

se monstrer humain,
hem beleefdelijc ende

vriendelyc betoonen

monstrer beau sem-
blant, schoon ghelaet
toonē

mont pour moult
venant de multū

lat. comme en ma-
niere affirmatiue,

exemp. Il est grād
jour, respon. c'est

mont. i. maxime,
het is toch waer

V

mont

M

mont, montaigne, m
 eenen berch

en mont, opwaerts

monter, opclimmen

montée, f. een trappe

montaignard, een die

zwischen de bergē woont

pais môtueux, berch-

achtich landt

montjoye, f. een hoop-

ken aerden ghelyc een

graf, om de wech te wy-

sen

monture, f. pour che

ual ou mule

monté, m. comme

homme bien mon

té, wel te peirde, oft

gemonteert

monument, m. een

gedenckenisse, aenwij-

singe oft teeken dat op

bet ghene dat voorby is

aenwijset, geliç boec-

ken, historiē, gravē. &c

morceau, m. een stuc

mordre, bijten

O

morcelet, beek en

mordz, m. ghebeten

mordz, bride de

cheual, m. het gebit

van een peert, oft den

toom

morsure, f. eenen beet

mordacité, f. bijtin-

ghe

moreau, cheual de

poil noir, een swart

peirt

morfondre, vercouden

morfondus, m. vercoud

morsure, f. een beet

morgue, f. een straf en

de treffich gelaet

moriginé, m. wel ge-

maniert

morigerer, gehoorsam

wesen, goede manieren

le ren

morion, m. helme

vn danseur demorif

ques, m. een die den

moriskens dans danst

morne, m. een nar,

onuerstant

M

onuerstandich, plomp
 morne, c. trille, pen-
 sif, droeue
 temps morne, droe-
 uich weder
 mornisse, f. snoep-
 merck
 morosité, f. gemelic-
 heydt
 mort, m. doot
 mort, f. de doot
 morte, f. doode
 mortel, m. sterflijck
 mortement faire
 vne chose, een dinck
 traechlyc doen
 mortalité, f. sterflic-
 heydt
 maison mortuaire,
 een sterfshuys
 mortier, m. eenen mor-
 tier
 morue, f. ou morue-
 au, snodt
 morueux, m. besnoat
 mourueuse, f. besnotte
 mot, pour silence

O

mot, m. een woord
 mot du guet, de lose
 il n'ose dire mot, hi
 en derf kicke noch mickē
 motet, vers, m. een
 dicht, veirs
 motif, m. cause, au-
 theur de quelque
 chose, oorsake
 motte glason, f. eenen
 rusch, oft torf
 motte, f. eenen cleynen
 bergh, oft keghel
 motte d'un hōme ou
 femme, het schamel-
 ste deel des lichaems
 daer het hayr aen wast
 moucher, snutten
 mouchés vostre nez,
 snuyt uwen neuse
 mouchettes, f. keers-
 snutters
 mouchoir, m. een
 snuytdoec
 mouffles, mitaines, f.
 moffelen *hantst-
 ckes*
 faire la moue, f. grey-
 sers

M

sen
 mouiller, *nat maken*
 mouillé, *m nat*
 mouldre, *malen*
 moule, *de bois, m.*
een gesneden figure
 lettre moulée, *een*
ghesneden letter
 moulin, *m. een meulē*
 moulture, *f. een ma-*
linge
 meule de moulin, *f.*
een meulensteē
 meunier, *m. een mul-*
der
 moulu, *m. ghemalen*
 gros moulu, *m. gros-*
felyc gemalen, gros
oft bot
 moult grand, *seer*
groot
 moule pour faire
 images, *m. een form-*
om beelden te maken
 moullette, *f. een rolle*
 mourir, *steruen*
 mousche, *f. een vliege*

O

mousches à miel, *f.*
bijen
 mousche, *espie ou*
espion, een geselle
van seuen. &c
 mouscher espier,
verspyen
 mouscherons, *m.*
muggen
 mouchetter, *distin-*
gueren, onderscheyden
 mousse des arbres,
mes
 la moussu mise au
 siege, *fait indubi-*
tāment oppiler
 moussu, *m. plein de*
 mousse blanc vieil,
oudt vuyl mos
 moust, *m. most*
 moustarde, *m. mos-*
taert
 moustardier, *een me-*
staert pot
 mouton, *m. een hamel*
 mouuoir, *bewegen*
 meu, *m. beweecht*
 mouue-

M

mouuement, m. een beweginghe

de son propre mouuement & sans contrainte ne requeste

uy sinen vryen wille sonder vreesse

moymesme, ic selue

moyen, ou maniere de faire, een maniere om doen

homme de moyen estat, een middelbaer man

je n'ay pas le moyen de ce faire, ic en hebbe den middel niet om dat te doen

donner ou trouuer le moyen, den middel gheuen oft vinden

par bon moyen, by goeden middele

moyennement, me- diocrement, tusschē beyde, redelyc, matelyck

moyenneté, f. matie-

O

heydt, tamelycheydt

moyenner vn cas, moyenneur, m. een middelaer

moyen d'vn œuf, ou le jaulne, den door vanden eye

moyen d'vne rouë, m. de asse van een radt

la muëe d'vn cerf ce sont les cornes tombantes annuellement, de boornen die iaerlicx vallen

muer, veranderen mué, changé, m. verandert

muable, changeable c. veranderlyc

mutation, f. een veranderinge

muet, m. stom muette, f. stomme

mufle, m. museau, de muyl

mugler, ou mugir, loeyen als een verre

muguet,

M

muguet, m. herbe
 croissant es lieux
 ombrageux & de
 bonne odeur, onser
 vrouwen bedt stroo
 muguet, polj mignō
 faitiz, fraey, gent
 muguet, m. schoone
 mugueter, marjoler
 faire l'amour, vryen
 muy ou tonneau, m.
 een vadt
 mule, f. een muyle,
 oft kachiele
 mullet, m. een muylesel
 muletier, m. een muyl
 drijuer
 moulon de foin, m.
 een scherpen hoop hoys
 mouffe, bodt
 multiplier, multiplice-
 ren, menichfuldich ma-
 ken
 multitude, f. menichte
 munir, bewaren, bescer-
 men, sterck oft vast
 maken

V

muni, m. bewaert, be-
 schermt, gewapent
 munition, garnison,
 f. een bewaringe, be-
 schermfel
 munition de viures,
 f. prouande voor eenen
 legher
 mur, m. eenen muet,
 oft wandt
 muraille, f. eenen muet
 muré, m. ghemuert
 murmur, m. ghetier
 murmurer, gberuyfch,
 oft getier maken
 murmuration, een
 mommelinghe, oft ruyf-
 schinghe
 musard, m. een verté-
 uer, nestelaer, dralaert
 museliere, f. een muyl-
 rinc, muylcorf, muylbant
 muse, f. een liedeken
 musser, gapen, nestelen,
 fuiselen, dralen
 musette, f. een ruyf-
 museur, m. een gapert
 fuiselaert

M

V

fuiselaer, &c
 muscau, m. ou trompe, een beesten snuyte, oft myl
 musc, m. musck
 muscade, f. een cruy not
 muscadet, m. ou muscadelle
 muscel, lacert, m. de muys inde leden
 musique, f. de conste van singhen
 musicien, m. eē sanger
 mussel, berghen
 mussé, m. geborghen
 mutation, f. een veranderinge
 mutiler, ascorten, afbouwen
 mutilé, m. afghecort, afgehouden
 mutin, seditieux, m. een twistmaker
 se mutiner, teghen stellen
 mutinerie, seditiō, f.

een beroeringe, oploop
 mutuel, m. reciproc, gelyck ich ondermalcanderen
 mutuel amour, m. ghelycke liefde ouer beyde siden
 mutuelement, deur onderlinghe liefde
 de muy, m. een wijn, of scoren maet
 myre, m. een medecijn
 mystere, m. een verborgentheyt
 chose misterieuse, een verborghen sake
 myfantrope, c. qui fuit & hait la praticque & compagnie de toute personne, tgheselschap van alle de mensche schouwende en hatende
 mystic, verborgen
 mystiquement, verborghelijc

N

N.

N Ager, swemmē
 naïf, m. natuer-
 lyc, aengeboren
 eyghen
 naguere, ou naguers
 cortelinck
 naïf, m. naïue, na-
 tuerlyc
 naïue beauté, natuer
 lycke schoonbeydt
 naïuement, natuerlyc
 nain, naintre, ou na-
 bot, m. een dwerch
 naïstre, ou naïquir,
 gheboren werden
 naïssance, f. natiuité
 een geboorte
 ne, noch, oock
 né, nay, naïf, m. née,
 f. geboren
 le puis né, de ioncste
 se nantir de quelque
 chose, saisir, yet aen-
 ueerden

A

nantifer, nantiferen
 nard, m. een cruydt ge-
 lyc lauendel
 nappe, f. een ammela-
 ken
 narcisse, m. een roode
 lelle
 narines, f. de neusgāt
 narrer, reciter, ver-
 tellen
 narration, deductiō,
 f. een vertellinge
 nasin, m. cortneuse
 nasse, f. een vischcorf,
 oft nedt
 nasselle, f. een schipgen
 nasu, m. wel geneust
 natte, f. een matte
 nattier, m. mattema-
 ker
 nasade, f. donner
 vne nasade, ou na-
 sarder aucun, ye-
 mandt een vriendelyc
 wesen toonen
 nation, f. een natie
 natiuité, f. een geboorte
 nature,

N

nature, f. de natuer

naturel, m. natuerlyck

naturalité, f. natuerlyc
heydtnaturaliser, die natuer
lycke sakē ondersoekēnauc, nau, ou nauire
f. een schipnauale, c. comme
guerre nauale,zees, oft oorloochs
schipnauet, ou naueau, m
raepnauette, f. een langhe
raep, oft schiet spoelnaufage, m. schip-
brekinghe

nauiger, te schepe varē

navigation, f. een
schipvaertnauigable, c. dat ghe-
schipt mach werden,daermen met den sche-
pe varen machnaurer, wonden quet-
sen

A

naurē, gewont, gequetst

naurure, f. een quetsin-
ghe

naufée, f. den walch

auoir naufée d'vne

viande, den walch

van eenige spijse hebben

fait-neant, m. vault-

neant, ou homme de

neant, een deuchmet

nautonnier, m. een
schipperneant, m. niet, te ver-
gheefsneantmoins, niet te
min

nebuleux, m. ou

mieux comme

temps nebuleux

chere nebuleuse,

droeuich weder, stuer,

troubel

necessaire, c. noodich

necessairement, noot-

sakelycken

necessité, f. nootsake-
lycheydt

N E	N E
necessiteux, m. ghebreckelyc	ghe, onachtsame negligemment, versuymelyc, onachtsamelyc
faire les necessités, cacken	negoce, m. affaire, een bootschap, becommernisse
nectar, m. selon les poetes, le breuage des dieux, den drac der goden	negocier trafficquer commencer, coommenschappen
liqueur nectarée wyn	neige, f. sneeu
nef, f. een schip	neiger, sneeuwen
neffle, f. een mispel	nepueu, m. een kindt
nefflier, m. een mispelboom	sone, een neue arriere nepueu, ou proneueu procureur
negation, f. een loocheninge, weygeringhe	sin, arriere cousin,
negatif, m. loochenachtich, weygerachtich	arriere oncle, arriere pere grad,
negligence, f. nonchalance, versuymicheydt, onachtsaemheydt	voor neue, voor oö, &c. niepce, f. nichte
negliger & ne tenir d'aucune chose, nietachten op eenich dinc	nerf, m. force, een zenuwe, een pefe
negligent, nonchalant, m. onvlytich, onachtsaem	nerueux, fort, m. zeenuw'achtich, pefeachtich, sterc
negligente, f. onvlytich	nerueuse, f. zeenuw'achtighe
aloud	nettoyets

N E

nettoyer, reynighen
 net, m. suuer
 nette, f. reyne, suuere
 nettement, reynlyc,
 suuerlyc
 netteté, f. reynicheyt
 neud, m. eenen knoop
 neud d'amour, een
 minnenstric
 noeud courant, eenē
 strick
 le noeud ou le point
 de la matere, ou de
 la besoigne, het uyt-
 terste point van een sa-
 ke, oft werck
 neutre, gheen van bey-
 den
 neutralité, f. neutra-
 licheydt
 neutralizer, comme
 se neutraliser se
 faire neutre, hem
 neutrale laten maken
 nouer, knoopen
 noué, marié, m. ghe-
 houdt, gheknoopt

N E

bois nouëux. m. hout
 vol weeren
 neuf, neghen
 neuf. m. ou nouveau
 nieu
 nœuue, f. ou nouuel
 le, nieuwe
 nez, m. een neuse
 nez camuz, een camus
 neuse
 nez aquilin, crochu,
 een haucx neuse
 nez raffroigné, een
 gherompelde neuse
 nez agu, eenen scherpe
 neuse
 nez cornu beccu. ee-
 nen crommen neuse
 ni pour ne precede
 vne diction commē
 ceant per voyelle
 comme ni aucū. &c
 nier ou denier, loo-
 chenen
 ni pour deniement,
 nid, m. een nest
 nicher, nestelen
 nichée

N I

nichée, ou nyée. f.
*een nest vol ionghen,
 oft vol eyeren*
 nielle, f. oncruyt
 blée niellée, & gastée
*de la nielle, coren
 landt bedoruen door nat
 ticheydt*
 niffier retirer la mo-
*rue, ou reforber,
 de snotte ophalen*
 nimbot ou nain, een
naen
 niquet. m. ou nique,
f. eenen knip
 donner vne nique,
ou niquet, eē knicke
 niqueter, knicken
 il n'y a que niqueter
*t. il n'y a que redi-
 re remordre ne re
 prendre à sa besoi-
 gne, daer en is niet te
 berispē aen syn werck*
 je n'en donnerois
*pas vn niquet, ic en
 souder niet een veesken*

N O

om gheuen
 nier, loochenen
 niez. m. dul, onuerstan-
dich, bodt
 niezee. f. dulle, onuer-
standighe
 niezement, dullochlyc,
onuerstandichlyc
 niezeté. f. dullocheydt,
onuerstandicheydt
 niueau. m. een richt-
snoer, met sers loodt
 niueler, aplanir,
Weghen
 noble. c. edel
 noblement, edelycken
 noblesse, f. edeldom
 nocher. m. pilot, ou
pilote, een schipper
 nocturne comme
*oeuvre nocturne, vā
 d. nacht*
 noctial. m. dat den
nacht aengaet
 noel. m. repos, *kefs-*
misse, oft ruste
 noir. m. swerd
 noiret

N	O	N	O
noiret, m. swertachtich		nombre. m. een ghetal	
noiraste. c. die bruyt is		nombrer, tellen	
noircir, swertmaken		nombreux, ou nu-	
noirciffure, f. swerfel		mereux. m. dat in	
noise. f. altercation,		groot ghetal is	
kyuagie		nombril. m. boudine	
noiser, kyuen		een naucl	
noisieux. m. ou noisif		nompareil, m. nom-	
quereleux, hutineux		paire, gheen ghelyck	
die kysachtich is		sonder ghelyck	
noix, f. een note		non, neen	
noix d'vnearballeste		nonain. f. ou nonne,	
een not van eenen		een nonne	
voerboghe		nonante, c. negentich	
noyer. m. een noteboom		nonce. m. een kundiger	
noyer en l'eaue, ver-		nonce-apostolic, een	
drincken		Paus bode	
noyé, m. verdroncken		noncer, kundigen	
noisette. f. ou auclai		nonchalant, negli-	
pe, een haselnote		gent, m. onachtsaem	
noisetier, m. noisier,		nonchalante, negli-	
een noten boom		gence, f. onachtsaem-	
nom. m. eenen naem		heydt	
mon nom, mynen naem		nonne, heure de non-	
nommer, noemen		ne, tsmiddaechs	
nommeement. na-		nopces, f. bruylost	
melijck		nore, f. ou bru la	
		femme	

N O

femme de m^o filz,
mijn swagerinne
 notable, c. merckelyc,
 memories, *weirdich*
 nostre, c. onsen
 noz, c. onse
 notaire, m. een notaris
 notament, signament,
 merckelyc
 noter, teekenen
 note, f. een teeken
 chose notoire, een
 clare sake
 notoire, kennelyc
 notoirement, beken-
 nelyc
 à nou, al schuwende
 nouembre, m. de
 slachmaent
 nouice, c. een nieuwe-
 linc
 nourrir, voeden
 nourri, m. opgeuoedet
 nourrice, f. een voester
 nous, wy
 nourissier, m. een

N O

voeder
 nourisson, f. educa-
 tion nourisseur,
 die gheuoedet werdt
 nourriture, f. voetsel
 nouveau, m. nouuel
 m. nieu
 bonne nouvelle, e^u
 gelie, goede tijdinghe
 nouvelle, f. nieuwichheit
 de nouveau, van nieuw
 nouvelles, f. nieuwe
 tijdinghen
 nouuellement, nieu-
 welyc
 nouuellet, m. nieuwe-
 lincxkens
 nouveaulté, f. nieu-
 wicheydt
 noyau, m. cerneau,
 een keirne *1441*
 noyau, ou viz par la-
 quelle on monte
 en haut, een wendel
 trap
 nuage de corbeaux,
 ou volée, een vlee-
 gel

N

V

ghe rauen

nuageux, m. comme
montaigne, nua-
geuse, een donckeren
bergh

nuer, dōner couleur
de nuée, couleur geuen
ghelyc de wolcken

nubile, c. mariable,
houbaer

nubileux, nueux, ou
tenebreux, m. ne-
uelachtich

nud, m. naect

nue, f. naecte

nudité, f. naectheydt

nuée, f. een wolcke

nuict, f. de nacht

de nuict, snachts

nuict & jour, nacht en
dach

à nuict close ou fer-
mée, met doncker
nacht

nuictée, f. den tijt van
eenen nacht

nuire, schaden

N

V

nuisant, ou nuisible,

m. een schadoender

nuisance, f. schade

nul, m. niemandt

nulle, f. gheene

nullement, gheensins

nulle part, nergens

numeration, f. een

tekinghe

nuptial, m. dat totter

bruyloft hoort

il commence à faire

nuit, la lumiere s'ob-

scurcit, les ombres

tombent, ou il anui-

ait, het wort nacht

nuque, f. de necke

nymphé, f. een goddin

ne vanden water

conuy nymphal, een

hondts maeltijt.

O.

Que je suis tri-

ste! och hoe droe-

ue ben ick!

obeir,

O B

obeir, *onderdanich syn*
 obeïssant, *m. die onderdanich is*
 obeïssance, *f. onderdanichheydt*
 obedient, *m. onderdanich*
 obedience, *f. onderdanichheydt*
 obediement, *onderdanichlijc*
 obijcer, *te voren werpē*
 object, *m. daermen syn ghemic op neemt*
 objurguer, *bekijuen*
 objurgation, *f. een bekijuinge*
 oblation, *f. offerhande*
 oblique, *c. slim dat niet recht en is*
 chemin oblique, *cromme wech*
 regarder d'un oeil oblic, *met een slimme ooghe sien*
 obliquement, *de trauers, al dweirs,*

O B

sydelincx
 obliquement, *slimlijc*
 obligation, *f. een obligatie, verbindinghe*
 obliger, *verbinden*
 obole, *m. een pennincxken*
 oche ou cren en vne taille, *een kerue*
 obscur, *m. duyster*
 obscurcir, *verdonckeren*
 obscurement, *donckerlijc*
 obscurcissement, *een verduyfteringe*
 obscurité, *f. duysternisse*
 obsecration, *f. een biddinghe*
 obseques, *office funerale, m. een uytvaert*
 obseruer, *waernemen*
 obseruance ancienne, *f. een oude leeringe*
 obseruer, *onderhouden gale*

O B

O C

gade slaen
 obseruation, f. waer-
 neminghe
 obstacle, m. een beledt
 obstant, tegen staende
 non obstant, niet
 tegen staende
 obstiné, m. hertneckich
 obstinéement, herdt-
 neckelyc
 obstination, f. herdt-
 neckicheydt
 obtinément, obstina-
 s'obstiner à l'encon-
 tre de tous, hem ob-
 stinatelyc tegē eenē ye-
 ghelyc stellen
 obtemperer, onder-
 danich syn
 obtenir, vercrügen
 obtenue, f. een ver-
 crüginge
 obrectation, f. ver-
 smadinge
 obrectateur, m.
 mesdisant, verachter
 obuier, te gemoete gāē

obumbrer, bescaduwē
 occasion, f. een occasie
 oorsake
 occasion chauue,
 froide, morfondue
 blau excusatie
 occasion legitime,
 oprechte ontschuldinge
 occasionellement,
 met oorsake
 occident, m. westen
 occir, doorslaen
 occis, m. ghedoodet,
 dootgheslagen
 occultement, heyme-
 lyc
 occulte, c. dat int hey-
 melyc is
 occulter, verberghen
 occuper, beletten, ver-
 hinderen
 occupé, m. onledich
 s'occuper à quelque
 chose, hem erghens
 mede veronlegen
 occupé, adonné, m.
 ghenegen

X choses

O C
 choses occurrentes
 & suruenantes, te-
 ghen commende dingen
 oche, f. een kerf
 ocher, keruen
 oculaire, c. evident,
 openbaer, schijnbaer
 oculairement, eui-
 demment, openbaer-
 lyck
 octante, tachtentich
 octobre, m. de wjyn-
 maent
 octroyer, geuen, ver-
 leenen, ghehengen
 octroy, m. een octroy
 odeur, f. reuc
 odoriferant, m. dat
 goeden reuc voortbrēgt
 odorer flairer, rieckē
 odieux, m. hatich
 odieuse chose, hatelyc
 dinc
 odoremment, m. reuck
 œil, m. een ooghe
 auoir l'oeil au guet,
 ou l'oeil ouuert, een

O D
 ooge in't seyl hebben
 oillade, f. een ooge
 ooghenblic
 donner vne ocellade
 ou ocellader, metter
 ooge wincen
 œuf, m. een ey
 offendre son enne-
 my, ou l'endomma-
 ger, ou luy inferer
 dommage, mishan-
 delen
 armes offensiuues, &
 deffensiuues
 offenser, misdoen
 offense, f. een misdact
 office, m. een officie,
 een werck oft ampt dat
 ons toebehoort te doen
 officier, m. een officier
 die eenich ampt bedient
 officier, exercer offi-
 ce, officien oeffenen
 offrir, offeren, bieden
 offrant, m. biedende
 offrande, f. offerhande
 offre, m. ghebodt
 le premier

O

I

le premier offre,
d'eerste ghebodt
ohye, debile, cranck
ohyer, debiliter, crac
worden

oignon, m. aiuyn, cypel
oignette, f. een aiuyn-
ken, cypelken

oindre, smeren

de l'oinct, ou de

loing, m. smout, smeer

oignement, ou on-
guent, m. zalue

onction, f. een saluinge

oiseau, m. een voghel

oiselet, m. oisillon,
een vogelken

oiseleur, m. een voghe-
lacr

oiseux, faitneât, oisif

m. ledich

oisueté, f. luyicheydt,
ledi cheydt

oisson, m. een gansken

oliue, f. een olyue

oliuier, m. een olÿf-
boom

O

N

ombre, f. een schaduwe

soulz ombre, pretex-

te, couleur, image,

onder tdecfel

ombrageux, m. donc-

kerachtich, bedect met

de schaduwe

ombrager, omschadu-

wen

ombrage, m. lombre

omettre, achterlaten

conime, omettre

quelque chose à

dire ou à faire

omnipotent, m. al-

machtich

on dit, men seydt

on fait, men doet

on a, men heeft

once, f. een once

once vn animal sem-

blable au loup cer-

uier

oncer son bien, spa-

ren

oncle, m. een oom

oncques, nemmermeer

onde

X 2

onde

ambelution .f.

O	N	O	P
onde, f. een waterbare		operer, wercken	
ondée de pluye qui		operation, f. werckin	
vient tout à coup		ghe	
<i>regenflach</i>		opiner, meynen	
onder les cheueulx		opinion, f. ou aduis,	
ou frizer, <i>thayr crollen</i>		een meyninghe	
cheueulx ondez, ghe-		opiner, dire son opi-	
<i>crott hayr</i>		nion, <i>syn meyningh</i>	
robbe ondoyant,		seggen	
ondoyer vn	enfant	il a opiné le premier	
berfer, <i>Wiegen</i>		bi heeft eerst <i>syn</i>	
les bleds agitez du		meyninghe <i>ghefeydt</i>	
vent ondoient		opinions bigarees,	
ondoyer, flotter, va-		metises, ou tae-	
guer, vloeyen		lées, <i>verscheyden meyninghe</i>	
onerer, <i>beswaren, ghe-</i>		opinions vniformes	
<i>laden</i>		conformes, <i>eendrachtighe meyninghe</i>	
oneré chargé, <i>geladen</i>		opiniastre, c. <i>crÿghel,</i>	
ongle, f. een naghel aen		<i>hertneckich</i>	
<i>de vingheren</i>		opiniastrer, <i>hertneckich blyuen</i>	
onglée, l'onglée au		opiniastrise, f. <i>crÿghel-</i>	
bout des doigds		heyt, <i>hertneckich beydt</i>	
prouenât de froid,		opiniastrument, <i>crÿ-</i>	
<i>de winter inde handen</i>		<i>gelyc, hertneckich blyc</i>	
hebben		opportu	
onze, c. <i>elue</i>			
onzième, c. <i>de elfste</i>			

O P
opportun, m. bequaē

opportunité, f. be-
quaemheyt

opportunément, be-
hoortyc

parler, ariuer, ou

faire quelque cho-
se, oportunement,

yet doen alst pas gheeft
auoir bōne opinion

d'aucun, een goet ge-
uoelen van yemandt
hebben

opposer, tegen setten

opposant, m. die hem
tegen sedt, een ver-
weirder

partie opposite, f.
tegenpartye

à l'opposite, ter con-
trarien

à l'opposit, tegen ouer

au contre opposit
du soleil, metten

rugge tegen die sonne
staen

opposition, f. een te-

O P
gensettinge

opprobre, m. schande

opprobrier aucun,
yemandt schandalise-
ren, en in schande

brenghen

opprimer, oppresser
verdrucken

option, f. een verkie-
singhe

opulent, m. rijk

oppulemment, rijk-
kelijk

oppressé, m. verdruckt

or, m. goudt

or mat, ou impoli,
ongewrocht goudt

or auant, nu voort

or sus, wel aen, tsa

oracle, m. een waer-
segginge, oft antwoort

van Gode door men-
schen uytgesproken

orage, m. onweder,
tempeest

orageux. m. comme
temps orageux,

X 3

onweder

O B

onweder en val van
 rempeeste
 oraison, f. een gebedt
 orateur, m. een ora-
 teur, oft taelſpreker
 oratoire. m. een ca-
 merken om ſyn gebedt
 te doen
 origan, is een cruyt
 orbe, c. berooft, oft blind
 duyſter
 chambre orbe, ou
 obscure, een doncker
 camere
 coup orbe, ou ſourd
 eenen dooen ſlach
 orbateur, m. een gout
 ſlagher
 ord, m. ſale, vuyl, on-
 reyn
 ordir, ordier, vuyl,
 oft onreyn maken
 ordinaire, c. gewoon-
 lyc
 ordinairement, ghe-
 woonlycken
 ordre, m. een ordinan-

O R

tie, een ſtellinge eens
 yegetycken op ſyn plaet
 ſe, een tamelycke be-
 hoorlycheydt
 bien en ordre, wel
 int habyt
 eſtre en ordre, gereset
 geſchickt, oft wel in or-
 dinantie ſyn
 marcher en ordre,
 in oorden treden
 ordonner, mettre en
 ordre, ordineren, ſchik-
 ken, in ordinantie
 ſet ten
 ordonné, m. gbeordi-
 neert gheſedt
 ordonnance. f. een
 ordinantie, ſtatuyt, in-
 ſettinghe
 ordonnéement, par
 ordre, nae ordinantie,
 ordentlyc
 ordure, f. vuylicheydt
 orer, bidden, wytſprake
 doen
 orée, f. ou l'oriere, de
 ſponde

O R

sponde als van een bed
 de. &c.
 vn deuot pellerin à
 l'orée d'vn bois, een
 snaphaen, oft straet-
 scheynder
 oreille. f. een oore
 oreillé. m. gheoort
 oreiller, preter l'o-
 reille, ou escouter
 luysteren, hooren
 orendroit, nu
 ores, nu
 orient, leuāt. m. oost
 partie orientale. f.
 de oost syde
 orienté comme lieu
 bien orienté, mai-
 son bien orientée
 een huys dat gecieraet
 is van oost
 orillier, m. eē oorcussen
 orfanité. f. berooftheydt
 orfelin. m. een weese
 orfebure, m. een gout
 smit
 orfeuerye. f. gout-

O R

smitterye
 organe, m. een lidt
 inden lichame
 orge, f. gherste
 orgueil, m. hoomoedic-
 heydt
 s'orgueilleir, hooueir-
 dich syn
 orgueilleux, m. hoo-
 ueirdich
 orgueilleuse, f. hooueir-
 dighe
 orgueilleusement,
 hooueirdichlijc
 orgues, f. een orghel
 organiste, c. een or-
 ghelist
 origine, m. een oor-
 spronck
 originel, m. het pr in-
 cipael
 original, m. d'eerste
 oorspronc
 orler, soomen
 vn orlet, m. een sooma
 orner, verciere
 orné, m. gheciert.

O

parler ornement,
gheschiedelyc sprek en
langage orné, poly
& elegant, een ver-
cierde sprake

ornement, m. een

cieraet

orme, m. oulme. een

olmboom

or-primes, ny eerst

ormayé, m. lieu plan

té dormes, een plaet

se beplát met olmbo-

mien

orteau, ou orteil, m.

eenen teen

ortie, f. een netele

ortie griesche & fort

picante, barnende

netele

ortier, vernetelen

orniere, f. ou ormie-

re chariere, een wa-

genleese, wagenstage

orpin arsenic, arsenic

orual, scharlaten cruydt

os, m. een been

R

offelet, m. een beenken

offu, m. wel gebeens

osier, derren

osier, m. teen

ost, m. een legher

ostage. m. ou hostage

een pantsman

bailler ostages, liede

te pande stellen

ostagier, m. celuy

qui est en ostage,

een pantsman

ostenter, met beroemin

ghe toonen

ostentation, f. een roo

ninge met roem

oster, wechnemen

ostesoing, ou oste-

soulci, m. sorghe-

loos die de sorghe

verlaet en uyten sinne

steldt

ou, waer

ou, oft

ostruce, m. dit d'au-

cuns austruche, een

struys

ouaille

O V O V

ouaille, ou oueille, schaep	oultrage, m. spijt, sma- delijcheyt, lasteringe, verachtinghe
oubly, m. vergetenheyt	oultrager, ou faire
mettre en oubli, ver- geten	oultrage aucun, ye- manden lasteren, schen- den, spijt aen doen
oublier, vergheten	oultrageux, m. spij- tich, smaachtich, laste- rich
oubliant, m. oubli- ieux, vergeetachtich	oultrageusement, verachtelijc, spijtelijc, lasterlijc
ou oublieux	plus oultre, meer ouer
oubliance, f. vergeten heydt	oultre-cuider, hem veel toefcrijuen, veel laten duncken, verme- tel syn
oublic, goffre, f. een obly	oultrecuidé, m. hoo- ueirdich, vermetel, goetdunckich
oublieur, m. obly ma- ker	oultrecuidance, f. hooueirdicheyt, verme- telheyt, goetdunckenheit
ouÿ, ia	oultrepasser, verby gaen
ouÿr, hooren	oultrier pour englou- tir,
l'ouÿe, f. t'ghehoor	
l'ouÿe des poissons vischkaecken, daer- door de visschen baren aessem uyt ende in la- ten gaen	
ouÿr dure ouÿe, een hardt gehoor hebben	
j'ay bonne ouÿe, ic heb een goedt gehoor	

O	V	O	V
tir, aualler, ou passer			man
verstinden		ouurage, m. een werck	
fleur oultré, ou pas-		ouurage echancre	
fée, verflents		ou en lozenges,	
oultré d'amours,		een gesneeden werck	
verdwijnt van liefden		ouuroit, m. een Winc-	
oultrefendre, door		kel	
clieuen		œuvre, een werck	
oultrepasser, ou ec-		ouurir, opendoen	
celler les aultres		ouuert, m. open	
en beauté sçauoir		ouuerture. f. een open	
& bonté, ouertreffē		doeninghe	
treffelijc, te bouen gaen		ouuertement, &	
oultrance, f. onrecht,		apertement, claer-	
onghelijc		lyc	
ourdir la toille, een		oye, f. een gans	
web weuen		de l'ozeille, ou surel-	
ourler, zoomen		le, sulcker.	
ourlet, m. eenen zoom			
ours, m. een beer			P.
ourse, f. een beerinne			
outarde, f. een ranst			
outil, instrument, m		P Acifier, vrede	
geraetschap		maken	
ouurer, wercken		pacifique, c.	
ouurier, m. homme		vreedtsaem	
de mestier, een werck		pacification, f. vrede-	
		makinghe	
		pac,	

P A P A

- pact, m. paction, ac-
 cord, m. een compact, verbondt
 pactioner faire paction, ouereencomen
 paelle de fer, een panne, oft vterschuppe
 paelle de fournier, f. een pael daerment broot mede inden ouen schiet
 page, f. een side van een blad
 page, m. een pagie
 payer, betalen
 payer la tarre, ou comperrer, becoopen
 payeur, m. ven betaelder
 payement, m. een betalinghe
 payen, m. een heyden
 paillace, f. een stroyen matre
 paillard, m. een hoerē iagher
 paillarde, f. hoere
 paillarder, hoereren
 paillardise, f. hoeringhe
 paille, f. kaf
 paillier, m. een stroo-
 hoop, oft stroosac
 pain, m. broodt
 pain blanc, wit broode
 pain bis, bruyn broode
 pain bourgeois, ghemeyn broodt
 pain rassis, out bakken broodt
 pain de bouche, de court, chapelé, princen broodt
 panetier, m. eē backer
 vne paire de gans, f. een paer handschoenen
 vne paire de fouliers f. een paer schoenen
 vne paire de chaufses, f. een paer coussens
 pais, m. een landt
 paisage, een landschap
 paisant, m. een boer
 pailleau, m. een pael oft

P A
 oft staeck
 paiffeler, *bepalen*
 paistre, *voeden, oft*
weyden
 paistre aucun de pa-
 roles, ou de pro-
 messes, *yemandt met*
schoonen woorden be-
talen
 paissage de bestes, *m*
beesten voeder
 paix. f. *vrede*
 paisible, c. *vreedsaem*
stille
 paisiblement, *vrede-*
lyck
 paisibleté, f. *vreed-*
saemheydt
 palais, m. *een palays,*
een conincxhuys
 le palais de la bou-
 che, *t'ghemelt van-*
den mond
 palette, f. *een beytel*
 pali, m. ou pieu. *sta-*
ketfel
 palicer vn iardin,

P A
 een hof met *staketse-*
len sluyten
 pallir, ou deuenir,
 palle, *bleec werden*
 palle, c. *bleec*
 palleur, f. *bleecheyde*
 pallier, ou farder les
 faultes, ou mensou-
 ges, *syn gebrec bedektē*
 palletoc, m. *eenen roc*
 palombe, ou pigeon
 ramier, *een wilde*
duyue
 palu, marefcage, m.
een broec, een moer
 pampre, m. *la foeille*
de la vigne. een
wijngaert bladt
 panade, f. *broodt gesa-*
den met water
 pance, f. *buyck*
 pançu, pansard, m.
 ou ventru, *die sack*
 pan pour prendre
 bestes sauages, *met*
om wilde beeste te vāgē
 pancher, *hellen*
 pand

palissade. v. staketten
panche
panche

P	A	P	A
pand d'habillement		ambachts man, oft	
m. een pandt van eenen roek		loos, ende bedriegher,	
		schalck	
pandectes liure cō-		pantomine truhan,	
tenant toutes choses		plaisant parasite,	
		guychelaer	
panicles, broykens		pantoufle, f. eē pātoffel	
paniz, m. boecweyt		pamoison, f. flaute	
panizettes, boecwey-		oft onmacht	
coecken		tomber en pamoisō	
panier, m. eenen korf		ou se pāmer, in on-	
panne, f. peau, een vel		macht vallen	
pannonceau, m. gi-		paon, m. een pauwe	
rüette, wandeken		papauté, f. pausdom	
pantoiment tormen		papegay, m. een pape-	
ter aucun & jus-		gaey	
ques à hors d'ha-		papelard, m. hypocryt	
laine, yemandt pyn-		papelarder, de hypo-	
nigen		crÿte maken	
pātois, m. hors d'ha-		papetier, m. een pam-	
leine, die kicht, die		piermaker, oft vercoo-	
qualijc synen asem can		per	
verhalen		papier, m. pampier	
pamerge, c. vn fac		papillon, m. eenen so-	
totum, gaste-me-		mer voghel, vijfwouter,	
stier, astut, caut,		oft een tonghe van een-	
oultré, een verloren		nen kerper	

papin

pau, v. v. v. v. v.

P

papin, m. pap
 paquet, m. een pacckē
 par ou, al waer
 par icy, al hier
 par la, al daer
 par ma foy, by mijnder
 trouwen
 par mocquerie, met
 gheckernien
 par derriere, van ach-
 tere
 par dessus, van bouen
 parabole, f. similitu-
 de, comparaison,
 f. een ghelijkinghe
 van dingen die niet
 van eenen gheslacht
 en syn
 parachuteur, eynden
 parade, f. appareil,
 bereydinghe
 paradis, m. paradijs,
 een hof van playsancien
 parage, vercieringhe
 comme dame de
 haut parage
 paragon, ou paran-

A

gon, m. een uytgelesen
 paragonner, ou pa-
 rangonner, com-
 parager, gelycmakē
 paralitique, c. gichtich
 paralisie, f. de gichte
 paranimphe, c. voor-
 beschicker
 parapet, m. een borst-
 weringhe
 parasite, c. patelin
 jaquet, croquelo-
 pin, knapschorle, die
 de brocken volcht
 parastre, m. een stief-
 vader
 parc, m. een perck
 parcelle, f. een stucckē
 parchemin, m. parch-
 kement
 parçonier, m. ou
 parsonnier, een mede-
 geselle, mededeylinghe
 parcreu, m. hors de
 croissance, volvaßen
 pardon, m. een ver-
 geuinge, aflact, remissie
 pardonner

P

pardonner, vergeuen
 parefrenier, m. een
 palphemer
 pareil, m. ghelyc
 pour la pareille, op
 so schoon wederom
 rendre la pareille,
 ou rendre pain
 pour foucasse, ver-
 ghelden
 pareillement, gelyc-
 kerwijs
 nompareil, ongelijck
 parens, alliez, m.
 vrienden en magen
 parenté, f. race, een
 gestachte, oft familie
 parentage, m. een ge-
 stachte, en maechschap
 van des vaders side
 parer, vercieren
 faire parer le fruit
 sur la paille
 fruit, op t stroo leg-
 ghen om te moruwen
 pomes parées, appe-
 len moruwen

A

parer l'escut ou la
 cappe au deuant
 du coup, een schilde
 om een slach te beschut-
 ten, oft beschermen
 pareur de cuirs, een
 leirouwer
 parement, m. een cie-
 raet
 paresse, f. luyicheydt
 paresseux, m. luy,
 traech
 paresseusement, la-
 chement, traechelyc
 parfaite, voleynden
 parfait, m. acheué,
 perfect volmaect
 parfaictement, per-
 fectelyc, volcomelyc
 à la par fin, nu ten
 laetsten
 parforcer, ou tacher
 de faire quelque
 chose, syn uysterste
 best doen, om yet te doë
 perfection, f. een per-
 fectie, volmaectheydt
 parfour-

P

A

R

parfournir, voldoen, betalen		zuyden
parfum, ou perfum, m. parsumeringhe		bien parlant, m. fa- cond, welsprekende
parfumer, ou perfu- mer, parfumeren		parolle, f. een woordt
parfumier, ou perfu- mier, m. een persu- meerder		parolle ponderée, parolle marquée, een wel ouerdacht ende ga- de gheslagen woordt
parier sponsonem facere, trouwen		parolle amielée, een aenlockich woordt
parjurer, eenen quade eedt sweiren		parolle bucolicque, agreste, een onghes- chickt woordt
parjuré, m. meynedich		paroir, ghesien syn, schijnen
parjurement, m. ee- nen quaden eedt		parolle brusque, een straf woordt
parler, sprek en		parolle fatirique, on- bedacht woordt
beau parleur, m. een schoonspreker		parolle notable & bien pourpensée, eē wel bedacht en men- kelyc woordt
grand parleur, m. grootspreker		parolle à la volée, vliegende woordt
partie septentriona- le, noordt		parolle autorisée, een geacht woords parlire
partie orientale, oost		
partie occidentale, west		
partie meridionale,		

P A R

parlire, ouerlesen
 parmy les champs,
 ouer tvelde
 parmi les rues, ouer-
 strate
 parmi les gens, onder
 t volck
 paroice, f. ou paroif-
 se, een prochie
 parocien, m. ou pa-
 roifsien, een prochiaē
 oft prochieman
 paroy, f. een wandt
 se parquer, ou se
 ceindre & se garā-
 tir de fossés, een om
 grauinge, oft rinc makē
 parquet. m. een audi-
 torie, een plaets daer-
 men compt om audien-
 cie te hooren
 parquoy, waerom
 parrins & marrinos,
 peters en peten, oft me-
 ters
 part, portion, f. een
 deel, of portie

P A R

à part, f. a part, ver-
 scheyden
 quelque part, ergens
 parti, condition, m.
 een conditie
 t enir le party des
 plus forts, hem met de
 stereste houden
 mes partifās. i. ceulx
 quitient mon
 parti, mijn partij hou-
 ders
 homme partial, & à
 par soy, een man die stil
 is en alleen leuet
 partialités, brigues,
 partye
 participer, deylen
 participāt au gaing,
 m. een medegbenoodt
 des ghewins
 participation, f. een
 deelinghe
 particulier, m. pro-
 pre à vn chacun,
 eyghen
 particulariser, narrer
 Y van punt

P A S

P A S

vā punt tot punt vertellē	passer deuant, voor
partie, f. een partie	gaen
partie aduerse, f. een	passer le temps, den
tegenpartye	tijt corten
partir, deylen	passer la fausse, de
partage, m. een de y-	fausse versygen laten
linge	se passer d'aucun,
partissement, m. een	hem yemanden deruen
uytdeylinge	je me passeray
partir d'vn lieu, van	mieux de vousque
een plaetse vertreck en,	de pain, ic sal v beter
oft gaen	deruen dan broodt
partement, m. ver-	vn passant. m. ou pas
treckinge	sagier, die ouer wech
paruenir, comen	gaet, een reysiger
paruis, m. het voor por	passable, c. verdraghe-
tael vander kercken	lyck
pas encore, noch niet	joueur de passe passe
pas, m. een pas, graet	een camer speelder
oft voetstap	passer le temps de la
maistre pas sçauant,	vie, synen tijt ouer
een ongeleert meester	brenghen
paschal, m. van paesscē	passer le temps, den
pasquis. m.	tijt ouer brenghen
weyde	passablement, pas-
passer outre, ouergaē	seerlyc
passeren.	passage, m. lijdt
	passager

V R A T S

passager aisément
 ceste vie, de werelt
 ghemackelyc passeren
 passager, m. oueruoer-
 der, die tvale ouer dwa-
 ter voert
 vie passagere ou trā-
 sitaire, doorganckelyc
 le uen
 passe-partout, m.
 een die oueral gaë mach
 passément, m. passe-
 ment
 passifilons, m. baren
 locken
 passeport, m. een pas-
 poort
 passereau, m. een mus-
 ken
 passetemps, m. een
 tijtcoringhe, een ver-
 makinghe
 se passer à peu de
 chose, met luttel laten
 ghenoeghen
 pâte, f. deech
 pâte, m. een pasteye

passion, f. een passie,
 een lydinghe
 passioné, ou appas-
 sioné, m. gequelt
 passionner tormen-
 ter, hem seluen quellen
 vn pastissier, m. een
 pasteybacker
 past, m. een maeliyt
 passeur, qui passe les
 passans en vn bacq
 ou bachot, een schuy-
 tenaer
 du pastel, m. weede
 des pastenades, f.
 pastenaken
 la pasture, f. nourri-
 ture, voeder, weyde
 pasturer, nourrir, voe-
 den
 pasturage, m. beesten-
 voeder
 pasteur, m. een herder
 patelin, m. een pluym-
 strijcker
 patent ouuert, m.
 op ghedaen
 Y 2 patient

P A T

patient, m. lijdtfamich
 patience, f. patiencie,
 lijdtfaembeydt, verdul-
 dicheydt
 patiemment, patien-
 telycken, lijdtfamich-
 lycken, verduldelycken
 porter patiemment,
 parientelijc verdraghen
 patir, leyden
 patricide, ou parici-
 dé, een die syn Vader
 dootgeslagen heeft
 patricider, syn Vader
 dooden
 le patrimonie, m. pa-
 trimonie, vaderlyc goet
 vn patron, m. een pa-
 troon, een voorbeeldt,
 oft een beschermer
 le patron d'vne na-
 uire, m. een stierman
 patronner quelque
 chose, patroneren, oft
 na conterseyten
 patrouille, ou four-
 gon, eenen rakelstoek,

P A V

oft koolcrabber
 patrouiller, int water
 plasschen, oft meta-
 phorice, blameren,
 nypen, bederuen
 pate de chat, m. een
 catte pot
 pattu, m. ghepoot, co-
 me coulon pattu,
 pau, ou piuoit pour
 estayer vne maison
 panchant, een staec
 pour estayer vne
 maison, m. een staec
 oft pael
 paucité, f. cleyn ghebed
 paué, m. eenen steen-
 wech
 pauer, casseyen, plauye
 pauilló, ou tente, m.
 een pauweloen, oft tente
 la paulme de la
 main, f. de palm van-
 der handt
 vne paulme, de marc
 van een palme
 jeu de paulme, f. een
 cactispeel

P A V

caetspel

paulméc, f. een palm
flachpaupieres des yeulx
f. ooghscheelharenpauois, m. eenen cley-
nen schilát der voet-
knechten

pauot, m. culsaet

pautomier, m. me-
schant, een schelm

payer, betalen

payer l'amende, de
boet betalenvne morte paye, een
doot schule

peage, m. tol

peagier, m. tolmeester

peau, f. een vel

peaucier, ou peltier,
m. een bontwercker

peché, m. sonde

peché mortel, een
doot sondepeché veniel. een da-
ghelicx sche sonde

pecher, sondighen

P E

pecore, f. een schaep

pecune, f. gheldt

pecunieux, m. vol
gheltspegase, m. cheual,
een vliegende peirtpeculier, m. eyghen
propriepedagogue, ou pe-
dant, m. een pedagoge
collegie-meester

pelice, f. een pels

pedagoge, m. een pe-
dagogie, oft collegie

peigne, m. eenen kam

peigner, kemmen

peindre, schilderen

peinct, m. geschildert

peinctre, m. eẽ schilder

peincture, f. schilderye

peine, f. pijn, arbeyde

à peine que je ne die
nauwelicx dat icx niet
en seggheà peine fait, nauwe-
licx ghedaenprendre peine, neir-
sticheye

P E

P A E

sticheydt doen	faire pennader vn
perdre sa peine, ver-	cheual, een peirt doen
loren arbeyt doen	al draeyende gaen
peiner, ou pener, ar-	pendre, hanghen
beyden	la chose pend, ou
pel, ou peau, vel, pels	de pend à peu de
peler vne pomme	chose, die sake han-
eenen appel schellen,	get aen een cleyn dück
villen	pendre, brancher,
pelure, f. een schelle	hanghen
pelé, m. gheschelt	pendu, m. ghehanghen
pelerin, m. een pelgrim	pendart, pendreau,
pelletier, m. een peltier	m. een galghelap
pelote, f. eenen bal	pendant ce, hier en
peloter, metten bal	tussen
spelen.	ce temps pendant,
peloton de fil, m. een	tussen dien tyt,
clouwe garens	oft wyle
pélu, m. velu, rou,	pener aucun, ou tra-
haerachtich	uailer, & mettre
chien pelu, m. ou ve-	en peine, jemandt
litz eenen rouwen lanc-	quellen
harighen hondt	penetrer, doorsteken,
pennade, f. eenen gac-	doordringen, doorgaen
al draeyende	penetratif, m. door-
en pennadant	dringich
draeyende	peneux, piteux, m.
	moeyelijc

P E

moeylyck
 homme penible qui
 peut porter grand
 traavail & peine,
 die grooten arbeyt ver-
 draghen mach
 penible à faire ou ar-
 du, qui ne se peut
 faire n'est à grand
 peine & labeur, een
 dinc dat swaer om doen
 is
 penil d'homme, ou
 de femme, ou mot
 te poil croissant es
 parties honteuses,
 bayr aen de scamelheyt
 penne. f. penne
 pennons de fleche,
 veyren van een pylle
 penser, meynen, denckē
 plus penser que dire
 meer dencken dan seg-
 ghen
 pensée, f. ghedachte
 plus tost mourir,
 que changer ma

P E

pensée, lieuer steruen
 dan mijn ghedachten
 veranderen
 pendant de clefs, m.
 een sleutel riem
 se penser, ou faire
 bonne chere, goede
 chiere maken
 penser à son cas, om
 syn sake peynsen
 penser vn cheual,
 een peirt bestellen
 penser vne playe,
 een wonde vermaken
 penser vn malade,
 eenen siecken besorghen
 la pente d'vne mon-
 taigne, les pentes
 d'vn liēt, thanghsel
 van een bedde
 pentecoste, f. sinxon
 penurie. f. indigence
 ghebreck
 pepins. m. keernen oft
 saet van appelen ende
 peiren, raisyn. &c
 pepie, f. den sprouwe

per ou non, effen oft oneffen	verdoen
per à compaignon, een medegheselle	pain perdu, een verlo- ren cost, een deuch niet aller à perdition, ver- loren, oft te quist gaen
le sans per en vertu, die syn ghelyc niet en heeft in deucht	perle, f. verlies oft schade
la sans per en beau- té, alder schoonste	perdris, f. een patrijs, veldhoen
pers de France, de genooten van Vrancryc	peregrination, f. een pelgrimmagie, een rey- singhe uyt den lande
percer vn muyl, een tonne booren	peregriner, reysen
perclus de ses mem- bres, berooft van syn leden	peregrin, m. vreemde- linck
preception, f. een be- grypinghe	perennel, perpetuel, eeuwich
perche, f. een recke	perenniser, eternali- ser, perpetuer. langh
percher, ou joncher sur vn arbre, op de peirtse, oft stoc sitten, ghelyc de hoenderen, oft voghelen	peré, sonder eynde dare du peré, wijn vā peiren
perches, ou marain, de kers	peremtoire, finalyc raison peremtoire, een uyt sprake
perdre, verliesen, oft	peremtoirement, uyt sprekelijc
	pere, m. een vader pere

P

pere grand, ayeul,
 groot vader
 peruque, een locke
 huys
 paternel, vaderlyc
 paternité, f. vaderlyc-
 heyd
 perfection, f. een vol-
 maectheydt, perfectie
 perfidie desloyauté
 ongetrouwicheydt
 perforer, doorbooven
 perfuns, m. roockinge
 soet gheroock
 perfamer, met goeden
 reuc beroocken
 parfumeur, m. een so-
 danige beroocker
 peril, m. periyckel
 perilleux, m. pericu-
 leus, sorchghelijc
 periller, in perikel val-
 len oft syn
 periode, m. circuit,
 clause
 perir, vergaen
 perle, f. een peerle

E

permanent, m. blij-
 uende
 permanence, f. een
 blijuinghe
 permettre, toelaten
 il est permis, tis toe-
 ghelaten
 permission, f. congé,
 concez, toelaten, toe-
 laet, permistie
 permission diuine,
 een toelatinghe Gods
 pernicieux, m. dom-
 mageable, schadelijc
 pernicieusement,
 dommageablemēt,
 schadelijc
 perpetuel, m. eewich
 perpetuer, ou eter-
 naliser son nom,
 synen naem onsterffe-
 lyc maken
 perpetuité, f. eeuwic-
 heydt
 perpetuellement,
 eeuwichlyc
 perpétrer, commet-

P

tre quelque cas
 egnominieux &
 enorme, *eenich lee-
 lyc feyt doen*
 perplex, douteux,
m. twyfelachtich
 perplexité, *f. vertwij-
 selicheydt*
 perroquet, *m. pape-
 gay*
 pers, *m. pers*
 drap pers percé,
ghegaet peirs laken
 per de France, ou
 patrice
 les douze pers de
 France, *de 12. princi-
 pale van Vrancrijck*
 persecuter vexer,
veruolghen
 persecutiō, *f. vexatiō*
een veruolginge
 persecuteur, *m. een*
veruolger
 perseuerer, *volherden*
 perseuerant en bien
m. volherdende in

E

deuchden
 perseuerance, *f. vol-
 herdicheydt*
 perseueramment,
volherdichlyc
 persil, *m. perscelte*
 persister en son opi-
 nion, *in syn opinie oft*
meyninghe blyuen
 personnage, *m. een*
personnagie
 personne, *f. een per-
 soon, des menschen ghe-
 stalt, oft gedaente, oft*
niemandt
 personnellement,
persoonlyc
 perspicuité, *f. clær-
 heydt, lichticheydt*
 persuader, *met raden*
*yemanden ergens toe-
 brenghen*
 persuasion, *enen se-
 keren raet, oft wyssta-
 kinghe diemen voor*
recht houdt
 persuasible, *c. dat goet*
ergens

P

ergens toe te brenghen
 oft te raden is
 pertinent, come ce
 qu'il dit n'est pas
 pertinent ne à pro
 pos, *ghene dat hi seyt*
 en is tot gbeen propoost
 pertuis, m. een gadt
 pertuiser, booren
 perturber, perturberen
verstooren
 perturbation, f. een
verstooringe
 perruque, f. chenelu-
 re. den bayrtop
 perruquier, m. ou fai-
 seur de faulses, per-
 ruques, *valsche bayr-*
top maker
 peruers, m. boos
 peruertir les bons,
de goeden verleyden
 peruersité, f. boosheydt
 peruersement, boose-
lyck
 pescher, *vischen*
 pescheur, m. een vis-

E

scher
 pescherie, f. een vis-
scherije
 pesche, f. een perze
 peschiers, m. perze
boomen
 peser, ou poiser, merc
ken, weghen, dencken
 se poise moy, *het is*
my leedt
 pesant, m. swaerwich-
tich
 pesanteur, f. swaer-
wichicheyde
 pesle mesle, confuse-
ment. hobbelsobbel,
int wilt, onder een
 peson, m. vertoil, ou
 piroüette, een spin-
wordel
 peste, ou pestiléce, f.
de peste
 pestifere, c. qui à la
 peste, *die de peste heest*
 pestrir la paste, *deecht*
treden, oft kneden
 pestrir sa mere, le
 paue

P

paué, la bourbe, spa-
cieren

pet, m. een veest

peter, vÿsten

ce bois là pete au
feu, dit honds sprinot,
oft craect aent vier

petiller, trepider,
spertelen

petit, m. cleyn

petite, f. cleyne

faire les petits, wer-
pen ghelyc de honden,
catten. &c.

faire le petit, cleyn
maken

petit à petit, allenx-
kens, metter tyt

petitesse, f. cleyneicheyt

petitement, cleyulijc,
soberlijc

petition, f. demande
een begheirte

peteler fouler aux
pieds, onder de voeten
treden

peu, weynich

E

peton, m. een platseys

petrarquiser, tranſit
d'amours, faire l'a-
moureux comme

Petrarque, vrÿen, oft
boeleren

peuple, m. volc

peupler, tot veel volcx
vermenichſuldighen

ville peuplée, t. een
welbewoonde ſtadt

peuplier, m. eenen po-
plieren boom

peur, ou paour, f.
vreeſe

faire peur, beureest
maken

peureux, ou pou-
reux, m. veruact

de paour, nyt vreeſen

phiole, f. een cleyn ghe-
las daermen ghediſtil-
leert waier in doet, oft

houdt
phlebotomer, ter

ader laten
phlegme, f. ſluyme

phlegma-

g. i. n. f. r. u. i. b. r. a. n. o. r.

P I

phlegmatique, c.

phlegmatyc, snotachtich

picorin, m. een spintele

pie, f. een exier, oft een

bondt peirt

pie-çà, ouerlancx

piece, f. een stuc, oft nie

mandt

il y-a bonne piece,

in een lange wijle ghe-

leden

à pied coy, ou quoy,

staensvoets

pieté, f. godsruchticheit

pieton, m. een voetrey-

ser, voetknecht, oft luys

pietonet, aller vifte-

ment, rasch gaen

piege, f. eenen voetstric

een veteringhe

pierre, f. eenen steen

pierre-ponce, puym-

steen, spontse

pierreux, m. steenach-

tich

pierrette, steenken

pien, m. een tuynstaec

P I

pigeon, coulon, m.

een duyue

pigeonier, m. colom

bier, een duyshuys

pignon d'vne maifó,

m. eenen geuel vanden

huysse

pile de drap, f. een pac

lakens

pale, pelote, ou

esteuf, ou pile, f.

eenen kaetsbal

piler, inden mortier

stooten, oft met voeten

pilon, m. een mortier-

stoc, oft stooter

pilier, m. een pilærne

croix ou pille, cruys

oft munte

piller saccager, & ga

ster tout, spolieren,

roouen, bederuen

mettre au pillage,

ou à sac, voor prijs

oft tot roof gheuen

pilori, m. een schauot

pilorié, ou fleutri, m

gebrant-

pirotax roué

pijleren

ghebrandt eekent	met hoochmoedicheyt
pilot, m. patron	spreken
d'vne nauire, een pi- loot, oft stierman	piper, deceuoit, be- drieghen
pilules, f. pillen	piperie, f. bedroch
pilotis, m. een stiermā	pipeur de verité, een bedriegher der waerheyt
pimbefche, f. ou vne friande, een leckere teue	pipeur de dez, een botter
pinfel de peintre, m een pinseel	prendre les oifeaux, à la pipée, de vogelen met pijpen vangen
vne pinsade, f. ou trait de pinfel, eenē trek van een pinseel	pionnier, m. een grauer
pin, m. een pijnboom	pipette, ou pipe, f. een noppe van een boet
pinsemaille, c. een splytmyte, gierich	pique, f. een speir, een puycke, oft rancune
pinfes, ou pinsettes, f. pinskens, een instru- ment daermen de nop- pen oft hayr mede uyt- treect, oft tangen	picquier, m. een spief- dragher
pinfer, nypen	piquer, steken
pindariser entonner	chose piquante, een stekende dinc
se s parolles avec grauité comme fōt procureurs, &c.	piqueur de cheuaux een peirt berijder
	piquoter, tacheter de diuerses cou- leurs, steken, nopen
	piquoté,

P I

piquoté, piolé, riolé,
 & marqueté de di-
 uerses taches ou
 couleurs, gesteken,
 ghenepen van verschey-
 den coleuren, gespukelt,
 gheschockiert
 piquoté & tacheté
 debren de iudas,
 vol sproetelen
 pirate, ou corsaire,
 escumeur de mer,
 m. een zee-roover
 pis, erch
 pire, c. erghere, quader
 snooder
 piron, m. oison, gans-
 ken
 piroquette, f. een spin-
 wordel, wandeken
 piroüetter, draeyen
 pis de vache, m. een
 koeyhuÿer, oft borste
 pissier, pissen
 pissat, m. vrine, pisse
 pistolet, m. een pistolet
 pistolier, m. een bus-

P L A

schietter
 piscine, f. vischput, of
 een plaets om te baden
 pitance, f. toespisse
 pite, f. demaye maille
 een drie miÿte
 pitié, compassion, f.
 medelyden
 pitoyable, c. deirlyc
 piteux, m. ellendich
 piuot d'un huis, m.
 een hanne
 place, f. een plaetse
 subroger aucun en
 sa place, yemandt in
 syn plaetse stellen
 se placer en vn lieu,
 plaetse nemen
 se desplacer, contrai-
 re, vertrecken
 plaid, m. debat, twist
 gedinghe, proces
 tenir les plaidz, ou
 plaider, dingen, pleyten
 plaider, plager, clappē
 plaideur, ou plaide-
 reau, m. een dingher,
 pleyter

P L A

pleyter, clappaert
 plage, f. eenen boec van
 der zee, die gheen hauē
 en heeft

plain, vni, m. effen
 plaine, ou planure
 d'vn champ, f. een
 plat landt

plaindre, elaghen
 plaindre sa peine, je
 ne plaind pas mon
 labeur, ic en spare
 gheenen arbeydt

plaindre la mort, de
 doot beclagen

plainte, f. een clachte
 plaire, behaghen
 se plaire & estre glo-
 rieux, hē seluē behagē

plaisant faceteux, m
 bebaechlys, guychelaer
 plaisance, f. bebaeche-
 lijcheyt, oft een guychelaer

plaisanter, guychelen,
 bootfen bedrijuen
 se plaisanter de quel
 cun, met yemandt

P L A

gecken
 plaisanteur, m. een
 guychelaer
 buffon, naerne

plaisir, m. genoechte
 pour vn plaisir mille
 douleurs, voor een ge-
 noechte duysent pijnen

prendre plaisir, ge-
 noechte nemen
 planche, f. een plankt
 oft bert

planchier, ou plan-
 ché. m. een solderinge
 plancher, ou pauer
 d'ays, met berderen

plaueren
 plane, m. arbre, ef-
 schen boom
 plane, f. een schouwe

planer, schauen, plau-
 ren
 planer en air, com-
 me vn oiseau volāt

sans debattre les
 ailes
 plauer sur leau,
 swyuen

P L

A

swemen sonder hem te
rueren

planette, f. een planeet

planir, vnir, effenen,
oft ghelyc maken

plantal d'arbre, m.

een afgehouden houdt

oft tack diemen weder

om in d'eerde settet om

te wassen

plante d'arbre, f. een

plante

plante du pied, f. het

bol vanden voet

plante, f. abondance

oueruloedicheydt, oft

planteyt

planter, planten

du plantin, m. weegh

breebladt

plantureux, m. ouer-

uloedich

plantureusement,

abondamment, ouer-

uloedichlyc

plaquer contre vne

muraille ou paroy

plaque. Visignus

placken

plasmateur, m. schep-
per, stichter (cruyt

plastras, m. wit, calc oft

plastrer, plaesteren

plastras, m. plaester

plastrier, m. bestrycker

plauder, de handen

tsamen slaen

je te plauderay bien

ic sal v wel ringelen,

oft slaen

player naurer. won-

den

plat, m. een schotel

plat pays, plat landt

plebiste, c. ou ple-

bien, een vanden ghe-

meynen volcke

à la plebeyne, op de

ghemeyn maniere

pleige, respondant, c

een borghe

pleger aucun, ou

donner caution

pour aucun, voor

yemandt borge bliuen

plein

Z

P L E

plein, m. vol
 plegés moy pour
 cent liure, blijft mijn
 borghe voor 100. pondt
 plenitude, f. volheydt,
 oueruloedicheydt
 pleurer, weenē, schreyē
 pleur, m. schreijnghe
 pleust à Dieu, och oft
 God gaue
 pleuir vne marchā
 dise bonne & loy-
 alle, een ware goet
 oprecht toe seggen
 pleuir vn seruiteur
 een knecht vry maken
 en quijten
 je l'ay pleuuy franc
 & quictē de tout
 larrecin & aultres
 crimes & delictz
 donner à pleuine,
 yet voor goet toe seggē
 plier, rouwen
 pliere, f. een vouwinge
 buyginghe
 plis, m. een vouwe

P L O

robbe plicée, een ge-
 ploeyden rock
 plomb, m. loot
 plomber, verlooten
 plombée, f. een cloodt
 plonger en l'eau,
 onder twater duycken
 plongeon, m. een duy-
 kerken
 ploton, ou peloton
 de fil, m. een clouwe
 garens
 plouuoir, reghenen
 il pleut, het reghent
 la pluye, f. regen
 temps pluuieux, m.
 regenachtich weder
 plouuiner, ou pleu-
 uiner, stof regenen
 plume, f. pluymē, oft
 penne
 plumard, m. een plu-
 magie
 plumacier, m. een plu-
 macier
 plumer vn oison, een
 gans plucken
 plus

P

plus, meer
 plusieurs, c. menighe,
 sommige
 plusieurs fois, dic-
 maels
 poche, f. een sac, buy-
 del, oft mage van eeni-
 ghen voghel
 pochette, f. een sacx-
 ken, oft buydelken
 pocher l'œil, de ooghe
 nyftek en
 podagre, f. het fleercyn
 het voet euel
 podagreux, m. die
 sulcke siecke heeft
 poëlle, m. estuues,
 ou poale, een stoue
 Poëte, c. een Poëet, die
 carmina, oft veersen
 dicht
 poësie, f. ou poeme,
 Poëterije
 poictral de cheual,
 m. het borstgereetschap
 vanden peirde
 poictrine, f. een borste

O

poictron, m. den eyrs
 kerf, oft tsondement
 poil, m. een hayr
 poinct. m. een stippel-
 ken in die boecken daer
 men den sin mede onder-
 scheydet
 poinct du jour, m.
 den morgenstondt
 poinctu, m. dat eenen
 punt heeft
 poincte, f. een punte
 à poinct, conuena-
 blement, te goeder
 uren, wel te passe
 bien en poinct, & en
 ordre, wel in ordene,
 wel op gherust
 poindre, picquer,
 steken
 poinson, m. een priem
 poinson de vin, een
 stuck wijns van twee
 amen
 poignart, ou daguc,
 m. een poignaert
 poignant, m. stekende
 Z 2 poing

P

poing, m. een vuyft
 vn coup de poing, een vuyftslach
 poignée, f. een handt
 vol
 poignée d'espée, den hecht van een mes
 vne poignée de gens
 petite cohorte, ou brigade, eenē cleynen hoop volcx
 point, niet, gheensins
 point encore, noch niet
 point assez, niet ghe-
 noech
 point fort bien, niet seer wel
 poire, f. een peire
 poirier, m. een peir-
 boom
 poirau, m. ou verrue
 f. een wratte
 pois, m. een erdthouwe
 poison, c. venijn
 poisson, m. eenen visch
 poisson d'auril, een

O

coppelaer
 poissonier, m. visch
 vercooper
 poissonnerie, f. visch-
 mert
 poisser quelque cho-
 se, eenich dinc bepeckē
 poidz à peser, m. ou
 poids, een gewichte, oft
 Waghe
 chose de grād poids
 importance & con-
 sideration, een sake
 van grooten verlanghe
 poiser, peser, confide-
 rer, ponderer vne
 chose, een sake ouer-
 legghen
 ce poise moy, dat is
 my leedt
 poile, m. tabaquin
 pour deffendre le
 hasle, ou soleil de
 la face d'aucun, te-
 nen hemel tegen tver-
 barnen vander formien
 poix, f. ter

police

P

police, f. gouerne-

mēt de republique

een policije, oft regiment

vander stadt

cité bien policiée,

een stadt van goeder po-

licije, ende regimente

bien policer, & re-

gir le mesnage pu-

blicq, ou repub. de

ghemeynte wel regeren

polir, cieren ende essenē

poli, m. verciert, ghe-

essent

poligame, m. qui a

eu plusieurs fem-

mes. die menige wij-

nen gehadt heeft

poliffement, m. een

vercierringhe

poltronerye, f. lanter-

sants werc

poltron, pusillanime

m. bloye sonder cou-

ragie

poltroniser, den lan-

terfant spelen ofi ma-

O

ken

polluer, besmetten

pollu, m. besmet

pomme, f. een appel

du pommé, vin ou

breuage faict de

pommes, appelen

dranc

cheual pommelé,

appel grauwe

tetins pommelus,

ouronds, ronde

borsten

pommeau d'espée,

den appel van een ra-

pier

pommier, m. een ap-

pelboom

pommeraye, f. een

boomgaert

pompe, f. pomperije

pompe funebre, uyt-

vaert

ponent, m. occident

west

pierre-ponce, puym-

steen

Z 3

poncer

P

poncer, palleren, met
 puymsteen glat maken
 ponceau, coquelicq,
 ou pauot, m. een
 eulsaets huysken
 pompeux, m. pompeus
 heerlyc, statich
 pompon, m. een pepoë
 pierre ponce, f. een
 puymsteen
 poncer, palleren, blinc-
 kende maken
 ponderer vn cas, een
 sake ouerleggen
 pondre, eyeren legghen
 pont, m. een brugghe
 pontif, papa, eē Paus
 pontificat, het pausdō
 pontleuis, een val
 brugghe
 ponceau, een cleyn
 brugghe
 pontifical, m. dat den
 hoogen Priester toebe-
 hoort
 pontificalement,
 Pausselijc

O

populeux, m vol volcx
 ville populeuse, een
 stadt vol volcx
 populaire, m. gemeyn
 saem
 porc, ou pourceau,
 m. een soch oft vercken
 porc sanglier, een wils
 vercken
 porcelet, m. cochon,
 een vercxken
 porché, m porticque
 pourmenoir, een ga-
 lerye, wandel plaetse
 porcher, m. een ver-
 kendorijuer
 pourceler, verckenen
 porcherie, f. een ver-
 kens cot
 porque, f. gorre,
 truye, een soch
 porpoint, m. een wā-
 beys
 porreau, m. ou por-
 riau verue, een wrat-
 te, oft poreye
 porée, f. cruydt, war-
 mac

populeux

P

moes

le port de lettres, m.

brieffloot

port, m. een hauen

payer le port, d'brin-
ghen, betalen

les nauires sont à

port, die fchepen fyn in
de hauen

porte coulice, een val

poorte

porte, f. een poorte

porte à deux battâts

een dobbel poorte aen

malcanderen fluytende

portail, m. een portael

portier, m. een poortier

deurwaerder

vne portiere la fe-

melle qu'on garde

pour porter des pe-

tis, een wijfken vande

beeften

portion, f. een deel

se porter bien, wel

varen

se porter vaillant,

O

hem vroom houden

porter patiemment,
verduldelyc lijdēporter aucun, yemāda
ophouden, verdragenle temps le porte
ainfy, den tyt heeft

fo in

homme qui a grand
port, qui est en gra-

ce en credit & a

faueur, aengenaem,

die inde gracie en ghe-

looue is, liefgheal

port-enseigne, m.
een vaendragherportefaix, facquin,
m. een arbeyder

portepannier, m. een

kremmer die metter

mersen gaet

port espée du Roy,
conestableporte-queuër, m.
steertdragherporte poche, ou por-
te-sac. sacdragher,

Z 4

arbeyder

P

arbeyder
 porteur, m. dragher,
 oft brengher
 portage, m. een dra-
 ginghe, oft voeringe
 portée fruiçt, f. een
 drachte
 portée, f. ou la capa-
 cité, cōme felon la
 portée de mon en-
 tendement. na tver-
 mogen mijns verstants
 portionner, deylen
 portioniste, c. een ta-
 felgast
 poser, asleoir, stellen,
 oft setten
 posé, mis, aenghesien
 posé le cas, ghenomen
 pose, f. repos, eē pause
 homme posé, ras
 moderé, ou mode-
 ste, een man die gra-
 uiteyt, oft staet boudt
 position, f. situation,
 gheleghentheydt
 posseder, besitten

O

possesseur, m. een be-
 sitter
 possession, f. herita-
 ge, een besittinge
 possible, c. moghelijk
 la poste, f. den post
 à vostre poste, ou co-
 modité, tot uwer be-
 liefte, oft wille
 chose faite à poste,
 een dinc al willens ge-
 daen
 cela n'est pas à ma
 poste, ou commodi-
 té, dat en is naer mij-
 nen sin niet
 posterieur, m. een na-
 comer
 posterité, f. de naco-
 menbeyt, die na ons co-
 men sullen
 posteau d'un huis, m.
 eenen stijl
 posthume, c. die na syn
 Vaders doot geboren is
 postposer, achterstellen
 postuler, plaider, ad-
 uocasser

P

uocasser, dinghen
 postulation, f. demã
 de, requeste, begeir-
 te, oft eysch
 pot, m. een pot
 pot à boire, een drinc.
 pot
 pot à pissier, een pisspot
 pot à huyle, een olie
 pot
 pot au feu, een vleesch
 pot
 potage, m. potagie
 potagier, m. pottagie
 eter
 herhes potageres,
 cruyt daermen mede
 potagie maect
 potée, f. een pot vol
 potences, f. ou anil-
 les, een crucke, oft
 halfgalghe
 potent, m. machtich
 potie, f. vn petit
 bout de fil pourri
 chose de nulle va-
 leur, een verrot eyn-

O

deken draets
 potieux, m. mal aisé
 à contenter, ou à
 seruir, quaedt ende
 quellijc om dienen
 potier, m. een potbac-
 ker
 potiere, f. een potheyzo
 potiron, ou cham-
 pignon, m. een cam-
 pernoelie
 poulain, m. een veulen
 poulain, m. ou bosse
 chancreusse clapo-
 re, een clapoore
 poulain pour aual-
 ler, toneaux es ca-
 ues, een leeder
 poulener, ou poulai-
 ner, worpen als een
 merie doet
 poulce, m. een duym
 poulcée, f. een duym
 breedt
 pouldre, f. stof, poeder
 pouldre à canon,
 buschpoeder
 Z s poulen-

P

poulenne, fouliers à	naer
poulenne ou cornus	pouil, m. ou poulx,
viercantighe schoen, oft	een luys
gbeharende	pouilleux, m. luysachtich
pouldrer, stuzuen	rich
pouldrer la chair de	pouffer, stooten
fel, vleysch besprenghe	poulx, m. den pols.
chair pouldree,	poullif, m. dempich
ghesprenget vleesch	poullins, m. kiecken
pouldroyer ou puluerifer quelque	poulsiner, kieckenen
chose, eenich dinc	nen kippen
pulueriferen	la poulsiniere, de
pouldreux, m. stofachtich, bestouen	clock binne
poulye, f. een put catrolle, oft een rame	poultre, f. eenen balck
poulle, f. een binne	oft een merie
poulette, ou cochet	poûoir, moghen
poulliken	poûoir, ou force, m.
poulier, ou gelinier,	macht
m. een kiecken recke	poulpe ou charnure
poullaillier, m. een kiecken vercooper	f. chair sans os,
poulmon, m. de longe,	le muscle, de muis
poulpitre, m. een lesse	poulpeux, charnu. m
	vloeschachtich
	poupée, f. een poppe
	poupée, f. ou quenouillée, de spinrock
	vol vlas, oft wols
	poupetier

P

O

V

poupetier. m. poppe-
makerWandelinghe, oft wan-
delplaetsepoupes mammelles pourpenser, voordinc-
de mamme suygen kenpoupe de nauire, f. langage meur & biē
het achterſchip pourpensé, wel rijpe

pour qui, voor wien woorden, en gedachten

pour neant, om niet pourpent, m. doub-

pour ce. om dat, daer- te, comme eitre,

om en grand pourpēt,

aller au pourchas, comment vne cho-

op syn betach gaen se se pourra faire,

pour chasser sa vie twyfelachtich te syn

d'huis en huis, sinen hoe men ren dinc doen

cost beiughen sal

poure, ou pauure, c. pourpre, f. purpur

arme pourpris, m. een om-

poureté, f. armoede uanc, cinghel

pouret, m. armkens pourprédre entou-

pourfil de l'homme, rer circuir, om-

m. figure, het marcfel cingelen, omringhelen

fatsoen, oft ghestalt des pourquerre, pour-

menschen chasser, briguer,

pourparler, voorsprekē begheiren, soeck en

pourmener, spacer, pourquis, m. ghesocht

wandelen pourpoint, m. een

pourmenoir, m. een Wambey

mis

P O V

mis en pourpoint,
int wambeys van sinte
reynuyt

pourquoy, waerom

pourrir, verrotten

pourri, m. verrot

pourriture, f. verrot-
tinghe

poursuivre, veruolgen

poursuite, f. veruolgin
ghe

poursuyure son pro
pos, syn propoost ver-
uolghen

pourueoir à mieulx
dire, voorsien

pourueu. m. voorsien

pourtant, daerom

pourtraire, eenich dinc
bewerpen

pourtraire, m. patrō
m. een bewerp

pourueu que, by alsoo
verre als

poiure, m. peper

poyurer vne viande,
een spijse peperen

P R

vn pallé bien espicé,

& poyuré, een passley
wel ghecruydt ende ge-

pepert

poussiere. f. stof

praticque, f. practijcke

practiquer, practiserē

pré. m. een beemd, oft

weyde

preallable, c. toghene
dat voor gaen moet

preallablement de-
uant toutes cho-

ses, voor, alder eerst

preceder, voorgaen

preceder en vertu
en sçauoir ou en

beauté, voorgaen in
deucht. &c.

precedant, ou prece-
dent, m. voorgaende

precepteur, pedant,
m. een gebiedet, oft

leermeeſter

precepte. m. een gebot

preceptrice, f. school-
vrouwe

precipiter

P R

precipiter, verhaesten
oft van bouen neder-
werpen

precipice d'vn vallō
een nederdalinghe

precipitamment, in-
confideramment,
onuerfienlyc

precisement, m. in
corte, oft cortelyc

precogiter premedi-
ter, voor dencken

predeceffeur, m. voor
gangher

predestiné de Dieu,
van God geordineert

predestination, f.
ordinantie van God

predication, f. een
prekinghe

predicateur, m. pre-
dicant, m. een predi-
cant

predire, voorfegghen

préeminēce, f. prero-
gatiue, een voordeel

preface, prologue, f.

P R

voorreden, oft voor-
sprake

prefect, m. ouerste,
oft ouerheer

preferer, plus esti-
mer, voorfetten, oft
meer achten

preference, f. voor-
fettinghe

prefire, borner, ou
arrefter ce qu'on
veut estre fait fans
faire d'auantage,
mate stellen

à jour prefix ou jour
constitué, ten gheset-
ten daghe

beste preigne, een be-
gorde beeste

prejudice, m. achter-
deel

prejudicier à aucun
yemant letten

prejudicable, ou pre-
judiciable. c. dom-
mageable, schadelijc

prelat, m. een prelaet
prelature

P R

E

prelature, f. een pre-
 laetschap
 premier, m. deerste
 premiation, f. loon
 premier, loonen
 premierement, ten
 eersten
 premediter, voor-
 dencken
 de prime face, eerst-
 gancks
 preoccuper, voorne-
 men, voor aengrijpen
 preordonner, voor-
 gheordonneert
 chose preordonnée
 de Dieu, een dinck
 van God geordineert
 preparation, f. een
 bereydinghe
 preparer, bereyden
 prendre, nemen, van-
 ghen
 prendre ses arres
 vers orient, na oostē
 trecken
 prins, ou pris, m. ge-

nomen, gheuanghen
 cy pris cy mis, hier
 ghenomen, hier gheseldt
 la prinse d'une ville,
 f. het innemen eender
 stadt
 prepuce, m. ouer sloof-
 ken
 prerogatiue, auanta-
 ge, f. voordeel
 pres, by na
 prescription, f. een
 voorschrijuinghe
 peu, luttel
 à peu pres, seer nae by
 peu à peu, allenkens,
 metter tijt
 presage, m. predictiō
 een voorbeduytsel
 presager, ou pres-
 gier, predire, voor-
 segghen, prophetiseren
 prescher, sermoner,
 preken
 prescheur, sermo-
 neur, m. een preker
 present, m. tegenwoor-
 dix

P R E

dich

vn present, m. een present, een geschenck
 à present, ou presentement, nu ter tijdt
 presence. f. teghenwoordicheyt
 presenter, presenteren
 presentation, f. presenteringhe
 preseruer, bewaren
 preseruatif, m. bewa-
 rich
 presider, voorzitten
 president, m. een president, voorzitter
 presque, by na, bycans
 presser, douwen, dwinghen, oft dringhen
 presser faire inltäce, toedwinghen
 presse, f. dwanc, gedranghe, een perse
 chose pressive, vrgēte, hastive, een haestighe sake
 pressoir, m. een wjn-

P R E

perffe

prest, appareillé, m. ghereedt
 prestement, ghereedelyc, oft terstondt
 prester, leenen
 prester l'oreille, ghehoorghueuen
 vn prest, m. een leeninghe, ontleent, oft gheleent dinck
 prestre, m. ou bresbtre, een priester
 prestriese, f. priesterscap
 presbiteral, m. dat totten priester behoort
 presbitere, m. maison du curé, thays vanden Pastoor
 presumer, voornemen
 presumer, trop attribuer à soy-mesme, hem seluen te veel toeschrijven
 presumption, f. vermetelheyt, een vermetele toeschrijvinghe
 sijn

P

R

E

- syns seluen
 presumptueux, m.
 vermetel, stoudt, die
 hem seluen veel toeschryft, oft laet dunc-
 ken
 presuposer, voornemē
 presure ou caille, f.
 rensel, oft streemsel
 pretendre, erghens na
 staen
 preterit, m. voerleden
 pretermettre, ou
 omettre, verlaten,
 achterlaten
 pretoire, m. een rech-
 terstoel, een rechterhuys
 preteur, m. een rechter
 precieux, ou pre-
 tieux, m. costelyc
 preux, ou preu, m.
 vaillant, vroom
 preu-d'homme, feal
 loyal, m. een ghe-
 trouwich mensche
 preudefemme, een
 ghetrou vrouwe
 preud'-hommie, f.
 ghetrouwichheydt
 preualoir, bouen gaen
 beter ende van meer-
 der weerden syn
 preuaricateur, m.
 een ouertreder
 preuariquer, ouertre-
 den, tegen recht en re-
 den doen, syn partye
 verraden
 preuarication, f. een
 ouertredinge
 preuenir, voorcomen
 preueoir, voor sien
 preuoyance, f. voor-
 sieninghe
 preuost d'vne ville,
 prouost eender stadt
 preuost des mares-
 chaulx, de roeroede
 preut, c'est a dire
 protos en preut, een
 oft den eersten
 pasquille n'est rien
 au pris des bons,
 pasquillus, en is niet
 te ghelyc-

P R E

te ghelijcken bide goede
 prier, bidden
 prieres, f. bedinghen
 prim, ou premier,
 d'eerste
 prime. c. dun
 de prime face, van
 deerste ghesicht
 de prime barbe, van
 d'beginsel des baerts
 de prime entrée,
 vanden eersten ganck
 primerain, m. die
 geen oorspronc en heeft
 primitiué, f. eerstelinc
 prince. m. een prince
 princessie. f. een prin-
 cersse
 principe, m. een be-
 ghinsel
 principier, beghinnen
 principal, m. principael
 besonderlyc
 principalement, prin-
 cipalyc, besonderlycken
 principaulté, f. een
 Vorstendom

P R I

de prinsault, van stoff-
 den aen
 printemps, ou pri-
 me ver. m. de lenten
 pris, m. prijs, weerde,
 estimatie
 priser, werdenen
 prisee. f. estimation,
 werderinghe, achtvinghe
 prison, f. een gheuanc-
 kenisse
 prisonnier, m. een
 gheuangen
 priué. m. een heyme-
 lijcke
 priué, familier, m.
 familiaer, gemeynsaem
 en priué, secrete-
 ment, int secrete
 priuauté. f. familiari-
 té, ghemeynsaemheydt
 priué, m. sans charge
 idiot, een ghemeyn
 ongheleert mensch
 priué de son office,
 m. van syn officie ghe-
 sedt

Aa conseillier

P.	R	O
conseillier du priué, een raedtsbeer		de naefte
priuéement, familie ement gemeynsaem- lyck		prochaineté, f. naef- schap, maechschap
priaer, affetten, beroo- uen		proclamer, uyt roepen procraftiner delayer uytsetten, verlangen
privilege, m. priuile- gie, vryheydt		procreer, progemier faoner, voortbrengen
probation, f. proeuin- ghe		procurer, besorghen procurer, m. een pro- cureur, voorspraeker
probleme, m. propo- sition interrogatiue		prodige, m. eenich dinc dat teghen den loop der natueren gheschiedt
propositie, interro- gatie		prodigieux, m. won- derbaer
proceder, aller auât, voortgaen		chose prodigieuse, een wonderbaerlyc dinc
procés, m. voortganck oft proces		prodigue. c. verdoen- der, ouerdadich
procés criminel, een criminael proces		prodiguer les biens, al verquisten ende ver- teyren, alle syn goet door de billen iaghen
avec procés trait, ou progres de temps, metter tijt		prodigalement, ver- doenlyc
procession, f. omme- ganck		prodigalité, verdoen- lycheyt,

P R O

licheydt, ouerdadicheydt	profond, m. diepe
enfant prodigue,	profondité, f. diepte
een verloren kindt	profondeur, f. diepte
proditoirement oc-	progenier, faite des
cis, verradelyc ghedoot	petits, voortbrenghen
proditeur traistre,	progenie, f. race ge-
verrader	neration, een ghe-
prodicion, f. trahison	slachte
verraderije	progeniteurs. m.
prophaner les cho-	voortbrenghers, ouders
ses consacrées, die	prohiber, verbieden
ghebeyliche dinghen	prohibition, f. ver-
ontheylighen	biedinghe
produire, voorsbrenge	prolix, c. long, lanck,
proëfme, m. een voor-	breedt
reden	prolixité, f. breedt,
proferer, prononcer	mildicheydt
uytspreken	prolixement, breede-
prolation, f. een uyt-	lyc, int lanck
sprekinghe	prologue, m. een pro-
professeur, m. een opē-	loghe, en voorreden
baer leeraer	prolonger, differer,
professer, uytgheuen	respiter, verlenghen
faire profession de	prolongation, f. een
quelque chose, hem	verlenginghe
voor eenighe const uyt-	promettre, belouen
gheuen	promesse, f. een belofte

P

R

O

promontoir, m. eenen cleynen uyt kijkenden berch in die zee	ghe prophetizer, prophe- teren, yet dat gheschiede
prouucoir, voorsien	sal te voren segghen
proueu, m. voorsien	prophete, m. een pro- pheet, een waersegghet
prompt, m. prest, ap- pareillé, ghereedt	propice sās couroux
promptement, isnel lement, ghereedelyc, gheschiedelyck	c. ghenadich
proue. f. complies, lof	proportion, f. een pro- portie, ghelycmatichelyck
prononcer, prononce- ren, uyt spreken	propos. m. deuiz, een propooft, voornemen
chose prophane, een ongheacht, ende onghe- wijd dinc	à quel propos, te wat propooft c'est bien à propos, tis wel te propooft
prophaner, ou pro- faner les choses sa- crées, ontwijden, ge- wilde dinghen besighen ende misbruycken	propos bigaré, ou metiz, een vercierde reden
lieu sacré, prophané een ghewilde plaetse misbruycken	tenir propos d'au- cun, van yemant con- ten, oft spreken ou tend vostre pro- pos? tot wat eynde is v propooft?
prophetie, f. een pro- phetie, een waerseggin-	proposer, opstellen, opsetten, voornemen
	propre

P R O

propre, c. apparte- nant, habile, eyghen yet dat yemandt toebe- hoort	gheen carmen en is prosperité. f. gheluck voorspoet
mal propre à faire quelque chose, on- bequaem, ongheschiët om eenich dinc te doen	prosperere, c. voorspoe- dich
proprement, eyghen- lyck	prosperer, seconder prospereren, gheluck en
propriété, f. eygenheyt	prosterner, onder de voeten Werpen
proroger, ou prolon- ger, verlenghen	prostituë, m. gheuey laten begheuen
prorogation, f. ver- lenghenisse	protecteur, bescermier protectrice, f. bescher- meresse
proscrire, mettre en criëe, & en vente, veylen, te coope setten	protection, f. een be- scheminghe
proscription, f. een ballinschap	prou, mont, beau- coup, veel
proscrire aucun ou le bannir & pro- mettre loyer à qui le pöorra tuer, bannen, nyt doen roepē	bön prou vous face, God, zghen v
prosc, f. een redene die niet o pdicht en is, die	proterue, c. arrogāt, wreedt
	proteruye, f. voorloof- heyt, broodranckenheyt
	proteruement, broo- dronc-

P R O

dronckelyc	prouocquer, beroepen
proüe de la nauire, f. het voorschip	prouoqué, m. beroepen
prouerbe, m. een ghe meyn sprecwoordt	prouuende des che- uaulx, de prouande voor een peirt
prouesses, f. haultz saictz, vroom seÿten, oft daden	prouer, proeuen
prouffit, m. profijt	probable, c. tghen dat men proberen mach
prouffiter, profiteren, baten	preuue, f. een proeue faire preuue, een pre- ue maken
prouffitable, c. vtil, profitelyc	esprouuer, proeuen
prouidence, f. voor- sienicheydt	proximité, f. naest- schap
prouigner des pro- cez faire de procez van eenen duyuel twee maken	prouueoir à son cas, syn dinghen besorghen
prouin, m. eenē ouden wýngaert stock	prouueoir à l'auenir voorsien
prouince, f. een landt- schap oft voechdye door crýghe verouert	prouision, f. prouisio
prouincial, m. een on- dersaet, uyt alsulcken landt	proye, f. een proye, een roof
	proximité, f. parenté maesschap
	prudence, f. voorse- nicheyt, wijsheyt
	prudent, m. sage, voorsienich
	prudente.

P

prudentement, voor-
 sienichtlyc, wijselyc
 prune, f. een pruyme
 prunier, m. een pruym
 boom
 prunelle, f. ou four-
 drine, een stee
 prunelle de l'œil, f.
 den appel vander oogen
 pseaulme, m. lof sanck
 pseaulmodier, lofsingē
 publier, publiceren, ver-
 condighen
 public, m. ghemeyn
 publicain, m. een ghe-
 meyn tollenaer
 public m. ou public
 que, c. ghemeyne
 publicquement, ghe-
 meynlyc, openbaerlyc
 publication, f. een
 publicatie, oft vercon-
 dinghe
 pucelle, f. vierge, een
 maecht
 pucelage, m. eē maech-
 dom

V

pudicque, c. eerbaer,
 cuyfch, schamel
 pudicité, f. eerbaerheyt
 cuyfheyt, fchaemte
 puerile, c. kinderlyc,
 kintfch
 puerilité, f. kinderach-
 teheyt
 puerilement, kintfch-
 ken
 pur, f. tincken
 cela put, dat tinckē
 puant, m. tinckende
 puanteur, f. tinck
 puis, daer na
 enfant puisné, de
 tweede gheboren
 puis, ou depuis le
 soleil auant, na der
 sonnen opganc
 & puis, nu wel, hoe na
 puiz, m. een put
 puiser l'eau, water-
 putten
 puitier, m. een putma-
 ker
 puisant, m. machsich
As 4 puissam-

P

puiffamment, mach-
tichlyc

puissance, pouoir. f.
macht

pulce, f. een vloye

pulluler, bourgeon-
ner, uytſpruyten

puluerifer, te poeder
ſtooten

puluerin. m. een ſant-
buſe

punaiz, m. die eenen
ſtinckende adem heeft

punaife, f. een vrouwe
die ſtinckenden adem
heeft, oft een wantluys

punir, ſtraffen

punition, f. een ſtraf-
ſinghe

vn pupile. m. mineur
een weefe

pupilarité, f. minori-
té, onder momberschap

pur. m. net, ſuyuer, reyn

pureté, f. ſuyuerheydt,
reynicheydt

purement, ſuyuerlyc-

V

ken, reynichlyck en
purée. f. een ertſoppe

purer, comme vne
apastume pure &

rend la bouë, ou or-
dure, purgeren, reyni-

ghen

faire purer, ou bo-
uer vn froncle, ou

vlcere, een ſweire
doen purgeren

purger, purgeren, reyn-
nighen

ſe purger de quel-
que blaſme, ou cri-

me, hem ontſchuldi-
ghen van eenighen la-

ſter, oft miſdaet

purgation, ou pur-
ge, f. purgatie

purifier, reynighen

purification chande-
lier, lichtmiſſe, reyni-

ghe

puſillanimité, f. cley-
moedicheyt

puſillanime, c. cley-
moedich

P V

moedich
 putain, f. een hoere
 putainier, ou putier
 m. hoereniagher
 putatif m.
 pere putatif,
 filz putatif,
 een schijnbaer
 sone, schijnbaer Vader
 putrefaict m. verrot
 putrefaction, f. ver-
 rottinghe
 pustule, f. een puystken
 pustuleux, m. vol
 puystkens
 putrefier, verrotten
 pyramide, f. een vier-
 cantighe timmeragie,
 scherp ghelyck een
 kerck toren, oft vier,
 het vier.

Q V A

quadrangule, ou
 quadrangulaire. c.
 die vier hoecken heeft
 viercantich
 quadrer ou conue-
 nir, passen, bequaẽ syn
 quadrupler, vieruou-
 dich maken
 quadran, m. eenen
 wijser
 quadrain, ou qua-
 drin liard, m. een
 corte, oft een oort
 quadruple. c. vier
 dobbel
 payer le quadruple,
 vier mael dobbel betale
 qualité, f. qualiteyt
 quand, wanneer
 d'icy à quand, van nu
 wanneer
 quand & quand, mer,
 t'samen
 quãd & moy, met my
 quãd & luy, met hem
 quãd & nous, met ons
 quantes-fois, hoe dic-

Q

Q Vadragenai-
 re, c. die veer-
 tich iaer ont is

Q V A

wils

quantiesme. c. hoe me

nichste, hoe veelste

le quantiesme estes

vous, de hoe veelste

syt ghy

quantité, f. quantiteyt

veelheydt

quaquet, m. coutinghe

clappinghe

rabaisser les qua-

quets d'aucun, ye-

mants clap doen stillen

quaqueter, couten,

clappen

quaqueteur, m. een

conter, clapper

quarante. c. veertich

quarantiesme. c. den

veertichsten

quarantaine, f. de

vasten

quarquan. m. een hals

bant, oft halsketens

quarré, m. viercantich

quarrefour, m. een

cruysstraet, daer veel

Q V A

wegen isamen comen

quaresme, m. de vastē

quarremeaux, m. ou

carneual, vastelaudt

quaresme prenant

ou le jour de qua-

resme-prenant,

vastelaundt

quarrer, viercantich

maken

quarriere. f. een steen-

roots

quarrier, m. een steen-

houwer

quart, ou quatrieme

m. den viersten

quarreler, pauer de

quarreaux, paueren,

plaueyen

quarreler des fou-

liers, schoenen lappen

quarreleur de sou-

liers, schoenlapper

quarreaux de jar-

dins, m. beddekens

inde houen

quarte à vin, een wijn

pods

Q V A

podt

quartier, m. een vierē-
deelquartiers d'une ville
ou region, de wijc-
ken van eender stadtquarriere, eenen loop
comme dōner quar-
riere à vn cheual àbrides auales
quatenier de villeeen wijck meester
quasser, breken

quatorze, c. veerthien

quatre, c. viere

les quatre-temps. m

quater tempers

quatrieme c de vierste

quay, m. ou peron,
een haue, een cayeque faictes vous?
Wat doet ghy?qui estes vous? Wie
syt ghy?

qu'est cela? wat is dat?

qu'el homme est ce?
Wat man is dat?

Q V

quelque jour, eenich-
daechs, eens

quiconque. m. so wie

quelqu'un, m. yemant

quenouille, f. eenen
spinrockquenouillee, f. het
spinrock vol

querelle, f. een clachte

querelleux, m. clach-
tich

quereller, k ijuen

querir, soecken, oft ha-
lenbien quis, wel bemin-
de, oft wel ghesochtquerquois, m. ou
carquoy, een pylco-
kerqueste, f. bahu à por-
ter argenterie, eenkiste, oft coker daer-
men isilver in draechtqueste, enqueste, f.
soeckinghe, ondersoec-
kinghequester, mendier. be-
delen

Q	V
delen, oft bidden om Gode	jouster à la quittance
questeur, m. eenichs heylchs bode	qui naud, m. singe marmot, meerecat
question. f. questie	quiter vne debte, een schult quijt en
questionner aucun, interroguer, inter- rogheren	quittance, een quitantie quiter la place, de plaetse verlaten
questionneux, m. ques- tachtich	quit, m. ou quité, c. quijte
queu, ou queux cui- finier, een cock	quitement quasy quietement, franche
queüe. f. eenen steert	ment, paisiblement
queüe. f. pour agui- ser, eenen wetsteen	sonder letsel, vry en vranck
queüe de vin, een voeder wijns	quille, f. een keghele
queüé, m. gbesteert	quinqualier, m. een F. J. J. J. maeldenier
qui, c. wie?	quint, ou cinquieme c. de vijfste
quiconque, m. een yeghelyck	quillet, m. een keghel- baen
quignon, quignet, ou chateau de pain, een cant broots	quinze, c. vijftien
quinette, f. een crucke	la quote partie, de hoe veelste
quintaine, f. een staec om te steken	quoter, marquer, teekenen
	quotidien

Q V

R A

quotidien, ou quodidien, m. daghe-lijcx

quoy, wat
il a bien de quoy, by heuet wel waer mede

à quoy fert cela? waer toe dient dat?

à quoy seruez vous? waer toe dient ghy?

quoy, m. ou quet, stil.

R.

R Abaisser, verne-deren

rabbatre, afflaë
rabat d'un jeu de paulme, m. den on-derste tocht

rabauit, ou trique-
madame, alderley cruydt

rabbatu', m. afghesla-ghen

rabays, eenen afflach
aller au rabays, af-
slaen

rabat joye, vn rabat
joye porteur de
mauuaifes nouuel-
les, een bode van droef-
heydt, oft van quade
tijdinghen

rabiller, hercleeden,
vermaken

rable de lieure, m.
de lenden van een hase
rable pour mesler la
chaux avec l'arene
ou sablon, eenen
scrabber

rabot, m. een schaue

raboter, schauen
chemin raboteux,
rou, wreet

racaille, f. slijc, dreck
racaille du peuple
ou peste, rappaille,
deuchniet onder die ge-
meynte

racorder, Wedor accor-deren

*Rabotter, f. rasst
Rabotter, rasst*

R

deren
 raccorder vn instru-
 ment, een instrument
 herstellen
 racourcir, hercorten
 racoustrer, hercleeden
 vermaken
 racoustumer, herwen-
 nen, wederwennen
 race, f. een geslacht
 desguiser la race, ou
 degenerer, ou for-
 ligner, syn geslacht
 niet na volghen
 racheter, hercoopen
 rachat, m. hercoopinghe
 racine, f. een wortel
 racler, afscrabben
 racloir, m. een scrabber
 raconter, narrer,
 vertellen
 ranconteur, m. een
 vertelder
 radeau, m. een ponte
 rade. c. rasch
 radement viftement
 rasschelyc

A

radicalement, aduerb
 tot de wortel toe
 radoter, kints werden,
 sussen
 radoté, m. versuft
 rachis, m. fort mai-
 gre langoreux, seer
 magher, uytgemergbelt,
 flau
 radouber, vermaken,
 lappen
 radoubeur, m. een
 vermaker, oft lapper
 radresser, weder op-
 richten, oft weder te
 werck helpen
 raduiser changer
 d'aduis, weder ver-
 sinnen, herdencken
 rafreschir, veruersschen
 rage, f. raserye
 raffreschissement,
 veruerschinghe
 ragalice, ou regalice
 calissie houdt
 ragas, ou rauine
 d'eau, eenen water
 vloed

R

vloedt
 rager, folastrer, wulps
 syn, rasen, sassen
 rajeunir, ionc werden
 se railler d'aucun
 ou gaudir, met ye-
 mandt gecken
 raillerie, f. spodt
 en raillant, al gecken-
 de, oft spottende
 railleur, ou railart,
 m. een spatter
 raine, ou grenouille
 f. een vorsch
 rainseau, ou rain
 rameau, een taccken
 raire, scheeren
 ray, ou rasé, m. ghe-
 schoren
 raisin, m. een druyue,
 oft rosyn
 raison, f. een redene
 c'est raison, tis redene
 raisonnable, c. rede-
 lijck
 ralieter, se ralieter,
 weder te bedde vallen

A

rallier reconcilier,
 vereenighen
 rallumer, weder ont-
 steken, oft barnen
 beste ramage, een
 wilde beeste
 chant ramage, een
 wilden sanc
 ramasser, vergaderen
 ramas, ou melange
 de plusieurs choses
 ensemble, mingbe-
 linghe
 ramée, ou fueillée, f.
 een lymmer looue
 rameau, m. een rijs
 ramener, weder leyden
 ramenteuoir, verma-
 nen, doen ghedencken
 rame, ou auiro, f.
 een schiprieme
 rame de papier, een
 rieme pampiers
 ramer, tirer à l'auirō
 met riemen ouer roeyen
 ramer les pois, der-
 ten onder setten met rijs
 pois

R

pois ramés, geonder-
sette erten

ramier, m. ou cou-
lomb, ramier, een
wilde duyue

raminagrobis, m.
tragicquement,

graue, comme fai-
re du raminagro-

bis, marcher mag
nificquement, die

met groote grautteyt
gaet

ramollir, versachten
ramoitir, vocht ich ma-

ken
ramon, ou balay, m.

een besem
ramper, climmen, cla-

ueren, cruypen
ramponner aulcun,

gaber, ou mocquer
met yemandt spotten,

oft gecken
ramusele. m. comme

nez ramuselé, pladt
neuse

A

ramu, branchu, m.
vol taek ē, oft wel getaek

ran, belier, m. ram
pain ranci, ou moisi

relant chanfi, m. ver-
schimmelt broot

rançon, f. een rieck
rancune, ou rācoeur

f. heymelycken haedt
prendre la fuite à

grand randon, ou
randonée, à bride

abbatue, & tant
qu'vn cheual peult

randonner, de vlucht
nemen en loopen met ses

voeten
rang, ordre, m.

orden
ranger, in ordene stelle

beschicken
se ranger à l'opinion

d'aucun, hem in je-
mants goet d'uycken

ouergeuen
se ranger à raison,

tot reden stellen
rangée

R

A

rangée de gens, f. <i>een rye volcx</i>	naelde hermaken
rangée de poissons, f. <i>een rye visch</i>	raporter, <i>wedderbrenghen</i>
rapine, f. <i>ou raffle, eenen roof, dieuerye</i>	rappporteur, m. <i>een clappaert, ouerdragher</i>
raminer reprendre, <i>je m'en rapporte</i>	faux rapporteur, m. <i>een valsch ouerdragher</i>
ou rendre courage, <i>je m'en rapporte</i>	aux gens, <i>ick ghe-</i>
au defanimé, <i>moet nemen, oft geuen</i>	dracchs my aen <i>ivolck</i>
rapacité, f. <i>pillerie</i>	bon rapport, m. <i>goet rappoort</i>
rauissement, <i>roofachtichheydt</i>	rapprendre, <i>her oft op een nieu leeren</i>
rape, f. <i>alderley instrument oft yser om te steken, scrabben, oft snydē</i>	rapt, furt, <i>rauissemēt</i>
rapiner, <i>rauir, stelen</i>	m. <i>eenen roof, dieuerye</i>
rapineux, m. <i>diefachtich</i>	rapfodie, f. <i>amas, rare, c. selden</i>
rappeller, <i>wedderroepē</i>	rarement, <i>selden</i>
rappel, m. <i>een wedderroep</i>	ras, m. <i>comme drap d'or, ras c'est à dire non frisée, onghesry-seert laken</i>
rapetacer, <i>rapiecer, ou rauauder, verlappen</i>	raser, ou raire, <i>scheerē</i>
rapointer vne esguil	raser vne ville, <i>een</i>
le, <i>eenen punt van een</i>	stadt raseren, <i>oft te niet doen</i>

Bb

doen

rasig Jrr an p. 3

R

A

doen	boy dat nu de ratten stinck
raser de fond en cy-	ratte, f. de milte
me, teenemael te niet	ratifier, vast maken
doen	ratizer le feu, trier
rasoir, m. een scheer-	stoken
mes	rattendre, verbeyden
rasure, f. een scheersel	rattendre en chemi-
rasasier, versaden	nant, achterhalen
rasasié, m. versaedt	raturier, m. bon ra-
rassembler, vergaderē	turier, ou bon bar-
rassembler, rabiller	bier, qui sçait bien
racoustrer vne chose	& doucement rai-
bien proprement;	re la barbe, een goe-
een dinck gentelyc her-	de barbier, oft scheider
maken	raualler, wederhalen,
rasis, attrempé, po-	asslaen
sé, m. ghetempert	mon argent raualle
vin rasis, gheseten	& l'eaue croist, mijn
wijn	ghelt mindert en dwa-
rateau, m. een eechde	ter wast
rat, m. een radt	ramoindrir, vermin-
rate, à la rate, ver-	deren
volghens	rauasser en dormant
ratiere, f. een muysen,	ou resuer, raesen
oft ratten valle	rauadeur, m. een
ratin, ratten nestelinge	cleerlapper
soin sentant le ratin	rauadresse, f. een
	cleerlappier

Ratelloe te rassen

R

cleerlapster
 raue, f. ou refort,
 radijs
 ruine, f. een ouerloop-
 pinghe der wateren
 raurit, met ghewelt ne-
 men
 rui, m. met gheweldt
 ghenomen
 rauy d'amour, beuan-
 ghen met liefden
 loup rauissant, een
 grijpende wolf
 rauisseur, m. cē roouer
 rauissement, een roo-
 uinghe
 raye, f. een schreue
 raye, f. ou ligne, een
 reghel, linie
 raye, f. een splete
 rayé de la compaignie
 des bons, m.
 uytgeschragt van goet
 gheselschap
 rayere ou fente, f.
 een splete
 ray, ou rayon de so-

A

leil, m. eenen strael
 vander sonnen
 rayon, ou bornal de
 miel, heunich raten
 rayon, ou royō pour
 escouler l'eau d'un
 champ, een vore int
 landt
 raye, f. een rosch visch
 rayé, uytgeschragt, uyt
 ghedaen
 rayer, effacer, linien
 uytdoen
 re, composé avec
 aultre diction sig-
 nifie vne aultre
 fois, ou derriere,
 weder, oft achter
 rebarbatif, m. auste-
 re, straf
 regal, m. ou reagal,
 regal
 rebecquer, preutelen,
 tegenspreken
 rebellef, rebelleren,
 teghen strijden
 rebelle, c. rebel, ongh-

R

hoorfaem
 rebellion, f. rebellich-
 heyt, onghehoorsaembeit
 rebondir botten
 rebondissement, ou
 rebond, m. bottinghe
 rebondonner vn
 tonneau, een tonne
 stoppen
 reboucher, ou
 emousser vn tren-
 chant, de snede bodt
 maken
 rebougier, ou renci-
 rer, herwassen
 à rebours, auerecht
 tourner à rebours,
 auerecht keeren
 rebouter ses enne-
 mis, sine vyanden we-
 derstaen
 rebras, m. omflach
 rebrasser, omslaen
 rebut, refuz, rejectiō
 chose de rebut, ver-
 worpinge
 recaner crier cōme

E

vn asne, rugghelet,
 crijschen ghelyck eenen
 esel
 receler, cacher, ver-
 belen, verfwyghen
 recelement, m. ver-
 belinghe
 recent, m. versch
 recentement, ver-
 schelyck
 recercher, hersoecken
 recepuoir, ontfanghen
 bien receu, wel ont-
 faen
 recepueur, m. ontfan-
 gher
 recepte, f. ontfang
 receptacle, m. ontfan-
 ghenisse
 rechasser, verdrjuen,
 wechiaghen
 de rechef, wederom
 recheoir, heruallen
 rechiné, refrongné,
 m. grimmende
 en rechinant, al grim-
 mende
 rechi-

R

E

rechner; <i>knorren, of</i>	recommander pour
<i>grimmen</i>	loüer, <i>prysen</i>
rechinard, <i>m. een</i>	recommencer. <i>herbe-</i>
<i>greinsfaert</i>	<i>ghinnen</i>
reciner, <i>achter noen</i>	recompenser, <i>vergel-</i>
<i>eten</i>	<i>den</i>
recine, <i>m. een</i>	recompensement, <i>m</i>
<i>broots mael</i>	<i>vergeldinghe</i>
reciter, <i>vertellen</i>	recompter, <i>hertellen</i>
reciproque, <i>c. we-</i>	reconcilier avec au-
<i>derkeerich</i>	<i>cun, met yemant her-</i>
reciproquement,	<i>soenen</i>
<i>wederkeerichlyc</i>	amy reconcilié. <i>m.</i>
reciproquer, <i>retour</i>	<i>een versoent vriendt</i>
<i>ner, d'ou on est ve-</i>	reconciliation, <i>f. ver-</i>
<i>nu, weder keeren van</i>	<i>eeninghe, versoeninghe</i>
<i>daer het uytgegaen is</i>	reconforter, <i>vertroo-</i>
reclamer, <i>tegensseggen</i>	<i>sten</i>
<i>tegenroepen, of aen-</i>	reconfort, <i>m. ver-</i>
<i>roepen</i>	<i>troostinge</i>
recliner; <i>booghen</i>	reconfer, <i>verberghen</i>
recoin anglet, <i>m.</i>	reconoistre, <i>weder</i>
<i>een hoeccken</i>	<i>bekennen</i>
recoler, <i>ghedachtich</i>	reconoissance, <i>f.</i>
<i>syn</i>	<i>bekentenisse</i>
recommander à	reconuoyer, <i>uytghel-</i>
<i>Dien, te Gode beuelen</i>	<i>leyden</i>

R

E

reconuoy, m. weder gheley	recours, m. een toe- ulucht
reconuoyeur, een wederghelleyder	auoir recours à l'ai- de d'aultruy, een toelucht tot yemandts hulpe hebben
recorder, ghedencken je me recorde, ic be- denck e my	recréer, hem vermakē, verlustighen
recors, m. je suis re- cors, ou records; ic ben ghedachtich	recreation, f. recreatie vermakinge
recoucher, herligghen	recreatif, m. verma- kelyck
recouldre, bernayen	recreu, m. lasse, qui ne peut plus four- nir à la peine, ver- moeydt die den arbeit niet meer verdragen en mach
recourber, nederbuc- ken	recroistre, bergroeyen
auoir recours, toe- ulucht hebben	recroquillé, m. ver- croockt
recouurer, verhalen; oft vercrighen	recteur, m. een rector regent
recouurit, herdecken	recueillir, vergaderen
j'ay recouuré argent & recouuert ma maison, ic hebbe gelt vercreghen, ende mijn huys herdeckt	recueil, m. versaminge vergaderinghe
à recoy, ou requoy à repos, stille, in vre- de, in ruste	faire bon recueil à aucun

R

E

aucun, yemandt wel	rediger à neant, tot
onthalen	niet brenghen
recuire, herback en	redimer, verlossen
recuperation, f. her-	redemption, f. verlos-
crugginghe	singhe
recuruer, vercrommen	redire, hersegghen,
recuict, m. verbacken	berispen
reculer, achterwaerts	il n'y a que redire ne
gaen	repicquer à sa beso-
reculer, ou refuser	gne, op syn werck en
de sa promesse, syn	is niet ta segghen
belofte wederhalen	redite, comme faire
estire reculé de son	vne chose sans re-
honneur, syn eer te	dite ne replicque,
buyten gegaen	yet doen sonder weer-
lieu reculé, m.	segghen
een plaetse verre van	redonder, oueruloeyers
volcke	redondement. m.
à reculons, achter-	ouerulooijnghe
waerts	redoubler, verdobbe-
recuser, weygheren	len
redarguer, berispen	redoubler la reputa-
redemander, bervra-	tion, de achtinghe
ghen	vermeerderen
redifier, bertimmeren	redoubler la force,
rediger par escrit,	de cracht vermeerderē
by gheschrift stellen	redoubler le fastide,

<i>verdriet vermeerderen</i>	secrēt ou retraite,
redoubler la crainte	een secreete plaetse
<i>de vreesse vermeerderen</i>	refaire, hermaken
redoubler les coups	refection, pasture, f.
<i>de slagen vermeerderen</i>	vermakijnghe, voetsel
redoubler la joye,	refaucher, hermayen
<i>de blyscap vermeerderē</i>	referer à aucun, tot
redoubler, beureesen	yemant ghedraghen
redoubté, m. beureest	referer action de
redresser, weder op-	graces, loüanges
<i>richten</i>	bedancken
redresser vn affligé	referrer vn cheual,
-So lny baillet coura	een point herbeslaen
<i>ge, moet ghenen</i>	refertir, ou refraper,
reduire à neant, te	weder slaen
<i>niete brenghen</i>	reformer, weder be-
reduire en poudre,	uestighen
<i>in aschen brenghen,</i>	reflechir, herbnyghen
<i>oft verkeeren</i>	refondre, hergieten
reduire vn desban-	reformer, hermaken
<i>ché, een quāet doender</i>	reformateur, m. her-
<i>stages bekeeren</i>	maker
reduction, f. toebren-	refort, m. peperwortel
<i>ginghe</i>	refouler, nederstooten
reduire en memoir-	trenchant refonté,
<i>re, in memorie setten</i>	een box. sreedeloos mes
vn réduit. m. vn lieu	refourbir, repolir,
	schueren

R E

schueren claer maken

refrains, m. refereynen
ghedichten

refrapper, weder slaen

refraindre, temmen

refraindre sa colere,

ire, couroux, ou

pafsions, syn gram-

schap temmen, oft be-

dwingen

refreschir la memoire,

ou l'amitié, de me-

morie, oft vrientschap

veruerffchen

refrigerer, cout wor-

den

refrener, bedwinghen,

berauwen

refroidir, vercoelen,

vercouwen

refroidir la bonne

affection d'aucun,

de goetwillicheyt van

jemandt vercouwen te

niete doen

refroidi, m. vercout

refroidissement, m.

R E

vercoutheydt

refrionner, rimpelen

refrongné, m. gerim-

pelt

refuge, recours. m.

een toelucht

refuir, weder vlien

refuser, weygheren

refus, rebout, m. ayt

fchot, wrack goedt

faire refus, weygerin-

ghe doen

regain, retrouffe, ou

reuiure toin d'arrie-

re saison, m. toemaet

regarder, aensien

beau regard, m.

schoon aenschou

auoir regard, aen-

merck hebben, oft toe-

sicht hebben

regal, ou real, m.

reaels, mildt

regalement, ou rea-

lement, mildelyc

au regard du temps

na den tyt

R

E

- regent, m. een regeer-
 der
 regenter, regeren
 regermer, herbloeyen,
 op een nieu uyt spruyten
 regeston de mou-
 ches à miel, swerm
 regimber, recalci-
 trer, uyt slaen, weder-
 stooten
 vostre cheual regim
 be, v peert slaet uyt
 regime, m. gouerne
 ment, regiment
 region, f. een lantschap
 regir, gouuerner,
 regeren
 registre, m. een register
 regalice, m. califfshout
 regnard, renard, m.
 een vos
 regnardeau, ou re-
 nardon. m. een vos-
 ken
 jecter regnardons,
 ou regnarder,
 braecken, spouwen
 faire la renardiere,
 eenige loosbeyt bedrij-
 uen om yemandt te
 bedrieghen
 regne. m. een rijk
 regner, regneren
 regorger, uytspanwen
 regorgement, m. re-
 dondation, super
 abondance, uytspo-
 winge, ouerulsoedicheyt
 regrater vn abille-
 ment, een cleet ber-
 maken
 regratier, ou regra-
 teur, fardeur de
 vielles marchand
 ses pour apres en
 gobiner & dece-
 uoir les acheteurs
 een oude cleer cooper,
 die de cleeren op haelt
 om tvold te bedrieghen
 regratiër, ou regra-
 ciër, mercier, re-
 mercier, bedancken
 regrediller, ou gre-
 diller

R E R E

diller, frizer, frizoner, recerciller, tessonner les cheveux avec vn poinson, ou fer chaud, <i>bet hayr met een pinsoen doen crollen</i>	vrolyck maken
regreter, begheyren	rehumer, <i>bersuypen</i>
regret, desir, m. een <i>begheirte</i>	rejeeter, depriser, repudier, <i>verwerpen, verachten</i>
auoit regret d'auoir fait quelque chose <i>leet wesen van yet ghe-daen te hebben</i>	reigle, ou regle, f. een <i>regbele</i>
faire vne chose à regret, <i>eenich dingh te-ghen synen danck doen</i>	reigler, <i>reguleren</i>
resallir, rebondir, rejaillir comme vn estoef, <i>wederom bot-ten, oft springhen</i>	regler sa vie, <i>syn leuen</i>
regulier, m. een <i>rege-lier</i>	<i>regeren</i>
rehaiter vn homme triste ou desolé, ou ranimer reuigorer <i>verblyden, yemandt</i>	reintegrer, <i>vernieuwē</i>
	rein, ou roignon, m. <i>een niere</i>
	reine, ou rene d'vne bride, f. <i>den breydcl vanden toom</i>
	reins, m. <i>lendenen</i>
	rinscr vn verre, <i>een ghelas spoelen</i>
	reiterer, <i>herdoen, we-der beghinnen</i>
	reiteration, f. <i>herdoe-ninghe</i>
	reiter, ou pistolier, <i>een swart ruyter</i>
	relascher, <i>ontlossen</i>
	donner relayz, ou re- lasche

lache à son esprit, reluisant, m. <i>clær</i>	
<i>sinen geest rust gheuen</i>	<i>schijnen</i>
relater, <i>vertellen</i>	remanant, ou residu
relaschement de la-	<i>ouerschot</i>
beur, m. <i>ontlastinghe</i>	remanins, m. <i>demeu-</i>
<i>van arbejdt</i>	<i>ré, gelaten, verlaten</i>
relant, m. <i>beschimmelt</i>	remarquer, <i>remirer,</i>
<i>oft gherst</i>	<i>contempleren</i>
releuer, <i>opheffen</i>	remascher, <i>herknou-</i>
releuer aucun d'in-	<i>wen</i>
<i>demnité, yemandt</i>	rembade. ou remba-
<i>van schade verlossen</i>	<i>ge d'vne nauire, f.</i>
releuer de fatigue,	<i>de dennen vandē seepe</i>
<i>yemant van syn moeyte</i>	reinbarrer, <i>te rugghe</i>
<i>verlossen</i>	<i>doen keeren</i>
relief, m. <i>ouerbljff</i>	rembourser, <i>tverleg</i>
les reliefs de la ta-	<i>weder gheuen</i>
<i>ble, d'ouerschot van-</i>	remede, m. <i>hulpe</i>
<i>der tafelen</i>	remedier, <i>helpen, ba-</i>
relieur de liures, m.	<i>te doen</i>
<i>boeck binder</i>	remembrance, <i>f. ghe-</i>
religion, <i>f. religie</i>	<i>denckenisse</i>
reliquies, <i>f. heylighdom</i>	remember, <i>gheden-</i>
relinquer, ou relin-	<i>ken</i>
<i>quir, verlaten</i>	rememorer, <i>recor-</i>
relire, <i>herlesen</i>	<i>der, ouerdencken</i>
reluire, <i>blincken</i>	remercier, <i>bedancken</i>
	<i>reme-</i>

R

remesurer, hermeten
 remettre, herstellen, oft
 vergeuen, quijtschelden
 remission, f. remissie,
 vergeuinghe
 remonstrer, betoonen,
 berispen
 remordz de conscié-
 ce. m. een knaginghe
 remouuoir, herroeren
 remouldre vn cou-
 steau, ou ferremét,
 slypen
 rempart, m. ou mo-
 nition, een schanse,
 bolwerck
 temperer vne ville
 environner de rem-
 pars, een stadt om-
 wallen
 tempenner vne fle-
 che de sempennée,
 eenen pijl herveyren
 remplir, veruullen
 rempli, m. veruult
 remplissement, rem-
 plissage, ou rempla-

E

ge. m. veruullinghe
 remporter, wederom
 brenghen, oft draghen
 remugle, relant, m.
 eenen damp van vocht-
 ticheydt
 lieu sentant le remu-
 gle, een plaets die nae
 die vochticheydt riecht
 remugleté. f. vochtic-
 heyt, oft verschimmelt-
 heydt
 remuneration, f. ver-
 geldinghe
 remunerer, vergelden
 remuer, omroeren, ver-
 huyfen
 renaistre, herboren
 worden
 recherir, verdienen
 rencheoir en mala-
 die, weder in siecke
 vallen
 la rençon, f. rantzoen
 rençonner, te rantzoe-
 ne stellen
 rencontrer, ontmoeten,
 oft te

R E N

oft te gemoete comen

la rencontre, f. het
ghemoet

homme de bonne
recontre, ou de bon

ne grace, een man
die een goede gratie
heeft

mal recontrer par-
ler mal à propos

& hors de propos,
uyt v redene spreken

vanden os op den esel

voila bien recontré,
dat is wel gheuallen

en gheseydt

rendormir, herflapen

rendre, wederghenuen,
oft ouerghenuen

je me rendz, ic gheue
my ouer

rendre la leçon, de
lese op segghen

rendre son vrine,
syn water maken

rendre l'esprit, steruē

rendre par la gorge,

braken, ouerghenuen

rendre graces, be-
dancken

rendre à la mercy,
inder genade, oft gratie

stellen

se rendre en vn lieu,
tot een plaetse aen comē

rendre pain pour-
foucasse, dobbel ver-
gelden

rendre choux pour
choux, quid pour quo

rendre a bort, te lan-
de bringen

renforcir, verstercken

renforcir, m. be waert,
versien

renger, schicken

rengendrer, hergene-
reren

rengreger renouue-
ler vn mal, een quaet

verargheren

renier, versaken, ont-
kennen

renister, resorber la
morue

R E N

morue par les nari nes, de snor door die neuszaten ophalen	à la renuerse, ou ren uers, auerecht
renom, m. renómée, f. goeden naem, faem, vermaerthejdt	vn renuers, m. aue- rechtichenslach
renoncer, ontsegghen, afgaen	renuoyer, versenden, wederomsenden
renomé, m. & bien famé, een goede faem hebben	renuoy, m. versendinghe
renouër, herknoopen	repaire, m. logis, een logijs, oft herberge
renouueller, veruers- schen	repaire, m. een her- berghe
renouuellement, m. vernieuwinghe, ver- uerschinghe	repaistre, teyren, noot- drust nemen, spijfen
renouuellé, racou- stré, m. vernieut, ver- cleedt	reparer, hanter sou- uent en vn lieu, dicmaels in een plaetse verkeeren
rente, f. een rente	prendre sa repeüe, syn resectie nemen
homme bien renté, een die veel renten heeft	je nay pas encore prinse ma repeüe, ick en heb myn mael- tijt noch niet ghenomen
rentier, m. een rentier	reparer, repareren, ver- maken
rentrer, weder incomen	reparer vne injure, een in-
renuerfer, gaster, om- mekeren, bederuen	

R E P

een iniurie versoenen	ghen
reparation, f. verma- kinghe	repos, m. ruste
repas, ou repeüe, m. maeltijt	reposer, rusten
repeigner, herkemmen	reposer, ou cuuer so vin, sinen wijn ver- teyren
repenser, herdencken	se reposer, ou arre- ster à quelque cho- se, op eenich dinc sluytē
repensement, m. her- denckinghe	repouller, wederstoo- ten, verstootten
repentir, leedt syn	reprendre, hernemen, berispen
repentance, f. berou	reprēdre son aleine, sinen adem verhalen
repeter, verhalen	reprinse, f. begrippinge oft verhalinghe
repertoire, inuentai- re, m. inuentaris	cheual reprins,
repetition, f. verha- linghe	reprehension, f. be- rissinghe
replet, m. homme	representer, vertoo- non
replet, vol en vedt	reprimer, bedwingen
replier, hervouwen	reprocher, verwijten
replis, m. hervouwinge	ontsegghen
replicquer, herscrijue, repliceren, verhalen	reproauer, verachten
replique, f. replicerin- ghe	reptiles, m. cruypende dieren
repoindre, herstek en	
repolir, vercierē	
reporter, weder bren-	

R · E · E · P ·

dieren.	requis, m. verfocht
republique, f. de ghe- meente, oft des stads	requisition, f. verfoet- kinghe
ghamzene weluært	requette, supplicatio
repudier, sa femme, vande huysprouwe	f. een requeste, oft be- gheirte
scheyden	estre à requoy, ou se
repue, f. een maectijt	tenir à requoy, stil
repugner, contredi- re, teghenspannen	syn, oft stil houden
repugnance, contra- rieté, f. weder spannich- heydt	ressaillir, ontspringhen, uytspringhen
reputer, achten	resaluer aucun, ye- manden weder groeten
reputation, f. achtin- ghe	reschapper, oncomen
requerir, verfoecken	rechauffer, verwarmē
begeiren	rechauffoir, ou
le temps le requiert	eschauvette, een cossoir
den tyt eyscht dat	recourir, wederloopen, toeloopen
la raison le requiert, de reden eyscht dat	resarcir en amitié & pristine beneuolen
le debuoir le re- quiert, de behoorlijcheyt	ce, vereenighen
eyscht dat	rescrire, her scrijuen
la necessité, le re- quiert, der noot eyschet	je vous escriis, rescri- uez moy, ic scrijue
	tot v. scrijft mi wedere

R E S

resbandir, resiouir,	referrer.	Weder sluyten
verblijden, vrolijk syn	referuer,	onthouden,
rescourre vn prison-	achterhouden	
nier, een gheuangen	reseruoir, m.	een plaet
man salueren	se daermen yet bewaert	
rescouis, m. gesalucert	resider, resideren,	woon-
rescouisse, f. saluatie	nen	
il n'y a plus de res-	residence, f.	bewoo-
couisse, daer en is	ninghe	
gheen remedie toe	residu, remanant, m.	
ressembler, ghelyck en	bet ouerblyf, ouerschot	
vous me ressemblez	resigner son office,	
ghy ghelijct my	syn officie ouergheuen	
vous le ressemblez,	resignation, f.	ouer-
ghy ghelijct hem	geuinghe	
vous nous ressem-	resiouir, verblijden	
blez, ghy ghelijct ons	resine, f.	hers
il cuide que tout le	resiouissance, f.	ver-
monde le ressem-	heuinghe	
ble, hy meynt dat al	resister, wederstaen	
de werelt hem ghelijct	resistence, f.	weder-
ressemblance, f. ghe-	spannicheyt	
lijckenisse	resouldre, ontlossen, oft	
resemer, herfaeyen	ont sluyten	
resequer, oster du	resolu, m.	deliberé,
tout, af snyden, heel	ghesloten	
uytdoen, uytroeyen	resolution, f.	sluytin-
		ghe

R E S

ghe	respectiuement, re-
resolument, volco-	spectiueelyc
mebyck	respirer, aessemen
resoner, teghentuyden	respiracle, m. licht-
resort. m. iurisdic- on, iurisdic- tion, iurisdic- tion	geuinge
resonance, f. teghen- gheluydt	respi, m. delay quas- sy respiration, 2 respijt
respandre, uytstorten	respi de cinq ans
respargner, versparen	quinquennelle,
respect, m. regard, elgard, ou confide- ration, respect, oft consideratie	respijt voor vijf iaren quinquernelle
respecter vne person- ne, yemandt guede re- spect dragen, oft on- sach en reuerentie	respiter la vie d'au- cun, het leuen van ye- mandt verlanghen
homme respecté, à qui on a & porte respect, een man die gheacht is, en gheert	je ne vous puis re- spiter la vie, ick en can v d'leuen niet ver- langhen
homme respectif qui se gouerne par aduis & non à la volée, een man die voorsichtich is	resplendir, verlichten resplendeur, f. claer- luchtinghe
	responses, herbes, f. eenderley salaetcruyt
	respondre, antwoor- den
	respondant, caution

R E S

pleige garant, m.	borghe	spence, den steirt	corten
respondre pour au-	cun, voor yemant bor-	cheual restrainct, m.	veen vast gecingelt peirt
	ghe blijven	restif, comme cheual	retif, een steech peirt
respondre tout frãc	& tout à trac, pladt	refueiller, ontwecken	refueilmatin, m. een
	uyt antwoorden	refueiller le chat	weckerken
response, f.	antwoorde	qui dort, een oude	koeruyter gracht brin-
estre en reste, tachtere	syn	ghen	
rester, achttere blijven.	reste, c. de reste	resuer, rasen	
faire la reste à quel-	cun & parler bien	resueur, m. een raser	
	à luy, syn woorden tot	resuerie, f. rasernye	
	yemant wel belegghen	resumer, verhalen	
restaurer, restituer,	weder gheuen	resusciter, weder we-	cken, verwecken
restabration, restitu-	tion. f. restitutie, we-	retarder, ou retar-	ger, beletten, uytsetten
	dergeuinghe		oft verspaden
restituer, wedergeuen	restraindre un che-	retargement, m. be-	letsel, uytsettinghe
	ual, een peirt vast toe-	retenir, retarder, ont-	houden, oft behouden
	binden	retenu, m. onthouden,	oft
restraindre sa de-			

R

E

oft behouden
 retention, f. een we-
 derhoudinge
 retentir, tegenlyden
 retentiffement, m.
 tegenlydinghe
 beste retieue qui ne
 veut passer, ou qui
 rue, f. een achter uyt-
 slaende beeste
 retirer en arriere,
 achterwaerts trocken
 retirer en son pays,
 in syn landt vertrecken
 retirer à part, uytten
 weghe gaen
 retirer à quelcun &
 luy ressembler, ye-
 mandt ghelijcken
 se retirer de l'amitie
 d'aucun, hem uyt ye-
 mandts vrientschap
 trecken
 retomber, van nieus
 vallen, veruallen
 retondir, à mieux di-
 re retentir, ront somme

gheluydi gheuen
 retour, m. wederkeer
 baillez moy mon re-
 tour, ou mon reste
 geuet my mijn restie, we-
 der van myn geldt
 retourner, wederkeer-
 en
 retracter ce qu'on
 a dit, se retracter
 & se desdire, syn
 woordt eten, oft achter
 waerts halen
 retraict, m. priué, een
 priuac
 sonner la retraicte,
 den aftocht slaen
 retz, f. netten
 retrecir, engen, benau-
 wen
 retrencher, ou re-
 straindre sa despé-
 ce & les gages de
 ses seruiteurs, syn
 tassel vercorten ende
 de gagie van syn die-
 naers verminderen

R

retribuer, loonen
 retrograder, *erseling*
gaen oft achterwaerts
 comme faire retro-
 grader le cours
 des planettes, ou
 retourner arriere
 retrogradation, f.
erseling ganc
 reualoir, recompen-
 ser, vergelden
 je le vo^z reualdray,
ick salt met v verdie-
nen, oft vergelden
 reu, ou ru, een fonteyne
 reancher, tegenspan-
 nen, rebelleren
 la reuanche, ou re-
 uenche, f. *ispels ver-*
bael
 reueler, openbaren
 reuelation, f. een open
baringhe
 reuendre, weder ver-
coopen
 reuendeur, m. een
weder vercooper

E

reuendresse, een we-
der vercooperster
 reuenir, weder comen
 reuennë, f. wedercom-
ste, oft incomste
 reuenu, ou le demai-
 ne, m. iaerlijcx *sebe*
rente
 reueoir, weder sien
 reuers, m. een *auerech-*
schen slach
 reuerberer, *weder slac-*
der slantinghe
 reuerberation, f. we-
der slantinghe
 reuerdir, vergroenen
 reuerend, m. eerweir-
dich
 reuerer, eere bieden
 reuerence, f. eerbie-
dinghe
 faire reuerence, re-
uerencie doen
 reuerencier, reueren-
cie doen, oft draghen
 reueremment, eer-
weirdichtijc
 reuesche *austere*
comme

R E R I

comme vin reuesche	dinck oft dat sonde-
<i>ampre wijn</i>	<i>ment</i>
fille encôre reuesche	mettre pied rez ter-
non nubile, een ion	re, de voet by daerde set-
ghe dochter die noch	ten
niet houbaer en is	a rez de chauffée, tot
reuisiter, weder besoe-	de cant van een cassye
ken	rhetoricquement
reuiure, opstaen, oft	parler, gheschietelyck
<i>herleuen</i>	<i>spreken</i>
reueuë, faire la re-	ribault, m. een boeue
ueuë des soldats, die	ribaude, f. een hoere
lantsk nechten ouersien	ribes, groselier rou-
renolter, wederkeeren	ge, een roode aelbeste
renolte, f. eenē afkeer,	ribler corbiner, bri-
<i>weder spanninghe</i>	<i>gander, destroufer,</i>
reuomir, wederom uyt	af setten, beroouen
<i>spouwen</i>	des œufs a la riblet-
reuocquer son mot,	te, een specktasey
<i>syn woort wederroepen</i>	couper ric à ric, effon
reuocquer aucun	<i>doorsnyden</i>
d'exil, yemandt uytē	ricaner, briesschen
<i>ban doen</i>	riche, c. rjck
de rez de quelque	richesse, f. rjckdom
chose comme	richement, rjckelyck
d'vne chanslée,	rides du front, f. rim-
<i>den cant van genich</i>	<i>pelen in't voorhoofst</i>

R I R I

face ridée, een gerimpelt aensicht.	rioter, onmanierlijc lachen.
se rider, refrongner, hem seluen rompelen	rioteux, m. lachachtich
rien, m. de res latin, niet	rire, lachen
rière, achter	ris, m. lachinghe
rière-Phuys, achter de deur	risée, f. schimpige lachin
rinseau, ou rainseau, m. een taccen	risoler faire roux, comme risoler, du beurre en la paelle
rieu, m. een loopende water	riual, m. ou corruual
riffle, m. pour rien, niet	compaignon d'amours, twee honden
il n'y a demeuré	raen een been knaghen
se ne rassle, daer en is geen ouergeschot	riz, m. rijst
rigueur, f. wreetheydt	rinage, m. eenen cant, oft oeuer. eens loopende
rigoureux, m. wreedt, straf	riost staenden waters
rioler, ou à miculx dire rayoler, peindre bigarrer, schakieren	riue, f. bort, water
riolé, rayolé, bigarré, m. geschack jers	river, rijzen
	neud à riuet, ou noeud, courant, een rijfende knoop
	vn riuet, m. een ayrij-
	deus singha
	riue-

R O

riuere, f. een riuere
 robbe, f. een tabbaert,
 oft goede
 robinet, m. eenē craen
 robuste, c. vroom,
 machich, sterck
 robustement, vroom
 meylck
 roboren, sterck maken
 roch, m. roche, f. ou
 rocher, m. steenrots
 rochet, ou roquet, m
 roche, m. rots
 roder le pays, attandt
 door wandelen
 rodent, m. gnatteur,
 een doerlooper, land-
 looper
 rogue, c. arrogant,
 spijlich
 rogue, f. petition,
 eysch
 roid, m. ouraide, stijf
 roid en son opinion
 ou constant qui ne
 steurt sie sobir de son
 son propos, stant-
 longielot

R O

vastich in syn voorne-
 men
 bailler bien roid, ou
 frapper, groote sla-
 ghen gheuen
 coarrir roidement
 & à grande rando-
 née & vehemence,
 sterck elick toopen
 roid, dat stijf staet
 roidement, stijfheyt
 roidem, f. stijfheyt
 roye, f. rayon, ou
 feilton d'vne cha-
 rue, verheuen aerde,
 tuschen twee voren
 roignon, m. een niere
 roitelet, m. eē conince
 ken
 romant castillan, ou
 francois, eē gemeyn
 fransoyse tale, vof
 misspaensch
 romancer, ouerfeiten
 rompre, breken
 chose rompue, f. een
 ghebroken sake
 rom-

rompement, m. bre- kinghe	snijden, schroyen
rompu, m. hergneux - die ghescheure is	monnoye rongnée, f. besneden oft geschroyt
ronce. f. een brembage	gheldt.
rond, m. orbiculaire ronde	rongné, mutilé, m. besneden, geschroyt
rondement, rondelyck	rongneur de mon- noye, een gelt schroyer
homme rond, een slecht oprecht man	rongneux, m. schors- achtich
rondeur, f. rondsheydt	rongne. f. schorsheydt
rondelle, ou rodelle f. een beuckelaer	rose, f. een roose
ronfleur, roncken	rosier, m. een roosboom
ronfleur, m. een ronc- kaert	roseau, m. een riedt
ronger, knaghen	rogier bon temps, sorgeloos
ronger son coeur, syn herte knaghen	rochet, m. surplis, den ouer rock
ronger l'honneur	roque, roquette, ci- tadelle, f. vn fort,
daultruy; yemants saem benemen	qu chasteau, een casteel
ronger son frain, op syn tanden byten	rosée, f. dauwe
bois rongé, ou miné deur geten houdt	il rosigne & fait ro- sée, het dant
ronguer, rondtom af-	rosse, lente, haridelle een dempich peirt
	rolsignol,

R

rosignol, m. een nach
 tegael
 rostir, braden
 rossi, m. ghebraden
 vne rostie, ou tostée,
 f. gheberst broodt
 rostiffierie, f. een bra-
 derye
 rostiffieur, m. die bra-
 derye houdt
 roturier, m. ignoble
 plebeyen, plebiste,
 een ghemeyn man
 rouie, f. een radt
 rouiet à filer, een spin-
 wielken
 rouier tourner, draeyē
 rouge, c. root
 rougeastre, c. root ach-
 tich
 rougir de honte,
 root wordē van schaēte
 rougeur, f. rootheydt
 rouget, poisson, m.
 een royelinc
 rougeole, f. cleyne pocx
 kens

rouille, ou rouillure
 f. roest
 rouir du chanvre,
 ou du lin, kemp oft
 vlas swinghelen
 roule, f. een rolle
 rouler, rollen
 le roule, ou roole
 des causes, m. de
 rolle
 rouleau, ou racloir,
 m. een schrabber
 roulier chartier voi-
 turier, m. een voer-
 man
 roumarin, rosmarin,
 ou romarin, in.
 roosemarjn
 roussir, ros maken,
 oft werden
 roupié, f. lanteernen
 aen de nuse
 roux, m. ros
 rouffe, f. rosse
 beste rouffe comme
 cerf, biche, langhier
 rosse beeste als een
 hert

R O O

hert, hayne, &c.

rousseau, m. een ros

man

roussiet, m. rosachtich

rouat, f. een opruysinghe

routier, m. rupsen

routier, m. een schalck

ans routiers, veruol-

gende iaren

route d'vne beste, f.

eens beesten spur

mettre en route, m.

brekken

prendre la route de

france, sporen nemē,

oft trecken na vranrijc

roy d'arme, herault,

m. een heraut

Roy, m. een Coninck

suivre la route, m.

son ordre, syn oorden

houden

vne route de gens, m.

menichte van volck

Royne, f. een Conin-

ghinne

R V

Royal, m. Conincklyck

Royaulme, m. eē Co-

nneryck

Royalement, Conin-

cklyck

ru, m. loopende water

ruben de teste, m.

een spansel, hoofbande-

ken

rubenier, m. faiseur

de rubens, spansel-

maker

rubenner vn habille

ment & le garnir

tout autour de ru-

bens, een cleedt met

passerent ronts om

boorden

rubicond, m. seer root

rusche à miel, f. een

byekorf

ruche, cabane, f. een

hutte

ruda, c. rou, straf, bot

rude, c. difficil, swaer

temps rude, berdt

weder

rudesse

ru'dasche salt

R V

rudesse, f. wreetheydt,
 botheydt
 rudement, bottelyc
 rouwelyc
 rudoyer aucun de
 parolles, yemandt
 berispen met straffe
 woorden
 rue, f. ruyte, oft een
 straet
 ruelle, f. petite rue,
 straetken
 ruer, werpen
 ruer du pied, ou ré-
 giber, metten voeten
 achter uyt slaen
 ruade de cheual, f. eē
 uytflach van een priet
 ruer jus, afwerpen
 rugir, ou ruit, brief-
 schen
 ruiner, vernielen
 ruine, f. een neder val,
 verderffenisse
 ruisseau, m. een water
 loop, gote
 ruisseler d'eau cri-

R V

staline ou argenti-
 ne, loopen als claer
 water
 reume, ou rume, f.
 snof
 rumaticq, m. ou en-
 rume, die heesich is, ende
 die de snof heeft
 ruinier, wederop halē
 oft op dencken
 rupture, f. een scheure
 brekinghe
 rural, m. boerachtich
 ruse, f. auftuce de
 guerre, schalcheydt
 rusé, m. schalc, doortroc
 ken
 rustault, m. ou rustic
 boerachtich
 rusticité, f. ongeschick-
 heyt, boerachticheyt
 rustre, m. een ruyter
 ruit, ou rat d'vn cerf
 ou d'aultre beste
 lust tot den manneken
 le cerf ruit, ou est en
 ruit, de hert is hittich
 Sabath

- S**Abath, m. den sabath, den vierdach der Ioden
 sablon, m. ou sable, sauel, sandt
 sabloniere, f. een sandt vuyle
 fabot, ou toupie, pour jouer, m. eenen top om spelen
 faboter foueter le
 fabot, de top driuen
 fabots, m. hoalbloken, clompen, holschen
 faburre, balast, ballast
 sac, m. een sac, oft roof
 sachet, m. een saccken
 sacerdot, ou prestre, m. een Priester
 saccager, ou mettre à sac, roouen, plonderen
 sacrer pour massacrer, doodt slaen
 sacrer, sacreren, heylighen
 Sacrement, m. t. sacrament
 sacrifier, offeren, sacrificie doen
 sacrifice, m. een heyligh werck, een offerhande
 sacrificateur, een offerer, een priester
 sacrilege, c. een heylighdomsroouer, een kerckroouer
 sacquemand, m. een roouer
 sacquemander, roouen
 sacquer vn glaiue, een rapier trecken
 sadayer, marjouller, troetelen
 fade, ou fadinet, m. een troetelaer
 fadinette, een troetelersse
 safran, m. saffraen
 aller au safran, gaffiller

piller tout son biē, <i>syn goedt door de billen</i>	saigneux, m. <i>bloetachtich</i>
<i>laghen</i>	saillir, <i>uyt springen</i>
vn safranier, m. <i>qui a tout mangé, een diet al vergeten en verreyt heeft</i>	saillie, f. <i>ou fault, een sprong, uytganc</i>
fale, c. <i>vuyte</i>	saillir, <i>ou couvrir vne femelle, bespringhen</i>
falement, <i>vuylic</i>	faire vne saillie <i>sur les ennemis, de vyanden bespringhen</i>
safrē, c. <i>lecker</i>	fain, m. <i>gesondt</i>
sage, c. <i>wijs</i>	du fain, <i>ou soin, m. waghē sineyr</i>
sage femme, f. <i>een vroeyrouwe</i>	fain, <i>heel ganz, oft onbesmet</i>
sageſſe, f. <i>wijsheydt</i>	foyés fain, <i>à Dieu, a Dieu, blyft ghesont</i>
sagerter aucun, <i>yemandt met pȳlen schieten</i>	sancteté, <i>saincteté, f. heylicheydt</i>
sagitaire, <i>archer, een schutter</i>	fainct, m. <i>heylich</i>
sagon, m. <i>meercatte</i>	faincte, f. <i>een santinne</i>
sagette, <i>ou sayette, f. eenen pȳl</i>	faisir les meubles <i>d'aucun, eenich goet in besidt nemen</i>
saigner, <i>bloeden, bloedt laten</i>	faisine, f. <i>possession, een besuttinghe</i>
saigner aucun, <i>yemāt laten, oft de aderen slaē</i>	
saignée, f. <i>bloedt latinge</i>	mettre

mettre aucun en fai-	saloir, m. vleesch cuppe
fine & possession,	saligots, chaulletra-
yemant in syn possessie	pes, distelen met drye
stellen	spitse-puncken
prendre saisine, pos-	salure, f. souwinghe
sessie nemen	sale, f. ou falle, een sale
saizon, f. saysoen	salmandre, f. een sala-
salade, f. heaulme,	mandre
eenen helm	saluer, groeten
des salades, f. fallaet	salut, m. groetinge, sa-
falaire, m. soldat, loon	lichmakinghe
salairier vn ouurier	salutaire. c. salteblyck
ou mercenaire.	salutation, f. een groe-
loonen	tenisse
saler, souter	salue, groetenisse
nostre salle est sale,	famis, m.
& nostre porc trop	famedy, m. saterdach
salé, onse sale is vuyl,	fandal, souliers de
ende ons vercken is	lacay
veel te sout	faner, ghenesen
salir, ordir, vuyl makē	fanable, c. gheneselyck
besmetten	fang, m. bloedt
saliete, f. een sout vadt	il a le sang aux ongles
saline, f. eenen soutcuyt	by is vlytich ondie neit-
oft een plaese daermen	stich
sout-maect	fanglant, m. bloetach-
saline, f. spreesel	tich
	fanglan-

S

sanglanter, ou enfan
 glanter, bebloedighen
 bloedich maken
 sanglantement, ad-
 uerb. wreedelyck
 sangmeslé, m. versta-
 ghen
 sangmeslure, f. ver-
 scrijtheyt
 sanguin, m. sanguyn,
 roode verwe
 sanguinaire, c. bloedt
 gierich, bloedt suyper
 ennemy sanguinaire
 capital, ou mortel,
 een doot vyandt
 sanguinolent, san-
 glant, m. bloetgierich
 sangle. f. ou cengle,
 een peirt singhel
 sangler vn cheual ou
 cengler, een peirt sin-
 ghelen
 sanglier, m. een wilt
 vercken
 sanguinité, f. ou con
 sanguinité, maesschap

A

fans, sonder
 fans cesse, ou inter-
 ualle, intermissio, f.
 arrest, sonder op hou-
 den
 fansué. f. een echele
 fanté. f. ghesontheydt
 faouler, versaders
 faoul, m. sadt
 faper vne muraille,
 ou rentierfer, een
 muer omwerpen
 sapience, f. wijsheydt
 sapin, m. een pijnboom
 sarbatane. f. ou sar-
 bataine, een buyse
 sarcler, ontcruyt wijen
 sarcleur, m. een wijer
 sarcueil. m. biere, een
 dootkiste
 sardelle, f. sardine
 anchois, eenderley
 visch
 sarment, m. een afghe-
 sneden rijs, oft tack
 van een wijngaert
 sariette, f. eenderley
 Dd cruyt

cruyt, cleyne yfope	fauf. m. behouden
fart. m. winnende landt	fauf voftre honneur
farpilliere, f. farpilier	behouden uwer eeren
fas. m. een fifte	fauf conduit, m. brie-
faffer, fisten	uen van gheleyde
fatellite. m. een far-	fauge, f. fauie
geant	faugier, f. een fauie-
fatisfaire, voldoen	boom
fatisfaction. f. voldoe-	vin faulgé,
ninghe	fauie wijn
fatrap, tiran, een dros-	vn faulgé, i. faulfe
faert	duifante à vn chapô
vn fatyre reprenant	faumon. m. faln
aigrement les vices	faumure. f. peockel
een fchimper	faulnier, font vercoo-
fatyricquement, ai-	per, oft maker
grement, fchimpich	faupicquet, m. fauffe
faturnin, m. fantaftijc	faulpouldrer, met
grillachtich	font bespringhelen
fauate. f. een oude	faulfaye, f. eenen wil-
fchoenlap	genbosch
fauetier, m. een fchoen	faulfe, f. fauffe
lapper	faulfer, foppen
faueur, f. fmaeck	faulciffe, f. een worffe
fauuourer, fmaken	fault, m. eenen fpronck
chofe fauoureuſe,	faulter, fpringbens
fmaeckelyc dingh	faulteler, huppelen
	faul.

fauteur. m. een sprin-
gher

faultereau, ou faute-
relle, m. een sprinck-
haen

faulx, m. een wilghe

J'ay mangé mon sa-
oul sous vn faulx estre à sauueté. f. be-
pour six fouls, ick
hebbe my sadt ghegeten

ouder eenen wilghen
boom voor ses stuyuers

faouon. m. zeepe

faouonier. m. een zeepe-
sieder

faouonner, zeepen, oft
met zeepe bestrijcken

faouourette. f. een boel
ken

faouurer, faueur,
gheuen

faouage, c. wilt

faouagine, f. wilder-
nisse, wilt vleesch

faouegarde. f. een be-
waernisse, bescerminge

faouer, bewaren, behoe-

den

faueur, m. behoedere

faué, eschappe, m.

behoet, beurijt, ontcomē

fauement, m. behou-

denisse

saluation, f. behoudinge

estre à sauueté. f. be-

vrjyt syn

saye. m. eenen rock

soyon, roccken

scabelle, ou scabeau

f. een scabelle, oft sidt-

banck

scabreux. m. rude af-

pre, rouwe

comme chemin sca-

breux, eenen rouwen

wech

scanoir, science, ex-

perientie, conste

scauoir, weten

scauant, m. verstädich

scauoir bon gré, goe-

den danck weten

c'est à scauoir, tis te

wetene

S C
 à ſcauoir mon, te we-
 ten oft
 ſcauamment, wiſſelyc
 ſcaueche ſaupicquet
 ſauſſe
 ſcandale, m. diffama
 tion, ſchande
 ſcandalizer diffamer
 diffameren
 ſchiſme, m. diuiſion,
 entre les pontifs,
 een tweedracht onder
 de Gheestelycheydt
 ſcience, f. wijsheydt
 ſcientificque, c. vol
 dechts, en vol conſten
 ſciemment, aduerb.
 al wetende
 ſcedulle, f. ou cedula
 een obligatie, eenen
 brief
 ſceptre Royal, m. ee-
 nen Conincklycken ſtaf
 ſcintelle, ou eſtincel
 le de feu, een geyn-
 ſter viers
 ſcintiler, eſtinceler,

S C
 gheinſteren
 ſcolasticque, eſcola-
 ſtre, ſcholafre
 ſcorpion, m. een ſcor-
 pioen
 ſcribe, c. een ſcrijuer
 ſcrupule, m. doubte,
 m. twiſſel
 ſcrupuleux, m. twiſ-
 felachtich
 ſcrutiner, neirſtelijck
 doorgronden
 ſcrutine, f. neirſtige
 doorgrondinge
 ſcurilité, f. rabbauwe-
 rije
 ſeant, m. habile, voe-
 gende
 bien ſeance, f. wel
 voegentheydt
 ſeau, ou ſeille, m. een
 eemere
 ſecte, f. een ſecte
 ſec, m. drooch
 ſeche, f. drooghe
 ſecher, ou ſeicher,
 drooghen
 ſecheré,

S E S E

secheté, ou secheur, f. ghelyck en in quaetheydt
 droochte
 siecle, m. eeuwich
 seclus, ou priué de
 la bonne grace
 d'aucun, uyt ye-
 mandts gratie
 seculier, m. een weir-
 lijk man
 second, m. de tweede
 yn second moymes-
 me, een getrou vriendt
 secondement, tē twee
 sten, oft gheluckelyck
 second, prospere, ge-
 luckich, voorspoedich
 seconder, feliciter,
 gheluck maken
 seconder à autruy,
 yemandt behulpich syn
 seconder en bonté,
 ghelyck en in't goede
 seconder en science,
 ghelycken in geleertheyt
 seconder en caquets
 ghelycken in clappernye
 seconder en malice,
 ghelycken in

ghelyck en in quaetheydt
 seconder au pied,
 ghelyc te voedt syn
 secouër, uyt schudden
 secouffe, f. uytgeschudt
 secourir, onderstandt
 doen, helpen
 secours, m. onderstant
 hulpe
 secret, m. heymelyc
 secretain, m. die dat
 heylichdom bewaert
 secretement, en ca-
 chette, heymelyck en
 secretaire, m. een se-
 cretaris
 secretairië. f. secreta-
 rie
 secte. f. bande factiō,
 secte
 sectaire, c. secretaris
 seder appaiser, stillen
 sedition. f. tweedracht
 seditieux, m. oproerich
 seduire, bedrieghen
 seducteur, m. verleyder
 sedulité. f. diligence

S E I

neirſticheyt

feel, ou ſeau à ſeel-
ler, m. eenen zeghel

feeller, zeghelen

lettre ſellée, f. een ge-
zegelden briefcheual ſellé. m. een
ghezadelt peirt

ſeiche, f. een ſcholleken

ſegre ger mettre à
part, ſcheyden, beſiden

ſtellen

ſegue, f. ſcherley cruyt

ſeigle, m. rogghe

ſeigneur, quaſi ſe-

nieur, m. een heere

ſeigneurie, f. heer-

ſchappye

ſeigneurier, imperer

dominer, beuelen,

domineren

ſeignorial, m. heerach

tich

ſeille, f. ou ſeau, een

eemer

ſeillonner la terre,

dlandt meſſen

S E

ſeillonner vne troupe

ou preſſe de gens,

ou fendre, een hoop
volcx door de middel

ſcheynden

ſein, m. den boeſſen

ſejourner, vertoeuen

ſejour, m. vertoeninge

ſel, m. ſout

ſelle. f. banc, dry vor-
ten, een ſittebanc

ſelle de cheual, f. een

ſadel

ſeller vn cheual, een

peirt ſadelen

aller à la ſelle, te ca-
mer, oft te ſtoele gaen

ſeló ce que je peulx

veoir, nae dat ic ſien

can

il ſemble à veoir, het

ſchynt te ſyne

il me ſemble, het

dunckt my

il vous ſemble, het

dunckt v

il luy ſemble, het

dunckt

S

O

M

dunct hem
 il leur semble, het
 dunct henlieden
 beau semblant, een
 schoon ghelaet
 montrer beau sem-
 blant, schoon gelaet
 toonen, oft geuen
 faire semblant, veyn-
 sen
 faulx semblant, ghe-
 ueynstheydt
 semblable, c. ghelyc
 semblablement, dier-
 gelycken
 semblance, f. gelyc-
 kenisse
 semeillant, ejoüé,
 rageux, fretillant,
 sassem, broodroncken
 femelle de souliers,
 f. eenen onderlap van-
 den schoen
 femeler les souliers,
 ou careller, onder-
 lappen aende schoenen
 setten

feiner, sayen
 cler semei. ou rare se-
 mé, claer ghesaeyt
 dru semé, dick gesaeye
 femence, saet
 femestre, c. qui est
 de six mois, die vara-
 ses maenden is
 femoison, f. saeytze
 semidocte. c. halfge-
 leert
 semimaistre. m. half-
 meester
 femondre à souper,
 ten auontmael nooden
 femondre aux nop-
 ces, te bruloft nooden
 femondre de lenter-
 rement, bidden totter
 begrauinge
 la semonce, ou semō-
 cement, een noodin-
 ghe
 femoneur. m. een noo-
 der, vermaender
 sempiternel. m. eeu-
 wich

S	E	N
senat. m. den raedt		sens, m. entendemēt
senateur. m. een raets heere		verstandt
sendal. m. een sluyer		les cinq sens de na- ture, de vijf sinnen
sener vn porc, ou chastrier, een vercken lubben		senieur, m. ouderman
seneué, m. mostaert zaet		sensible, c. gheuoelyck
senne. m. synode, comme le senne d'vn euesque, schae- re vanden Priesters, oft haerluyder raedt en ca- pittel		il sensuit, het volcht
senglouter, hicken		sensualité, f. sinnelijc- heydt
senglout, ou saglout ou hocquet, m. den hick		sente, f. ou sentier, eenen pat, eenē voetwēch
seneçon. m. cruysscruyt		sentence, f. een senten- tie, vonnisse
senestre, c. slincx, oft quaedt teghenspoet		lettres, ou parolles sentencieuses. brieuen oft woordē vol verstant
sengle, c. comme souliers, ou robbes		sentencier, sententie oft vonnisse gheuen
sengles, sans doublu re ne fourrures, inckel		sentir, gevoelen
		sentir, flairer, riecken
		sentir nouvelles, nieu tydinghen vernemē
		sentine. f. lossec d'vn nauire, de plaetse on- der in die schepen daer alle d'water ende alle de vuylicheyt in loopt

S E P

loopt	herftmaent
sensible. c. datmē door de sinnen ghe waer wort ende vattet	septentrion, m. noorden
sentinelle, guet, de wacht	partie septentrionale, het noorden deel
cela sent bon, dat niet wel	sepulchre, m. een graf
sentement, m. reuck rieckinghe, geuoelinghe	serain, m. serene, ou
senteur, f. reuc	sercin, claer oft schoon weder
seoir, suten	seran, een hekele
sep de vigne, m. eenen wijngaerstock	serancer le lin, het vlas bekelen
separer, verscheyden	il serene, het is schoon weder
separation, f. scheydinghe	seranciere, een hekelersse
separément, a part, verscheydenlyc	serenité, f. claerheydt
sept, c. seuen	monstrer chere lie, & serenité de face, schoone, blijde, ende vro
septante, c. tseuentich	lyck ghelaet toonen
septiesme, c. de seuenste	serf, m. een dienaer
sepmaine, f. een weke	chose serieuse, een ernstighe sake
sepmainier, m. weke naer	serieusement, ernstelyck
septembre, m. de	seruitude, f. ou serua

S	E	S	E
ge, subjection, dienst			waren
onderdanicheyt		ferré, m.	gesloten
chose seruite, een		ferrement, estroicte-	
veracht dinc		ment, vastelyck, seer	
seruilement, veracht-		nauwelyc, enghelyc	
telijck		serpent, m. een serpent	
sergeant, m. satellite		langue serpentime,	
dies leyder		een seninige tonghe	
serie, f. vigile, ou veil		serpenter girer tout	
le, vigilie heyligh auont		ner, om draeyen	
fery & doulx, m. cõ-		fleuue serpentant,	
me temps fery, mer		een riuiere om gaende	
serie & tranquille,		ost om drayenda	
stil weder, stille zee		ferrure, f. een sloot	
ferin, m. lossignol,		ferrurier, m. een sloot-	
een nachtegael		maker	
ferment, jurement,		seruiette, f. een seruente	
m. eedt		seruice, m. een dienst	
faire serment, eenen		faire seruice, vrient-	
eedt doen, sweiren		schap doen	
estre du serment,		le seruice d'un tres-	
vander gulde syn		passé, ou defunct,	
sermon, m. sermoen		een uytuaert	
sermoner, predicken		seruir à aucun, ge-	
sermoneur, m. predi-		manden dienen	
cant		seruite, c. dienstelyc	
serrex, toefluyten, be-		snoode	
			à quoy

S

à quoy sert cela, waer toe dient dat
 seruiable, c. dienstachtich
 seruiteur, m. een dienst bode
 seruitude, f. ghediensticheyt
 s'est mon, het is waer
 seue, f. tsap van eenen boom
 seue d'un vin, f. den smaet vanden wijn
 seure, c. wreedt
 seuerité, f. wreethoydt
 seuerement, wreedlyck
 seueronde d'un edifice, die heusel van een huys
 seul, pur & merpure, m. alleen
 seule, f. alleene
 seulement, alleenlyck
 seur, m. seker, getrouwe
 lieu seur, m. een seker, oft vrye plaetse

E

seureté, f. respondāt, caution, pleige, sekerheyt, vrydom, borge, bewaernisse, voor sprake
 seurer vn enfant, een kindt spenen
 enfant seuré, m. een ghespeent kindt
 sexe, m. een gheslacht
 sexe masculin, l'gheslachte der mannen
 sexe feminin, l'gheslachte der vrouwen
 sicomme, also, als
 si fort, so vast, sterk
 si que, ou tellement que, so dat
 par tel si & conditiō by sulcke conditie
 sibille de pressoir, f. een sijn van een persse
 simonie, f. woekerye in gheestelycke goeden
 sier, sagen
 sie, f. een saghe
 sié, m. ghesaecht
 siure sage longe, ou limure

S

limure, *vijfel*
 il luy sied bien à par-
 ler, *het voecht hem*
wel te spreken
 siccle, m. *eenen tijdt,*
oft ouderdom
 sieure, f. *het eerste bayr*
des baerts, lanugo la-
tiné
 siege de l'homme, m
den eirs
 siege, m. *eenen zetel*
 mettre le siege, *beleg-*
ghen
 leuer le siege, *den le-*
gher breken, vertreckē
 sien, m. *tzijne*
 sieur pour seigneur,
een Heere
 le sieur de nulle part
den Heere van nergens
 siffler, *fluyten*
 sifflet, m. *een fluytken*
 signal, m. *een teeken,*
oft adujs
 comme signal de
 feu

I

signamment nom-
 mément, *namelyc*
 signe, m. *een teeken*
 signe manuel, ou
 sing, m. *een hantteeken*
 signe d'amour, *een*
teeken van liesden
 signer, *teeken enen*
 signer aucun, c'est
 luy faire signe quil
 viēne & approche,
yemandt wencken
 signet, m. *een marc*
signet
 signifier, *beteekenen*
 silence, m. *gheswijch*
 imposer silence, *ghe-*
bieden te swijgen
 siller ou bender les
 yeulx, ou les pau-
 pieres, *de ooghen toe*
doen
 dessiller les yeulx,
de ooghen open doen
 simier de boeuf, m.
 simoniacque, c. *be-*
nesficien vercooper
simonie,

S

simonie, traficque, de
 de crocheteurs, de
 benefices, vercoopin-
 ghe van beneficien
 similitude, f. parabo-
 le, een ghelyckenisse
 simple. c. simpel
 simplicité, ou sim-
 plesse, f. simpelheydt
 simplifier, proncken, den
 simpel maken
 simulachre, m. een
 beeldt
 simulation, f. ghe-
 ueynstheyt
 simulateur, m. een
 gheueynst mensch
 sindic, m. procureur,
 oft rechter voor de ghe-
 meynte
 sindicquer reformer
 reformeren
 sincoper, abreger,
 ouerslaen
 singe, m. een summe
 singeot, m. sagon,
 cleyen sinneken

I

sing manuel, handt-
 teeken
 sing naturel qu'on
 apporte du ventre
 maternel, eenigh
 teeken daer mede ye-
 mandt geboren is
 sing pour vne cloche
 & le son de la clo-
 che, een clocke, oft
 gheluyt van een clocke
 ne fay pas sonner les
 sing de ce que je t'ay
 dit, houdt v tonge in
 v mondt, van tgeen
 dat ic v geseyt hebbe
 singerie, f. albestieringe
 singler les voiles,
 zeylen
 singulier, m. besonder
 singularité, f. beson-
 derheydt
 sinistre, c. ongheluc
 sinistrement, onghel-
 luckelyc
 sire, ou sieur, m. heere
 sinographe, m. een
 bamsehrift

S

handſcriste
 ſinonyme, m. een dinc
 datmen explicerē mach
 by menighe vocabulen
 ſinople couleur rou
 ge, roodt couleur
 ſion, m. een ente, griffie
 ſiringue ou ſyringue
 een ſpuyte
 ſiringuer, ou ſyrin-
 guer, ſpuyten
 du ſiné, ſwarte ſauſſe
 op wilt vleeſch
 ſituer, ſtellen
 ſituation, f. een ghele-
 gentheyt
 maison ſituée, f. een
 gelegen huys
 ſix, c. zeſſe
 ſiſtelme, c. de ſeſte
 ſobre, c. ſober
 ſobrement, ſoberlijc
 ſobrier, ſobriren ſober-
 lyc de nootdruſt nemen
 ſobrieté, f. ſoberheydt
 ſoe de charue, m. een
 ploechyſer

O

ſocieté, f. gheſelſchap
 ſoef, m ou ſoent, ſacht
 ſoefueté, f. ſachticheyt
 ſœur, f. een ſuſtere
 ſoif, f. dorſt
 ſoimême, c. hemſeluen
 ſoing, m. ſorghe
 ſoigner, ſorgen
 ſoigneux, m. ſorchuul
 dich, neirſtich
 ſoigneuſement, ſorch
 uuldelyc
 ſociete compaignie,
 f. gheſelſchap
 ſoilure, f. eſcorchure
 quaet en ſeer als tvel
 aſis
 ſoir, m. den auont
 ſoirée, ou ſoir, den
 auont tyt
 vn aultre moy-meſ-
 me, een ander mi heet
 ſoit ainſi, iſy also (gelyc
 ſol, m. den bodem, ſon-
 dament, aertrijc
 ſol, een ſonne
 croone
 ſolacier

solacier, recreer, es-	la sole du pied, de
batre, verheughen	plandt vanden voet
vne sole, poisson, een	solliciter, solciteren,
scholle	becommeren, forchuul-
soleil, m. de sonne	dich syn
soleil leuant, den op-	solliciteur, m. een be-
ganc der sonnen	commert forchuuldich
soleil couchant, der	mensche
sonnen onderganc	sollicitude, f. becom-
soleil blaffart nueux	mernisse, forchfuldicheit
ou couuert de (weder	solide. c. vast geheel
nuées, ouertrocken	solier, grenier, een
soleiller, on se tenir	coyen solier (uende
au soleil, inder sonnē	solitaire, c. alleen le-
schyn syn	soliue, f. balt, crabbeel
soleillé, m. haslé bat	solstice, m. le plus
tu du soleil, verbrät	grand & le plus
vander sonnen	court jour de l'a-
solennizer, vieren	née, solstinie
solennization, een	soluable. c. ou soluēt
vieringe, feesthoudinge	wel betalende, betalich
solennité, f. solenni-	solution, f. betalinghe
teyt, feestte	vn solz, soulz, ou fol-
jour solemnel, m. een	de, m. eenen schellinc
heyligen feestelyck endach	sombrecoup, doouen
solemnellement, see	slach
stelycken	temps sombre, dom-
	pich we-

S

pich weder
 sommaire, m. rghe-
 heel begryp int corte
 sommairement, int
 corte, met den cortsten
 sommer, sommeren
 sommer les ennemis
 de vyanden sommeren
 somme, f. een somme.
 somme, charge, last
 somme, m den slaep
 le sommeil, m. vaec
 sommeiller, slaper-
 achtich syn, beginnen
 te slapen
 le sommier, m. som-
 mité coupet, het op-
 perste van eenich dinc
 sommier, m. kelder
 meester
 sommier, m. een bals,
 oft een last dragbende
 peirt
 banquet sumptueux
 m. een costelyc bancket
 sumptueusement,
 costelycken
 sonner

O

sumptuosité, f. super
 abundance, ouer-
 uloedicheydt
 son, m. het geluyt
 du son, m. zemele
 son, m. syn
 sonde, f. isinc loodt
 sonder leau ou jec-
 ter la sonde, isinc
 loodt werpen, oft peyleu
 sonder la verité, de
 waerhayt ondersoeken
 sonder la volonté
 des hommes, cog-
 noitre, den wille des
 menschen uythalen
 songer, droomen
 songeur, ou sôgeart
 m. droomer
 songer à mal faire,
 yet quaets brouwen
 vn songe, m. eenen
 droom
 sonner le tabourin,
 de trommel slaen
 sonner, luyden, bellen,
 clincken, roepen
 sonner

S

sonner à volée, *lyden*
 sonnet, m. *chançon*
lickē
 sor, m. *faulcō*, eē *valc*
 vne sonette, f. eē *belle*
 sorcier, m. *toouenaer*
 sorciere, f. *tooueresse*
 sorcelerie, f. *toouerye*
 sornette, f. *faceties*
 chose ridiculeuse,
een cluchte
 le sort, m. *fortune*,
 chance, *het lot*, *clerc-*
schap
 la sorte, f. *de maniere*
 sortir, *saillir hors*,
uytgaen, *uytloopen*
 sortir à effect, *volco-*
men
 la sortie, f. *uytganc*
 sot, m. *een sodt*
 sorcet, m. *een drooghen*
herinc
 sororge, m. *ou soeu-*
rorge le mary de
ma soeur, *mijn su-*
sters man

O

sortable, c. *wel die-*
nende
 bien sortable, *wel be-*
quaem
 sorti de fil & d'aguil
le, *versien van als*
 sorti & garni d'vne
mauuaise femme,
van een quaedt wijf
ghestoffeert
 soubterain, m. *dat*
onder die aerde is
 sorte, f. *een sotinne*
 sotelet, m. *een sorket*
 sottement, *sottelyc*
 sotie, *follie*, f. *sottic-*
heydt, *d'waesheydt*
 sobriquet, m. *eenen*
bynaem
 soubdain, m. *haestich*
 soubdainement,
haestelyc
 soubject, m. *onderda-*
nich
 soubleuer, *ontlasten*,
verlichten
 soubmettre, *t'onder-*
bringen
 Ee

S

bringen
 soubmettre au juge
 ment d'aultruy,
 hem onder yemandts
 goedtduncken stellen
 faiseur de sombre-
 faults, m. een tuyme-
 laer
 soubrire, greniken,
 toelachen
 soubsigner, ondertee-
 kenen
 soubtenir, staende
 houden, onderhouden
 soubraire, afstrecken
 soubs, onder
 soubs pretexte, cou-
 leur, ombre, onder-
 schijn
 soucie, f. een goudt-
 bloeme
 la fouche, f. tronc,
 een tronc, eenen bloc
 vanden boom
 souffler, blasen
 soufflet, m. een blaes-
 bale, oft karsstach

O

souffrir, patir tolle-
 rer, verdragen
 souffrir la repulse,
 jaecture, perte,
 daim, naufrage,
 interrests
 souffrir conuient,
 men moet verdragen
 souffrance, f. verdul-
 dicheydt
 souffreté, f. gebrec noot
 souffreteux, m. ghe-
 breck ich, arm
 le souhait, m. eenen
 wenscb
 souhaiter, wenschen
 souiller, vuylmaken,
 besmetten
 souillé, m. vuyl, be-
 smedt
 souillure, f. besmettinghe
 souillon, ou souil-
 lard, een schommel-
 coc, oft een vodde
 soulas, m. verheuginghe
 soulager,

S O O V

soulager, verheughen,	rende soldaet
ghenechte bedrijven	souldre vne questio,
soulagement, m. ge-	een questie solueren
noechte, vertroostinge	soulfre, m. solfer
soulcy, esmoy, m. for	soulier, m. een schoen
ge, achterdencken	souloir, plagen
soulcier, forchuldich	souppes, f. een soppe
syn, forge dragen	souper, auontmael eten
soulcieux, m. forch-	vn souper, m. een
uuldich	auontmael
souldan, m. soldan,	joüeur de souplesses
ou sultran en moref	een camerspeelder
que vault aultant	sonpple, cuir soup-
que Roy, Prince, ou	ple, saecht leer
fouuerain, Coninc,	sourcil, m. een wijn-
Prince oft d'opperste	brauwe
Heere	source, f. een oorspronc
soulder, soulderen	sourcer produire,
souldure, f. souderinge	water aderen uytuloyē
souldoyer, soldt geuen	sourciller, regarder
soulte, f. loon, gagie	entre les doigts,
souldart, ou soldat,	dissimuler, deur de
m. een crijchsmā, oft	vingeren sien
lant sknecht	sourd, m. sourde, f.
souldart, ou soldat.	een dooue
bocage, ou foeil-	sourdre, opcomen, uyt-
lard, m. een bespen-	springhen
	Ee 2 sourdant

sourdant, venant, m.	soutane, f. vestemēt
uytuloeyende, uyt sprin- ghende	de femme, een ziele
sourceon d'eaue, m.	se souuenir, hem be- dencken
een sprincborne, oft fon- teyn	souspiral de caue, m
souris, f. sory, een muis	een keldergadt
souris, muscles, lacer- tes, parties char- neuses, de muysen aende leden	souuienne vous de moy, denct op my il me souuient bien, het ghedenct mi wel
sourisiere, f. een muis sen val	faire souuenir, ghe- dachtich maken
souspeçon, f. suspitue quaet vermoeden	auoir souuenance, gedenckenisse hebben
souspeçonner, suspi- tie, oft quaet vermoede hebben	souuent, die wils souuentesfois, me- nichweruen
estre souspeçoné, m. suspect oft in d'ooge zijn	souuerain, m. ouerste souueraineté, f. ouer- heydt
souspeçonneux, m. vermoeyachtich	soye, f. oufée, fide, oft een borstel
souspir, m. versuchtinghe	spasme, m. retire- ment de nerfs, die cramp, crimpinge der zenuwen
souspirer, versuchten	spacieux, m. large, wijdte

S P S T

Wijdt, breed
 spasme, f. stuypinge
 lieu spacieux, m. een
 Wyde plaetse
 special, m. besondere
 specifier, specificeren,
 beduyden, verclaren
 specieuse, f. uytermatē
 schoone
 specieux, m. uytne-
 mende schoon
 spectacle, m. een bate-
 ment
 les spectateurs, de
 begapers, besinders
 specular, speculeren,
 aenschouwen, bedenckē
 speculatif, m. specule-
 rich, bedenckich
 spelonque, f. een spe-
 loncke, een hol
 splendeur, f. claerheyt
 spolier, beroouen
 spondile vertebre,
 een wordel, het been
 vanden rugge graet
 stade, eē gemeyne plaet-

se om te loopen
 Squadron de gendar-
 mes, m. een viercan-
 tige slachborden
 stabilité, f. een vastic-
 heydt
 stable. c. ghestadich
 statuaire, m. een beele
 snijder
 statue, f. een beeldt
 statuer, stellen, ordi-
 nen
 statut, m. een statuyt,
 ordinantie
 stature, f. een statuere,
 de grootheyt des lichaēs
 sterile, c. onvruchtbaer
 infertile. c. friche,
 brehaigne, onvrucht-
 baer
 sterilité, f. onvrucht-
 baerheyt
 stimuler, verwecken
 stimulateur, m. die
 beweecht, ende verweect
 stipendier, souldoier
 loonen

S V

S V

stile & maniere d'es-
crire, m. style oft ghe-
woonte van scrijuen	suasion, f. induction,
een radinge, toebren-
ginghe
stipuler, bevragen, on-
dervraghen	suaseur, m. inducteur
toe brengher
stocfis, ou merlu, m.
stoefvisch	suavit�, f. soeticheyde
stradiot, m. een snap-
haen	suave, c. soet
stratageme, m. ruse
de guerre, schalckheyt
van oorlogen	subastre, ou vendre
les biens d'aucun
au plus offrant par
l'ordonnance de
justice, metten uytroep
vercoopen
studieux, m. neirstich,
vlijtich	subastion, f. een uyt-
roep
stupefaction, f. ver-
wonderinge	subit, haestelyc
stupefait, m. seer ver-
wondert	subjugner, vaincre,
t'onderbringē, verwinne
stupide, c. bodt, plom-
paert	sublimit�, f. euerheydt
hoocheydt
stupidit�, f. botticheydt
botheydt	sublime, c. hooghe
suaire, m. eenen sweet-
doec	sublimier, verhoogen,
verheffen
suader, induire, vaden
yemanden ergens toe-
brenghen	submerger, verdringē
	submersion, f.
	submersye
	submis, m. onderbrachte
suborner

suborner aucun, ye-	subtilier, imaginer,
manden palleren, toe-	& subtilement ma-
maken	chiner ou inuenter
subroguer, ou subro-	quelque praticque
ger, inde plaetse stellen	eenighe practijcke soec-
subsequent, m. nae-	ken, oft vinden
volghende	subuersion, f. een de-
subside, m. secours,	structie
onderstand, hulpe	subuertir, reuerfer,
substance, f. substantie	bederuen, omkeeren
goedt	suc, m. sap
substituer, inde plaet-	sucer, suyghen
se stellen	sucer la mamelle, de
substitut, m. een stad	borst suygen
houder	sucement. m. suygin-
substitution, f. inset-	ghe
tinghe	succeder, inde plaetse
subterfuge, m. ou	comen
tergiuersatiō, verbor	succeſſeur, m. een na-
ginge cercher sub-	comelinc
terfuge, heymelijck	succeſſiuement, ver-
ontalieden	uolgelijc, allenxkens
subtil, m. subtyl, loos,	succeſſion. f. succeſſie
schalc	incominge, beside
subtile, f. loofe	succeſſion de temps
subtilement, subtylic	succeſſie vanden tijt
subtilité, f. subtylheit	succez, m. uytgang, een

S

eynde, oft voorgane
 succinctement, corte-
 lincx, properlyc
 succomber, verwonnē
 bliuen
 sucre, m. suycker
 sucrier, een suycker
 backer
 seuil d'vn huis. m.
 ou fueillet, een dorpet
 suer, sweeten
 sueur, f. sweet
 la sueur epidimiale,
 de sweetende siecte
 sueux, m. vol sweets
 je suis tout sueux,
 ic ben vol sweets
 suffire, ghenoech syn
 il suffit, tis ghenoech
 suffisant, m. genoech-
 saem
 suffisance, f. voldoe-
 ninge, genoechsaemheyt
 suffisamment, ghe-
 noechsaemlyc
 suffoquer, eltouffer,
 versmachten

V

suffocquer l'esprit
 de viandes, dē geest
 versmoren deur ouer-
 vloedicheyt der spijse
 suffocation, f. ver-
 smachtinge
 suffrage, m. hulpe, oft
 gunste
 suffragant, m. suffra-
 gaen
 suif. m. ruet
 suggerer, fournir de
 quelque chose, ou
 reduire à memoire
 ingheuen, inder memo-
 rie brenghen
 suggestion, f. redu-
 ctie, tot memorie
 suyn, la laine avec le
 suyn, onghereynichde
 wolle
 suyuer, ou suynter,
 vochticheydt geuen
 cōme la playe suinte
 sur, m. op, oft suer
 sumption, f. innemin-
 ghe, nuttinghe
 superable,

S

superable, c. verwin-
nelyc
superabonder, te
veel syn
superabondance, f.
oueruloedicheydt
superficie, f. superfi-
cie, het ouerste van al-
le dingen
superficiel comme
le superficiel & ex-
terieur de quelque
chose, het buytenste
deel van eenich dinc
superbe, c. hoouerdich
hoomoedich
superflu, m. excessif,
ouertollich, oueruloedich
superfluité, f. ouertol-
licheyt, oueruloedicheydt
superflaement, ouer-
uloedichlyc
superer, verwinnen
superieur, m. ouerste
superiorité, f. ouer-
heydt
super-intendance, f.

V

ouerheydt
superintendent, m.
het opperste van ee-
nich dinc
superlatif, m. de groot-
ste
superlatiuement,
seer veel
supernel, supernelle
ment, dat bouen is
supernaturel, dat bo-
uen natuer is
supernaturellement
bouen natuer
superexcellent, opt
excellenste
supercription, f. op-
schrift
superstition, f. super-
stitie, oft te seer groote
vreesse, oft benautheydt
in cleyne saken
superstitieux, m. die
ongerusticheyt oft be-
commernisse heeft,
daert van gheen noodde
en is, oft die een onghel-
Ee 5 regelde

S

regelde vreesse Gods
 heeft
 suppléer ou supplier
 amender, veruullē,
 verbeteren
 supplement, m. een
 veruullinge, volmak-
 inge
 supplice, m. straffinge
 supplier, ootmoedelijc
 bidden
 supporter aucun, fa-
 uoriser, yemanden
 verdraghen
 support, m. faueur,
 gunste, hulpe
 supposer, onder setten
 suppose qu'il soit
 zins, ghenomen dat-
 tet also sy
 supreme, c. d' alder
 opperste
 supprimer, verstekē
 sur. m. tirant sur ai-
 gre, suer
 surcot, m. een ouerkeel
 surainé, de outste

V

suranné, m. die bouen
 een iaer oudt is
 sur le champ, terstont
 payer sur le champ
 ou comptant, met
 ghereede ghelt betalen
 répondre sur le
 champ, op den staen-
 de voet antwoorden
 sur-plus, surcreu, ou
 surcroist, toemate den
 ouerwas d'ouer schot
 surabonder, seer ouer-
 vloeden
 surcroistre, ouerwassen
 ouer schieten
 surmonter, vaincre,
 verwinnen
 surmaistre, m. een
 ouermeeftor
 surnom, m. eenen toe-
 naem
 surpommer, toena-
 men
 surpasser, exceller,
 te bouen gaen
 surabondant, super
 excelent,

excellent, seer ouer-
 uloedich
 surabondamment,
 bouen maten
 surabondance, f.
 groote oueruloedicheydt
 surdire, opsegghen
 suracheter, te veel
 coopen
 sureille, ozeille,
 sulcker
 surfaire surpriser,
 ouerlouen
 surgir à port, aen de
 hauen comen
 sur-charger, ouerladē
 sur-charge, ouerghe-
 laden
 surmonter vaincre,
 verwinnen
 surfault, m. en sur-
 fault, op syn onuersients
 surhaster, te seer haestē
 surprinse, f. finesse,
 schalohedydt, loosheydt
 sursemé, comme
 porc sursemé, een

onghansch vercken
 surfemer vn champ,
 te dieck saeyen
 surquerir vn hom-
 me, ou trop inter-
 roguer, te veel vrage
 surseoir delayer, de-
 layeren
 faire surseance, f.
 dilation, nyt setten
 surplis, m. een choor
 cleedt
 le surplus, surcroist,
 ou surcroit, m. het
 ouerschot
 surprendre, oueruallē
 surprins, m. beuangen
 die oueruallen is
 suruenir, ouercomen,
 helpen
 suruenant, m. ouerco-
 mende
 suruenue, f. een ouer-
 cominghe
 sur-uendre, te veel
 vercoopen
 suruiure, ouerleuen

surui-

S V

suruiuant, m. ouerle-
uende

susciter, verwecken

sureau, fuseau, ou se-
hu, m. een vlierboom

suspect, m. suspect,
daermen quaet ver-
moeden op heeft

suspend, m. twijfelich

sustenter, onderhou-
den

suye, f. t' soet vander
schouwen

suiure, volgen

suiuant, m. veruolgen-
de

jour suiuant, m. den
volgende dach

suite, f. veruolch

de suite, en ordre,
veruolch, in ordinantie

grande suite, groot
veruolch, oft hof

trois jours de suite

& entiers, dry dagen
achter een volgende

sy, oft

S V

fillabe, f. een silleba

fillabifier, spellen

fillogisme, m. sillogis-
me

simbolizer, int corte
spreken

sincere, c. suuer

sincerite, f. suuerheyt
puerheyt

sincerement, suuer-
lycken

sincopizer, abbreuierē
vercorten

sincopé, ghecort

sindic procureur, die
de ghemeynthe bescremt

sindiquer, voor die ge-
meynthe yet bedinghen

syre, m. een Heere

symphonie, f. goet
geluydt

T.

TAbellion, m.

een notaris

tabernacle, m.
een

T

een tabernakel, of tent
 table, f. een tafel
 tables, f. tafelen
 tablette, f. een tafelkē
 tablier à jolier, m.
 een schaeckert
 tablier, m. een voor-
 schoot
 tablier de couturier
 m. een cleermakers
 tafel
 tableau, m. een tafereel
 tabouret, m. espin-
 glier, ou aguillier,
 een spellen cusken, of
 berteken
 tabourin, m. ou ta-
 bou. een trommel
 tabourineur, m. een
 trömmelslagher
 tabuter infester,
 qaellen, slaen
 tabuter à la porte,
 cloppen
 tacle, m. tout traict,
 colle ayant pennōs
 pour tirer de l'arc,

A

een bout met veiven
 tacon, m. eenen lap
 tache, f. een vleckē, of
 een plecke
 tacher, vleckēn, of
 plecken
 tacheter, diuersch ma-
 ken van plecken
 tacitement, latente-
 ment. heymelycken
 taciturnité, f. verswij-
 ginghe
 taciturne, c. luttel
 sprekende
 tahon, m. een peirts-
 vlieghe
 taille, f. impost
 taille de bois, eenen
 houten kerf
 vn coup de taille, een
 slach
 de belle taille forme
 façon & grandeur
 van schoone fatsoen en
 de forme
 homme ou cheual,
 bien taillé, bien
 formé

T

formé & propor-
 tioné. een man, oft eē
 peirt wel gemaect en
 ghesaetsoneert
 taillade, f. een snede
 taillardier, m. een
 wit wercker
 tailler, engrauer,
 snyden, afbouwen
 taillant, m. de snede
 tailleur de pierres,
 m. een steenhouwer
 tailleur d'habits, m.
 een cleermaker
 taillure, coupure, f.
 een snydinghe
 tailliz, m. een afhou-
 winghe
 tailloir, m. een telioor
 se taire, swijgen
 talent, m. een groote
 somme gelts van 600.
 croonen
 talent de pissier, lust
 tot pissen
 talent de vomir, lust
 tot spouwen, oft over-

A

gheuen
 talent de chier, lust
 tot cacken
 entalenté, belust
 talmouse, f. galteau
 torteau, tartre, coeck
 seemcoec, vlade, taerte
 talon. m. een hiele
 talonner, ou bro-
 cher, metter hielen
 stooren
 monstrier les talons,
 die vlucht neuen
 tamis, m. een sifst
 tamiser, siften
 tandis, ter rijdt toe
 tanesye, f. reynvaet
 taniere, f. een hol
 drap tanné, m. ob-
 scur, tanneyt laken
 tanneur, m. een leer-
 touwer
 tan, dont on tanne
 le cuir, m. ou pou-
 dre d'escorce, de
 chesneau, polffer van
 schortsen van ionghe
 eyck e

T

eyck e boomen
 tané. m. marri triste
 droeue syn
 tancer, ennuyer, droe-
 uich syn
 tanche, ou tenche, f.
 een stinckende visch
 tanser, ou tenser au-
 cun, yemandē bekjūē
 tanfon, f. kjuinghe
 tant, so vele
 tant & plus, so veel
 ende meer
 tant seulement, al-
 leen lycken
 tant que je puis, soo
 vele als ic mach
 tant que viuray, so
 langhe als ic leue
 tante. f. een moeye
 tantinet, m. weynich
 tantost, terstont
 taphorée. f. bac à
 passer l'eau, een
 pleyte, oft schuyte
 en tapinois. geueyns-
 delyc

A

tapir les piedz en
 terre, metten voeten in
 d'aerde stampeyen
 tapis, adjectif, gedokē
 tapis, m. een tapyt
 tapisser vne salle, een
 zale behanger met ta-
 pissierje
 taquin, m. seer vroedt,
 vast houdende
 tard, spade
 tarder, ou targer,
 vertoenen, verspaden
 tardif, m. traechlyc
 tardiuer, targer lōg
 temps, langen tijt ver-
 traghen
 tardiuement, traech-
 lycken
 targe, on targue, pa-
 uois, eenen cleynen
 schilt der voetknechten
 targement. m. een be-
 letsel
 targer, toeuē
 tariere. m. tarault,
 een spiekerboor
 tarc.

T

tare, f. *afslach vande
 ghewegen goeden*
 payer la tare, com-
 parer, *becoopen*
 tarir, *verdorren*
 bachus a la gorge
 tarye de soif, *bachus
 heeft de kele verdroocht
 van dorste*
 le fleuve est tari, *de
 riviere is uytghedroocht*
 tarte. f. *een taerte*
 tas de gens, m. *een
 hoop volcks*
 tas de bois, *een hoop
 houdt*
 tascher, *neirsticheydt
 doen*
 tasche, f. *een tacx, oft
 gheseyt werck*
 jay acheué ma ta-
 sche, *ic heb mijn take
 ghedaen*
 tasse. f. *een schale*
 taster, *tasten*
 taster le vin, *den wijn
 proeven*

A

tastonner les che-
 uaulx, *peir den troe-
 telen*
 tauelé, tacheté. *ghe-
 streept*
 chien tauelé, *eenen
 bonten hondt*
 vache tauelée, *een
 bonte koeje*
 aller à tasons, *metter
 tast gaen*
 taudis, *een windel trap
 oft een hutte*
 tauerner vne chose,
eenich dinck veylen
 tauerne. f. *een tauerne
 herberghe*
 tauernier. m. *een
 weirt herberghouder*
 taupe. f. *eenen mol*
 taureau, m. *ou tore-
 au, een stier, oft ver*
 taute, f. *ou orgueil
 c'est vn billot que
 les ouuriers met-
 tent deuant quel-
 que grosse pierre
 la vol-*

T A

T T E

la voulants mou- teigneuse, f. een rappi-
 uoir de lieu à aul- ghe schorfsde vrou-
 tre, een schijffrolle We
 tauter, mettre vne teindre, verwen
 tante auant, een schijff teinct, m. gheuerwet
 rolle voor setten femme de beau teint
 taux, taux, m. ou een vrou van schoon-
 taxe, f. taxeringe der verwen
 taxer, ou taxer, teincture. f. verwe
 taxeren, weideren teincturie, f. verwerie
 taxer aucun picquer teincturier. m. een
 ou reprendre, ye- verwere
 mandt berispen tel. m. sodanich
 taye. f. ou tache en tel en quel, so en so
 l'œil, een schelle in tele ou toile, f. web-
 d'ooghe be, linelaken
 tayon, m. picard, een telle, f. sodanighe
 grootvader tellement, f. soda-
 taye, f. een grootmoeder nich
 taye d'orillier, een tellement quelle-
 flouwijne van een oor- ment, so en so
 cussen
 test, ou toict, m. een telier, tisserane, ou
 dack tixier, m. een weuer
 teigne, f. schorft temeraire, c. onuersin-
 teigneux, m. een rap- nich, onbedacht, die niet
 pich, schorft man met rade oft redene en
 doet

Ff temerité,

	T T	E T
temerité, f. onuerfin- nicheyt, onbedachtbeydt	temps, m. den tijt	
temerairement, on- uerfinnelyc, onbedach- telyck	beau temps, schoon auoir bon temps, goede dagen, schoon we- der hebben	
temperer, tempereren matigen, menghen	passer le temps, den tijt verdrjuen	
temperé, modéré, m getemper, gematicht gemiddelt	temps herillé, d'hy- uer, winters weder	
temperature, f. tem- peringhe, mengelinghe	le temps present, den tegenwoordigen tyt	
tempeste, f. tempeest onweder	le temps passé, ou ja- dis, den voorleden tijt	
tempester tormen- ter, grootelijc beroeren	le temps futur, ou aduenir, den toeco- menden tijt	
temple, m. een tempel	long temps, langhe tijt geleden	
f. den slaep vādē hoofde		
templettes de fem- mes, f. tempeletten	en peu de temps, in luttel tijts	
temporel, m. tijdelijck	temporiser & sacco- moder au temps, hem te voeghen tot den tijt	
temporiser, vertijden		
tempre ou tempesti- uement, tijdelycke		
fruit temprier, tijde- lyc fruyt	temporifement, m. tghebruyc vanden tijt tenaille	

T

tenaille, f. een tanghe

tenailler vn mal-

faicteur, een quaet

doender met gloeyende

tangen tvleesch uyt-

trecken

tendre, estendre,

spreyen, uyttrecken

tendu, m. gespannen

tendre vn arc, eenen

boghe spannen

tendre aux oiseaux,

uyt syn om vogelen te

vangen

tendre le voile, tseyl

op trecken

tendre la main, de

handt gheuen

ou rendez vous?

waer gaet ghy?

tendre sur age,

tente, f. pauillon, een

tente

tente de playe, f. een

wiec oft plucsel inde

wonde

tendre. c. moruwe,

E

teeder, swack

tendret, m. teerkens,

swacxkens

tendron, m. het uyer-

ste der ooren ende neu-

sen

tenebres, f. duyster-

nise

tenebreux, m. duyster

tenebreux. doncker

tenir compte de foy

hem seluen groot achte

veel van hem seluen

houden

tenir ordre, ordinan-

tie houden

tenir debout, ouer-

eynde houden

tenir promesse, be-

loste houden

tenir propos, propoost

oft sprake houden

tenir court, hof houdē

il tient à luy, het hout

oft gebreect aen hem

il tient à peu de cho-

se, het gebreect aen

Ff 2 een

T

een cleyn sake
 à qui tient il, aen wie
 houdt
 tien. m. d'uwe
 j'aime mieux vn tiē,
 que deux tu l'au-
 ras, ic heb liever eenē
 inde handt dan twee
 inde locht
 tenant à l'Eglise,
 naest de kercke
 estre tenu à aucun,
 aen yemanden gehou-
 den syn
 teneur. f. ordre, d'in-
 houden
 il se tient en ceste
 ville, hy woont in de-
 se stadt
 tenter, essayer, beproe-
 uen, versoecken
 tenvre, ou tenve, c.
 dunne
 tenuité, ou tenureté
 f. dunnicheydt
 tenue, f. belostenisse
 terme. m. een termijn

E

ternaire. c. ternarius
 van drie
 ternir, blau werden
 terne. c. blau
 couleur terne, blan
 verwe
 mettre vne chose en
 termes, ou tenir pro-
 pos de quelque
 chose, een dinc voort
 legghen
 terminer finir, eynden
 terrasser vn homme
 ou le jecter par ter-
 re, een man in d'aerde
 Werpen
 terrasser vn edifice,
 een timmeragie af-
 Werpen
 terrestre, c. aersch
 terre. f. aerde
 terre ferme, vast land
 terre maritime, dlant
 naest der zee
 terre deserte, woest
 landt
 terre salnitree, landt
 daer de

T E R

dier de zee ouerghe- uloeyt heeft	roir, desen wijn smaect nae dlant
terre habitée, be- woont landt	terrené. m. in d'aerde gheboren
terre sabloneuse, san dachtich landt	terrier, m. d'vn con- nin, ou regnard,
terre peuplée, een landt vol volcx	een hol van een conijn, ost een vos
terre labourable, bonbaer landt	terreur, f. crainte, vreesse
terre sterile, onurucht baer landt	tertre, m. een berchskē theme, m. een teem,
terrée, f. eenen wal	het principael daermen af spreken, ost dispute- ren wil
territoire m. een land schap	tesmoing, m. een ghe- tuyghe
grand terrien. m. aertsch, ost een groot lantsbeer	tesmoignage, f. een ghetuygenisse
terrible, c. frayeux. vreeselijc	tesmoigner, ghetuy- ghen
terriblement, vreesse- lijcken	tesson, m. een scherf
terme, f. terine, een cack pot	testament, m. een te- stament
terroir. m. bon ter- roir, goetd landt	testateur. m. een testa- mentmaker
ce vin sent son ter- teste, f. een hoest	

T E	T I
faire teste à aulcun,	desir & volonté,
ou luy resister &	grooten lust en wille
tenir bon, hem tegen	thaller comme les
yemandt setten	bleds verds se
testelette, f. een hoof-	thallent en terre,
deken	groen worden
testicule, m. genitoi-	thrason grand glori
re couillon, closken	eus cocard, grootē
oft clootken van de	glorieuse sat, narten
schamelheyt	texte, m. den text
testonner, het hayr	theatre, m. een speel-
rollen, oft crollen	wagen, oft een groote
testonne, m. gherolt,	plaise daermen speelt
gecrolt	theologic, f. godlycke
testu, m. wel ghehoofst,	leeringhe
oft herseleos	theologien, m. een
tests, m. de schale van	meeſter inde Godbeydt
i'hoofst	thiphanie, theophai
tette, f. mamelle, een	ne, ou epiphanye, f.
tepel, mammecken	la feste des Roys,
tetter, suygen, de mam-	den Coninex dach
men geuen	threfor, m. een schat
tetric, m. triste, treu-	threforier, m. een
rich, droeue	ſchatmeeſter
teuot, m. thrason, eē	thesorizer, ou the-
blaet, oft een opgeblasen	ſaurizer
thalent, m. grand	thriacle, m. dryakel
	thria-

thriacleur, m. <i>quac-</i>	tiller comme quand
<i>saluer</i>	on tille du chanure,
tifer ou atifer, <i>bullen</i>	<i>springelen</i>
throne, m. <i>een throon,</i>	tillet, m. <i>arbre, een</i>
<i>eenen Conincklyck e stoel</i>	<i>linde</i>
<i>oft heerlycken zetel</i>	tiltre, m. <i>een tijtel</i>
thun, m. <i>poiffon, een</i>	timbre de cloistre,
<i>derley vifch</i>	m. <i>een fchelle van een</i>
thim, m. <i>herbe,</i>	<i>Bicouuent</i>
<i>thymis</i>	timbre qu'on met
tiede, c. <i>lau</i>	sur vn heaulme
tiedir, ou tieder, <i>lau</i>	timbrer vn heaulme
<i>maken</i>	de penaches, <i>een</i>
tienv. m. <i>v. oft dijn</i>	<i>helm met pluymmagien</i>
tienne, f. <i>uwe, oft dijne</i>	<i>verciere</i>
tiers, m. <i>troisiefme,</i>	tine, f. ou tinette cu-
<i>den derden</i>	<i>ne, een cuypken</i>
tiercement, <i>derdery-</i>	tiné, m. <i>à porter la</i>
<i>se</i>	<i>bierre, hantboons</i>
tige, f. <i>een ftruyt oft</i>	tottinel de prince, ou
<i>steel</i>	cenacle, m. <i>een prin-</i>
tigre, m. <i>een tiegher,</i>	<i>ce familie, oft fynhof</i>
<i>eenderley beeft</i>	<i>en volck</i>
tillac d'vne nauire,	timide, c. <i>craintif,</i>
<i>m. befluyfel vanden</i>	<i>bevreest</i>
<i>fchepe</i>	timidité, f. <i>vreesse</i>
tille, f. <i>een baf</i>	timon d'vn chariot,

ou d'vn nauire, de tisane, f. orge mon-
 dyfel van eenen wagen dée, gersten water
 oft van een schepe tison, m. een brandstock
 tige de laitue, f. een tirelire, f. een spaerpot
 struyc van latouwe tistré la toile, lijwaet
 tinter, ou retinter, weuen
 sonner, bellen, clinc- tifferand, ou tilsier,
 ken m. een weuer
 tintamarque fait du tissu, m. geweuen
 vne tour tomban- togue, f. een langhen
 te; een ghecrac- tabbaert
 tout d'vne tire, eens- toile, f. ou tele,
 gancks lijwaet
 tirer, trecken oft gaen- toise, f. een vadem
 tirer à la fin, ten eyn- toiser, vademen
 de trecken- toiseur, m. landmeter
 tirer de l'arc, met den toison, f. een vlies
 boghe schieten- intollerable, c. verdra-
 tirende l'arbaleste, ghelyck
 met den voetboghe- intollerer, tolerer,
 schieten verdraghen
 tirer de l'eau, water- tollir, ou tolloir,
 putten met geweld nemen
 tirer de la haquebu- il ma tollu le mien,
 te, metter busen schietē hi heeft mi d'nyne met
 tirer le vers du nez, cracht ghenomen
 mythalen
 tomber, vallen
 tombe

T

O

tombe, f. ou tombe- au, een doot kiste oft graf	eenen hooftdoec	toquer, coaffer, affu- ler, hullen paleren
tombercau, m. een tuymelaer	toquesing, m. clepel	toquesing, m. frape
tome, volume, m. een ftuc van een boeck	cloche pour l'effroy een clepel van brandt, oft van een alarme	
tondre, fcheiren du tondre, m. ou boulois, vlat houdt	torche, f. een tortze	torché, poli, geveecht
tondeur de draps, drooch fcheirder	torchon, m. ou tor- che, een veegdoec	torchon, m. ou tor- che, een veegdoec
tondu, ou tonfu, m. gefchoren	tordoir, m. tordoir à faire huyle, eē smout	tordoir, m. tordoir à faire huyle, eē smout
tonfure, f. een cruyne	meulē, oft peirde meulē	meulē, oft peirde meulē
tonneau, m. een tonne- nelier, m. een ton- nemaker, oft cuyper	tordre, wringen	tordre, wringen
tonnelet, een tonnekē tonner, donderen	tordre & se foruoier verdolen	tordre & se foruoier verdolen
il tonne, het dondert	torse, f. ou detorse, f.	torse, f. ou detorse, f.
tonnerre, m. donder	foruoymment, verdo- linghe	foruoymment, verdo- linghe
ton, m. toon	tors, m. ghewronghen	tors, m. ghewronghen
ton, dijne, uwe	torsement, m. wrin- ginghe	torsement, m. wrin- ginghe
ton, m. visch geheeten tonijn	torture, f. ghenne, pynbanc	torture, f. ghenne, pynbanc

T

O

pijnbanc, ofst pijninckhe depraver,
 bailler la torture, ou veraxgeren, ofst pynen
 la gehenne a quel- tort, ou tortu. m.
 cun, yemandt pynen crom, onrecht
 tureau, ou taureau, tortue, f. een schilpad-
 m. een stier, ver de
 torment, m. quellinge toft, subit, haestelyc
 tormenter, harceler, toftée. f. ou roltie,
 quellen onrust aen doen ghyberst broodt
 tormente. f. tempe- totalément, gheheelijc
 ste, onweder gantselyc
 torrent. m. een loopen- tortis de fleurs. m.
de water ou guirlande, een
 Ciceron fut jadis le roose crans, ofst eē crans
 vray torrent, d'elo- van bloemen
 quence & vergile la tortis de cire, een haet
 fleur de poesye, Ci- van was
 cero was hier voor- toüaille, f. een handt-
 tijts den Warachtighen doeck
 oorspronck der eloquen- touche, f. pierre, een
 tien, ende Vergilius der goutsteen, daermētgout.
poesye aen proest
 torride, c. aduste, ver touche pour escrire
 brandt vander sonne és tablettes, een
 tort, m. dommage, priemken
onghelyc, schade touche des petits
 torteau, m. een coeck enfants apprenâts,
leur

O T O

leurs, a. b. c. een tee- toupier, draeyen om
 ken steen voor die kinde- garn
 ren om haer, a. b. c. de tour. f. een toren
 teekenen tour de conuent, m.
 toucher en la main, een schyf
 in de handt slaen touret. m. cachenez,
 cela me touche, dat tourrette, f. een toren-
 gaet my aene ken
 touchant, ou concer tour, finesse, m. be-
 nant, aengaende dat droch, loosheit practycke
 touchement, m. nae- tour, circuit; m. een
 kinghe onneganc
 touffe de cheueulx, f tourer, met een torren
 een clomp hayrs sluyten
 touffe de bois, dick- toure, m. garni de
 heydt van boomen tours, met torens be-
 touffu. m. dicke sloten
 comme cheueux, ou tourier, m. concier-
 bois touffus, bosch ge, steenwaerder
 hayrs à tour, ou par tour-
 touiller, messler, on- nées, by gebuerte
 derroeren, menghen tourbe, ou turbe. f.
 toupet, m. crins de cohorte, presse &
 cheuaulx, het briesscē foulle de gens, eenē
 van een peire hoop volcx
 toupil, m. toupie, f. tourbillon de vent,
 een top m. t'gheruyfch vanden
 Windt

Touret 179

T O

winds
 tourner, *keerē, drayen*
 tourner d'un langa-
 ge en aultre, tran-
 sater, ou traduire,
ouerfetten
 tourneur de bois, m.
schotel drayer, oft stoel
drayer
 ouvrage tourné, ge-
draoyt werc
 tournoyer, *drayen om*
gaen
 tournoyer ou tour-
 nayer courir la lan-
 ce, *steken, oft tournoyē*
 tournoy. m. *een tour-*
noyspel
 tournoys, m. *tournoys*
munte
 tourterelle, f. *een tor-*
telduyue
 tourton, m. ou tour-
 teau, *eenen coeck*
 tout-puissant, m.
 omnipotent, *almach*
sich

T T O

touffain ou pantha-
 gate, m. nom pro-
 pre d'homme
 la feste de touffaicts
alderheylighen
 tout, m. *al*
 toute, f. *alle*
 tout vn, *alleleens*
 tout degré, *al willens*
 tout à coup, *terstondt*
 tout par tout, *al ouer*
al
 tout le fin plus grad
alder grootste
 tout à faict totale-
 ment, *altemaal*
 tout à point, ou tout
 à temps, *wel te pas*
van tijt
 toutes fois, *nochtans*
 toujours, *al tijt*
 toux, f. *hoest*
 tousir, *hoesten*
 toussard, m. *eē boester*
 toy-mesme, *ghy selue*
 toy, *ghy*
 toye, f. & à mieulx
dire

T R A

T R A

dire taye, een flou-
wïne, of i slies van ee-
nige beeste, ghelyc van
een vercken of kalf
le trac d'vn liepure,
de voetstappē vā eē hase
trac, m. ou tracas,
een doorganc
respondre tout à
trac, ou tout à franc
pleinement, pladt
uyt am woorden
tracaster, ouer en weir
loopen
trace. f. een voetstap
tracer, sporen, strepe
maken
traduire translater,
ouer setten
traduction, f. tran-
slation, cen ouerset-
tinghe
tradition, f. ouerghe-
uinghe
trafique, f. handelinghe
comme trafique de
marchandise

trafique, f. trompe-
rie, bedroch
trafiqueur, m. trom-
peur, ou negocia-
teur, handelinghe
doender
traficquer negociet,
ou tromper, han-
delen of bedrieghen
traficquer, handelen
auoir quelque tra-
ficque, ou commer-
ce avec aucun, met
yemandt wat te doene
hebben, of handelen
tragarganter, door de
keele iagen
tragarganteur de
vin, een dronck aere
tragedie, f. tragedye
tragic, come tile-
tragic, wreet berispich
tragicquement,
wreedelyc, berispelyck
trahir aucun, yemant
verraden
trahison, f. verrade-
nis

T	R	A
par trahison prodit- toirement, ou trai- treusement, verrade- lijck	nisse	met eenen ganc gaen traicter, manier, traic- teren, handelen
traistre, m. eẽ verrader		traicter bien, wel traicteren
traict, m. ligne, een linie, eenen trec		traiter quelque af- faire, handelen
trait, m. dard, een pyl ost schicht		traicté, liuret, m. ac- cord, een accoord, tractaer, ouercominghe
vn traict d'arc, eenen boogscheut		bon traictement, goede tracteringhe, goedt accoord
vn traict d'haque- butte, eenen busse- scheut		traictable, c. facile, tracteerlyck
traict d'eaue, ou de vin, een teuge waters ost wyns		traime, ou trame, d'vn tisserand, in- slach van wollen ost ly- nen laken, met ap. be- droch
parler à traict, met sinnen spreken		train d'vn prince, m. suite bernage, eens Princen staet
par traict de temps, metter tijt		tout d'vn train, met eenen wege, al met eenẽ le train d'vn facteur
tout a traict & à loi- sir, peu à peu, met gemaec, met moeyte pro- perlyc		den treyn van eenen facteur
aller tout d'vn trait,		

T

R

A

facteur

les choses sont en
bon train, die saken

syn in goeden doene

mener train de guer
re, oorloghenmener train de mar
chandise, coopman-
schap doen

trainer, sleypen, cruypen

traineau, m. een sledde

tramée à prèdre les
loups, een strictraire vne vache, een
koe melckentraoyr, m. een melck
eemeretramontane, f. sep-
tètrion, noordentramonter, ouergaen,
ondergaen als de sonnelieu tramontain, een
plaetse vande noordentransparent, m. seer
claer

transpercer, doorstekē

trans-metter enuoy

er, senden, ouersenden

transgloutir, door-

slocken

tranposer, ouersetten

transposé, m. ouergeset

tranchet ou tranche

plume. een pennomes

tranquil, m. vreedsa-

mich

tranquiler, te vrede

stellen

tranquilité, f. vreed-

saemheyt, stillicheyt

transcrire, copier,

uytschrijuen, copieren

transferer, ouersetten

translation, f. een ouer

settinghe

traducteur, m. een

ouersetter

translaté, m. ouergeset

transfiguration, f.

een transfiguratie, ver-

beeldinghe

transfigurer, verbeel-

den verwandelen, oft

veranderen

trans-

T R A

transfiguré, m. ver-
beeldt, gheconterfeyt
 trangresser, ouertredē
 trangresser, & oul-
 trepasser les metes
 ou bornes de rai-
 son, ouertreden. &c.
 transgression, f. een
 ouertredinghe
 transgresseur, m. een
 ouertreder
 transformer, in een
 ander ghestaltenisse
 veranderen
 tranfiger, apointer,
 d'vn different, ver-
 eenighen, verdraghen,
 ouercomen
 transaction, f. accort
 accorderinghe
 estre en transe de la
 mort, in siel tocht te
 syne
 transty de frayeur,
 ou depeur, m. half
 doot van vreesse
 transty de douleur,

half doot van pijnē of
 van rouwe
 transty de froid, half
 doot van kouwe
 chose transitoire,
 een verganckelyc ding
 transport, m. ouer-
 drach
 transposer, ouersetten
 transporter, ouerdra-
 ghen
 se transporter en
 quelque lieu, el-
 ders gaen
 tranuiter, de nacht
 ouerblijuen
 trape, f. trapeza
 homme trape & biē
 fait, een man wel ghe-
 saetsoneert
 boeuf trape
 traquet thion, ou
 groulard de mou-
 lin, een clippe van een
 meulen, of een voghel
 gheheeten quicsteert
 traquenart, m. een
 hackeneye

T R A T R E

hack eneye	tref, m. tente, pavil-
tranail, ou traueil, m	lon, <i>een tente</i>
arbeydt	tref, f. ou poultre,
travail d'vn mare-	<i>een balck</i>
schal, <i>een hoefstal</i>	tref, m. voile de na-
travailler, ou enuier	uire comme à plein
quellen	tref, ou à pleine voi-
de trauers, ouersyden,	le, <i>met vollen zeyle</i>
d'weers	treffle, m. herbe
trauerse, f. empesche	dicte trifolium, <i>een</i>
ment, hindernisse, let-	<i>clauerblat</i>
sel	treille, f. trillis, m.
trauerse de fortune,	<i>een traille</i>
tegenspoet	tremble, arbre. m.
fortune ma donné	<i>een popelierboom</i>
une mauuaise & ai-	trembler de froid,
gre trauerse	ou de frayeur, <i>van</i>
trauerfer les entrail-	<i>coude beuen</i>
les, percer tout oul	tremblement, m. <i>be-</i>
tre, <i>doorsteken</i>	<i>uinghe</i>
trauerfin, ou cheuet	tremmer, tramer, ou
m. <i>een oorpeuluwe</i>	faire & brasser quel
trebucher, <i>aēde voetē</i>	que trame, <i>yet bedrij-</i>
stooten, stronckelen	<i>uen, oft garbollerēn</i>
trebuchet, m. <i>een</i>	tremeur, f. crainte,
<i>gout gewicht, oft een</i>	<i>vreesē</i>
<i>voghelstach</i>	tremye, ou tremue,
	Gg d'vn

T R E

d'vn molin, f. eenen	trepied, m. ou tres-
<i>tremel</i>	<i>pied, een trefter, oft</i>
tremper, Weycken,	<i>potyser</i>
<i>temperen</i>	trefaler, verdrooghen
soupe trempée, ghe-	chair trefalée four-
<i>Weycke soppe</i>	serchée sans suc,
bien trenchant, wel	verdroocht vleesch son-
<i>snijdende</i>	derbryne, oft vochticheyt
le trenchant, m. ou	trentiesme, c. den der-
taillant, de snede	<i>tichsten</i>
trenchet d'vn cor-	trepiner, ou trepig-
douanier, m. scoema-	ner, danser, <i>buppelen</i>
<i>kers snymes</i>	tres, quasi tris, ou
trenchées, f. emoroy	ter, seer
des, disentere, f. den	tresbeau, m. seer
<i>loop</i>	<i>schoon, heupsch</i>
trenchées pour gar-	tresbelle, f. seer schoo-
der vn camp, f. Wal-	<i>ne</i>
len oft grachten	tresabsurde, c. trefin
trenchoir, m. een teil-	epte, ongeschickt, onbe-
<i>laor</i>	<i>quaem</i>
trencheplume, m. ca	tresacertes, trefabó-
niuet, een pennemes	escient, seer seker-
trepán, m. een egger,	lyc, sonder spotten
<i>oft een boor</i>	trescaueleux, m. seer
trepáner, booren eē gat	<i>vol spotterye</i>
<i>maken met een eggher</i>	tresbellement, seer
	<i>soetelyc</i>

T R E

soetelyc	een trefster
tresbien, seer wel	tressaillir, ontspringen
treshomme de bien	trescauant, m. seer
een oprecht man	Wijs, verstandich
tresfemme de bien,	treue, ou treues, f.
een vrou van eeren	bestandt
tresbon, m. seer goeds	treize, c. derthiene
trescher, m. seer be-	triacle, m. dryakel
minde, oft seer dier	triaclier, m. een drya-
treschere, f. seer be-	kel vercooper
minde	triangle, m. dryboec-
treslong, m. seer lanc	kich
treslongue, f. seer lan-	tribouler, beyaerden
ghe	tribu, f. een deylinghe
tresloing, seer verre	des volcks in sonderlyc-
trespas, m. aflijuicheyt	ke ordinantie
den doot	tribut, m. censue,
trespasser, passer le	schattinge
pas, ouerlyden, steruen	triennal, de trois
trepaslé, m. defunct,	ans, van drie iaer
ouerleden, ghestoruen	tribuns, m. bescher-
trepaslée, f. aflijuinghe	mers der ghemeynen
ghestoruene	tricherie, f. dol, de-
trespasser le commā	ception, bedroch
dement, r'gebot ouer-	tricher, ou tricotter
treden	bedrieghen
trespied, trepied, m.	tricheur, bedriegher

T R I

tributaire, c. een tri-
buys geuer
 trier, eslire, l'un de
 l'autre, separer, *uyt-*
scheyden
 trieule, ou triule
 d'un puiz à l'entour
 de laquelle sentor-
 teille la corde, f. een
Windaes
 tringle, f. een *rijchele*
 trinité, f. *dryuuldicheyt*
 triomphe, m. *groote*
feeste
 triompher, *triumphe-*
ren, groote feeste be-
dryuen
 triomphal, m. *trium-*
phelyc, see stelyc
 tribunal, ou pretoi-
 re, m. *vierschael*
 triper, fouler aux
 piedz, met *voeten*
vertreden
 triperye, f. *de pens*
meret
 tripes, f. *penssem*

T R I

tripier, m. een *pens*
vercooper
 tripiere, f. een *pens*
verkoopstere
 triple, c. *drydobbel*
 tripler, *drydobbelen*
 tripot quillet, jeu
 de paume, *caess spel*
 tripotage,
m. gemengde cokinghe
 triquebalarideau, m.
loerisk en, bottrick en
 troc, m. *mangheling*
 troquer, *mangelen*
 triquehouse, m. *slijc-*
hose
 triques niques, *besf-*
linghen
 contenter, ou debat
 tre, pour triques ni-
 ques, *kijuen oft rwi-*
stich syn om een hayr
stroot, oft eē beuselinge
 triste, c. *droeue*
 tristesse, f. *droefheyde*
 triuial, vulgaire,
 commun, m. *ghe-*
meyn

T R O

meyn
 triuialement, vulga-
 rement, ghemeynlyck
 troignon d'vne pom
 me, m. het clock huys
 van een appel
 trois, c. drye
 trofiesme, c. de derde
 trompe, sabot, een
 trompe
 trompe, ou trompet
 te, f. een trompette, oft
 top
 tromperye, f. bedroch
 trompeteur, m. ou
 trompette, een trom-
 petsteker
 sonner la trompette
 het trompet steken
 tromper, bedrieghen
 trompé, m. bedroghen
 trompeur, m. bedrie-
 gher
 trone d'vn arbre, m.
 een bloc, tronc
 tronquer la teste,
 thoofst af houwen

T R O

tronçon, ou tronfon
 m. een troncxken, oft
 struycxken
 troygne, f. een troigne
 een muyle
 trop, te veel
 trotter, aentreden
 trotteur, m. een wan-
 deler
 cheval trotier, m.
 een tellenaer
 trot, m. eenen toet
 trou, m. pertuis, een
 gadt
 trouier, booren
 trouble, m. bruit,
 gheruchte
 eau trouble, c. be-
 troert water
 trouble feste, c. een
 breecspel
 troubler, beroeren
 troublement, ou
 trouble, m. beroeringe
 trouffe, ou carquois
 een pylcocker
 donner vne trouffe
 de

T R V

de lange, ou bro-
card, yemandt een
scrabbe van de tonghe
gheuen
trouffer sa robbe,
finē tabbaert opschorſe
trouffer vn homme
en prifon, een man
gripen als geuanghen
trouffe-bourſe, m.
bourſe ſnyder
troupe, f. multitude
de gens, ee hoop
volcks
tropeau de beſtes, m.
een cude beſten
trouuer, vinden
trouueur de nouuel
les, m. een vinder, oft
aenbrenger van nieuwe
tydinghen
truiand, m. een deuch-
niet, ſraech, lanterfant
truiande, f. luydante
truiander, luyaerſpe-
len
truble, net om te viſſchē

T R V

tudeſque, c. theuto-
nien, neder duytſch
teutonicquement,
in duytſch
truchement, m. ou
trucheman, media-
teur, interprete
moyennear, een
taelſpreker, middelae
truelle, f. een truel
truffe, ou trufferye
mocquerie, beſpot-
tinghe, bedrieginghe
truffer, mocquer, be-
drieghen, beſpotten
truffes, ou ſaligots,
chataignes de ri-
uiere, minc yfers
truite, f. een truyt
truyte, f. een ſoch
tuberoſité, tumeur
enflure, f. inflation,
gheswel
tuer aucun, yemanden
dooden
tué, m. ghedoodt
tue-chien, m. een hōt
ſlagher

T V

slagher

tru, treu, gabelle,
tribut, cense, peage
tol, vaerloon, vaerghelt,
chys

truandaille, f. canail-
le, marmaille, rap-
paille

tuison, f. slach tijt
tueur de gens, m. een
dootslagher

tuerie, f. dootslach
tuyau de cheminée,
m. een schouppipe

tuyau de blé, de stroo
pipe van t'coren

tuyan de fontaine,
m. cleyne huysse

tuile, f. een tichele
tuilerie, f. briquete-
rie, een tichelrye

tumer, tuymelen
tumereau, m. een tuy-
melaer

tumeur, f. enfleure,
geswel

tumultuaire, c. com-

T V

me peuple tumul-
tuaire, oproerich volk

tumulte, m. een be-
roerte, gheruchte

tumultuer, gheruchte
maken

tunique, f. roccken

turban à la turques-
que, ou tourban,

eenen Wronc van een
stuyer om t'hoofse op de
turcsche wyse

turbe, f. ou tourbe,
een menichte

turbentine, f. termen-
tijn

turpitude, f. onreynic-
heyde

turc, m. een turck

turque, f.

turquesque, c. turcsche

turquin, m. comme
couleur turquine,
blan couleur

turquoise, f. een tur-
quois, costelijck en steen

tuteur, m. curateur,

T V

V A

een momboor	woorden
tutelle, f. momborje	lieu vacant, een open
tuition, deffense, ou	plaetse
tutelle, f. bescherminghe	vacation, f. estat, ne-
tympan. m. een trom-	ringhe
mele	vaciller, magghelen,
tympaner, ou tym-	zwifelen
panizer, de trommel	vagabond, m. een
slaen	leech gangher
tyrse, m. le dard, ou	vagabonder, leech
jaueline de bachus	gaen, oft lanterfanten
de pyl, oft schietgeweir	vacquer, onledich syn
van bacchus	vacquer à quelque
tyrant, m. een tyran	chose, besich syn
tyrannie, f. tyrannie,	vacation, estat, f. on-
wreethoyt	ledicheyt
tiranniser, tyrannie,	vacant, m. vacerende
oft wreethoyt bedrijuen	vagir pleurer &
V. pleurer	crier comme le pe-
V. pleurer	tit enfant au ber.
V. pleurer	crijten ghelijc een cleyn
V. pleurer	kint inde wieghe
V. A, gaet	vagit, m. le cry de
vache, f. een koe	l'enfant au ber, tge-
vaehier, m. een	cryt van een kint in de
koedryuer	wieghe
paroles vaines, ydel	vague, f. een waterbare
	fille

V

fille vague ou spe-
 cieuse, een schoone
 ionghe dochter
 vague, c. een lantlooper
 vaguet, herwaerts en
 derwaerts gaen
 vaillant, m. cloec, vroö
 vain, m. ydel
 en vain, te vergheefs
 vainement, ydelyck
 vanité, f. ydelheydt
 vaincre, verwinnen
 vaincu, m. verwonnen
 vainqueur, m. een ver-
 winder
 vaisseau, m. een vadt
 vaisseau de mer, een
 schip
 vaisseau charnel
 corps, massie terre-
 stre, ombre fuiarde
 ou chartre limo-
 neuse, een lichaem
 vaisselle, f. siluerwerk
 val, valon vallée, een
 dal
 du mont à val, ou du valoir, dogen, van weir

A

haut en bas, van bo-
 uen neder
 valeur, f. weirde
 vallée, f. een dal
 valon, m. een cleyn dal
 varlet, ou vallet de
 cuisine, een ceuken-
 knecht
 vallet de chambre,
 een camerling
 varlet, ou valet d'es-
 table, een stalknecht
 valed diction he-
 braicque, seruiteur
 een knecht
 vasquine, f. een ziele,
 een lijcken
 valider le propos
 d'aucun, yemants re-
 den verstercken
 chose valide, een weir
 dich dinc
 valise vne male, f.
 een maele
 validire, een bode
 knecht
 Gg 5 de syn

V

de syn
 combien vault cela?
 hoe veel is dat Weirdt?
 il vault mieulx, tis
 beter
 vaillamment, cloeck-
 lyck
 vaillantise, f. cloecheyt
 valeur. f. de Weirde
 homme de grand va-
 leur, een geacht man
 van, m. eenen wan-
 vanner, brener, wan-
 nen
 vanger, ou vèdiquer
 wreken
 vanoyer se perdre &
 denenir en rien,
 vanter, beroemen
 vanterie, f. beroemin-
 ghe
 vanteur, m. glorieux
 een beroemer
 vapeur exhalation, f
 den adem, roock
 varier, deguifer, ver-

A

anderen, versatzonnerē
 varier en ses propos
 wanckelbaer in syn re-
 den
 variable, c. verander-
 lyck
 variété, f. veranderinge
 ghe
 vase. m. vaseau, een
 vadt
 vassal, m. een leenman,
 ondersaet
 vacrer sur la mer,
 vloten
 vaguer, floter, vloten
 vaticiner, profetiser,
 propheteren
 vaticinateur. m. een
 propheet
 vastadour pionier,
 een pionier
 vau, m. een dal
 vau-verd, groen dal
 vauasseur, m. seigno-
 ret, monsieurkē vā, & o
 vault-roi senglier, m
 een wildt vercken
 vulneant

V A V E

vaulneant, m. een deuchriet	veufue. f. een weduwe
vaultour, m. een ghier	veufuage, m. ou vi-
vautroy, fanglier, een wildt vercken	duité, f. een wedu- wen staet
veau. m. een calf	vehement, m. impe-
vaudrée, f. escouillō	tueux, sterc, forisich
de fournier, eenen	vehementement,
bouen bessem oft wisch	fooriselycken
veautre, toison de	vehemence, f. foort-
mouton, het vlies	subeydt
van een hamel	veiller, waken
vegeter, verstercken,	veillant, m. wakende
stercke gheuen	veille, f. een wake
esprit vegetatif, een	la veille, saint Mar-
cloec ende seherp verstat	tin, sinte Martē auōt
vertu vegetatiue, le-	veine f. een adere
nende oft cloecke cracht	veinu, vol aderen
valitude, f. gesontheyt,	veine de dire ou sti-
weluaeren	le, stijl van spreken
valitudinaire, c. ma-	ouvrir la veine, saig-
ladif, queelachtich,	ner, laten
sieck achtich	aguiser la veine, syn
veautrer, wentelen	stijl oeffenen
veuf, m. een wewenaer	veller, ou veeller,
vne vegade, ou vne	calueren
volte, vne fois, eens	vigilance, f. wacker-
	heydt
	vigilant,

V I A

vigilant, m. wacker	bonne vente, goede
voyla Ian, siet daer Iā	uyt vercoopinge
le voyla, siet hem daer	venefice, m. toouerye
la voyla, siet haer daer	vener, taghen
les voyla, siet hun daer	veneur, m. iagher
velocité, f. rasscheydt	venner, vefsir, vÿssen
velours, m. ou ve-	venne, f. vne vesse,
loux, fluwoel	een veest
velu, m. rou	venailon, f. venesoen,
velue, f. rouwe	wildt vleesch
vendange, f. den wÿn	venerable, c. digne
tydt	de reuerence, eerlijc
vendanger, den wÿn-	eerweerdich
perssen	venerer auoir en re-
vendangeur, m. een	uerence honnorer
Wÿnperffer	in eeren ende in reue-
vendoise, f. alder-	rencie houden
ley visch	veneration, f. reue-
vendre, versoopē	rencie, veseeringhe
vendre à vil pris, goe-	venger, ou vëdiquer
den coop gheuen	wreken
vendible, c. dat wel	vengeur, m. eë wreker
vercocht wert	vengeance, f. wrake
vendition, f. vercoopin	veniel, m. dat verghe-
ghe	uelycis
vente, f. coop, oft ver-	venim, ou venin, m.
coop	venijn
	venimeux,

V

venimeux. m. *veninich*
 venimeuse, f. *venyni-*
ghe

venir, *comen*

venir à temps, à poit
te passe comen

venir au dessus de
 ses affaires, *tē eynde*
van syn sak en comen

venir inespéré, onuer-
wacht comen

venir à l'improveu,
op donuerfienste comen

venir apres la feste,
te late comen

venir importune-
 ment, *qualyc te passe*
comen

venir à chef, ou à
 bout, de. &c. *ten eynde*
de comen

venir sur le soir, *op*
den auont comen

venir en bruit & re-
 nomée, *goede faem*
crijghen

venu, m. *ghecomen*

E

venüe, f. *cominghe,*
ost coemste

tout d'une venue,
t' samen, t' seffens

vent oriental, ou
 haulte bise, *oosten*
windt

vent occidental,
westen wint

vent de midy, *zuyden*
wint

vent septentrional,
 ou basse bise, *noort-*
oosten

vendredy, ou venre-
 dy, *vrijdach*

vent en poupe pro-
 spere, propre, à gre
 à voile, a souhait,

second, *goeden windt*

ventaille, ou ventel-

le d'un homme d'ar-
 mes, c'est par ou il

prend vent & air,
die locht gaten

il vente, impetueuse
 ment, *het waeyt ghe-*
weldich

V

weldichlyc
 venter, wayen
 venteler, ou ventiler
 soetelyc wayen
 temps venteux, Win-
 dachtich weder
 ventosité, f. Windicheit
 ventose, f. een busse
 ventre, m. een buyck
 ventrée, f. ou portée
 een drachte
 ventriere, f. cingele
 ventrailles, m. inghe-
 wandt
 ventru, ou vezu, dick
 sack
 lascher le ventre,
 cack en
 vênus, f. de Goddinne
 der boelschappen
 vénus, m. ou venuz,
 ghecomen
 venerien, m. cour-
 tois, gracieux, pail-
 lard, lubidineux,
 lieffelyc, hoffelyc, wel-
 lustich

E

venustement, auec
 bonne grace, gen-
 tement, properlyck
 veoir, ou voir, sien
 ne veoir goutte, niet
 sien
 veuë, f. ghesichte
 veuë, aguë, scherp ghe-
 sicht
 homme de courte
 veuë, een man van cort
 ghesicht
 ver, m. ou verm, een
 worm
 verdurier, m. cruyt,
 salaet en warmoes
 vercooper
 vermet, m. een worm-
 ken
 verballement, mon-
 delyc
 verbe diuin, Gods
 woort, oft Goddelijck
 woort
 vers de Poëte, m.
 een Poeten vers
 vereux, m. wormach-
 tich

V

tich

verd, m. groen
 verdure, ou verdure
 f. groenheydt
 verdugalle, ou vertu
 galle, f. verdegærde
 verecond, m. schamel
 vereconde, f. schamele
 les parties verecon-
 des, ou honteuses,
 de schamelheydt
 verdier, forestier,
 garde bois, ou ser-
 gent, een bosch ver-
 waerder
 version, f. traduction
 een ouersettinghe
 verdir, verdoyer,
 groen werden
 chemin verdoyant,
 eenen groenen wech
 vihot, cocu, cornu,
 een coeck oeck
 verdun, m. een lanck-
 mes so ghenaeamt
 verge, f. een roede
 verge singlante, een

E

scherpe roede

vergette, f. eē roede kē
 verges, f. eē cleerbessem
 vergier, m. een boom-
 gaert
 verglas, m. glas
 verglaser, il vergla-
 ce, het ysel
 vergongne, f. schaēte
 & luy faire honte,
 yemandt beschamen
 vergongneux, m.
 schamelyck
 vergongneuse, f. sca-
 melycke
 verifier, ratifier ho-
 mologuer, vergbe-
 lycken
 verisimilitude, f. een
 ghelyckenisse
 verisemblable, c. der
 waerheydt ghelyck
 verité, f. waerheyds
 loing de la verité.
 verre vander waerheys
 fouler la verité, de
 waerheys

V E

R

<i>waerheyt</i> vertreden	del
veritable, c. <i>waerachtich</i>	verrouiller, <i>grendelen</i>
veritablement, <i>waerachtelijc</i>	verrue, f. <i>een wratte</i>
verjus, m. <i>veriuys</i>	vers midy, <i>na den middach</i>
vermeil, m. <i>rootuerwisch</i>	verser, ou vertir, <i>schencken, oft verkeere</i>
vermillon, m. <i>vermelioen</i>	verser, ou conuerser <i>avec quelcun, met yemandt verkeeren</i>
vermine, f. <i>ghewormte</i>	homme versé docté, <i>lettré, de lettres</i>
vermoulir, <i>vande wormen gequelt werde</i>	sc̄auant, <i>een gheleert man</i>
verner, <i>faire hyuer ou faire froid, winteren</i>	versifier, <i>versen maken</i>
verolle, ou rougeolle, f. <i>cleyne pocken</i>	vertau, tampon, <i>bon don d'vn muy, stopsel, daermen yet mede stopt</i>
la grosse verole, f. <i>de pocken</i>	la vertebre, <i>les os de leschine, het rugghe been</i>
verrat, m. <i>een beer</i>	vertin, m. <i>fantasie</i>
verri, parchemin, <i>claer parckament</i>	vertineux, <i>testu, m. coysel</i>
veronicque,	vertoelle, f. <i>een wordel</i>
vraye image, <i>waerachtich beelt</i>	vertu, f. <i>deucht, oft cracht</i>
verrouil, m. <i>een gren-</i>	

V E R

cracht	quellen, moeyelijc syn
vertueux, m. deuchde- lijc, crachtich	vexé, tormenté, m. v ghequelt
vertueuse, f. deuchtsa- migha, crachtige	vezé, gros vezé, ou ventru, grootē dic sack
vertueusement, deuch delijcken, crachtelijcken	viable, c. ou vital qui viura, die leuen mach
verueu à prendre poisson, m. een visch	l'enfant nay deuant le septieme mois
corf	n'est pas viable
vesce, f. vuse	viateur, m. een reysiger
vespre, m. auont	viagier, m. comme
sur le vespre, teghen auont	guerdon viagier, ou rente viagiere
vesprée, f. auont stont	lijstocht, rente
vesse, f. een veest	viare, m. face, aensicht
vessie, f. een blase, puyst	viande, f. cost spjse
vessir, vijsten	viander, spjssen
vestige, m. voetstap, oft speur	viandy, m. de plaets daer een wilt ghemeyn tyck peystert
vestir, cleeden	villication, f. regerin- ghe vander hoene
vestment, m. eē cleet	viandier, m. een vic- tailleerder
veltu, m. ghecleedt	vibrequin, m. ou vil- lebrequin, een spie- kerboor
vesture, f. cleedinghe	
veu que, aengesien dat	
je veux, ick wil	
vexer, tormenter,	

V

kerboor

vicaire, m. die eens anders beneficie bedient

vice-roy, m. een stadhouder vanden Coninc

vice-regent, een stadhouder vanden ouersten

vice. m. inde stede

vicegerent, m. stadhouder

vice-maistre, een ondermeester

vice. m. misdaet

vitier, ou vicier, corruptumperen, bederuen

vice-curé, onderprochi-aen

vieux, m. gebreckelyc

victoire, f. victorie, ouerwinninghe

victorieux, m. victorieus, die ouerwindt

victuailles pour vne armée, victaille voor eenen leger

videcot, m. becasse, een snaeppe

I

vieil, m caduc, crolāt

vieuille. f. oude vrouwe

vieillesse. f. ouderdom

vieillot, m. oudt manneken

vieillard. m. een oudt man

vierge. f. een maecche

virginité. f. maechdom

ventre virginal, een maechden buyc

virginal manicordio

vif, f. leuendich, leuende

viue. f. leuende

viuent, leuendichlyc

viuacité. f. lanclenichheyt, oft scherphheyt van verstant

vigilance, f. wackerheyt

vigile, f. vigilie

la vigile de Noel, de kerstmisse auent

vigne f. een wijngaert

ricomte. m. ondergranc

V

graue
 vidame, ou vicaire
 du seigneur, een
 stadthouder
 aguifer sa vigne, synē
 stijl oeffenen
 berseau de vigne, m.
 een teenen wieghe
 vigneron, m. die den
 wyngaert onderhout
 vignoble, f. een wijn-
 gaert velt
 vigueur, f. cracht
 vigoureux, m. crachtich
 vil pris, m. cleynen prys
 vilité, grand marché
 cleynen coop, goeden coop
 vilain, m. illiberal,
 boerachtich, onwetende
 vilenaille, f. truā-
 daille canaille,
 deuchniet
 vilener les faits d'au
 cun, yemandts wërck
 misspysen
 vilainement, schādelyc
 vil, m. snoode

I V

chose vile, een onghet
 acht dinc
 vilité, cleyn geachttheyt
 vilener, schande seggen
 ville capitale, hoofst-
 stad
 vilotier, m. een die
 van t' dorp in die stad
 coemt woonen
 vilenie, f. schande
 villes d'une vigne, f.
 cleyn wyngaert. rancx-
 kens
 village, m. een dorp
 villageois, m. een dorp
 man
 villageoise, f. een dorp
 vrouwe
 croller de vielleſſe,
 beuen oft hutselen van
 oudtheydt
 ville, f. een stad
 villette, f. een stedeken
 villette f. foret, een
 boorken
 vilipender, cleyn ach-
 ten
 vindica-

vindicatif, m. wraec- gierich	tyvintich
vin, m. wyn	vintiesme, c. de tyvintichste
vinot, m. Wynken	trois vingts, tseftich
vinotier-taerniet, Wyn vercooper, vryn tapper	quatre vingts, tachtentich
vin vineux, crachtigen vryn	six vingts, hondert en tyvintich
vin de rin, rynschen vryn	violent, m. een gheveldich
vin vermeil, rooden vryn	violence, f. ghevelt, foortze
vin euenté. verschael- den vryn	violenment, gevredelycken, foortzelycken
vin cleret, claren vryn	violier vne fille, een maecht schenden, vercrachten, onteeren
vin de bonne seue, vryn van goeder smaec	violleur, ou violateur
vin reuesche, austere sueren vryn	m. een vrouwen schender
vin délicieux, milden vryn	violet couleur, m. violet
vinaigre, m. azyn, edic	violette, f. een violette
vingt vn. eenē tyvintich	violier, m. violenplante
vingt deux, tyvee en- tyvintich	vipère, m. een slanghe
vingt trois, dry en-	langue viperine, een veninighe tonge
	virer,

V

I

virer, *keeren, omk eeren* hertelyc beminnen
 virevouster, *om drayē* vifer bien, droict,
 vireton d'abaleste, *recht mick en*
 m. ou vne vire, *een vifer à l'aduenir, toe-*
wordel oft pyl sien voor den toecomen-
 viril, m. vertueux, *den tijt*
mannelyck vifiere d'vn heaume,
 virilement, m. crach- *den opslach vanden he-*
telyc den opslach vanden he-
 virolle d'vn cousteau visible, c. *sienlyc*
den myter van een mes visiblement, *sienlycken*
 vin d'vn pressoir, f. *vision, f. een ghesichte*
een windelstoc, oft vyse visiter, *visiteren, be soec-*
 vis à vis, *teghen ouer* *visiteren*
 visage, ou vis, m. *een* visitation, f. *versae-*
aensicht *kinghe*
 homme à deux visa- *visite, c. baestelycken*
 ges ne tenant sa *visitement, haestelyckē*
 promesse, *eē man die* vitesse, f. *snelheyde*
syn woordi niet en bout vitre, m. *glæs*
 faulx-visage, m. *maf-* vital, m. *qui a vie*
que, een mom aensicht esprit vital, *leuen-*
viscosité, f. matere *dieh Geest*
 visqueuse, *lymachrich* vitrier, *eē glæs backen*
 viscerale amitié, *op-* vitrer vne chambre,
rechte vrientschap *een camer met gelasē*
 aymier visceralemēt, *stofferē*
 Hh 3 cham-

chambre vitrée, een	van sinen arbeydt leuen
camer met ghelassen	les viures, m. victaille
ghestoffeert	les viures, ou a
vit, m. membre viril,	mieux dire les au-
een mannelyc lidt	ues, f. de viueren
vitriol, m. coperose,	viuoter, schamelijc, oft
coperoot	armelijc leuen
vituperer, blameren	viuotant, m. armelijc
vituperable, c. diemē	leuende
schande na seggē mach	vie, f. d'leuen
vitupere, m. schande	bonne vie ma vie, ou
viuandier, m. victail-	bien vous soit ma
lier, soetelaer	vie, goeden dach mijn
qui viue, wien leesdy	liesken
viue le Roy, de Go-	querir ou cercher sa
ninck leue	vie, gaigner sa vie,
viuier, m. estang, een	syn broodt winnen
viuier oft staende water	vlcere, m. een zwere
viure, leuen	ulcerer, zweren
viure dissolument,	ultime, c. mesquin,
prodigalement, &	infime, dernier, de
jurongner, onmate-	laesten
lyc leuen	ultimement, ten lesten
viue de rapine, rapt	ultion, f. vengeance,
proye, larrecin, by	wrake
den roof leuen	umbelle, f. struycken
viure de la fatigue,	comme umbelle de
	fenouille

V N

fenouille, eē struyx-
 ken van venckel
 vn, vng, m. een
 vne. f. eene
 tout vn, alleleens
 vnanimite, f. eendrach
 ticheyt
 vnguent, ou oigne-
 ment. m. salue
 vnir, versamen
 vnion, f. eē versaminge
 vnicq. m. eenich
 vnicorne, licorne. f.
 een eenhoorne
 vni, plain, m. effē, plat
 vniforme. c. ghelijc
 vniformité. f. ghelijc-
 heyt
 vniformement, ghe-
 lijckelijc
 vnir à soy, met hem
 vereenigen
 vnir & faire de deux
 vn, vā twee een maken
 vnité. f. eenicheyt
 vniuers. m. al
 vniuersel, general, m

V O

ghemeyn
 vniuersellement, ge-
 meynlyc, generalijck
 vniuersité, f. een vni-
 uersiteyt
 voarre, ou verre, ou
 vitre, m. een ghelas
 voARRIER, ou vitrier,
 m. een glaes maker,
 oft glaes backer
 voguer, roeyen
 vogues, ondes, f.
 Waterbaren
 voile d'vne nauire, f.
 een schipseyl
 voile de molin, een
 meulen seyl
 voile de chariot, een
 huyue van eenen wagen
 à bride abbatue &
 voile desployé, met
 lossen toom, en met vol-
 len seyl
 tendre, déployer, ou
 singler voiles, de
 zeylen uyt trecken
 caler, ou abbaïsser

V O

les voiles. de zeylen
 strycken
 voile, couverture. m
 een deesfel
 voiler, couvrir, ca-
 cher, bedecken
 voire dea, ia voorwaer
 voirie. f. racaille, ou
 fondrille d'une vil-
 le, droesem, moeyere
 voisin, m. een ghebuer
 voisinage, m. een ghe-
 buerts
 voisinité, f. gebuerscap
 voisinet, estre voisin,
 ou aller visiter ses
 voisins, syn gebueren
 versoeken
 le trop voisinier en-
 gendre naucée, te-
 seer ghebuerlyc is hate-
 lyck
 voiture. f. vracht
 voicturier, m. een wa-
 gheman
 voix. f. een stemmie
 voix enrouée, rau-

V O

che, eenen heesschen
 voys
 voix effeminée, eenen
 vrouwen voys
 voix cassée, eenen ghe-
 brokenen voys
 volaille, m. vlieghende
 dinghen, oft voghel
 voler, vliegen, oft stelen
 vol des oiseaux. m.
 de vlucht vande vogelen
 à la volée. f. onbedacht-
 telyc
 vn volet, een lichte pyl
 vn volet, een blader van
 een yenster
 volage. c. woest, wilt,
 vluchtich
 voleter, vluoghelen
 voleur. m. een roouer
 volerye. f. roouerye
 voler, een sprinc roof doo
 come voler la vache,
 volter, keeren
 voliere. f. een groot vo-
 ghel huys
 voltiger vn cheual,
 op een

V O V O

op een peirt springhen	voluptés, vergaen in
aller la volte de, &c.	wellust
den vrech volghen	voluptueux, m. Wel-
van. &c	lustich, begheirlyc
prendre la volte des	voluptueusement,
monts, na de bergen	Wellustichlyc
trecken	vomir, spouwen
à la mienne volonté	auoir faim, ou talent
God gheue	de vomir, lust hebben
volume, vne partie	om braken
d'vn liure, m. een	vomissement, m. ouer
boec, oft een deel van	geuinghe
een boec	vomiter, dicwils ouer-
volonté. f. wille	gheuen, oft braken
volontaire, c. gewil-	vorer, stocken, instocken
lich	voracité, f. instockingo
volontueux, m. ou	vostre, c. v, ofi uwe
subject à ses volen	voz, c. uwe
tez, die syn sinnelyc-	vostre liure, uwe boec
heyt ende wille volghet	vostre bien, v goedt
volontairement, ghe-	voz liures, v boecken
willichlyc	voz biens, v gaeden
volontiers, à gré de	voüer, hem gode verbin-
coeur, gheirne	den, om yet te doen
volupté, f. vwellust, be-	faire voeu, gelofte doe
gheirte	veu que, aangesien dat
fondre en delices &	vouge, m. een swijn-
	Hh 5 spriet

V

spriet
 vouloir, m. ou vueil, *vville*
 le vouloir intention *m. de meyninghe*
 de mon pur & franc
 vouloir, *van mynen eyghen vville*
 mal voulant, m. *quaet vvillich, ongbervillich*
 volontiers, ou volã-
 tiers, *geirne, gevvillich*
 volonté, f. arcure, *vvelffel*
 volter, arcuer, *ouer- vveluen*
 chambre vultée. f. *een ouervvelsde camer*
 lieu vulté, *een ouervvelsde plaets*
 vous, *ghy*
 voye, f. *een vvech*
 voye croisée, *een cruysstrate*
 voyé forchue, *tyve ghespleten vveghen*
 voye reale, *eē herbane*

O

voyage. m. *een reyse*
 voyager, *reyssen*
 voyagier, m. *eē reysere*
 vrbain, m. *vvel geman- niert*
 de bonité, f. *ciuilité*
 manierlycheyt, *tuchticheyt*
 vray, m. *vvaerachtich, vvaer*
 vray faux, fin, freté, *een oprecht schalck*
 vray-semblable, c. *vvarachtelijc*
 c'est le vray du jeu, *bien faire & parler*
 peu
 vraye, f. *vvarachtighe*
 vrayement, *vvaerlyck*
 vsuale, vsuaire, c. *em- printé pour s'en seruir, comme fa- cultez temporel- les de quoy nous nous seruons, en auons seulement l'vsage & fruition, gebruyc.*

V R

ghebruyck elijc, dat vvi
 bruycken en besighen
 vrgent. m. pressant
 molestant porsuy-
 uant, benauvvende
 cōinne chaleur vr-
 gente
 negoce vrgent, ou
 porsuyuant, een noo-
 telycke sake
 vrine, f. ou pissat, pisse
 vriner, pissen
 vrinal. m. een vrinael-
 ghelas
 vrler, huylen
 vrne, f. cruche, een
 cruycke
 vser, besighen, sljctē, bruyc-
 ken, oft vvennen
 vser sa robbe, synen
 tabbaert verslyten
 robbe vsee, f. een ver-
 sleten tabbaert
 vse, m. accoustumé,
 ghevvoone
 vser quelque ruse,
 praticque, ou me-

V S

naces tour, baste,
 finesse, stratagemē
 m. eenighe loosheydc
 ghebruycken
 vsiter, exerciter, ex-
 erceren, ghevvennen
 vsité, verse, duit. m.
 ghevvoone
 vsance, f. vsage, ghe-
 vvoonte
 vsufruiet, m. een toch-
 te, oft byleuen
 vsure, f. finance,
 vvoecker
 donner son argent
 à vsure, syn ghelt op
 vvoecker setten
 vsure de souliers,
 t' verslyt der schoenen
 vsurier, ou vsuraire
 daniste, een vvoecke-
 naer, synansier
 vsurper, teghen recht
 houden, oft besitten
 vsurper souuent vser
 en parlant, dicmael
 spreken ghebruycken
 vtenfiles

V T

vtensiles. m. *buysfract*
 maison bien vtensi-
 lée, ou bien meu-
 blée, een vvel ghe-
 stoffeert huys
 vile. c. *nutteleyc, profi-*
telyc
 vtilité, f. *profijt, nuttic-*
heydt
 vtilement, *nutteleyckē,*
profiteleycken
 vvarloppe de menui-
 ser, f. *een vverlooper*
 vaudrée, ou vvau-
 drée, f. *escouillō,*
een visch
 vvarloppe de menui-
 ser, f. *een vverlooper*
van een schryjnwer-
ker, oft een schau-
 vvason, ou gason. m.
een rusehe
 vvider, *sortir eua-*
cuer. ydel maken, uyt
gaen
 vvider vn different,
 ou quelque proces

W

& debat, *een proces*
wysen ten eynde bren-
ghen
 vuide, *ydel*
 vuidite, f. *ydelheydt*
 vuidange, *euacuatiō*
uytinghe
 vule luette, f. *het tap-*
peken inde kele, den
huysch
 vulgaire, c. *commun*
triuial, ghemeyn, ge-
meynsacm
 vulgairement, *triuia-*
lement, gemeynlyc
 en vulgaire, *in t' ghe-*
mevne
 vulpine, *cautele,*
loosheydt
 vulpinement, *looselyc*
 vz, m. *droict, coustu-*
me, ghewoonte, recht
van oudts onderhouden
 aux vz, *droits & cou-*
stumes du pays, na
de coustumen vandē
lande

wortel

Y. yuer, m. ou hyuer,
wintereY-A il du pain? yuet doulx, soeten
isser broot? oft is winterdaer broot? yuer aspre, berden
winterles yeulx, m. de oogen yuer matur toft ve-
yeulx bandés, ver-
bonden ooghen nant, eenen vroegenyeulx chassieux, lee-
pe ooghen winteryeulx de trauers, temps hyuernal,
scheel ooghen winters wederyeulx esbloüys, ver-
doncker de ooghen yuerner, ou hyuer-
blijuen, oft ouertredenyeulx estincelants, yuoire, m. ou yuoir,
scintillants, glinste-
rende ooghen yuoiryeulx clignés, ghesto-
ten ooghen yure, c. dronckenyeulx pochés, uytge-
stooten ooghen yurongne, c. biberóyf, m. een beuckenboom pron, pipe, hanap,
yronye, f. een bespottin-
ghe piailleur, tragarga-
teur, gorge, tarrye,
een dronck aertyurongnesse, f. een
dronckerseyue musquée, ou yurongner, droncken
muscatte, cenderley drincken

yurongne-

Z E

yurongnerie, f. ebri-
té, dronckenschap
yuroye, m. oncruyt.

Z.

Z Agaye, ou za-
gaille, f. vne
picque me-
nue, de la lógueur
d'vne corlesque &
demye

zelande, f. zeeland

zelandois, m. een

zeelander

zelandoise, f. een zee-
lantſche vrouwe

zelateur, m. liefhebber

zelateur de justice,
een liefhebber des ghe-
rechts

zele, m. emulation,

amour volenté, en-
uye, ſollicitude,

grand ſoing, groote
liefde, ſorghe, nijt

zeler, ardamment

aymer, ou feruente

Z O

ment, emuler, ſeer
grootelyc lief hebben

zephire, m. zuyde wint

zint, m. comme le

zint d'vn arbre reté-

tiffant fait reſon-

ner l'air, t'geruyſch

oft ghecræek van eenen

boom

zere, m. vn nullo,

chiphre, venant

de l'italien, zero

demōſtrāt. o. nullo

zizanie, f. ou yuroye

oncruyt in't coren

zodiaque, m. cercle

des ſignes celeſtes,

een zodiaque

zoyle, c. enuieux, een

benijder, oft laſteraer

zone, f. een circkel, oft

rieme

zoucet, m. petit, plō-

geon, een duyck erken

aultrement dit ca-

ſtagneux.

SENSVIT LE FLAMEN-
FRANCOIS.

De l'Imprimerie, Jean Waef-
berge. Anno.

1 5 7 0.

STEFFEN DE WILHELM

BRANDENBURG

Delphinische (Leinwand)

1810